هكذا: من الأصل.

ידיעות אחרונות

היום 96 עמודים

YEDIOT AHARONOT | המחיר 1.60 ל"י | עורך: ד"ר ה. רוזנבלום | יום שישי, י"ג סיון, תשל"ה 23.5.1975 — גליון מס' 13269

נגרית יצחקי
ארונות קיר, חדרי־שינה ומטבחים
בסגנון סקנדינבי
מהיצרן לצרכן
מסילת וולפסון 12 ת"א
טלפון 82:389

וושינגטון חוששת שמכתב הסנטורים „יפגע באמון שנותן סאדאת בארה"ב"

פורד ועוזריו סבורים שהמכתב „משקף דעה חד־צדדית בלבד", וכי אין הסכמה בין חותמיו על משמעות גבולות בר־ההגנה וגובה הסיוע הצבאי והכלכלי לישראל; — דובר הבית־הלבן מכריז: אנו נאמנים לרעיון קיום ישראל חופשית ועצמאית

— מאת נסים קיוף, כתבנו בוושינגטון —

הסנטורים התכנסו להביע תמיכתם בישראל

ארבעה מהסנטורים שחתמו על איגרת התמיכה בישראל לבית הלבן — במסיבת העתונאים שנערכה אתמול. משמאל לימין: הסנטורים קליפורד קייס; יעקב ג'אביץ; בירץ' בייה; ריצ'ארד סטון. (תצלום אי.פי.)

המחבלים פתחו בהפגזת תותחים על ביירות

הפסקת האש, שהושגה בחצות, התמוטטה הבוקר לחלוטין

— מאת כתבי סוכנויות הידיעות בביירות —

הדעה בירושלים:

איגרת הסנטורים תחיש ההערכה מחדש בוושינגטון

המימשל ימשיך לצפות להצעות חדשות מישראל על הסדר־ביניים

— מאת אריה צימוקי, כתב „ידיעות אחרונות" —

אגף מטבע חוץ ממליץ על פיחות זוחל

תזכיר פנימי בבנק ישראל מציע להנהיג ניידות הלירה

— מאת ישראל תומר, כתבנו הכלכלי בירושלים —

(ראה כתבה בעמוד 7 של המוסף לשבת)

בעמ' 2

ה„פנטגון": סכנה חמורה למלחמה במזה"ת — אך ישראל תנצח ביתרונה האיכותי

— מאת נסים קיוף, כתבנו בוושינגטון —

היום מתפרסם תלוש תידון במבצע הפרסים החדש

חפש ומצא

הפרסים המיוחדים

2 מכוניות

מיני - סובארו

פרטים ראה עמוד 10, מוסף לשבת

„לא נתנו לו לחיות בארץ", אומרת אשת החשוד במכירת נשק למחבלים

„אהבע לדין את כולם — את צה"ל, את המשטרה, את העתונים. הכל שקר. הוא נסע לחו"ל לפתוח דף חדש — ולא אגלה לאיש היכן הוא"

— מאת אריה אגוזי, כתב „ידיעות אחרונות" —

„לה מונד": אש"ף מוכן להכיר בישראל

„זוהייר מוחסין: ברגע שיוכרו זכויותינו — נשתף פעולה עם ישראל"

— מאת אדווין איתן, כתבנו המיוחד בפאריס —

בראיון ל„ידיעות אחרונות"

זנבר: אפרוש עם תום הקדנציה ב־76

„אילו דו"חות המבקר היו מחייבים הסקת מסקנות — היה צורך להרכיב ממשלה חדשה כל שנה"

— מאת רפאל בשן, כתב „ידיעות אחרונות" —

„הארץ" לא הופיע היום בגלל סכסוך דפוס

מנקציות ללא אישור מועצת הפועלים

הכדורגלנים סיימו אמש בתיקו 2:2 את משחקם השני במסעם בארה"ב

— מאת נסים קיוף, כתבנו בארה"ב —

מאיר עמית: מסכים לסגת לגבול 67 תמורת שלום

אמר דבריו בארה"ב, שם הוא עורך מסע־הסברה, בהידרוך לעתונאים — ונתקל בביקורת של נציגים ישראליים; „מוכן גם לנסיגה מהגולן ומדינה פלשתינית"

— מאת נסים קיוף, כתבנו בוושינגטון —

יצחק רפאל ליגאל אלון: להחזיר את עמית

פהמי: אנו עשויים לתקוף במקרה קפאון

היום - גזר־הדין של צור

קהיר: נשק רוסי ב־4,4 מיליארד ללוב

„הסובייטים יקימו בסיסים בלוב"

— מאת כתבי סוכנויות הידיעות בקהיר —

„החזית העממית": יהודים מסייעים לנו

כך נבחרה מלכת היופי

הסיפור המלא ועשרות תמונות
בגליון החגיגי של לאשה
שיופיע ביום א'

„בא תת־אלוף אחד, לקח את האניה - וטיבע אותה במפרץ אילת..."

סוחר גרוטאות תובע 120 אלף ל"י ממשרד הבטחון על שהאניה „בת־גלים", שנמכרה לו במיכרז, טובעה ע"י חיל־הים ב־1970, יום לאחר שהצליחו 7 חודשי מאמצים להשיטה

— מאת משה רונן, כתב „ידיעות אחרונות" —

(סוף בעמוד אחרון)

מזג האויר

הדלקת הנר

	כניסת השבת	צאת השבת
ירושלים	6.56	8.16
תל־אביב	7.34	8.14
חיפה	7.05	8.19

هكذا من الإصل:

ה"פנטגון": סכנה חמורה של מלחמה במזה"ת - אך ישראל תנצח הודות ליתרונה האיכותי

"סי.בי.אס.": למצרים ולסוריה 4000 טנקים לעומת 2500 של ישראל; 1000 מטוסים לעומת 400 של ישראל; 1900 תותחים לעומת 900 של ישראל

— מלג. מאת נסים קיוף, כתבנו בוושינגטון —

מצרים וסוריה נהנות מעדיפות של יותר מ־2 ל־1 בהיקפן הצבאי לעומת ישראל אך מומחי ה"פנטגון" משוכנעים שאם תפרוץ מלחמה, ינצחו בה הישראלים.

זאת, מפני שלהערכת המומחים האמריקניים, מיטיבים הישראלים להפעיל את הנשק שבידם, ועדיפותם מתבטאת בעיקר בהפעלת נשק מתוחכם.

מספר חיילי סדיר ומצריים הוא כ־450.000 לעומת כ־125.000 ישראלים סדירים. ועוד כ־250.000 חיילי מילואים של צה"ל.

אופציות פתוחות

קודם לכן, בדברו בכנס "בני ברית" בוושינגטון, אמר השגריר דיניץ, שישראל מוכנה להתקדם לשלום. כל האופציות פתוחות הוא אמר.

מיפגש־דתות בהיכל שלמה

הפטריארך הרומני המסייר עתה בישראל, בא אתמול לביקור ברבנות הראשית, בהיכל שלמה בירושלים. האורח נפגש עם שני הרבנים הראשיים ושוחח עמהם. בתצלומים: למעלה — הפטריארך מתבונן מקרוב עם הרב עובדיה יוסף בספר תצלומים; למטה — הפטריארך מתחבק עם הרב גורן. (תצלומים: פוטו וייס)

בת 3 נפלה מקומה שביעית לידי עובר־אורח

עובר אורח במילאנו ש־באיטליה, תפס בידיו ילדה בת 3, שנפלה אתמול מ־מרפסת של דירה בקומה ה־שביעית של בניין מגורים. ...

ספיר: פעם היו מתרגשים כאשר דיין היה מופיע — והיום מטילים בו בוז

"אני בחברה טובה יחד אתו" □ "במערכת עתון אחד יושבים שבעה בשבת, אם מתברר שבמשך השבוע לא תקפו את ספיר 14 פעם... אני בז להם"

"ב"מאיאגז" היה ציוד ביון מתוחכם"

השוואות־הכרחות

כתבים שסיירו בקו האש בין המחבלים לפלגות מדווחים:

תמרות עשן, יריות ופיצוצים בקעו אתמול מאיזור הקרב במזרח ביירות

— מאת כתבי סוכנויות הידיעות בביירות —

תימרות עשן שחור התאבכו אתמול מעל שכונת דקוואנה בביירות, מעוז אנשי הפלנגות, ומתוכה הפליטים אל זעתר הסמוך, בו התבצרו המחבלים הפלשתינאיים, מעוז קרבות רחוב מתחוללים בין שני המחנות.

המשטרה מתקרבת

צלם נהרג

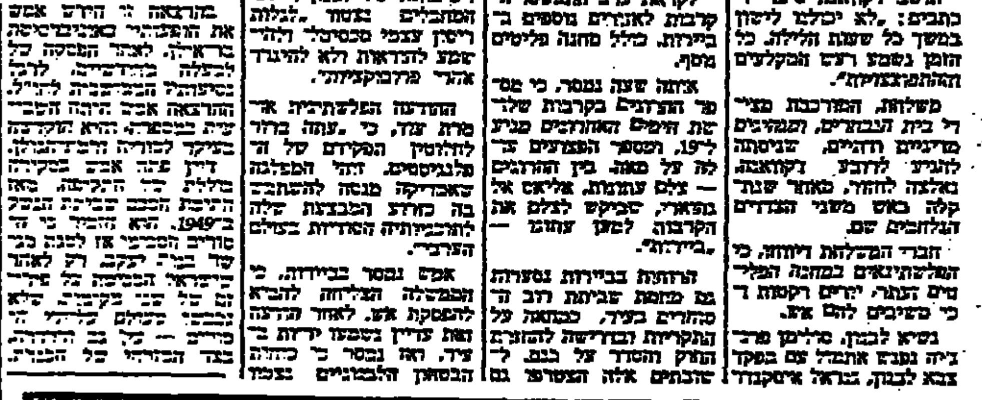

שוטר לבנוני חמוש שוכב על הקרקע ומנסה לפרק פצצת בוקה שלא התפוצצה לאחר שנורתה בפרברי ביירות בקרבות המתחוללים שם בין אנשי פלנגות למחבלים. (תצלום רדיו א.פ.)

ח"כ דיין: חטיבה סובייטית מצויידת בטילי נ.מ. מוצבת באיזור דמשק

אחרי שוועדת אגרנט קבעה מה שקבעה אינני מתכוון להיכנס לנושא מלחמת יום־הכיפורים

— מאת אלברהם ארבן, כתב "ידיעות אחרונות" —

חלק הסובייטים

שילוח טקטי

דו"ח הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה:

ההתייקרויות בשנת 1974 הביאו להרגעה בבולמוס הקניות בארץ

— מאת ישראל תומר, כתב "ידיעות אחרונות" —

פחות בירה

המשבון האזרחי

רופא שנורה על־ידי נרקומן זכה ב־695 אלף ל"י פיצויים

— מאת צבי טל, כתבנו בחיפה —

משרד הבריאות יצטרך לשלם פיצויים בסכום של 695.000 ל"י ועוד 60.000 ל"י הוצאות משפט, שנפסקו לרופא מנפגע, שנורה לפני שנים בידי נרקומן, ...

שתי יריות

שומרים ואזעקה

ד"ר ה. רוזנבלום

מוצר זר

בעולם שולטת התעמולה. היא הולמת על פני המוחות כבפטישים ומשתלטת אף על העקשים ביותר שבהם. הכחוק בכחה זה לנין: "חזור, אמור, מאה, אלף, עשרת אלפים פעם על סיסמאותיך — ונצחת". והלך בדרך הלניניסטית הזאת גבלס: "הגזים בכל שהוכל, אמור, והצלחת".

לו קראה התעמולה יום יום את העולם למלחמה ב"קומוניזם והכיבוש", לכשל, ...

ב.

ג.

ד.

ה.

ו.

ז.

עיצוב בינלאומי במחיר עממי

לפי בקשת הקהל — מבצע חדש!!

לזמן מוגבל (חדש ימים)

לנוחותכם — פתוח כל היום רצוף

מ־9.00 בבוקר עד 9.00 בערב!!

מהרו ונצלו את ההזדמנות הבלתי רגילה

לרכוש ריהוט מושלם במחירי הנחה מדהימים!

אליהו גלילי מציע, להכנס לאולם התצוגה המפואר של 500 מ"ר, לראות, לתהות ולקנות.

סלון מלא	פינת אוכל	מיטה זוגית
דגם "אדריזונה"	דגם "פיקדילי"	דגם "קליפורניה"
ספה כפולה — 4 מושבים + ספה דו־מושבית (פיכי) + כורסא. עשוי מדמה או מסקאי לדמוי עור תוצרת חוץ. במבחר צבעים מרהיבים. במחיר ללא תקדים:	שולחן 70×150 ס"מ. ניתן להגדלה עד 80 ס"מ + 6 כסאות עשויים סקאי דמוי עור. במחיר המבצע:	140×190 ס"מ + 2 שידות + מזרן מחובר למיטה.
4,900 ל"י בלבד!	1,690 ל"י בלבד!	רק 1,950 ל"י!

כמו כן הנחות עצומות ומיוחדות, עם אפשרות לתשלומים נוחים, גם על המבחר המגוון שבאולם!

40 דגמי סלון, פינות אוכל מיוחדות, חדרי שינה אכסקלוסיביים, חדרי ילדים ומטבחים, ברמה גבוהה ובטיב מעולה!

מעצבת פנים תבקר בביתך חינם!

רהיטי א. גלילי

תצוגה: רחוב סירקין 13 גבעתיים

ע"י ככר נוח, אוטובוסים 67,63,61,60,57,52,45 טל. 735125

מוזיאון תל־אביב

בכל יום ו' בשעה 14.30

סרט איטלקי

"המדבר האדום"

של מיכלאנג'לו אנטוניוני

תרגום עברי-אנגלי

חשוב

לפתחי רכב ומוסכים

מקבלים הזמנות רגילות ודחופות לאספקת חלקי פח ומנוע משומשים ומשופצים לכל סוגי הרכב מחו"ל.

שדות קבוע ודדיד

לפנות בכתב: ת.ד. 29776 תל־אביב —

"אינטרנישנל סופל"

هكذا من الأصل

"יום שמאים" לפיצוי נפגעי הפיצוץ בשרון

מאת לקי בר, כתב "ידיעות אחרונות"

משרד הבטחון עומד להגביר מחר את מספר השמאים, המוקדים בקבלת הבקשות של התושבים מהשרון לפיצוי על נזק שנגרם לרכושם, כתוצאה מהפיצוץ שהיה בתא השבועה במפעל של התע"ש.

על כך הוחלט בעקבות ההתמרמרות הרבה בקרב מאות נפגעים, שעד היום לא הצליחו כלל להגיע אל השמאים ולהרשם אצלם, בשל התורים הארוכים, שהיו בפני משרדיהם. הלחץ על השמאים אף גרם להסתער תקריות בין העומדים בתורים. רק לאחר שהוזעקה תלוגת המשטרה. עד כה הוגשו ל... כללה כ־1500 תביעות על נזקים ברכוש. כ־400 כבר באו על פתרונם.

משרד הבטחון הבטיח, שהשמאים ימשיכו לפעול כל עוד תהיינה הביקשות מצד התושבים. "הלשכות מיוחדות לפעול עד אמצע השבוע הבא, אולם אם יהיה הכרח — יפעלו גם מעבר לזמן זה", נאמר במודעת משרד הבטחון.

משרד הבטחון מפעיל שמאים בשלושה מקומות: בהרצליה, רמת־השרון וכפר סבא. הם מטפלים בפניות

דובר משרד הבטחון:

"העברנו להמגדר חוות דעת המפריכה חשדות"

— מאת אריה אבנרי, כתב "ידיעות אחרונות" —

"בעל חברת "המגדר", מר שלום הלוי, קיבל באורח גלוי ורשמי את המיסמכים הקשורים בקונצרטיה של הוא סיפק למשרד הבטחון. המיסמכים נמסרו לו מחוקר המקצועי של המשרד, עו"ד אוריאל גזרי. אין לנו כל סיבה להרוך דין של אדם ולפגוע בכבודו". דברים אלה אמר אתמול דובר משרד הבטחון, בתגובה לכתבה שפורסמה ב"ידיעות אחרונות".

בפרסום זה השבוע, נאמר כאילו מען פקיד בכיר ב' משרד הבטחון, שהמיסמכים התגלגלו בצורה בלתי ברורה למפעל "המגדר", ובעליו של המפעל, מר הלוי, עשה בהם שימוש למען טיהור שמו בעתונות.

דובר משרד הבטחון, שהגיב על הפירסום הזה, אמר עוד: "אנחנו לא מעורבים בחקירה הנערכת עתה על ידי המכס, אך מצאנו לנכון להעביר למפעל "המגדר" חוות־דעת, לפיה מפריך היועץ המקצועי של המשרד שורה של החשדות, שהועלו נגד מר הלוי".

בטעות גם נכתב השבוע בעתוננו, כי "מר הלוי עצור על־ידי המכס". בפיסקה זו חל שיבוש. במקור נכתב "מר הלוי, שנעצר בזמנו על ידי המכס כחשוד בהעלמות מס". מר הלוי משרת עתה במילואים וממילא לא יכול היה להיות עצור על־ידי המכס.

שערי אגרות החוב עלו ב־2.5 אחוז

— מאת צבי עמית, כתבנו הכלכלי —

הודעתו של שר האוצר, יהושע רבינוביץ, במסיבת עתונאים שלשום, כי אין כוונה לפגוע בתנאי ההצמדה של איגרות החוב הצמודות למדד, הביאה להרגעת רוחות בבורסה התל־אביבית: לאיגרות החוב הצמודות, ששעריהן ירדו בימים הקודמים, הופיע ביקוש, ושעריהן עלו בממוצע של 2.5 אחוז.

בשוק המניות נמשכה המגמה של עליית השערים בחלק מן המניות. אולם היקף העיסקות נשאר נמוך. גדל הביקוש למניות כלל תעשיות בעקבות ידיעות על מיזוג אפשרי בין שתי החברות.

לדולר נת"ד הנפיק היצע בסך 200 אלף דולר ושערו ירד ב־5 אגורות ל־6.23 ל"י. המחזור הסתכם ב־236 אלף ל"י.

בבורסה של ליליינבלום נמשכה עליית שערו של הדולר היהודי, והוא נסחר ב־7.19 ל"י, ב־3 אגורות יותר מאשר אתמול. שער של המארק עלה ב־2 אגורות ל־3.05 ל"י. עליה נרשמה גם במחיר הזהב והוא נסחר באלף ל"י לק"ג — 500 ל"י יותר מאשר אתמול.

2 פקידים חשודים בגניבת מכתבים בדואר

שני פקידים במשרד הדואר בשכונת גבעת שאול בירושלים נעצרו אתמול ל־8 ימים, בפקודת בית־משפט השלום בבירה, כחשודים בגניבת מכתבים.

בא כוח המשטרה אמר בבית המשפט, כי באחרונה הגיעו תלונות אזרחים בדבר גניבת מסמכים וצ'קים מתוך מכתבים. היו גם תלונות בדבר העלמם של מכתבים שלמים.

בעקבות התלונות יצאה חוליית שוטרים וקציני בוחן של משרד התקשורת למשרד הדואר בשכונת גבעת שאול, וערכה בהסתר תצפית על הפקידים העוסקים במיון המכתבים. נציג המשטרה סיפר, כי השוטרים הפתיעו את אחד הפקידים, כשבחולצתו נמצאו ארבעה מכתבים. פקיד שני עורר את החשד בשל הצורה שבה מיין את המכתבים. השניים נעצרו והועברו לחקירה.

התובע ציין, כי קיים חשד שמעורבים בפרשה עובדי דואר נוספים.

השופט נעתר לבקשת התביעה וציווה לעצור את החשודים ל־8 ימים.

שופט: העדויות שבידי המשטרה - הן רכילות

— מאת יאיר עמיקם, כתב "ידיעות אחרונות" —

שניים מהחשודים בפרשיות השחיתות במשרד הבטחון, הובאו אתמול לבית משפט השלום בתל־אביב. אחד מהם שוחרר בערבות ואילו שיחרורו של השני נדחה ביום אחד.

בא כוח המשטרה, רס"ר מוריס קלמרו, ביקש מהשופט להאריך את מעצרו של אחד החשודים, שטיינברג, בטענה כי החקירה עדיין מסתעפת ויש הדאגות הקושרות אותו עם זמברג, חשוד אחר בפרשה. קלמרו סיפר, כי שטיינברג קיבל טלוויזיה בהשאלה מאבי "הודיראו", אך אחד העובדים סיפר לחוקרים, כי איננו מכיר תופעה של "השאלת" מכשירים.

השופט לא נענה לבקשת המשטרה וקבע בהחלטתו: "קראתי את דברי העדויות שבידי המשטרה והם נראים לי בחלקם האדי כפיטפוטי רכילות של מי שאמר אותם".

השופט הורה לשחרר את שטיינברג בערבות של 2000 לירות.

השני שהובא לביהמ"ש הוא יוסף מהרשק, בעל מפעל "התכוף". הוא שוחרר בערבות של 20 אלף לירות, אך השופט האריך את מעצרו ל־24 שעות כדי לאפשר למשטרה להגיש ערר על החלטתו זו.

נפטר פרופ' רייכר, בעל פרס ישראל

בבית־חולים הרצפלד נפטר אתמול פרופסור ישראל רייכר, מחלוצי המחקר הפיטופתולוגי בישראל.

פרופ' רייכר, שהיה בעל פרס ישראל למדע, היה ממניחי היסודות בחקר הבוטניקה בישראל והעמיד דורות של תלמידים. כן היה בראשוני תנועת העבודה בישראל ומפעיליה בגרמניה ובאיטליה. בין היתר, חינך לציונות את חיים ארלוזורוב ואנצו סירני.

פרופ' רייכר נולד ברוסיה בשנת 1891. השאיר אשה, הפסנתרנית נאדיה אטינגון־רייכר.

מעצר לנאשם בסחיטה מאיטליזים ב"הכרמל"

פקודת מעצר עד תום ההליכים המשפטיים הוצאה אתמול ע"י שופט ביהמ"ש המחוזי בתל־אביב נגד נאשם בביצוע סחיטה מבעלי איטליזים בשוק הכרמל בתל־אביב ובהכאת בעל איטליז שסירב לשלם לו.

הנאשם הוא בנציון יעקובוב, בן 38, מקרית שלום. סניגורו, עו"ד משה רוש, כפר בשמו באשמה.

בפני השופט ד"ר שלמה לוין טענה התובעת, עו"ד דבורה ברלינר, כי בראשית השנה הופיע יעקובוב בשוק הכרמל ודרש מבעלי איטליזים לשלם לו 1 ל"י לשבוע, באמתלה כי יספק להם שלטי קרטון עם ציון ההכשר.

אחד מבעלי האיטליזים ששילם בהתמדה, הודיע ב־1 במאי כי איננו מוכן לשלם עוד, והתביעה טוענת כי ב־2 במאי היה פיצוץ ליד דלת האיטליז ו־3 ימים לאחר מכן זרק הנאשם אבנים אל האיטליז. כן טוענת התביעה, כי יום לאחר מכן תקף הנאשם ברחוב אחד מבעלי האיטליז, היכה אותו בידיו ואיים שיגרום לו נזקים נוספים אם לא ישלם.

טרם נקבע מועד לשמיעת המשפט, אך השופט קבע כי הנאשם ישאר במעצר עד תום משפטו.

מסיבה לפורש מבנק ישראל

נגיד בנק ישראל, משה זנבר, ערך אתמול מסיבת פרידה לד"ר א. ל. גפתון, מבכירי הכלכלנים בבנק ישראל ובשירותי הקודמים, הפורש לגמלאות.

דברי ברכה נשאו הנגיד זנבר ויו"ר המועצה המייעצת דוד הורוביץ. פרופ' א. קליימן מהאוניברסיטה העברית סקר את עבודתו המדעית של ד"ר גפתון.

ספורט

שר החינוך והתרבות אהרון ידלין מעניק (בתמונה מימין) את גביע "ידיעות אחרונות" לכדורגלן העונה מאיר ברד, בטקס המרשים שנערך שלשום ב"בלומפילד". משמאל: שר החינוך לוחץ את ידו של גיורא שפיגל, שהבריק במדי כוכבי הליגה הישראלית מול ווסטהאם (2:2) (צילומים: א. יוטלביץ וי. רוט)

ידלין ימנה ועדה לבדיקת הכדורגל

— מאת אברהם בן־שחר —

ועדת מומחים לבדיקת המצב בכדורגל ולגיבוש הצעות־המלצות לשיפורים ושינויים (להבות במיבנה הליגות) תמונה, קרוב לוודאי, בידי שר החינוך והתרבות, אהרון ידלין, על דעת ההתאחדות לכדורגל.

השר יקבל היום לפגישה את נציגי מרכז הפועל ... והמחר־גה זו יעלה גם ענין הוועדה. בה אמורים לכהן 5 אנשים, ביניהם אולי גם נציגי ההתאחדות.

"אינני רוצה לכפות את דעתי על ההתאחדות לכדורגל, ואני מקוה שאנשי ההתאחדות יסכימו להצעתי. בשלב זה אני מעוניין לקבל הצעות ורעיונות לשיפור המצב בכדורגל ואינני מתכוון לפגוע במעמדה של ההתאחדות ... את הפעולה בענף ..." — הבהיר השר ידלין.

מסתבר, כי שר החינוך תיכנן את דבר מינויה של ועדת המומחים לאחר שיחה עם יו"ר ההתאחדות מר מנחם הלר. הרעיון נראה גם לו. אולם בישיבה פנימית של סיעת הפועל (סיעת הרוב) בהנהלת ההתאחדות, שנערכה השבוע, נשאר מר הלר במיעוט. רוב המשתתפים בבירור של ההתרחשויות האחרונות במשחקים היו בדעה, כי ההתאחדות עצמה צריכה להסיק את הלקחים ולגבש את ההצעות השונות לשינויים־שיפורים אפשריים. משום כך גם סוכם, כי הנהלת ההתאחדות תמנה למטרה זו ועדה מיוחדת מקרב חבריה. תשבץ בה אולי כיועצים נציגים של ארגון המאמנים, איגוד השופטים וכד'. אך תשמור לעצמה את זכות ההכרעה, ללא התערבות גורמים מבחוץ. אנשי ההתאחדות סבורים, כי בתוקף תפקידם, כשליחי ציבור שנבחרו לנהל את ענייני הכדורגל, הם מתמצאים בצורכי הענף ורגילים להתמודד עם הבעיות בו כמומחים ובקיאים.

מכיוון שגם על רקע הכינוס של הכנסת לצניני ספורט ... לחקור את המצב בכדורגל — הוך ... הצעות לשיפורים ולחקיקה — ... בכדורגל בסוסדה ובבקוקות רבים.

פיצוי טלוויזיוני

21 אלף צופים מאושרים הוו לצפות במשחק המלהיב בין כוכבי הליגה הישראלית לווסטהאם (2:2) שנערך במסגרת ערב "כדורגלן העונה" של "ידיעות אחרונות".

אבל אלפים רבים נותרו, ללא כרטיסים, מחוץ לשערי אצטדיון בלומפילד, ורבים נוספים מבין חובבי הכדורגל בישראל הצטערו אחר־כך לשמוע ולקרוא, כי החמיצו חוויה נדירה.

לאלה ולאלה ניתן אמש פיצוי ב"משחק השבוע" בטלוויזיה. החלק הראשון של התכנית השבועית זו הוקדש להקרנת קטעים נבחרים מהמשחק שלשום. משך 25 דקות יכלו, איפוא, הצופים לראות באמצעות המסך הקטן את ביצועיהם המבריקים של שפיגל ושפיגלר, את השערים של בנימין ודמונה, טיילור ולוק ואת ראש הממשלה, יצחק רבין ושר החינוך אהרון ידלין יושבים בתא־הכבוד ונהנים.

אכן, שרות מהיר ומצויין למשלמי אגרת הטלוויזיה.

ישראל צ'כיה, רומניה ויוון יפתחו האליפות ביוגוסלביה

נבחרות הכדורגל של ישראל, צ'כיה יוון ורומניה יפתחו ב־7 ביוני ב־6.15 בערב (שעון יוגוסלביה) את אליפות אירופה לדרגה א' בשנה הרביע לאחר מכן ישחקו איטליה וטורקיה במאבק על הכתר האירופי ביוגוסלביה. הנה התוכנית המלאה של המשחקים המוקדמים —

● בית ג', בקארלובאץ, 7 ביוני, 6.15: ישראל — צ'כיה; 8.00 — בריה"מ — פולין. 8 ביוני: 5.30 — בריה"מ — צ'כיה; 7.15 — ישראל — פולין. 9 ביוני: 6.15 — ישראל — בריה"מ; 8.00 — צ'כיה — פולין.

● בית א', בסקופיה, 7 ביוני: 7.30 — איטליה — טורקיה. 9.15 — יוגוסלביה — הולנד. 8 ביוני: 7.15 — איטליה — הולנד; 9.00 — יוגוסלביה — טורקיה; 9 ביוני: 7.30 — טורקיה — הולנד; 9.15 — יוגוסלביה — איטליה.

● בית ב', בריייקה, 7 ביוני, 6.15 — יוון — רומניה; 8.00 — ספרד — בולגריה. 8 ביוני: 5.45 — בולגריה — יוון; 7.30 — ספרד — רומניה. 9 ביוני: 5.45 — ספרד — יוון; 7.30 — בולגריה — רומניה.

שתי הנבחרות הבכירות מכל בית יעפילו לשלב הגמר, שמשחקיו יערכו בין ה־11 ל־15 ביוני.

אלמוגי מציע קואליציה בחיפה - גם על כר הדשא

ראש עיריית חיפה, מר יוסף אלמוגי, קיבל אתמול בהיכל העיריה את שחקני מכבי חיפה וחברי הנהלתה מאמנה וחברי המועצה הציבורית של הספורט, שליד עיריית חיפה. אלמוגי הזמין את כדורגלני מכבי להרים עמו כוסית לחיים, עם עלייתם לליגה הלאומית.

בדבריו עמד אלמוגי על המשבר החמור בכדורגל הישראלי. "בחודשים האחרונים עסקו יותר בשערוריות מאשר בשערים", אמר. "יש לעקור את הנגע שדבק בספורט הישראלי ולחזור לפעילות ספורטיבית לשמה". הוא ציין במיוחד את כדורגלני מכבי חיפה ואמר להם: "אתם הוכחתם עליונה בהתנהגותכם הספורטיבית כדוגמת כדורגלני הפועל". הוא שיבח את העיר חיפה, שמסקניה גילו רוח ספורטיבית ללא מעורבות בשום שערוריה בעונה האחרונה. אלמוגי הציע גם לאנשי מכבי ולנציגי הפועל, שנכחו במקום לפעול במשותף: "אם הצלחנו לעשות זאת בקואליציה בקריה־אל־קריה, אחרי 25 שנה, אין שום סיבה שלא תעשו זאת גם בכדורגל".

סוד ההצלחה של גן־שמואל - אימון אמריקני

— מאת אודי נוי —

הקלאות, מפעל למוצרי פרי־הדר ובשנה הבאה גם כדורסל של ליגה לאומית. זהו כרטיס־הביקור של קיבוץ גן־שמואל, אשר תריסר כדורסלניו הצטרפו, בראשונה בתולדותיה, למשפחה הבכירה של הכדורסל הישראלי.

24 משחקים, 24 נצחונות, 2026 נקודות זכות, יותר מאשר כל קבוצה אחרת במחוז הצפוני בליגה הארצית. כל אלה מדברים בעד עצמם ומצדיקים את אשרת־הכניסה לליגה הלאומית.

סיפור מאבקיה של הפועל גן־שמואל בצמרת ליגה הי כשנה שזור בסידרה ארוכה של אכזבות וכשלונות על הסף. כתוך 11 שנות פעילות בליגה זאת נאלצו בני המשק מהשוכרון להתנחם שש פעמים במקום השני, כשתמיד היתה קבוצה טובה מעט יותר, שהיוותה את המחסום בפני ההתקדמות. הפעם, כבר מהפתיחה נראה היה שלא יהיה מי שיעצור את הגן־שמואלים בדרכם להגשמת החלום הישן.

חרף ההצלחה הגדולה, שהתבטאה בנצחונות רצופים ללא־הפסד, לא סונוורו העיניים בגן־שמואל. "בוא לא נשקר את עצמנו, כדורסל טוב לא שיחקנו. במשחקים רבים הספיקה גם יכולת מעטה כדי לזכות בשתי הנקודות. אין זה סוד שהרמה בליגה הארצית הינה חלשה ביותר, כך שאין להתפאר מההישגים" — כך, בגלוי ובצינעה, כאופייני לקיבוצניק, סיכם את העונה החולפת אמציה הנני ה"בוס" של הקבוצה.

תוכניות מעשיות לחיזוק הקבוצה עדיין אין. "סוף סוף אין אנו מכבי תל־אביב", כדברי הנני. הרמז ברור. אפשרויות רכישת שחקני חיזוק הינן, איפוא, מוגבלות ביותר אבל בכל מקרה לכך יש עוד זמן.

מאחורי ההצלחה של הפועל גן־שמואל מסתתר עבר אמריקני. בעשר השנים האחרונות עשו בקבוצה מאמנים של מולדת הכדורסל מארה"ב ואולי כאן טמון סוד ההישג. שמונה שנים החדיר בבני המשק את רזי המשחק בוב גונן, וכשהוא פינה את מקומו לפני שנתיים, השלים את החסר רוני גנזליק, שעלה הדש מארצו של הדוד סם, שהתקשר לקבוצה ושימש בה כמאמן־שחקן. גנזליק ימשיך בתפקידו גם בעונה הבאה.

ויש לה להפועל גן־שמואל ייחוד נוסף, הקשור דווקא למין החלש. עסקנית פעילה, בשם שלומית אלוני, מוכיחה שגם נשים יכולות לסייע בניהול קבוצת כדורסל. "היא עושה הרבה והכבדיל גם הכל" — כדברי אמציה הנני. בשנה הבאה היא תהפוך ללא ספק לעסקנית הראשונה בליגה הלאומית.

מחוז הצפון

(טבלה סופית)

1.	גן־שמואל	1617:1268	48
2.	הפ' נהריה	1776:1693	42
3.	[illegible]	1694:1652	38
4.	[illegible]	1649:1716	35
5.	מכבי [illegible]	1689:1818	37
6.	ביתאלפא	1807:1745	36
7.	הפ' [illegible]	1628:1589	36
8.	[illegible]	1798:1751	34
9.	[illegible]	1636:1563	34
10.	[illegible]	1960:1173	34
11.	הפ' [illegible]	1780:1718	[illegible]
12.	[illegible]	1701:1574	[illegible]
13.	הפ' [illegible]	1884:1500	26

גביע איגוד הכדורגל למכבי הכרמל

קבוצת הכדורסל של מכבי הר־הכרמל זכתה אמש באולם הכנסיון בחיפה בגביע איגוד הכדורסל לקבוצות הליגה הנמוכות, לאחר שגברה בגמר של הגביע על הפועל הר־הכרמל 56:72 (29:31).

הכדורסלנים ההתקיים בוגרו לוי ולדרמן בעבר שחקני הפועל חיפה, וחיים בוכבינדר, בעבר שחקן מכבי חיפה, הם שהובילו את שחקני מכבי הר־הכרמל לנצחון.

כ־300 צופים חזו במשחק, שנפתח ביתרון של הפועל 2:10, 10:18, עד שהמכבים השוו 25:25 והובילו בראשונה במשחק, בדקה ה־17, 25:27. יתרון שגדל עם פתיחת המחצית השניה והפך את המשחק לחד־צדדי.

את הנקודות למכבי הר־הכרמל קלעו: נחום לוי 20, בוכבינדר 15, לדרמן 12, סורץ 12, מרקו 8 יפרידסיק 4 וסגה 1.

להפועל הר־הכרמל קלעו: שרף 16, רוזנברג 14, קלפנר 10, אבידור 9, הרשקוביץ 5, בר־ילי 2.

שפטו בר והרר.

● במשחק גביע שר העבודה בכדורסל, שנערך אמש במגרש הכדורסל של הפועל חיפה, ניצחה נבחרת צה"ל את משרד הבטחון 30:39 (12:25). המשחק ריתק כמה מאות צופים.

בצער עמוק הננו מודיעים על פטירת אהובנו

פרופ'

ישראל רייכרט

ז"ל

ההלויה תצא היום, יום שישי, י"ג בסיון, תשל"ה (23.5.75), בשעה 11.00 לפני־הצהרים, מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5, תל־אביב, לבית־העלמין בקרית־שאול.

המתאבלים:
אשתו: נדיה אטינגון־רייכרט
אחיו: ד"ר יעקב ומאשה רייכרט
ומשפחות: רייכרט, אטינגון, דינשטיק, לוריא, וייצמן, בז'וזה, פרשטנדיג, הרסט

ללאה לוי ומשפחתה

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד במות עליכם

הבן והאח

הנהלת שבועון "לאשה" וכל המועמדות הסופיות

ביום השנה למות יקירנו

טד לוריא

יתקיים טקס גלוי המצבה בהר המנוחות, ירושלים, ביום שני, ט"ז סיון, תשל"ה (26.5.75), בשעה 12.00 בצהרים.

התחבורה תצא מבית ה"פוסט" ברוממה בשעה 11.30 לפנה"צ.

צלה לוריא והמשפחה ובית "ג'רוסלם פוסט"

במלאות שלושים לפטירתו של ראש משפחתנו היקר והבלתי נשכח

ר' מאיר צוורן

בן ר' זינדל ז"ל

מילון — פולין

תתקיים אזכרה וטקס גילוי מצבה ביום שלישי, 27.5.75, בבית־העלמין בחולון, בשעה 4 אחה"צ.

נפגשים ע"י השער הראשי. אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 3 אחרי־הצהרים מבית המנוח, רחוב הגבל ... [illegible]

הודה לכל מכרינו בכתב ובעל־פה

אשתו, בניו, נכדיו וכל המשפחה בארץ ובחו"ל

עברו שלושים יום מאז הלך מאתנו יקירנו

שייע בוץ

ז"ל

טקס האזכרה וגלוי המצבה יתקיים ביום שלישי, 27.5.75, בשעה 3 אחרי־הצהרים בבית־הקברות בשכון הותיקים נתניה.

אוטובוס ייצא מבית המשפחה, בשכון "דיור לעולה", קרית נורדאו, נתניה.

מכירי הנפטר מתבקשים להשתתף באזכרה.

המשפחה

אבינו וסבנו היקר

מאיר זילברמן

איננו

הלויה תצא היום, יום שישי, י"ג בסיון תשל"ה (23.5.75), בשעה 11.00 לפנה"צ, מבית עובד ציון ת"א, רח' סמבטיון 4 (ע"י בית חולים "איכילוב"), לבית־העלמין בחולון.

בנו: יעקב זילברמן ומשפ'
בתו: אסתר מורגר ומשפ'
יהודה אמיר ומשפ'

במלאות שנה לפטירת יקירתנו

שושנה פינסקר

ז"ל
לבית פרדקין

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה ביום שני, ט"ז בסיון תשל"ה, 26.5.75, בשעה 4.00 אחה"צ בהר המנוחות בירושלים. נפגשים בשער בית העלמין.

בעלה, בנה, בנותיה וכל המשפחה

אנו אבלים על פטירת יקירתנו

עדינה רוסק

ז"ל

ההלויה התקיימה אתמול, יום חמישי, י"ב סיון (22.5.1975)

המשפחה המתאבלת

לחברנו מלמד אהרן

משתתפים באבלך הכבד במות עליך

אמך

עובדי אינרפרטס קרסו

במלאות שלושים למותו הטרגי של בני ואחי היקר מכל.

ארביב מרדכי

(חיים) ז"ל

[illegible]

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו, ביום שלישי, 27.5.75, בשעה 4.00 — בבית הקברות הצבאי בקריון בנתניה.

בשעה 7.00 בערב תערך אזכרה בבית.

המשפחה

מקבל עבודות לשופל 930

רצוי לתקופות ארוכות

טלפון 03-919801

רעפים TOGNANA

דגם מרסיל צבע כתום תפוז

LA-TEGOLAIA

רעפים מעולים — 450 ק"ג לחץ שבירה בצבעי: אדום, חום, שחור, ירוק כתום.

רעפי זכוכית

טלפון: 055-24984

למכירה בחיפה

מלגזה BONZER

5 טון במצב מצויין

לפנות: טלפונית 04-729720

להשכיר מבנה של 160 ממ"ר

בקדימה לתעשיה

עם חשמל ומים עם חצר סגורה של 40 מטר קרוב לכביש פ"ת—חיפה.

לפנות שיף שמעיהו, קדימה טלפון 057-99242

מכרז דירות למכירה

במיוחד לנופשי סוף שבוע

5 דקות נסיעה מהכנרת

בדבר פרטים נא לפנות ל"להב" טבריה, 067-20189-8

נגרים!

בקרו בביתן המזרח תצוגת מכונות משוכללות בביתן 30 עד 27 במאי

"אקספורדיה"

למכירה

ליילנד ביבר

טלוויזיה

מודל 73

ארגז 7.5 מטר

ש. דרך בית־לחם 17 (אלכס), טלפון 37857

הזמנת מקומות לנופש והבראה

מחירים מוזלים

ל"ירח דבש"

"יפאור", ז'בוטינסקי 61, ר"ג, 724060

רסקו RASSCO

רכוש עכשיו

ללא מס־ערך מוסף!

"רסקו" באה לקראתך
גם במחירים קבועים
גם בתנאי תשלום גמישים
גם בביטוח כספי משתכנים

חיפה — רמת־הדר — דירות רווחה 2, 3, 4 ו־5 חדרים

נתניה — חבצלת השרון — וילות דו־משפחתיות וקוטג'ים

חיפה — רמת־שאול — דירות רווחה 3, 3½, 4 ו־4½ חדרים

ק. ביאליסטוק — יהוד — דירות רווחה 3 ו־3½ חד' — קוטג'ים דו־משפחתיים 4 חדרים

קרית־ים — דירות רווחה — רח' אלי כהן, 3 ו־4 חד' — ליד הסופרמרקט, 4 חד'

רמת־גן — מול קולנוע קסם לשעבר — דירות רווחה 3 ו־4 חד'

ק. ביאליק — סביניה — דירות רווחה 3½ ו־4 חדרים

חולון — גבעת הפרחים — דירות רווחה 4 חדרים

עכו — דירות רווחה — רח' הרצל, 4 ו־4½ חד' — רח' ברעמי, 3 חדרים

אשדוד — דירות רווחה — ברובע ה' 3 ו־3½ חדרים — ברובע י"א 4 חדרים

צפת — רחוב הרצל — דירות רווחה 4 חדרים

בקרוב בבת־ים — רמת הנשיא — דירות רווחה 3 ו־3½ חד'

ירושלים — [illegible] — דירות רווחה 4 ו־4½ חד'

בקרוב בבאר־שבע — בית רב קומות ב"מרכז אזרחי"

עומר — באר־שבע — וילות 4 חדרים על ½ דונם שטח

פרטים נוספים במשרדי המכירות:
● "רסקו" תל־אביב רח' הרסיני 1 טל. 622223
● "רסקו" חיפה רח' הרצל 1, טל. 668161
● "רסקו" ירושלים רח' שמאי 8, טל. 224421
● "רסקו" באר־שבע "בית רסקו", טל. 77145
● "רסקו" אשדוד רח' קיבוץ גלויות 24, טל. 23035
● "דירות־עם" ק. מוצקין שד' השופטים 2, טל. 710191

פרסום ארמון בע"מ

על רסקו אפשר לסמוך!

סוליאתן בע"מ

מוצרי גומי
רחובות

מציעה מייצור שוטף:

לוחות שעם מגומם

מתאים לתקנים בינלאומיים לשמושים טכניים.

לוחות קרק טבעי להנעלה

בטיב מעולה

פרטים אצל מפיצינו:
פלסר בע"מ, תל־אביב, טלפון 03-613854
טכנוסול בע"מ, תל־אביב, טלפון 03-32162
או במפעל טלפון 03-951931

هكذا من الإصل

חדרי־שינה חצי־חינם

ישר מאירופה לביתך!
כל שבוע מלאי חדש

במחסנה, איזור התעשייה חולון
רחוב המלאכה 21/23
(מאחורי ביח"ר „זופר", ליד „טמפו")
וב„אירופה", רחוב אלנבי 74, ת"א

* מיטות זוגיות
* ארונות קיר
* ארונות לחדרי ילדים
* דהיטי־סלון

אספקה מיידית! הקודם זוכה!
המכירה יום־יום מ־11 בבוקר עד 6 אחה"צ
ובמוצאי־שבתות — משעה 16.00

שי נהדר
אוטומטים לנס קפה ולסוכר

פאר תוצרת אנגליה

איך אפשר להכין נס־קפה ב־3 לחיצות כפתור?

[illegible]

כל מילוי מיכל מספיק לעשרות כוסות.
אם תשלחי את התלוש הרצ"ב תוך 7 ימים מיום פרסום מודעה זו ישלח לביתך יחד עם זוג האוטומטים

שי חינם:

מערבל יד שימושי (מיקסר) בשווי —.34 ל"י. ההצעה בתוקף עד לגמר המלאי. הזדרזו ושלחו את התלוש עוד היום.

אפשרות תצוגה ומכירה במקום.

גזור ושלח

לכבוד „אלעד", סוקולוב 101, תל־אביב, טלפון 446259.

[illegible]

פרסום יצחקי־סביון

חיפאים!
„סן רמו" נפל על הראש!

נפתח באר לנעלים ב„נעלי סן רמו", רחוב הנביאים 10. (ע"י קולנוע ארמון).

אנו הזולים ביותר בארץ! יותר זול מנוה שאנן בתל־אביב! אנו מרוויחים רק 10 ל"י לנעליים!

הזה את המחירים בהלוגה הראשה בחישה — הריאו את ההבדל

„סן רמו" הזול ביותר!
המחירים מ־60 ל"י ועד 149 ל"י בלבד!

„סן רמו" השתגע — ונפל על הראש!

לאירופה
רומניה, סקנדינביה וארה"ב
בהווי דתי ואוכל כשר

הוברנות, פרסים הרשמה בכל משרדי הנסיעות

ISRAEL WHOLESALE DIV. OF MELIA

הגשר לעולם עם טיול
גשר

קולק יכתיר בטלפון מארה"ב מלכות יופי

— מאת כתבנו בירושלים —

מלכת היופי של ירושלים ומלכת היופי־עשרה יוכתרו במוצאי־שבת בבירה, בנשף מפואר שייערך במלון „דיפלומט".

שתי המלכות תיבחרנה מתוך 20 המועמדות הסר פיות של תחרות היופי מ־ טעם שבועון „לאשה". נ' אשר מתקן בחורף — ב־ נשף שרשים, שנערך ביום רביעי ב„היכל התרבות" ב־ תל־אביב — „מלכת היופי של ישראל 1975", „נערת ישראל" ו„מלכת החוף".

הכתרת שתי המלכות ש־ תיבחרנה בירושלים שמורה, כמובן, לראש העיר. כיוון שמר טדי קולק נמצא כעת בניו־יורק, דומה היה, כי הוא יפסיד את העונג הזה כבוד. עד שנמצא פתרון מקורי לבעיה: לאחר ש־ חבר השופטים ימצא את הד־ מר קולק באמצעות שיחה טלפון טרנס־אטלנטית.

בינתיים שוהות היפהפיות בירושלים ותמכן בדוש סיורים, מגויינות. הן ערכו סיור במישכן הכנסת, שם ערכו השומהילב כללית בין חברי הבית ועובדיו, ד"ר אף הצטלמו עם חברת הכ־ נסת גאולה כהן. אשר למ־ רות המוניטין שלה כלוחמ־ נת, הבהירה, כי במקרה זה היא נוכנה להפסיד בראש את המלחמה. היפהפיות הס־ כו בנוה בקדמאה שר"י הד ממשלה בהר הישיבות. ד"ר דאף קיימו דיון מאולתר בנו־ שא — מה היו הן עושות, אילו היה דנן השלטון ב־ ידיהן.

אתמול הגיחו היפהפיות לדוגמה וסיורו במפעלי הד קוסמטיקה „לוך" שבבפר ירוחם, וגם שם — כמו ב־ בירה — נאלצו להודיע ב־ חיילים את מגוף המפרי־ צים.

מלכת היופי־עשרה, שתי־ כתר במוצאי־שבת, תסע ל־ יצג את ישראל בתחרות של מלכות־יופי צעירות, ש־ תערך ביפן.

[illegible] בשעה 6 בבוקר מתחת למכונית „וולוו" ישנה, שחנתה במגרש החניה שליד [illegible] בירושלים. המכונית עלתה באש ונשרפה כליל. כוחות המשטרה ומשמר הגבול סגרו את האזור [illegible]. לא היו נפגעים. בתצלום: כבאי מנסה לשווא לכבות את המכונית הבוערת.
(תצלום: רותמים ישראלי)

10 שרים נכנסו לבית המעצר — אבל כאורחים

עשרה משרי ממשלת ישראל שהו אתמול בבית־המעצר המשטרתי בירושלים — כאורחי המשטרה.

השרים, שנענו להזמנת המפקח הכללי של המשטרה רב־ניצב שאול רוזוליו, פתחו את ביקורם בבניין המטה הארצי של המשטרה. שם קיבל את פניהם המפכ"ל. מר רוזוליו הדריך את השרים בסיור באגף המעבדות במחלקה לזיהוי פלילי. המדענים של המדור הציגו בפני האורחים המוזמנים מאות המצאות שונות, המיו־ עדות לסייע למשטרה במלחמתה בפשע. ביניהן — מחשבונים, שיוכנס בקרוב לשימוש בניידות הסיור ואשר יוכל לספק לשוטרים נתונים מעוד־ כנים על מכוניות גנובות. המצאה אחרת שהוצגה היתה — חומר המותז על־ידי של אדם, הנוחת באחוקה אקדח. שבע שעות לאחר החזקה האק־ דח יופיעו (בעזרת החומר) על ידו של החשוד כתמים שחורים, במקום שבו נגעה ידו בנשק.

השרים שמעו במרוצת הביקור סקירות מפי ניצב חיים תבורי, ראש אגף המבצעים במטה הארצי, ושל ניצב מולה כהן, ראש המטה האזורי לאורחות. והמבטים מ־ בסיס של משמר־הגבול, שם סקר בפניהם את פעולות המשמר מפקדו, ניצב חיים לוי.

אך הנקודה המעניינת ביותר היה הביקור בבית־המעצר, שם יכלו לעמוד מקרוב על הצורך הדחוף בבנית בתי־מעצר חדשים. בבית־המעצר שוהים השרים עם שתי עצורות במחלקה וכן עם עצורים קטינים. (ע)

...אופוזיציה ב„אגד" הצליחה לרכז ...ב; תנסה היום להרכיב מזכירות

...עלה הדבר בידה, יוחלף השלטון בקואופרטיב לראשונה מזה 18 שנה

— מאת צבי עמית, כתבנו לעניני התחבורה —

[illegible] „אגד", תנסה היום להרכיב מזכירות חדשה, המנהלת את הקואופרטיב במקום. לאחר שהיא הצליחה אתמול לגבש סביבה 17 מתוך 30 הברי ההנהלה של הקואופרטיב [illegible]

[illegible]

...יר משטרה החשוד בבקשת שוחד: ...אבל לי שכך אסיים 20 שנות שרות'

— מאת כתב „ידיעות אחרונות" —

[illegible]

הרצוג מגיב בחריפות על טיעוני הורוביץ

„רמת טיעוניו מתאימה לרמה של יריבינו באו"ם"

— מאת כתב „ידיעות אחרונות" —

[illegible]

...עי... הוגדר כאתר היסטורי ...בירושלים ע"י „עמידר"

...דר": פעלנו לפי דרישת העיריה — ובהיתר שלה; דובר העיריה: ההיתר היה טעון היתר נוסף — והוא היה מוגבל

— מאת ג'ון כהן, כתב „ידיעות אחרונות" —

[illegible]

התנגדות לאחריות עתונים למודעות

[illegible]

...יל צה"ל נפצע קל באש ...שטח ירדן על סיור

— מאת עמנואל אלגלית, כתבנו במפקדת —

[illegible]

זכו בפיס

בהגרלה הרגילה של מפעל הפיס בס' 21/75 שהתקיימה ביום 22.5.75 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך —.500,000 ל"י זכה המספר 690906
בסך —.100,000 ל"י זכה המספר 287246
בסך —.50,000 ל"י זכה המספר 288302
בסך —.10,000 ל"י זכו הכרטיסים 240201 475573
בסך —.5,000 ל"י זכו המספרים הבאים:

020316	020439	098987
204638	273245	276179
329754	362998	494144
519482		

בסך —.1,000 זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיים ב־ 20847 27891 55500, 59582 67371 72528 88841, 96356 97931

בסך —.500 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיים ב־ 02575 11436 12220, 12288 23037 23241 29900, 51865 61917 67563

בסך —.200 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיים ב־ 0770 5219 8368

בסך —.100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיים ב־

0560	1034	1285		
1506	1666	1672	1847	1938
2323	2346	2585	2902	3073
3483	3614	3970	3994	4188
4272	4282	4436	4457	4841
4871	5361	5600	5614	5894
5981	6684	7079	7601	7677
7679	7900	8697	8901	9333
9995	9696			

בסך —.6 ל"י זכו כל הכרטיסים הרגילים שמספריהם מסתיימים בספרה 5

הגרלת זוטא
בסך —.30 ל"י יזכה כל כרטיס זוטא שמספרו מסתיים ב־ 259, 961
בסך —.12 ל"י יזכה כל כרטיס זוטא שמספרו מסתיים ב־ 46, 82
בסך —.6 ל"י יזכה כל כרטיס זוטא שמספרו מסתיים ב־ 01, 03, 11, 12, 27, 34, 38, 45, 48, 50, 53, 61, 62, 63, 70, 71, 72, 75, 80, 84

ערבי נהרג ממוקש ישן בבקעת הירדן

אחמד דיאב, תושב ואדי תמאם, נהרג אתמול בבוקר בעלותו רכוב על מוקש ישן באיזור גילגל, שבבקעת הירדן.

נעצר חשוד בשוד מזוין ב„דרייב אין"

אחד ברזילי, החשוד ב־ ביצוע שוד בתזיין בקולנוע „דרייב אין" בת"א, נעצר אתמול למשך 15 יום בבית משפט השלום בת"א. לדברי נציג המשטרה, מכ"ס אהרן רביד, הוא חשוד גם בביצוע שוד בנתניה.

שר הדתות יבקר ברומניה

שר הדתות, יבקר בימים הבאים אצל הקהילות היהודיות ברומניה. השר יצא אל ההזמנה על ידי הרב הראשי ברומניה, ד"ר משה רוזן. [illegible]

...ימשל חושש מהשפעה שלילית

[illegible]

פיצוץ בראשון־לציון; כנראה סכסוך־עסקי

— מאת [illegible], כתב „ידיעות אחרונות" —

[illegible]

50 נהרגו במרוקו

[illegible]

אל"מ קורן — מנהל „גשר"

[illegible]

...ת־גלים"

[illegible]

מבצע אופנה הזול והטוב

באופנת סיגלית

תל־אביב, רחוב אלנבי 70

ובאופנת רינה חולון

שד' קוגל 40 (ע"י קולנוע רינה) חולון

החל מיום א' 25.5.75 בבוקר

	מקודם	רק ל"י
חליפות שנל אופנה אחרונה 75 מבד הודי אוריגינל	370	39
מגבות קטיפה תוצרת ארה"ב	115	25
מעילי זמש צרפתי עם ביטנת פרווה	750	92
בגדי ים לנשים מודל 1975	165	35
חצאיות DEGRADE	180	39
מכנסי נשים וגברים	149	45
חולצות טריקו מודפס אמריקאי	86	15
חולצות צרפתיות לנשים וגברים	130	25
שורטים אמריקאי אמיתי	85	15
חולצות מודפסות לילדים/ות	69	10
שורטים גברדין לנשים וגברים	89	25

עצור! בחיפה

באופנת אביהו

לפי בקשת הקהל המכירה הזולה ביותר בארץ

תימשך עד שבוע ימים בלבד, עם מלאי חדש ביותר

המכירה תחל במוצאי־שבת, 24.5.1975

אופנת אביהו

חיפה, שדרות בת־גלים 15 (ליד קזינו בת־גלים)

	מקודם	רק ל"י
חולצות מודפסות עם כתפיות לילדים/ות	38	5
חולצות לגברות קייציות תוצרת חוץ	59	10
שורטים לילדים ולילדות חדישים ביותר	45	10
חולצות אינטרלוק מודפסות יבוא מארה"ב	125	25
בגדי־ים לגברות שלם ו־2 חלקים	175	35
מכנסיים לילדים ולילדות מפירמה ידועה	95	25

הפתעות מיוחדות ביותר!!!

תחתונים לגברים תוצרת חוץ	27	5
בגדי־ים לגברים מודל 1975	85	כמעט חינם

חולצות ותחתונים לגברות GEHULA	105	15
חצאיות שנל לגברות בכל המידות	110	כמעט חינם
שורטים לגברים מכינס אמיתי, גברדין ועוד	95	כמעט חינם

חיפה, שדרות בת־גלים 15, על־יד קזינו בת־גלים

„ברידג'"
יבואני רהיטים מעולים מאירופה
ר"א, רח' אבן־גבירול 193 (ליד גשר בריה־יהודה)

מכריזים על מבצע

חיסול מלאי כללי

של:
חדרי שינה - מזנונים
סלונים - פינות אוכל
מבחר החרושת המעולים והאופנתיים ביותר באירופה

[illegible]

במחירי הזדמנות חד פעמיים!
המלאי מוגבל * כל הקודם זוכה
אפילו אם אינך קונה
ביקור באולמי התצוגה — חויה

רהיטי ברידג'

ת"א, רח' אבן־גבירול 193 (ליד גשר בריה־יהודה)
פתוח עד 8 בערב

33 אג' לשורה 33

הרוש לך מיכון להפעלת השבונות?
קרא בעיון
רק
33
אג' לשורה

[illegible]

טל. 053-22781
י. כרמי —
מכון לעיבוד בע"מ
דיזנגוף 35, נתניה

33 אג' לשורה 33

בחולון
שטיחי כרמל
מבחר עשיר של דוגמאות חדישות *
שטיחים מקיר לקיר בכל הצבעים
* מקבלים שטיחים להיבוס ולניקוי *
החלפת שטיחים ישנים בחדשים *
שירות אדיב
* מחירים נוחים *
הובלה חינם
שד' קוגל 40
וליד קולנוע רינה)

במבצע מיוחד
1600 ל"י
חדר שינה
קומפלט, כולל מראה, טואלט ומזרון פרדיין
בחיים שד' עצמאות 79
טריניטי

חיסול מלאי חד־פעמי של חדרי שינה

מזנונים וסלונים
ממבחר חידושי אירופה — יבוא בלעדי
במחירי הזדמנות
המלאי מוגבל — כל הקודם זוכה
המחיר כולל
הובלה והרכבה בביתו של הלקוח.
*

רוגתא

יבואנים בלעדיים של רהיטי יוקרה מאירופה
תל־אביב, שדרות רוטשילד 31 (פינת אלנבי)

„מקורות" חברת מים בע"מ

הודעה לצרכנים

עקב הסנקציות הננקטות על־ידי עובדי החברה, צפויים שבושים באספקת המים.

בכל מקרה של תקלה באספקת מי־שתיה לאדם, לבעלי־חיים, יש לפנות למשרדי חב' „מקורות" אליהם קשורים הצרכנים.

בשבת, 24.5.1975, תקיים החברה תורנויות נוספות לקבלת הודעות במקומות הבאים:

המשרד הראשי: ת"א, טל. 03-284216
חבל הצפון: חיפה, טל. 04-667701
חבל המרכז: רמלה, טל. 03-967771
חבל הנגב: אשקלון, טל. 051-3121

דירות פאר

למכירה ולהשכרה

באיזורים הטובים ביותר בתל־אביב

אוז'ל ציפרין מנדלסברג

ת"א, כבר מלכי ישראל 3, טלפון 224514
בין השעות 8—1, 4—7

הגיעו!!!
שמלות כלה
ל־3 קומות אופנה
דיזנגוף 128, ת"א
שניידמן

בצער רב אנו מודיעים על פטירת של בעלי, אבינו וסבנו היקר

מרדכי איצקוביץ

ב"ר אריה ז"ל

ההלויה תצא היום, יום ששי, י"ב בסיון, תשל"ה (23.5.75), בשעה 13.00 [illegible] בבית־הכנסת ברחוב ארלוזורוב, גבעתיים, לבית־העלמין בחולון.

המתאבלים:
אשתו: [illegible]
בתו וחתנו: [illegible]
בנו וכלתו: דן ואריאלה [illegible]
[illegible]

יושבים שבעה בבית הנפטר.
רחוב ארלוזורוב 27, גבעתיים.

התפתחויות בכיוון הרפיית מתחים במזרח־התיכון

ההסכמה האמריקנית־סובייטית לדחות במיספר חודשים את זימונה־מחדש של ועידת ז'נבה; הסיכוי לחידוש מאמצי ארה"ב להשגת הסדר חלקי; ההחלטה הבלתי־צפויה של סוריה להאריך את מנדט כוח האו"ם בגולן בששה חודשים; ואיגרת 75 הסנאטורים לנשיא פורד — כל אלה ישפיעו לטובה על שיחותיו של רבין עם הנשיא פורד בחודש הבא ✱ ראש־הממשלה יבוא לוושינגטון מעמדה חזקה יותר מקודם, ויוכל לשאת ולתת עם האמריקנים ביתר קלות

מאת אריאל גינאי

קיסינג'ר וגרומיקו בעת פגישתם השבוע בווינה
ברית־המועצות חוששת מפני התמוטטות הדטאנט

אוירה טובה יותר נוצרה בימים האחרונים במזרח־התיכון.

● האמריקנים והסובייטים הסכימו ביניהם לדחות במיספר חודשים את זימונה־מחדש של ועידת ז'נבה;

● הנשיא פורד ושר־החוץ הנרי קיסינג'ר יחדשו — וכנראה, תוך סיכוי טוב יותר — את מאמציהם להשגת הסכם חלקי חדש בין ישראל למצרים;

● סוריה קיבלה החלטה בלתי־צפויה להסכים להארכת המנדט של כוח או"ם ברמת־הגולן בשישה חודשים נוספים, וזה בשעה שהאופטימיים ביותר ציפו לכך שתאריך אותו לחודשיים בלבד;

● 75 סנאטורים, שהם שלושה רבעים מכלל חברי הסנאט האמריקני, חתמו על איגרת לנשיא פורד, בה הוא נתבע לתמוך בעמדות ישראל ולהבטיח לה סיוע צבאי וכלכלי, שיאפשר לה למנוע חידוש מעשי האיבה — והבית־הלבן אינו יכול להתעלם מפנייה כזאת.

באורח פרדוכסאלי, אנו חייבים התפתחויות חיוביות אלו, לפחות חלקית, לכישלונותיה של אמריקה בדרום־מזרח אסיה, ולעמדות הבלתי־מתפשרות שנקט מנהיג המחבלים יאסר ערפאת.

כישלונות חמורים

מאז משבר־הטילים של קובה ב־1962, אשר כמעט הביא לעימות גרעיני בין ארצות־הברית וברית־המועצות, שולט עיקרון יסודי במדיניותן של שתי מעצמות אלו וביחסיהן זו עם זו: לא לנסות ולנצל אף פעם עד תום את היתרונות; לא לאלץ את המעצמה היריבה להגיב בצורה נמרצת מדי, כדי להגן על האינטרסים החיוניים שלה ועל יוקרתה כמעצמת־על.

על כן אנו עדים לתופעה מפתיעה, לכאורה, ביחסי וושינגטון־מוסקבה: ככל שאחת מהן מבטיחה לעצמה יתרונות בתחום מסויים, כן היא מגלה נטייה לנהוג בפייסנות בתחומים אחרים — דבר שאינו מונע ממנה, כמובן, את המשך מאמציה ליישום תוכניותיה לטווח ארוך.

שיחות וינה בין ה"ה קיסינג'ר וגרומיקו עונות יפה על „תנאי ההסדר" הזה. ארה"ב הופיעה שם מעמדה של חולשה. אכן, האמריקנים נחלו כישלונות חמורים מאוד מאז הפגישה הקודמת בין שרי־החוץ של שתי מעצמות־העל בז'נבה. עמדותיהם של האמריקנים התמוטטו בשלוש ארצות בהודו־סין — וייטנאם, קמבודיה ולאוס — ומאמצי השלום של ד"ר קיסינג'ר במזרח־התיכון לא הביאו לתוצאות הרצויות והושעו, על אף „מסע־הדילוגים" המייגע של שר־החוץ האמריקני בין ירושלים וקהיר.

נוסף לכך, שקועה אמריקה בקשיים כלכליים ופוליטיים. האבטלה החמירה בה; הדולר נחלש; הנשיא פורד אינו נהנה מעודף סמכות ויוקרה; קיים סיכסוך, שנראה ניצחי, בין הבית הלבן והקונגרס. וכל זה מוכרח היה להחליש את האמינות האמריקנית אצל נתמכי ארה"ב ובעלות־בריתה, באסיה כמו־גם באירופה.

הפגנת עוצמה

נוכח הסחף המסוכן בעמדותיה הבינלאומיות, נאלצו מנהיגיה של ארצות־הברית להגיב בצורה כלשהי. היה עליהם להוכיח, על־ידי הצהרות ומעשים נמרצים ככל האפשר, שארה"ב איננה נמר של נייר. זהו מקורן של הצהרות שונות של פורד, קיסינג'ר ושלזינג'ר — הצהרות שבחלקן עוררו את זעמם של הערבים והעלו איומים של חרם־נפט מחודש, בעוד האמריקנים חוזרים ומצהירים על אפשרות של התערבות צבאית לתפיסת מקורות הנפט. זהו גם המקור לביקורת שהופנתה נגד ברית־המועצות, שלדברי הנרי קיסינג'ר אינה יודעת לעמוד בפיתוי לנצל לטובתה של ההתפתחויות באזורי שוליים, כמו דרום־מזרח אסיה, גישה המסכנת את עצם קיומו של הדטאנט הבין־גושי.

אולם, ברור כי היו אלה המעשים, יותר מאשר ההצהרות, אשר היפנו את תשומת־ליבם של הסובייטים לסכנות שבמצב הנוכחי. פרשת „מאיאגז", שבה פעלו האמריקנים — לפחות בשלבים האחרונים — יותר מתוך רצון להפגין את עוצמתם ואת החלטתם הנחושה, מאשר מתוך רצון להציל את הצוות ואת האוניה עצמה, הוכיחה לרוסים דבר, שבעצם היה ידוע להם גם בלאו הכי: כי ארצות־הברית נמצאת עתה בשלב כזה בתולדותיה, שבו היא עלולה להתגלות כמסוכנת יותר מאשר בתקופה של שיא בעוצמתה ויוקרתה.

התמיכה הגדולה, שפעולת חילוצה של אוניית־הסוחר הלכודה זכתה לה בקונגרס, כמו גם בדעת־הקהל האמריקנית בכלל, שיכנעה אף היא את מוסקבה, שבארה"ב עשויה להתגבש גישה מחודשת של תמיכה בפעולות נמרצות ואמיצות, אם אמריקה תועמד בפני פרובוקציות רציניות. האישור בקונגרס של תקציב צבאי מוגדל — דבר שגרומיקו התאונן עליו מרה — היווה גם הוא סימן־אזהרה לברית־המועצות.

בתנאים אלה סברו הסובייטים — אשר תרמו כה רבות למיטוט סייגון על־ידי מישלוחי נשק עצומים להאנוי — כי הגיעה השעה להתראות, במיפגש וינה, כפייסנים, מחשש כי מדיניות הדטאנט הבין־מעצמתית תתמוטט. והרי זו המדיניות, שעליה השליך ליאוניד ברז'נייב את יהבו, בטווח רחוק, להחלשת נאט"ו, לצימצום הדרגתי של הנוכחות הצבאית האמריקנית באירופה ול„פינלנדיזציה" של זו האחרונה. ולטווח קצר — הוא שואף להנציח, באמצעות פיסגת של 35 מדינות, בקיץ או בסתיו השנה, את הכיבושים הסובייטיים ממלחמת־העולם השנייה.

קשה היה להם לסובייטים להתראות כוותרנים מדי בשיחות סאל"ט; כי המדובר בבעיות מסובכות ביותר, שלמפקדים הצבאיים המלה האחרונה בהם. אפילו ברז'נייב לא יוכל להתגבר על המיכשולים שמערימים הגנרלים, הדואגים שלא להעניק ליריב עליונות בתחום הנשק הגרעיני. על כן, לא בתחום זה גילתה מוסקבה מידה של פייסנות ורצון־טוב בווינה, אפילו ששני הצדדים הגיעו להתקדמות בנכונותן לחתום על הסכם־סאל"ט שלב ב', כנראה בעת ביקורו העתיד של ברז'נייב בוושינגטון, לקראת סוף השנה.

לגבי המזרח־התיכון היתה בפני גרומיקו אפשרות נוחה יותר לוותר במשהו לעמיתו האמריקני. לא קשה היה לסובייטים לתת יד חופשית לפורד ולקיסינג'ר, לתקופת־זמן נוספת, במאמציהם להשגת הסדר־ביניים באיזור. מה עוד שגרומיקו קיבל, קרוב לוודאי, תמורה על נכונותו להסכים לדחיית פתיחתה של ועידת ז'נבה:

החלטה נחושה

בעיות נוהליות

תהליך התייצבות

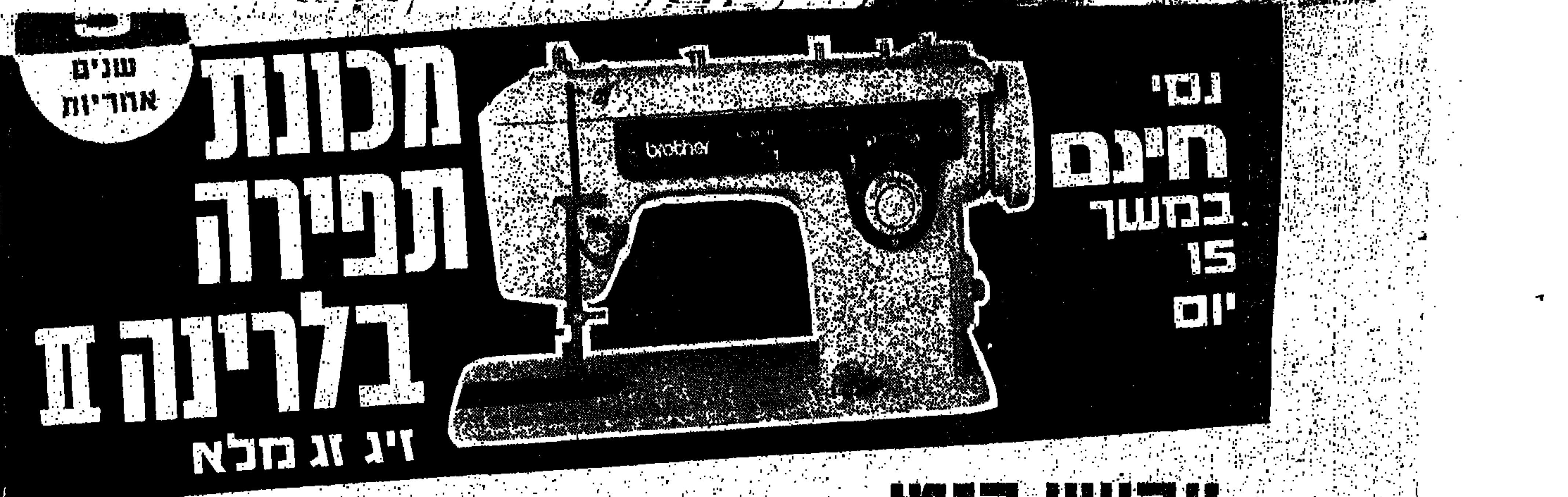

עכשיו הזמן לחסוך בהוצאות הביגוד!
תפרי בעצמך מלתחה אופנתית בחצי המחיר!

הסתכלי במכלול התכונות:

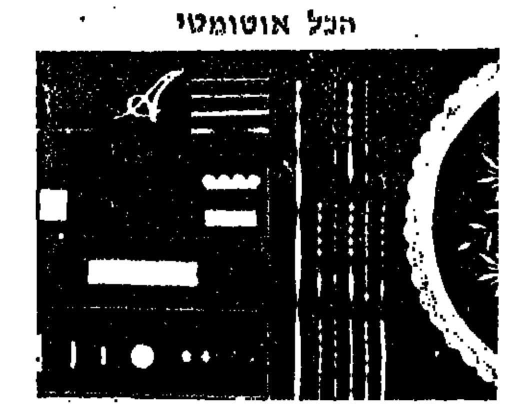

הכל אוטומטי

דגם חדש — זיגזג מלא
3 מצבי מתג

ולעוד חינם

גזרת־או־מטיק
בובת המדידה

שעליה מידות מדוייקות מבטיחה מידה מדוייקת לבגדיך.
(שווייה 200.— ל"י)

רק 190.— ל"י לחודש אחרי תשלום של 345.— ל"י במזומן

מתנות נוספות
למזמינות מיידן
★ מערכת של 26 אביזרים
★ ספר הוראות
★ מספרים זינג
★ ספר יסודות הגזרה

לכבוד: מיילקס (ישראל) בע"מ רחוב המלאכה 3, חולון 58—851 טל. 843185

חתימה הכרחית

משרדינו פתוחים בימים א'—ה', בשעות 08.00—16.00 (ביום ו' סגור)

ריפוי בהלם

על תחלואי החברה הישראלית ועל הדרכים בהן ניתן לרפאם

[illegible] או מטפיק — מה שלב במקומים אחרים מצליח טיפול [illegible] או פסיכואנליזה או הידרותראפיה או ריפוי בעיסוק, או צירופם. אולם קיימים מקרים בהם נחוץ להיעזר ב[illegible] בהלם חשמלי. [illegible]

להשוותם ביותר דיוק למחלות אורגניות, או פונקציונאליות; [illegible]

[illegible] נגע כל עיקר. אבל מחלות מסוימות דריכן להתפשט, והבריא היום עלול לחלות מחר או מחרתיים, אם לא נעקור את קניהן. הדבר נכון לא רק לגבי מחלות-גוף מידבקות, שנגיפיהן עוברים מאדם לאדם, כי אם גם לגבי מחלות-

[illegible] סטיה; השני — טירוף, ואם טירוף אינו מחלת-נפש, אינני יודע מהו.

*

למעשה, מטופקני אם גל העבריינות המתפשט בארץ תחילתו בתחתית ה-[illegible] אותם לגיהום המשותפת את כל רה- אודות.

ואם לא טעותי בהשוואת התחלואות החברתיות יזואת למחלת-נפש; וכי לא נכון יותר לייחסה לגורמים תומכים של עוני ושל פער בחברה, שביתן [illegible]

רוח ונפש [illegible] גימום של מאמץ; עבריינות, אלימות, רמאות, מעילות ושחיתות כאמצעים להשיג את העושר הנכסף; סתם בריונות כביטוי לדחפי-תוקפנות המתפרצים החוצה באין בלמי ריסון-עצמי מספיקים; הצורה המיוחדת של בריונות, המחולה ברשלנות ובזילזול בזולת, המתבטאת בנהיגה פרועה וגסה — שהפכה לגורם עיקרי בהרג ובחבלות גופניות במדינה; הזנחת תפקידים, התרשלות במלויים, וחבלה מכוונת בהם; לא-איכפתיות כלפי הזולת וזילזול מכוון בו; העלאת הקינאה והאנוכיות למעלת המידות השולטות ביחסי-אנוש; דילדול רגש החובה של היחיד כלפי עבודתו, בני-אדם, הסביבה, הכלל; ניכור מן החברה שהיחיד משתייך אליה, מסמליה ומערכיה. אם ניתן למצוא מכנה משותף לכל הפגעים הללו, הייתי מגדירו כבריחה המונית מן העבודה ומן האחריות, ובלשון הדורות הקודמים — פריקת עול.

*

נוכח מיסטרם העצום של הפגמים האלה, אין להתפלא על כך שקולות המחאה נגדם מתפזרים, והדרישות לטהר את האווירה מתפזרות. הכל לפי הפרשה האחרונה והסקאנדאל האחרון שבחדשות. פעם מתרכזים זרקורי-הזעם בהרג בדרכים ופעם בשחיתות במשרדי הממשלה; פעם בזיהום הסביבה ופעם בסחבת ובזילזול באזרח מצד הרשויות; פעם בשביתת קבוצה פלונית באשדוד או בלוד ופעם במישרד השיכון הלועג לרש על-ידי הצעת דירות בתשלום של עשרות-אלפי לירות במזומנים לזוג צעיר בלי פרוטה בכיס; פעם בפרופסור באוניברסיטה המשמיץ את המדינה בנכר ופעם בצעירים בעלי-שרירים הקובלים על חוסר הזדמנויות בשעה שהמשק מצפה לידיים עובדות ונזקק לאלפי פועלים מן השטחים; פעם בחוסר המחשבה השקולה בתיכנון ובביצוע ופעם בפרוטקציוניזם שתחת כנפיו נתאפשר לבני-חסות מיוחסים להתעשר ואף למעול, וכיוצא בהם. במשך שבוע או שבועיים זועק הציבור וזועקים אמ-

[illegible] ושם ניכרת התקדמות זמנית. אך בי[illegible] ומתחילים [illegible] פני [illegible] ולכן מתפזרות ההאשמות. [illegible]

*

נחזור למשל הרפואי שהתחלנו בו. [illegible] לות, אם כי דווקא בתחום מחלות-הנפש טרם נתגלו, ובכן, נוכח תופעות התחתונות שפרצו ביניבו היו שסברו כי חיי-משפחה מסודרים, או נאמנות למסורת הדתית, או תודעה לאומית, או פאטריוטיזם, או סוציאליזם, או פאציפיזם, או אינטלקטואליזם, או רמת-השכלה גבוהה, או תנאי-דיור נוחים, או רמת-קיום נאותה (כשמתחלקות הדעות בין המאמינים שהשפע או הצניעות היא-היא תרמה "הנאותה") מחסנים מפני עבריינות ושאר סממני ההתנוונות.

נוכחנו לדעת כי אין הדבר נכון. במידת-מה עשויים כל אלה להקטין את החשיפות למגיפה, אבל רבים, רבים מאוד, שניחנו במעלות הללו, נדבקו אף הם. ויש אפילו שאידיאולוגיה זו או אחרת, נעלה כשלעצמה כפי שתהיה, משמשת הצדקה-כביכול לתופעות של עבריינות ושל ניכור, כל הכבוד, לפי-כך, לאמצעי-חיסון אלה, ובוודאי יש להיעזר בהם — באידיאולוגיים-ערכיים ובמעשיים כאחד. ביחוד יש להיעזר בהם כשמדובר בקטינים, כשהחינוך לערכים מהווה מכשיר בעל חשיבות יתירה, המציעים לוותר עליו, כפי שעשה זאת במצב-רוח של "איסכא מסחבראי" או של קלות-דעת רגעית הסופר הידוע יזהר סמילנסקי — סתם פיטפוט בפיהם. אבל פיטפוט מזיק: כאילו היו מציעים להימנע מחיסון נגד שפעת משום שלא תמיד מונע הוא את המחלה. אבל לסמוך על אמצעי-חיסון אלה בלבד לא הייתי מייעץ. בלי השימוש הנוסף בהלם — המצב, חוששני, יוסיף להחמיר.

*

(מאמר ראשון בסדרה)

שמור על הכושר!

מיליוני אנשים ברחבי העולם שומרים על כושרם הגופני באמצעות

אופני הפלא

נסה אותם גם אתה, בביתך, במשך שבועיים חינם וללא כל התחייבות!

אם לאחר שבועיים של אימון-יומי בן חמש דקות על אופני הפלא המופלאים לא תרגיש את עצמך בריא יותר, מלא חיוניות, מלא מרץ, והעיקר — בכושר-גופני משופר: תוכל להחזיר אלינו את אופני הפלא ולא תהיה חייב לנו דבר!

רופאי-ספורט ידועים ממליצים על אופני הפלא כאחת השיטות היעילות ביותר להעלות את הכושר הגופני — ולהיפטר מכמה סנטימטרים מיותרים.

נסה גם אתה ותיווכח בתוצאות המפתיעות של אופני הפלא! שכן, איך זה פלא... ידוע כי רכיבה על אופניים מעילה ומפתחת קבוצה גדולה ביותר של שרירי-גוף, מבריאה את מחזור הדם ומגבירה את הכושר הגופני והרוחני. רכיבה על אופני הפלא, לדברי הרופאים, הינה השיטה היעילה והנעימה ביותר להפעלה בריאה ומאוזנת של גוף, המביאה לתוצאות הטובות ביותר וללא מאמץ מוסרי.

זוהי השיטה האידיאלית לסילוק הסנטימטרים המיותרים סביב המותניים — ואת הקילוגרמים המיותרים מהרגליים, הבטן ושאר ריכוזי-שומן מביכים...

אופני הפלא מצויידים במד-מהירות ובמונה-קילומטרים. תוכל לבקר בעצמך אם "נסעת" מרחק מספיק — ותוכל "להאריך" את הטיול מדי יום.

כמו-כן צויידו אופני הפלא במכוון תנגודת בלמים. באמצעות סיבוב חוגה מ-1 עד 5, תוכל לגוון את "טיולי" האופניים שלך: תיסע כרצונך בכביש ישר, בעליות מתונות ועקיפות, ברוח-נגדית עזה — או בירידות קלות ונעימות. וכל אלה — ללא מאמץ מיותר, ללא רוח וללא שמש המכה על הראש...

ניסיונם של מיליוני אנשים, נשים וילדים ברחבי העולם הוכיח, כי באמצעות אופני הפלא ניתן לישמור במידה מרבית את הכושר הגופני. וכל זאת — בחמש דקות ליום, בשעות הפנאי — ובתוך הבית.

עד מהרה תיווכח לדעת, כי בעזרת הוראות השימוש ותוכניות האימון המפורטות שתקבל, תוכל גם אתה להפיק [illegible]

130.- ל"י להורים לאחר התשלום הראשון של 260.- ל"י

אחריות ל־12 חודשים

שובר הזמנה לנסיון חינם

אל: מיילקס (ישראל) בע"מ, רח' המלאכה 3, חולון 58-851 טל' 843185

נא לשלוח לי את אופני הפלא לתקופת נסיון של 10 ימים חינם. [illegible]

☐ תשלום חד-פעמי: [illegible] 1080.- ל"י [illegible]

☐ [illegible] 260.- ל"י [illegible] 130.- ל"י [illegible]

שם משפחה ______ שם פרטי ______ רחוב ______ מס' ______ עיר ______ מיקוד ______ גיל ______ מס' תעודת זהות ______

חתימת המזמין

23.5.75 ת"ד

בואו ל"רהיטי דנאל"

הקדישו מעט מזמנכם ותרכשו את רהיטי חייכם

רהיטי איכות משולמים במחירים נמוכים ביותר

תנו לנו להוכיח לכם שהיום, יותר מתמיד כדאי לרכוש אצלנו

רהיטי סלון וחדרי שינה

מבחר גדול של מערכות סלון במגוון רחב של צבעים, [illegible] ועיצובים [illegible]

סלונים ומערכות שינה החל מ-2500 ל"י

עד 15 תשלומים ללא ריבית!!!

רהיטי דנאל [illegible] 61 [illegible] טלפון: 284647

פתוח בכל יום 9—13, 16—19.

למשרד אדריכלים דרושים

1. אדריכל — 3 שנות נסיון

2. טכנאי

3. שרטט/ת

נא להתקשר 03—221680

לחברה מסחרית גדולה
דרוש אדם נמרץ בעל רקע טכני

עד גיל 30 לתפקיד מגוון ובעל אתגר

בדבר פרטים נא לפנות: טל. 265902 מ-8 עד 16

לאשטרום
תבי להנדסה בע"מ ירושלים

דרוש

קבלן לעבודות עפר

לחפירת וחציבת יסודות לבנינים

לפנות טלפון 02—231429 02—226787

מפעלי ים המלח בע"מ

דרוש

נער שליח

עם אופניים לעבודות שליחות בעיר תל-אביב

בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו בתל-אביב, רח' החשמונאים 113, בנין בנק טפחות ת"א.

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO

לסניפנו בירושלים דרושות

פקידות כלליות

למשרות חלקיות

מתאים לאמהות עובדות

נסיון קודם רצוי, אך אינו הכרחי,

רצויה ידיעה בשפה האנגלית.

נא לפנות לטלפון 3—2—232271—02 קו פנימי 30

רשות השידור

למחלקת הגביה חיפה

דרושים עובדים ועובדות לתפקידי גבייה וסריקות

בבתי מחזיקים במקלטי טלוויזיה ורדיו ליום עבודה שלם (כולל שעות נוספות).

העבודה כרוכה בשהייה מחוץ לעיר, במשך יום העבודה.

הדרגה ט' בדירוג האחיד.

המעוניינים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת"ד 1050 חיפה ויציינו ע"ג המעטפה: עבור סורק.

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO

דרוש איש מסלקה

לעבודה מ-12.00 — 19.00

רצוי נסיון קודם

נא לפנות לטלפון 03—298026

דרושה מורה

לכתה א' לשנת הלימודים תשל"ו

- אנו מציעים תעסוקה לבעל
- מסגרת חנוכית לילדים
- חברת צעירה
- דיור נאות

בדבר פרטים נא לפנות בכתב אל מזכירות חישוב או בשעות הבוקר לטלפון מס' 067—22737

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרות הפנויות הבאות:

במעבדות דינציגר

מהנדס

תאור התפקיד: תכנון מתקנים לנסויי סטודנטים; פקוח על בצוע המתקנים בבית המלאכה; עזרה לראש המעבדה בתכנון מערכות למחקר.

הכשורים הדרושים: מהנדס אלקטרוניקה עם ידע בהנ' מכונות, או בוגר הנ' מכונות או הנ' אוירונוטית עם ידע באלקטרוניקה; נסיון קודם בעבודה של מספר שנים.

מספר המשרה: דנ.ה/127.

בפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים

ספרנ/ית

הכשורים הדרושים: בוגר/ת בי"ס לספרנות; בעל/ת השכלה אקדמית; ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין, רצויה ידיעת שפות נוספות; נסיון קודם של 5 שנים לפחות בעבודה בספריה מדעית.

מספר המשרה: ארכ.ה/16.

באגף כח אדם

עוזר לראש מחלקת המנגנון

הכשורים הדרושים: רצויה השכלה אקדמית בי-[illegible]; בוגר קורס ניהול מנגנון או השתלמות שונות; בנושאי כח אדם: ידע ונסיון בענייני מנהל ועשול בעניני עובדים; נסיון של 3 שנים בעבודה משרדית; כושר הבנה ונתוח הוראות בהסכמים חוקיים בעניני כח אדם והחלתם במקרים מתאימים; כושר לקיים מגע נאות עם קהל.

מספר המשרה: אכ"א ה/136.

במחלקה לחנ. חופשים

כתבנית מדעית אנגלית

הכשורים הדרושים: השכלה תיכונית; ידיעת השפה האנגלית על בוריה, רצויה שפת אם; הדפסה טובה בשפה האנגלית.

מספר המשרה: חו. ה/145.

מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים, נסיון קודם ומספר המשרה, עד יום 6.6.75, אל אגף כח אדם, הטכניון קרית הטכניון, חיפה, מיקוד 32000.

מכרז על משרה פנויה מס' 6/75

לבנק ישראל בתל-אביב

דרוש

עוזר מנהל יחידה לאו"ש

הכשירויות הנדרשות:

1. השכלה תיכונית.
2. בוגר קורס או"ש ו/או בעל נסיון בתחום או"ש (רצוי גם בוגר קורס נתוח מערכות).
3. שליטה מלאה בלשון העברית.
4. ידיעה טובה בלשון האנגלית.
5. כושר נסוח ונתוח ברמה גבוהה בשפה העברית.
6. רצוי ידע ונסיון בעיבוד נתונים אוטומטי.

טופס בקשה למשרה ניתן להשיג במקומות הבאים:

- בירושלים: יחידת כח אדם, רח' יפו 29 בנין מצפה.
- בתל-אביב: מדור כח אדם רח' ליליינבלום 37.
- בחיפה: סניף בנק ישראל דרך העצמאות 27.

את הטופס יש להחזיר ליחידת כח אדם ת.ד. 780 ירושלים מיקוד 91000 עד יום 8.6.75.

נא לציין את מס' המכרז בגוף הבקשה ובכל פניה הנוגעת למכרז זה.

אלביט
מחשבים בע"מ

דרוש

מנהל חשבונות
בכיר

למועמד המתאים אפשרויות קידום נרחבות.

הכישורים: מנהל חשבונות מדופלם או רמה מקבילה. נסיון במפעל תעשייתי לפחות 3 שנים.

ידע בהנהלת חשבונות ממוכנת, שליטה מלאה בעברית ואנגלית.

נא לציין מספר 0015/ל.

[illegible]

למפעל טכסטיל בפתח-תקוה

דרושות

- בוגרת תיכון
- לאחר שרות צבאי
- אחראית ודינמית לעבודה במחלקת בקרה איכות

- פקידה כתבנית-מרכזנית

למרכזיה קטנה

שעות העבודה 08.00—16.00

נא לפנות 909739 ,909371

(בשעות העבודה)

לחברת בניה ארצית

דרושים

1. מנהלי עבודה — בעלי נסיון בעבודות שלד וגמר בעלי אשקלון קרית גת.

2. מהנדס ביצוע — הנדסאי ומנהל עבודה להקמת שיכונים בגליל.

לפנות לת. ד. 399 תל-אביב.

כיתן-דימונה בע"מ

למשרדנו בהדר יוסף

דרוש/ה

אדם בעל השכלה משפטית

לתפקיד עוזר למזכיר החברה

קיימת אפשרות העסקה גם בחצי משרה.

נא לפנות בכתב לפרט קורות חיים ומשכורת מבוקשת לת.ד. 2147 תל-אביב, עבור מזכיר החברה.

תדיראן

הזדמנות פז ל

סוכני מכירה עצמאיים

שיעבדו על בסיס עמלה במכירת מוצרי חשמל ביתיים ברחבי הארץ

בעלי נסיון בעיסוק של 3 שנים לפחות במכירות, והמחזיקים ברשותם רכב, יפנו בכתב אל מחלקת כח אדם תדיראן שיווק ושרותים בע"מ רח' קרליבך 27 תל-אביב.

TADIRAN

למוסד בנקאי דרוש:

עוזר למבקר הפנימי

הכישורים:

א) בוגר אוניברסיטה בראיית חשבון או מינהל עסקים או כלכלה בגמת חשבונאות.

ב) בעל נסיון קודם בעריכת דוחות ביקורת.

ג) ידיעה טובה בשפות עברית ואנגלית.

הפניות נא לפנות לטלפון 52666 קו פנימי 357 או בכתב לת.ד. 1462, תל-אביב.

טבע

חברה לתעשיה פרמצבטית ותיקות למוצרת תיכון בע"מ

TEVA

דרושים

תעמלנים רפואיים
לאזור המרכז

על המועמדים להיות בעלי השכלה בתחום הטבע או באחד המקצועות הפרא-רפואיים וכן בעלי רשיון נהיגה.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 1142 ירושלים 91000

למוסד ציבורי בירושלים
דרושים

1. מנתח מערכות — לתפקיד ראש צוות בעל 5 שנות נסיון.

2. 2 מתכנתים — בעלי נסיון של שנתיים לפחות ב-COBOL ב-PL/1.

נא לפנות בצרוף קורות חיים ופירוט הנסיון המקצועי לת.ד. 7170 ירושלים.

סודיות מובטחת

להנות ספרים ותמונות בשדה התעופה לוד

דרושה מוכרת

שליטה בשפות עברית ואנגלית, רצויה ידיעת שפות נוספות.

שעות העבודה 0700—1300 או 1300—2100 או 1900—1300

נא לפנות באישית לסוכנות שטימצקי רח' הרכבת 22 ת"א ביום א' 25.5 ו' 27.5 ו-28.5 בשעה 1900 או בכתב לת.ד. 628 תל-אביב.

דרוש

אדריכל פנים בכיר

10 שנות נסיון לפחות.

הפניה בכתב עם ציון פרטים.

— סודיות מובטחת —

משרד אדריכל דה-מאיו

רח' המחמיד 88, רמת-גן.

לאורגון תריסים בע"מ

דרושה

פקידה-מזכירה

הכישורים:

- הדפסה בשתי השפות.
- שליטה בעברית וידיעת אנגלית.
- נסיון של 5 שנות עבודה.

שעות העבודה 8.00—16.00 בבוקר.

את העצות על הדרישות והי"ם מתבקשות לפנות בכתב לת.ד. 3339 בת-ים.

هكذا من الإصل

דרושים מועמדים לקורס חריטה וכירסום

מפעל בת של התעשיה האווירית לישראל
האגף להכשרה והשתלמות מקצועית

* יתקבלו גברים אחרי שרות צבאי
* בעלי משפחות

בתקופת הקורס תשולם מילגה.
למועמדים המתאימים מובטח: —

1. דיור במרכז כפרי בני יהודה
2. הנחה במס הכנסה, כמקובל באזורי פיתוח.
3. עבודה לאחר הקורס במפעל חדיש.

לקבלת פרטים נא לפנות בכתב אל: — תעשיות גולן, ד.נ. רמת־הגולן

עיריית פתח־תקוה מכרז מס. 37/75

עיריית פתח־תקוה מכריזה בזה על משרה פנויה במחלקת ההנדסה לתפקיד

מנהל מדור תכנון מבנים

הכשורים הדרושים: אדריכל רשום בפנקס המהנדסים, בעל נסיון של 3 שנים לפחות בעבודות אדריכלות ותכנון מבני ציבור.

דרגת המשרה: 5—6 בדירוג המהנדסים.

על המעונינים לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים למזכיר העיר בחדר 222 קומה ב׳ בבנין העיריה עד ליום 9.6.75 ועל המעטפה לציין מספר המכרז.

י. פינברג, ראש העיריה

היום RIM

למשרדינו בחיפה דרושה פקידה

לעבודה משרדית שעות רצופות. העדיף בוגרת צהייל.

עבודות משרדיות

לפנות טלפונית לציפי 04—666990

דרוש מסגר אחזקה

לפנות חנן רבינוביץ רחוב ברוך הירש 3 בני־ברק

טל. 783046, 781395

צופנות שירות המדינה מודיעה כי

דרושים צעירים/ות לתפקיד בטחוני מעניין

במשרד התחבורה

מינהלת נמל התעופה בן־גוריון (לוד)

תכונות נדרשות:

- לאחר שירות צבאי מלא
- בעלי תעודת בגרות
- דוברי השפה האנגלית על בוריה.

הערות

1) העבודה היא במשמרות.
2) מגורים באזור גוש דן — חובה.
3) העבודה למשך חצי שנה.

על המעונינים בעלי הכישורים המתאימים לפנות באופן אישי למינהלת נמל התעופה בן גוריון (לוד) בבנין משרד הבריאות (סמוך לאולם המכס) ביום ב׳, 20.5.75, בין השעות 08.30—10.30 ולהביא עמם תעודת זהות, פנקס מלואים ותעודת שחרור מצה״ל.

נהגרית כנין גדרות

דרושים מרכיבים בנתניה

לפנות טלפון 30909—32966 בערב 747913 גלעד

להברה לשרותי משרד

דרושה מזכירה בכירה

לעבודה מעניינת
משרה מלאה (8—4)

הכישורים:
* נסיון אדמיניסטרטיבי מגוון.
* ידיעת השפה העברית על בוריה.
* ידיעה טובה של השפה האנגלית.

לפנות: טלפון 238532

דרושים

כרסמים חרטים טכנאי - עובדי

הרכבת מכונות מדויקות

יוצאי צבא ו־או בעלי נסיון

* 5 ימי עבודה בשבוע
* תנאים מצוינים

„תדאחי", נוה שרת, תל־אביב
ת.ד. 10165, טלפונים: 483141, 483142

עיריית ראשון־לציון

למחלקת המים דרוש: טכנאי מים

לעבודה מרתקת ומעניינת קוו ניהול צנרת מים

התנאים יקבעו בהתאם לכישורים

בהצעות נא לפנות לאחר שלמה אבוטבול, מנהל מח׳ המים בעיריה.

ח. גיבשטיין
ראש העיריה

למבשלת שכר לאומית

עבור משרדיה בת״א רח׳ חשמונאים 90

דרוש/ה עובד/ת

לעבודה במרכזיה אוטומטית
+ עבודות משרד שונות.

*

שעות העבודה: 14.00—19.00.

*

לפנות טלפון 265271 שלוחה 38
או בכתב לת.ד. 7066 ת״א.

אלקו ELCO

חרושת אלקטרו־מכניות ישראלית בע״מ רמת־גן

דרוש

מנהל בכיר

התפקיד: **מנהל המפעל** (בכפיפות למנכ״ל)

הכישורים: נסיון במשך מספר שנים בניהול מפעל בענף המתכת או החשמל בהיקף ניכר.

השכלה אקדמית: מהנדס מכונות או מהנדס תעשיה וניהול או מהנדס חשמל.

פניות: בכתב יד בפירוט קורות חיים, עם הציון עבור: מר ג. זלקינד — מנכ״ל, ת.ד. 230 רמת־גן.

— סודיות מובטחת —

המועצה המקומית מצפה־רמון

מתבקשים בזאת מועמדים מתאימים למשרות הבאות:

1. **מנהל מח׳ שרותי רווחה** — בוגר סוציאלוגיה או פסיכולוגיה בעל נסיון ותק של 5 שנים לפחות
2. **עובד סוציאלי** — בעל הסמכה במקצוע
3. **עובד קהילתי** — בעל הסמכה במקצוע.

תנאי השכר בהתאם לכישורי המועמד. המועמדים מתחייבים לגור במצפה רמון. עזרה בדיור תנתן.

נא לפנות בכתב, בציון קורות חיים ועיסוקים קודמים לת.ד. 1 מצפה רמון עד ל־15.6.75

עיריית תל־אביב־יפו

מודיעה על משרה פנויה של

גזבר העיריה

הצעות, בצירוף תיאור תולדות חיים ותעודות המעידות על הכשרת המועמד, אפשר להגיש במעטפה סגורה ללשכת ראש העיריה, כבר מלכי ישראל, קומה 12.

תאריך אחרון להגשת הצעות — 1.6.75.

שלמה להט
ראש העיריה

דורינא בע״מ
ביחיד לסריגה

דרושים

גזרן/ית קטלרית (שילוב)

העבודה למשרה מלאה תנאים טובים מוג אויר

לפנות: אבא הילל 25 ר״ג טלפון: 73 32 38

דרוש

סוכן

למוצרי בניה

בעל נסיון וידע בענף. חושב גוש דן

לכתוב בצירוף קורות חיים לת.ד. 11069 למספר 10.

ממ״ס הליקופטרים

לעבודה מענינת

טל. 8־7־623266 תל־אביב

למשרד להנהלת חשבונות דרושה מקלידה למכונת אוליבטי. שעות העבודה אחרי הצהריים. תנאים טובים. תשלום לפי שעות.

לפנות טלפון: 293064

למפעל בת״א

דרוש סוכן בלעדי

רצוי בעל רכב פרטי. לפנות בכתב לת.ד. 37258 ת״א

*

סודיות מובטחת!

דרושות

תופרות

- תנאים טובים למתאימות

לפנות אישית „קספרי מודל" אלנבי 78, ת״א.

אלביט מחשבים בע״מ

דרושים

★ מבקר בכיר

תאור התפקיד: אחראי לבקורת מינהלית, כולל תכנון, ביצוע ומעקב. עוזר בכיר למבקר הפנימי הכללי. תכנון מערכות מבדק/בקורה ופיקוח פנימיים.

הכישורים הדרושים: השכלה גבוהה + הסמכה בראיית חשבון או הנהלת חשבונות. נסיון של 5 שנים לפחות — עדיף בבקורת. שליטה בעברית ובאנגלית.

למחלקת ייצור אלקטרוני במינהל מחשבים מוצרי מחשבים דרוש

★ מהנדס בכיר

לתפקיד מנהל

הכישורים הדרושים: נסיון מקצועי בתכנון ייצור. נסיון בניהול צוות מתכננים מכניים.

נא לציין 0014/ל

לפנות בצירוף קורות חיים מפורטים לת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כוח אדם. סודיות מובטחת.

גד יעקובי — [illegible]

את הדברים הנכונים — בזמן

מאת ישעיהו בן־פורת

הצעיר בשרי הממשלה הוא רציונליסט מחושב ומתוכנן, שתנופת עלייתו בסולם העסקונה כמעט שלא עוכבה ★ למרות שבמשך שנים אי־אפשר היה להפריד את שמו מזה של דיין, הוא הצליח ליצור תדמית עצמאית ★ בגיל 40 הוא נחשב בממשלה לאינטלקטואל בוטח בעצמו, בעל כושר ניסוח מעולה, הדבק היטב בתוכניותיו ★ הוא חסיד של צוותי חשיבה ושל תיכנון מדיניות כוללת — ובכך הצליח לרענן את משרד התחבורה ★ אך ככלכלן מהווה עבורו משרד האוצר את פיסגת הקריירה בעתיד

סם חיים

חסכוני ומדוייק

עבודת צוות

הליכות פשוטות

[illegible]

איך ממלאים לוטו בהצלחה?

קח לך עט כדורי; בכל צבע שהוא, רק לא אדום. (הקורא האופטי־אלקטרוני של הלוטו לא „רואה" צבע אדום). הנה את טופס הלוטו על משטח קשה (כך שסימוניך יעברו דרך נייר ההעתקה להעתק). בחר לך ששה מספרים מבין 49 המספרים המופיעים בטבלת הלוטו (תוכל לבחור לפי ימי הולדת, תאריכים היסטוריים).

„מספרי מזל" או אפילו לפי סטטיסטיקה של המספרים הזוכים שתוכל למצוא בכל דוכן סיס) וסמן אותם כך ☒ (ה־x חייב להיות בתוך המשבצת). זוהי הטבלה הראשונה. מילוי שתי הטבלות הראשונות (אחת מעל השניה) כבר מקנה לך זכות השתתפות בהגרלת הלוטו וסיכוי לשתי זכיות. תוכל כמובן להגדיל בהרבה את סיכוייך לשתי זכיות ע״י מילוי טבלאות נוספות. (בטופס הרגיל — 8 טבלאות, שהן שמונה אפשרויות זכיה בפרס הגדול, או בפרסים האחרים).

אם בני משפחתך אוהבים לנסות את כוחם בניחושים, קח לך מספר טפסי לוטו הביתה, וערוך לך לוטו משפחתי, כשכל אחד ממלא טבלה משלו, כדי לתרום את חלקו בזכיה.

קח לך עט והתחל לסמן. סימון של הצלחה!

מפעל הפיס

לוטו הסימון להצלחה שלך!

ברוב 24 נגד 1 נדחתה הצעה לשלוח לרבין מחאה על „דיכוי חופש־העתונות" בישראל

ראשי הפדראציה דחו נסיון לסלף את דמות הדמוקרטיה הישראלית על־ידי מתן פירוש מעוות ומוגזם לאיסור פירסום ספרו של מתי גולן ★ מיעוט קומוניסטי, שהשתלט על כלי־התיקשורת בפורטוגל, סירב לפרסם ידיעה על הגיגות אחד במאי של הרוב הסוציאליסטי ★ איגוד העתונאים הקומוניסטי מתנגד להכניס עתונים מהמערב לגוש המזרחי בטענה שיש בהם פורנוגראפיה ועידוד השימוש בסמים ★ הקומוניסטים והערבים השתלטו על כלי־התיקשורת באפריקה

מאת **אריה צימוקי**

שאלת חופש העתונות בישראל הועלתה ...

● חלק ממשתתפי הכנס של הנהלת הפדראציה הבינלאומית של העתונאים. משמאל: נציג ישראל, אריה צימוקי

לא לסלף ולעוות

סודיותם של מיסמכים

צעד בלתי־רגיל

אכזבה ותיסכול

זהירות יתירה

פעולות משותפות

38 עתונאים כלואים

מחסור באמצעים

דרוש
איש אחזקה לקומפרסורים אמוניק
לעבודה קבועה, בתנאים טובים
שכר מוצלח
— • —
להתקשר בשעות העבודה
לטלפון: 644168

דרוש סיכוי
בעל נסיון, תנאים טובים, טלפון בעבודה 813924, בערב 737663

למפעל בפתח־תקוה דרוש
איש אחזקה ומפעיל מכונות למסגרות (גילוים) ובניגוד
לבבירים ימים — נסיון של שנתיים לפחות
7.00—4.00
5.00—9.00 בערב

בירושלים
כתבנית עברית מנוסה
למשרד, חלקית
לפנות 02-233461

ראשי בנין דרוש בעלי מקצוע
לטלפון: 82767 ...

דרושה מורה לכיתה א'
לשנת תשל"ו
לפנות בכתב ...

לחברת בנין בירושלים
דרושים
1) מזכירה עצמאית לארגון מזכירות המשרד.
2) עוזר למנהל חשבונות
באים בחשבון רק בעלי נסיון קודם בתפקיד דומה. תנאים טובים למועמדים המתאימים. נא לפנות בכתב לת"ד 16 ירושלים 91000

דרוש
מנהל פרויקטים
בעל נסיון בארגון ופיקוח, בביצוע פרויקטים בענף המתכת בכל חבקי הארץ.
שכר מוצלח.
לפנות לת.ד. 50 יהוד.

החברה לכבלים וחוטי חשמל בישראל בע"מ
מחפשת
מהנדס הקמה
להקמת מפעל חדש
על המועמד לשלוט בשפה האנגלית.
שורות מובטחות

למפעל למוצרי בטון במפרץ חיפה
דרושים
1. הנדסאי — טכנאי מכונות, בקיא במערכות אוטומטיות.
2. עובד צעיר, חרוץ עם רקע טכני.
3. מלגזן מעולה.
תנאים טובים, שורות מובטחות
לקביעת ראיון, לפנות לטל' 04-644958

האם אתה מסוגל למכור רכיבים אלקטרוניים?

להרחבת מחלקת שיווק הרכיבים
דרושים לנו
אנשי־מכירות
עצמאיים ונמרצים
בעלי רקע טכני המכירים את שוק הרכיבים בארץ
פנה בכתב בציון רקע ונסיון טכני ומעשי ותענה
ר.ד.ט
הנדסת אלקטרוניקה בע"מ
רח' סוקולוב 46, רמת־השרון טל' 483411
— סודיות מובטחת —

דרושים
מתכנן/מתכנת
במשרד הראשי בירושלים
הכוזד לביטוח לאומי

קונצרן אינטרנשיונל בע"מ
דלית אל־כרמל
דרושים
1. גזרנים
2. ממיינים
3. תופרות במכונה
4. תופרות ביד
לפנות טלפון 04—221196 או בכתב חיפה, ת.ד. 2150

חברת מוסדות חינוך אור יהודה
דרושים
מתמטיקה, אנגלית, גיאוגרפיה, חינוך גופני לבנות, מקצועות עיוניים במגמת החשמל והמכניקה, מגמת החשמל, מדריך לחשמל, מזכירה כתבנית, ספרן־ספרנית

למוסד ציבורי גדול
דרושים
מפעילי מחשב
מקום העבודה תל אביב
העבודה מתבצעת במשמרות

לייף
תכנון והנדסת תעשייתית לייף בע"מ
דרושה
מפעילה
למכונת תנה"ח אוליבטי
שעות העבודה 12.00—16.00
נא לפנות לת.ד. 1031 חיפה או טלפ. 04-720126

דרוש צעיר
להרכבת טרנספורמטורים
אפשרות לימוד המקצוע תוך כדי עבודה
להתקשר טלפונית: יוסף או שמואל 03-820433

לחברה להנדסה וקבלנות
דרושים
1) מזכירה לנהול משרד והדפסות
2) חשמלאי לתעשיה בסביבות ת"א, חיפה ואשדוד
א.ר.ג.ע. — תעשיות והרכבות בע"מ
לוי אשכול 62 ת"א, טל' 424131/2

לכיתן דימונה בע"מ
דרושים
1) פקידות למחלקת הנהלת חשבונות
2) כתבנית נשואה
3) מזכירה־כתבנית
4) מזכירה למחלקת יצוא
עם ידיעת השפות עברית, אנגלית
טלפון 481121

ELEVATOR TECHNICIAN
with 5 years experience
OTIS ELEVATORS
for overseas position.
Excellent salary and benefits.
For additional information, contact Chief Engineer KATZIN,
HOTEL INTER-CONTINENTAL
Jerusalem.
Tel. 02-282551

דרוש אדם אינטליגנטי

תדיראן
דרושים
1. טכנאי יצור — בעל נסיון
2. מנהל חשבונות — סוג ד'—ו'
למחלקת מיכון
3. נקבניות עבריות.
4. נקבניות אנגליות.
למפעל הסוללות — ברחובות
5. שרטט/ת מכונות
למפעל האלקטרוניקה — בחולון.
6. מהנדס אלקטרוניקה
7. עורך/ת מעגלים מודפסים
8. טכנאי אמינות
9. מזכירה — עברית אנגלית מעולה

„ומניעיהם של אלה המנהלים את המערכה נגדי - הם אישיים־עסקיים ואינטרסנטיים"

רפאל בשן מראיין

„בין גורמים אלה ישנם אנשים שבמהלך כהונתי קיבלו ממני תשובות שליליות על בקשותיהם ★ עילה להתפטרות צריכה להיות מחדל או טעות חמורה בשיקול, וזה במפורש לא קרה ★ לביקורת הנמתחת עלי אין רקע משפטי או מקצועי ★ פנחס ספיר הוא אדם ישר, שלא יתן יד לציד־מכשפות כזה ★ ה„לחישה" המפורסמת של שר־האוצר דאז נוצלה בצורה סנסציונית ★ יש כאלה הסבורים שלהסית נגד זנבר זה היום דבר פופולארי ★ אינני סבור כרגע שאציג את מועמדותי לתקופת־כהונה נוספת"

חוברת עבה גדושה, מסמכים ונספחים, חקרויות „דין־וחשבון של הצוות לבדיקת עניין בנק ארץ־ישראל־בריטניה בע"מ", עוררה השבוע סערה גדולה בציבור. היא פתחה פצעים ישנים והיו שהסיקו ממנה מסקנה ברורה: על נגיד בנק ישראל משה זנבר — להתפטר. הנגיד קורא את הדברים אחרת לגמרי, ומחליט להשיב מלחמה שערה, ובהתקפה חזיתית.

אני: אשאל אותך בצורה הגלויה ביותר — מדוע אינך קם ואומר: נמאס לי מחול־השדים המתחולל סביבי, עכשיו קצה נפשי באווירה העכורה — אני מתפטר!

זנבר (בהתרגשות שאינו מצליח להתגבר עליה): מחול השדים, הסילופים והידיעות המזוייפות הנובעות מדו"ח שמגר כביכול בוודאי שנמאסו עלי, (בתקיפות רבה) אבל דווקא משום כך אני חושב כי מחובתי לפעול נגד אלה העושים זאת. (מרים קולו) מה שקורה לי היום יכול לקרות לך, ולכל אחד אחר במדינה. מה שמתרחש עכשיו סביבי יכול לכרסם בצורה מסוכנת ביכולת־העמידה של כולנו וזאת בשעה קשה, בה עלינו להתמודד עם בעיות גורליות למדינה. (בחריפות) אני חושב כי בהסתה נגדי יש סכנה חמורה מאד לחברה הישראלית.

אני: מדוע?

הסתה פוליטית־אישית

זנבר (בכעס): מפני שקבוצה קטנה של אנשים הצליחה להוליך שולל את דעת הקהל ולכפות את דעתה על רבים וטובים המקבלים בכנות (באירוניה) את הציטטות כביכול מן הדו"ח, המעידות כביכול כי היה מחדל בפיקוח של בנק ישראל בשעה שהדו"ח קובע בדיוק ההיפך מזה ואומר מפורשות, כי הגורם הישיר והמכריע להתמוטטות בנק א"י־בריטניה היה מעשי־מירמה מתוחכמים, שהוסוו והוסתרו היטב מפני הפיקוח על הבנקים, רואי־החשבון ואגף מטבע־חוץ. אני רואה במחול־השדים המתחולל סביבי כיום סכנה ממש, כמו התהוות מונופול בתחום הכלכלי כאשר קבוצה קטנה מכתיבה מחירים ועושקת את הצרכן; או בתחום הפוליטי, כאשר חבורה מצומצמת משתלטת על המדינה כולה. (ברטט) אני מתקומם נגד תופעות אלה בכל תחום שהוא, פוליטי, כלכלי, חברתי ותרבותי. דעתי בסוגיה זו ברורה ומוחלטת: דמוקרטיה בפירושה המודרני והאמיתי איננה מתמקדת רק בזכות בחירה חופשית לכל אדם, אלא גם בפיזור כוח בידי קבוצות רבות ורחבות על־מנת להבטיח איזון, בלימה ומשקל נגדי. (נחרץ) המסע שמתנהל נגדי כיום הוא בגדר תופעה שחייתי נלחם בה ומתקומם נגדה, גם אם זה היה קורה לאדם אחר, אפילו דעותיו אינן נראות לי, ממש כפי שאמר פעם וולטר: „אני מתנגד לדעותיך אך אעלה על הבריקדות כדי שתוכל לבטא אותן". במקביל לכך אגיד: אני מוכן לעלות על בריקדות כדי להלחם בכוח מאורגן איזה שיהיה המבקש להשתלט על דעת הקהל בשיטות פסולות. אני חוזר ומדגיש: (חד־משמעי) המלחמה כפי שהיא מתנהלת נגדי — בוודאי נמאסה עלי, אבל אינני נמנה עם אלה המוותרים על עקרונות רק בגלל אי־נוחות, והשמצות אישיות.

אני: במלים אחרות: אינך מתכוון להתפטר בעקבות דו"ח ועדת שמגר.

זנבר (בלי היסוס): נכון! עילה להתפטרות צריכה להיות מחדל או טעות חמורה בשיקול בתחום המקצועי והעיסקי שאני אחראי עליו, (ברגש חזק) וזה במפורש לא קרה! לא ביחידות שאני ממונה עליהן ובוודאי לא אצלי. כל מי שיעיין בדו"ח יסכים איתי. בסופו־של־דבר, מי שצריך לשפוט זאת הם המוסדות המוסמכים לכך.

שאלה: דהיינו?

זנבר: דהיינו הממשלה, ועדת־הכספים של הכנסת והמוסדות הציבוריים של בנק־ישראל. ואלה בוודאי יבחנו את העניין על רקע העובדות ויגבילו את עצמם לשיקולים המקצועיים והמשפטיים, ובטוחני כי הם ישקלו את הדברים כ„מעין שופטים" בבית־משפט מבלי שיהיו נתונים להשפעות צדדיות שאינן לעניין.

שאלה: אתה מדבר על גורמים המנהלים מחול שדים נגדך. בשדה התעופה לוד אמרת עם שובך ארצה מאוסטרליה, כי ההסתה נגדך היא פוליטית. למי בדיוק אתה מתכוון?

זנבר (בזעף עמוק): התכוונתי לומר כי לביקורת הנמתחת עלי אין רקע משפטי או מקצועי והוא בבחינת פוליטית.

אני: באיזה מובן?

זנבר: ההסתה נגדי היא פוליטית אישית ולא פוליטית מפלגתית. אינני מזהה את המסיתים נגדי עם גוף פוליטי רישמי כלשהו. זוהי בהחלט התקפה אישית עלי, שאין לה ולא כלום עם בנק־ישראל.

שאלה: מדוע מתקיפים אותך הגורמים שהזכרת? מה יש להם דווקא נגדך? מדוע שמורה בליבם טינה עליך?

זנבר (נאנח): תבט! ההתקפות האלה עלי נעוצות בעקרונות מסויימים שאני דוגל בהם.

אני: כגון?

זנבר (בגאווה מסויימת): כמו גישתי הממלכתית שהיא ללא סטיות. לדוגמא: הסכמתי להעניק 3.6 מיליון לירות מימון־ביניים למפלגות לפני הבחירות להסתדרות, אחרי ששוכנעתי כי המפלגות רשאיות לקבל

[illegible]

מכל מקום. עכשיו אני רואה ושומע אותם... דבר אחד אני יכול להגיד לך: אלה שאני רואה הם קולניים, רעשניים, ושלוחי־רסן. אני חייב לומר, כי מצויים גם אנשים שאין להם כל עניין אישי נגדי, אבל הם סבורים כי אם יצטרפו למקהלה נגד זנבר, יאפשר להם הדבר פרסום וגישה נוחה לכלי התקשורת. מה יש? למה לא? היום כל מי שמדבר נגד זנבר מתפרסם! אנשים אלה סבורים כי להסית נגד זנבר זה היום דבר פופולרי, הדברים ייקלטו באוזני הציבור ויוסיפו להם אהדה.

אני: אתה רוצה לומר במלים פשוטות כי אויביך משתמשים בדו"ח שמגר כדי לארגן ציד־מכשפות נגדך?

זנבר: כך בדיוק. במאה אחוז!

כאב לי כשספיר הותקף

שאלה: האם אתה מסכים לדעה הרווחת בחוגים מסויימים כאילו שר־האוצר לשעבר, פנחס ספיר, עימו היו לך חילוקי־דעות עמוקים, נתן ידו למסע נגדך?

זנבר (בהחלטיות רבה): לא! אינני חושב כך. (בחמימות) נכון כי היו לי בזמנו חילוקי־דעות ענייניים עם ספיר, מחלוקות אשר על רקע הידידות והעמוקה שהיתה בינינו עברה לפעמים לתחום הריגשי. אולם אני יודע כי פנחס ספיר הוא אדם ישר, שלא יתן יד לציד־מכשפות שכזה. בטוחני כי הסערה המתחוללת סביבי כואבת לו, כפי שגם לי כאב כאשר הותקף ספיר אישית, אפילו כאשר מבחינה עניינית היתה לי בהחלט דעה שונה משלו.

שאלה: בדו"ח ועדת שמגר נאמר במפורש כי אתה והמפקח על הבנקים, הד"ר חת, „הייתם תחת הרושם" כי פנחס ספיר, שכיהן באותה תקופה כשר־האוצר, „חשב שפעולת תקיפה נגד בנק א"י־בריטניה והמנכ"ל שלו אינה במקומה", ו„הרושם" הזה באמת השפיע על שיקוליכם? מדוע?

זנבר (לאקונית): ומי אמר שזה באמת השפיע עלינו?

אני: בזמנו זכתה „הלחישה" שלחש לך פנחס ספיר, כאשר ישבתם בוועידה הכלכלית בירושלים ב־1973, לפירסום רב, ולפירושים שונים. היו שטענו כי שר־האוצר דאז יעץ לך לא לטפל ביד קשה מדי בבנק א"י־בריטניה. האם זה נכון?

זנבר (בגילוי־לב): ובכן האמת היא כזאת: היו לי עם שר־האוצר דאז, פנחס ספיר, כמה וכמה שיחות בפרשת בנק א"י־בריטניה, ואותה ידיעה שהתפרסמה בדבר „הלחישה" היתה דווקא אחת השיחות הפחות חשובות והפחות רלבנטיות בעניין זה והיא פשוט נוצלה בצורה סנסציונית, מכיוון שהתקיימה בפומבי. (בהטעמה) כל שר־אוצר רשאי וחייב בהחלט לשוחח עם הנגיד על עסקי בנק זה או אחר, שהרי נגיד הבנק הממלכתי איננו הגוף המוסמך הרשאי לתפוס בנק או לנקוט בצעד קיצוני חריף כלשהו. הגוף המוסמך לכך הוא ממשלת־ישראל, ובתחום הכלכלי מייצג אותה בראש ובראשונה שר־האוצר. בכל המקרים הקודמים

משה זנבר

„סתם סילוף מרושע"

בהם התמוטטו בנקים בישראל, פשטו רגל, או העבירו בעלים, הרי ששר־האוצר והנגיד דאז שיתפו פעולה וקיימו דיונים קבועים ביניהם.

שאלה: האם שקלת במשך כל תקופת כהונתך כנגיד בנק־ישראל התפטרות מתפקידך?

זנבר: בראשית אוגוסט 1974 החל ציד־המכשפות הפרוע נגדי סביב פרשת בנק א"י־בריטניה. (נסער) אינטרסנטים רבים הירשו לעצמם אז להשתמש נגד הנגיד בביטויים שאינם ראויים אפילו לתגובה מצד נגיד המנסה לשמור על רמת־ויכוח עניינית ואינו מוכן בשום־פנים־ואופן לראות את תפקידו כפוליטי. באותם ימים הודעתי ברבים, ובפומבי, כי לאחר שיתבהרו הסוגיות המרכזיות סביב ההכרעות המרכזיות של בנק־ישראל ושלי סביב התמוטטות בנק א"י־בריטניה — אגיש את התפטרותי! (בפיסוק) אך ככל שהזמן עבר הצטברו והלכו ההוכחות שלא אני ולא חברי מבנק־ישראל, שעסקו בנושא בנק א"י־בריטניה, אינם צריכים להסיק מסקנות אישיות. (מהורהר) אני כבר מכהן בתפקידי למעלה משלוש וחצי שנים וברור לי לחלוטין שלא אמשיך בו לעולם ועד. מהרבה בחינות נוח לי יותר לחיות חופשי.

שאלה: מתי סוף הקדנציה שלך?

זנבר: בנובמבר 1976.

אני: האם אתה שוקל להציג מועמדותך לקדנציה נוספת?

זנבר (אחרי מחשבה ארוכה): אני רואה סיבות סבירות, כיוהן כאלה בהן נגענו בראיון זה, שיניעו אותי במועד המתאים לא להציג את מועמדותי לקדנציה נוספת של כהונת נגיד בנק־ישראל. ההחלטה הסופית תיפול אצלי, כמובן בעוד שנה. (נזכר) שיקול זה עלה בדעתי עוד לפני פרשת בנק א"י־בריטניה.

שאלה: מי בכלל רשאי לפטר נגיד?

זנבר: ממשלת ישראל.

משה זנבר, בלישכתו התל־אביבית המרווחת בפשטות, לבוש מכנסיים כחולים וחולצה תכלת פתוחת צווארון. הוא מדבר בכבוד, לפעמים בזעם מריר, לעיתים באירוניה חריפה. בטחונו העצמי עימו, אך הוא חש שעשו לו עוול גדול בשעת התרגשות. הוא נוטל בלי משים את מהדק־הענק הגדול מן השולחן ולוחצו בין אצבעותיו.

„חוכמה שלאחר מעשה"

שאלה: האם לבך שלם עם כל מה שנאמר בדו"ח שמגר?

זנבר (בהערכה): אני חושב כי ועדת שמגר עשתה עבודה מקיפה ויסודית. העובדות והממצאים של הדו"ח ראויים בהחלט לשמש בסיס איתן לדיונים על הסיבות שהביאו להתמוטטות הבנק. יש בדו"ח גם קטעים שהם בגדר השערות, בחינת „מה היה קורה אילו". בתחום זה יש לי ספקות מסויימים. השערות אלה נובעות מעובדות שנתגלו וראיות שהובאו בפני הוועדה בשלבים מאוחרים יותר. זו מעין „חכמה שלאחר מעשה". כדי לשפוט סבירות החלטה של מישהו, צריך להעריך ולנתח את המידע שהיה בידי האיש באותו פרק־זמן.

שאלה: הופתעת ממסקנות דו"ח ועדת שמגר?

זנבר (בניחותא): הממצאים בהחלט זהים עם המסקנות אליהן הגענו בבנק־ישראל. בכלל זה משפט אחד בדו"ח עליו מתבססים מתנגדי. נאמר בו „במשך 1973 ועד ראשית 1974 לא ננקטו על־ידי בנק־ישראל פעולות־פיקוח תדירות יותר והחלטיות יותר מאלה שהיו נהוגים לפני כן". אני מקבל זאת, אלא מה?

קבלעה. זו מתייחסת בערך לתקופה שבין יוני 1973 לפברואר 1974. ממנה צריך לנכות בוודאי את תקופת מלחמת יום־הכיפורים על כל המשתמע מכך. ועוד אומר הדו"ח בקשר לפיקוח (מצטט מתוך הדו"ח המונח לפני, כאשר הדפים מסומנים בסימני שאלה, קריאה, והדגשות): „מאחר ונבקטו על־ידי המנהל הכללי של בנק א"י־בריטניה צעדים כדי להסוות את אופיה האמיתי של הוצאת הכספים מהבנק, כולל מעשי־תרמית אחרים, קשה לדעתנו לבוא בטרוניה לגורמי הפיקוח על כי לא גילו מוקדם יותר את הפעולות הקונקרטיות מאחוריהן הוחבאו מעשי העבירה".

שאלה: כיצד הצליחו קציני משטרת ישראל לחשוף את מעשי המירמה המתוחכמים של מיכאל צור, ובידי הכלכלנים המומחים של בנק־ישראל לא עלה לגלות את העלמות בן־ציון?

זנבר (מזדקף): קודם כל שיהיה ברור: בנק־ישראל גילה שמשהו לא כסדר בבנק א"י־בריטניה. מראשית 1974 הוחזק הפיקוח מאד. אנחנו היינו אלה שגילינו שהפקדון בשווייצריה, שהיה הנכס העיקרי של הבנק, איננו פקדון חופשי. וזה שימש לנו קצה־חוט עבה מאד אל פסק הדין שנתן אחר־כך בית־המשפט המחוזי, שהרשיע את בן־ציון בגניבת 47 מיליון דולר. ההשוואה עם פרשת צור בכלל איננה תופסת כאן. סוף־סוף, אנחנו לא המשטרה ואין לנו סמכות לערוך חיפושים במשרדים ובבתים.

אני: מדוע לא הדליקה אצלכם „פרשת גוטוירט" אור אדום, כאשר השופטים הטילו ספק גדול באמינות בנק א"י־בריטניה ומנהלו?

מעשי־מירמה מתוחכמים

זנבר (מעשית): „פרשת גוטוירט" נסתיימה מבחינה משפטית כאשר השופט אגרנט יחד עם ארבעה שופטי בית־המשפט העליון דחו במרץ 1973 את בקשת הבנק לחדש את הדיון בנושא. מיד לאחר־מכן פנינו ליועץ המשפטי לממשלה וביקשנו לברר האם על סמך פסק הדין שניתן בעניין גוטוירט בנובמבר 1972 מותר לנו לדרוש את פיטוריו של בן־ציון. במקביל לכך לחצנו על בעלי בנק א"י־בריטניה בשני נושאים. א"ף: שימכרו את הבנק. בי"ת: שבן־ציון יתפטר מרצונו החופשי. תשובת הבנק בשני הנושאים היתה שלילית. לאחר שהתברר כי אין לנו סמכות חוקית להדיח את מנכ"ל הבנק על סמך פרשת גוטוירט שאירעה ב־1964, הועמדנו בפני כמה אפשרויות־פעולה מבחינת החוק, אותן היינו חייבים לשקול גם מאספקט של אפקטיביות מעשית. שימת־ליבנו המיוחדת הוקדשה לעובדה שאנו עוסקים במוסד הבנוי על אמון הציבור, וטיפול בלתי־זהיר בו עלול לגרור אחריו התמוטטות מיידית של הבנק, אם הציבור יתחיל לחשוש לכספו ויתחיל למשוך פקדונות. בהתחשב עם כל זאת, ולאור העובדות שהיו ידועות לנו אז, לא ראינו צורך ליזום דיון בממשלה בדבר תפיסת הבנק. גם דחינו אלטרנטיבות משפטיות אפשריות כמו מינוי מפקח מיוחד, או מנהל מורשה, מפני שברור היה לכל, כי אלה הם שלבי־ביניים לקראת תפיסה אפשרית של הבנק. במקום זאת, ובהתבסס על חוות־דעת היועץ־המשפטי לממשלה, גגשנו לאסוף הוכחות נוספות וטריות יותר בדבר ליקויים בדרך ניהול הבנק, מתוך מחשבה שרק אם נמצא כאלה נוכל לדרוש את סילוק המנכ"ל או לתפוס את הבנק. עם תום מלחמת יום־הכיפורים הגברנו את הפיקוח ואומנם גילינו ממצאים מסויימים, שבעקבותיהם הוזהר הבנק בכתב על־ידי המפקח על הבנקים עוד בטרם התמוטט (מדגיש) אולם, וזה העיקר: הגורמים האמיתיים שהביאו להתמוטטות הבנק לא נתגלו על־ידי פעולות הפיקוח שלנו, וגם לא יכלו להתגלות, מפני שכפי שמציין דו"ח שמגר וגם פסק־דין בית־המשפט המחוזי, היו אלה מעשי־מירמה מתוחכמים ביותר שהוסוו והוסתרו היטב, לא רק מעינינו, אלא גם מעיני רואה־החשבון של הבנק, שאישר את המאזנים וחתם עליהם. ואשר רק אחר־כך התברר כי הם התבססו על נתונים מטעים שלא שיקפו את מצבו האמיתי של בנק א"י־בריטניה.

שאלה: שר המשפטים חיים צדוק טען השבוע, כי חלה עליך אחריות מיניסטריאלית כמו על שר, מה דעתך?

זנבר: נכון, האחריות שחלה על נגיד בנק־ישראל דומה לזו החלה על שר, בהבדל אחד והוא — המעמד הפוליטי. דהיינו: שר הוא אישיות פוליטית, שאת אחריותו המיניסטריאלית צריך לבחון גם לפי שיקולים פוליטיים, בעוד הנגיד הוא אישיות לא־פוליטית ואת אחריותו צריך לבחון לפי העקרונות המקצועיים והמשפטיים המעוגנים בחוק בנק־ישראל.

אני: יש הטוענים נגדך, כאילו אתה מנסה להטיל את האחריות בעניין התמוטטות בנק א"י־בריטניה על המפקח על הבנקים, זה נכון?

זנבר (בסערה): אין דבר רחוק ממני מזה! לא עשיתי ולא אעשה זאת בשום עניין. במקרה הנדון ברור לחלוטין שהפיקוח על הבנקים לא נכשל במחדל שגרם להתמוטטות בנק א"י־בריטניה, ואין שום סיבה ויסוד להטיל את האחריות לכך על שכם המפקח על הבנקים. אין לבוא בטענות לא אליו, לא אלי ולא אל כל גורם אחר בבנק־ישראל. בוודאי שיש מקום לשי־

(המשך בעמוד 18)

דרושים
1. מנהל
בעל נסיון מסחרי ר כושר ארגוני עם אופק יח לשותפות.
2. מחסנאי!
נא לפנות בכתב לת.ד. 7011 חיפה
— שוויות מובטחות —

למי טסלר
סוכנות לבטוח בע"מ
שער פלמר 1, קומה ד' חיפה
דרוש
מנהל חשבונות
לניהול המחלקה
נא לפנות במקום או בכתב

דרושה פקידה
לעבודות מזכירות כולל ידיע בהנהלת חשבונות
לפנות ל„הדלר" חשמל, 140 ת"א, טל. 826417

למפעל באזור רמת־גן
דרושה
מזכירה עצמאית
לניהול משרד עם ידע בהנהלת חשבונות
עבודה משרדית שוטפת
לפנות טלפון 788707

הלוח הכפול נתניה

אשדוד

קוננשטיין, אדלר ושות' בע"מ
תל אביב, דרך פתח תקוה 72 טלפון 614668
דרושה
כתבנית
ליום עבודה רצוף 08.00 — 16.00

הנדסת התפלה לישראל
(תהליך זרחין) בע"מ
למפעלינו בצפון תל־אביב ובאיזור התעשיה בהרצליה
דרושים:
1. כלכלן
לטיפול בנושאי כספים, כגון: ערבויות, יבוא ויצוא, תאום תקבולים ותשלומים, קשר עם בנקים.
כשורים: ידע ונסיון במפעל תעשיתי המיצר ליצוא.
לפנות בכתב לת. ד. 18041, תל־אביב.
2. הנדסאי מכונות
שנתיים נסיון, לעבודה במחלקת תכנון בנושאי מתקנים בתעשיה כימית.
3. שרטט/ת מכונות
נסיון של 5 שנים, במחלקת תכנון, — בנושאי צנרת, מיכלים ופרקי מכונות.
4. מסגר מכני כללי
בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון לבצוע עבודות מגוונות ממתכת וחומרים פלסטיים.
5. חשמלאי תעשייתי
בעל נסיון עם רשיון, להרכבת מערכות חשמל, להתקשר לטלפון מס' 930681.
6. מסגרים רתכים עם נסיון.
7. מסגרים־מכונאים
בוגרי בי"ס מקצועי, להרכבה והפעלת מתקני התפלה.
8. חצרן לעבודות חצר ותולגוה
9 עובד בלתי מקצועי לעזרה והשחזות בבית מלאכה.
10. צבעי לעבודות מתכת ועץ.
11. מחסנאי טכני — עם נסיון.
להתקשר לטלפון מס' 417171
תנאים סוציאליים מתקדמים, אפשרויות קידום

מבני תעשיה — מחסנים — ביקוש דירות — דירות בתי מכונה — הצעות עבודה — מגרשים — עסקים — ביקוש עבודה — מכוניות — טלוויזיה — כלי נגינה — מערכות קול — מכונות — סירות — חקלאות — חיות בית — אופנועים וקטנועים — ביקוש רכב — טרקטורים — מציעים למכירה — שידוכים — בתי"ס לנהיגה — מכונות כביסה — מקררים — רהיטים — וילות ובתים — דירות בשכר חודשי — דירות למכירה — דירות מרוהטות — חנויות — קבלנים — בתי־ספר ושיעורים

هكذا من الأصل

סיורי סאדאת - וסבירות המלחמה

אחר הלקחים העיקריים, שהסיקו מדינות ערב ממלחמת ששת הימים, היה כי אין כל סיכוי למדינה ערבית יחידה לגבור על ישראל, או לפגוע בה פגיעה משמעותית. יתרה מזו — מלחמה בחזית אחת עלולה להביא על מדינת ערב אחת, מוכתרת לה תבוסה חרפנית.

מדינות־ערב ישמו לקח זה בצורה יסודית ביותר בכל המישורים ערב ועם פרוץ מלחמת יום־הכיפורים. תיאום מדיני, כלכלי וצבאי נרחב הביא הן להישגים ולהפתעה והניב אפילו פירות ניצחון צבאי התחלתיים, והושג מדיני אסטרטגי משמעותי בסיומה של המלחמה.

אין כל ספק כי לקח מעין זה משתי המלחמות האחרונות משמש אבן־יסוד למדיניות ולאסטרטגיה הערבית בהווה ובעתיד: הן במאבק המדיני, אומנם בלשלום פניהם רבים, אך בוודאי במערכה הצבאית, הנמצאת כעת בשלב הכנה, ובמישור הצבאי הוא מודאי ביותר והצלחה.

על רקע זה יש להבין את ביקוריו של סאדאת בבירות ערב לפני פגישתו עם נשיא ארצות־הברית בזלצבורג. אף כי נשלח את עצמנו — נשיא מצרים איננו מתאם בביקורים אלה אך ורק את המאבק המדיני של הערבים ומצטייד בהסכמה כללית ובסמכויות לניהול משא־ומתן עם הנשיא פורד. אלא לא יתכן ספק כי ביקורים אלה מיועדים גם לתיאום ולשיתוף־פעולה אסטרטגי צבאי להכנת המלחמה הבאה.

הרגשית, אשר היו תוצאת ימי הלחימה הראשונים במלחמת יום־הכיפורים.

ומה, למרות כל אלה, נותן מידת סבירות גבוהה לפרוץ מלחמה מיידית ?

קודם כל, העוצמה הצבאית האדירה, ההולכת ומצטברת בצבאות ובמחסנים של הארצות הערביות, עוצמה אשר בעצם מהותה עשויה למשוך אומה בלתי יציבה כמו סוריה למלחמה, וכתוצאה מכך תיגררנה אחיותיה אחריה. שנית — גורם התפתעה, אשר כליכך צלח בידי הערבים ביום הכיפורים — על כסיס עם ישראלי לאורנה מעורער מבפנים, ועל יסוד בידודה ההולך וגובר של ישראל הנמצאת אפילו על סף עימות עם ארצות־הברית. ושלישית — אנחנו חיים בתקופה היסטורית, שהיא אולי אחת השעות ההיסטוריות של העמים הערביים, אלף שנים ויותר לא היתה עוצמתם הפוליטית, הכלכלית והצבאית בשיא כזה כפי שהיא כיום. ולכן, אם לא עכשיו — אימתי ?

לכן סביר לצפות לפרוץ מלחמה נוספת באזורנו, כאשר האחדות המדינית והצבאית הערבית נמצאת בשיא עוצמתה, מצב אשר בהחלט שורר כיום. ולגוכח אחדות מורבית זו יש להתמודד לאופנסיבה ערבית בו זמנית בכל החזיתות ובכל הגבולות, כולל לבנון. אופנסיבה משולבת במאסות של כוחות יבשה, התקפות אוויר וטילים, והנחתת קומנדו מהאוויר בעורף הקרוב לחזית. דוגמת מלחמת יום־הכיפורים, ואף בעורף העמוק יותר של ישראל, כאשר הישג חלקי ומוגבל בהחלט עשוי לספק את כוונות הערבים.

*

המלחמה בהחלט איננה בלתי־נמנעת. השאלה היא מה המחיר שישראל מוכנה לשלם, מחיר כמעט ללא תמורה, כאשר מטוטלת של דרך הוויתורים אין ספק כי ישראל תיאלץ להילחם על קיומה, באשר על רוח הזמן — אפילו אם יקבעו — לא ניתן לקנות לכנות. ישראל תימצא או בעמדות אסטרטגיות גרועות בהרבה מאלה שבהן היא נמצאת כיום, ועל כן המחיר והקורבנות המלחמה יהיו גדולים וכבדים.

על בסיס זה על מדינת־ישראל ועל כל אזרח בה לקבוע מידת סבירות גבוהה לפרוץ מלחמה נוספת עם העולם הערבי. כמו ששרמו אצבעותיהם בהפתעת מלחמת יום־הכיפורים, עלינו להיות נכונים להתחלתה של מלחמה בכל יום ובכל שעה. וזאת למרות הימורונים מדיניים בינערביים ו/או בינלאומיים, הנעשים באותה עת.

מה מונע את מדינות־ערב מלפתוח במלחמה מיידית ?

קודם־כל, הסיכוי להשיג במאבק מדיני ובלחץ בינלאומי ואמריקני על ישראל את אשר יקשה עליהן להשיג במלחמה. סיבה עיקרית נוספת מהווה, כמובן, עוצמתה הצבאית של ישראל וכוחו של צה"ל, אשר בהרפתקה צבאית נוספת עשוי להשמיט מידי הערבים את דימוי הצלחתם הצבאית והתנערותם מהנחיתות

יעודה הלאומי של ישראל הינו בניין ארצה, הפרחת וקיבוץ גלויות בבטחון קיומם הפיזי של המדינה והעם. יעד זה רצוי כי יושג ויתבצע כאשר השלום ישרור כאזור, אך שלום איננו יעד אסטרטגי הניתן להשגה, וכדברי סאדאת בוודאי לא בדורנו.

יעדיה האיסטרטגיים של ישראל במלחמה הבאה מצטמצמים לכן לנושאים הניתנים להשגה ריאלית.

● ראשית — הגנה על מדינת־ישראל, על גבולותיה, על תשתיתה הכלכלית ועל עמה.

● שנית — הוכחה מכרעת מחדש, כי אין בכוח עמי ערב להכניע ולהשמיד את מדינת־ישראל באמצעים צבאיים ואין בכוחם להשיג הישגים כלשהם בדרך המלחמה.

● שלישית — לאחר מלחמת יום־הכיפורים נוסף יעד איסטרטגי חשוב, והוא: הריסת דימוי הניצחון הערבי במלחמת יום־הכיפורים בצורה מכרעת, מהירה וחד־משמעית. וזאת הן בעיני הערבים עצמם והן בעיני העולם ההססן המחפש את דרכו.

בכוונתנו להשיג יעדים אלה, אך אין זה המקום לתיאור דרך ביצועם. אחדות לאומית, רצון לחימה, תיכנון ופיקוד צבאיים מבריקים ובלתי־שיגרתיים ומנהיגות לאומית בעלת החלטה נחושה בבוא שעת המיבחן — הינם תנאי בל־יעבור להשגתם.

זכמי שעוד צפוי, גוויה גיאגיות

רציני מאוד בשימוש ברכב פרטי — והסיכת אופניים לכלי תחבורה המוני ✶ צוות מיוחד של משרד־התחבורה קבע כי האופניים הם התחליף המתאים לרכב אישי לשימוש בנסיעות קצרות

אופניים „צמודים" — במקום מכונית

מאת ישראל תומר

דמיונו על תרעת שמנהל־בנק מכובד, בחליפה כהה, כשלראשו מגבעת נוקשה ולצווארו עניבה, יבוא לעבודתו רכוב על אופניים ?... בישראל של היום הדבר בלתי־אפשרי. איש כזה ייראה כה מוזר בעיני הבריות עד שלא יימצא ראוי לנהל בנק.

אצלנו, מכונית מפוארת הפכה להיות סמל של מעמד חברתי. אדם מבוגר הרוכב על אופניים ברחוב דיזנגוף נראה בעיני יושבי בתי־הקפה כתופעה מוזרה שלא מן העולם הזה.

מי שהזדמן לאמסטרדם בשעות הבוקר יכול להעיד, כי האופניים הם כלי־תחבורה מקובל מאוד לנסיעה לעבודה. אלפי רוכבי־אופניים זורמים ברחובותיה של בירת הולנד, אל המוסדות, הבנקים המפעלים. בעלי מיגבעות לצד חובשי כומתות. שם זה לא רק אפשרי אלא גם מקובל, שמנהל־בנק מגיע לעבודתו רכוב על אופניים. אומרים שההולנדים הם קמצנים. אחרים אומרים שהם הסכוניים. כך אידעה אותה תופעה מוזרה. כי בעקבות מלחמת יום הכיפורים וחרם הנפט נדרשנו, תושבי ישראל, לחזרות עם סיבלם של ההולנדים עליהם: רכיבה על אופניים... ליום אחד.

מסקנה חד־משמעית

אולם, האמת המרה היא שמצבה הכלכלי של ישראל, כפי שהוא היום ועוד יותר כפי שהוא צפוי בשנים הקרובות, מחייב צמצום רציני מאוד בשימוש ברכב פרטי והסיכת אופניים לכלי־התחבורה המוני לא רק של ילדים אלא של מבוגרים דווקא, כדי לחסוך.

טוב עשה, איפוא, משרד־התחבורה, אשר הקים בזמנו צוות מיוחד, בראשות

מחסום ה„סטאטוס"

התג"ים לצבא הקבע

לצה"ל דרושים בחילות האוויר, הים והיבשה

קצינים — בתפקידים שונים.

חוגרים — בתפקידי פיקוד — בוגרי קורס מ"כים או קורס פיקודי אחר.

זוגדים — בעלי הכשרה במקצועות הטכניים מכל הסוגים.

חוגרים — בתפקידי מנהלה — אפסנאות, מחסנאות ונהגים.

★ מסיימי שרות סדיר בצה"ל בוגרי 10 שנות למוד לפחות וחסרי מקצוע יוכשרו במסגרת השרות בקבע במקצועות שונים.

★ מקומות השרות בכל חלקי הארץ.

★ לבעלי מקצועות חיוניים שיתנדבו לתקופות ארוכות, ינתנו תנאים מיוחדים.

על המעוניינים בפרטים לפנות אל:

● קצין העיר בארשבע — מדי יום א' בשבוע, משעה 9.00—17.00.

● קצין העיר חיפה — מדי יום ב' ו־ה' בשבוע, משעה 9.00—17.00.

● קצין העיר ירושלים — מדי יום ג' בשבוע, משעה 9.00—17.00.

● רמת־גן, רח' מודיעין 100 — בימים א'—ה', משעה 9.00—17.00.

● או בכתב לד.צ. 2146, עבור קבע.

דירות להשכרה | ביקוש דירות | הצעות עבודה | ביקוש עבודה | מכוניות | חנויות | משרדים | מבני תעשיה | עסקים | דירות | קבלנים | מקררים | טלויזיות | וילות ובתים | שירותים | טלביזיות וגדרות | מוסכים | רהיטים | מערכות קול | שיעורים | דודי שמש וחשמל | מכונות כביסה | יהלומים | אופנועים וקטנועים | דירות בלי מרהיטות | חדרים מרוהטים | דירות לסבלט | דירות מרוהטות | 1—1½ חדרים | 2—2½ חדרים | 3 חדרים | דירות 4 חדרים | בתי נופש | בלי נגיה

דרושה פקידה
ל־4 שעות
עם ידע בהדפסה
וחשבון
לפנות טלפון 472637
בשעות העבודה

אורבים „צבורים" במקום מכובד

هكذا من الأصل

התסריט של הפיחות הבא

פיחות נועד לשפר את היצוא ולהקטין את היבוא — ומבחינה זאת פיחות 1974 לא „עבד", או טרם „עבד" ✡ נמשכת ההידרדרות במאזן־התשלומים ✡ איום תלוי ועומד מוושינגטון על קיצוץ הסיוע לישראל ✡ שער־החליפין האפקטיבי ללירה הישראלית כיום הוא בערך 7.50 ל"י הדולר — אולם פיחות בשיעור של 25 אחוז אי־אפשר להעלים במסווה של „התאמת שער", כפי שנעשה בנובמבר 1967 ✡ פיחות כזה גם יתפרש, ובצדק, כהודאה מלאה ומושלמת בכישלון הפיחות הקודם ✡ כיוון שכך, מתכננים להציע פיחות של 15 אחוז ומתחילים ב„זחילה" לעבר השער האפקטיבי, שתפגר בעקומה מלאה אחרי ההתפתחויות — ובכך שוב פותחים את מעגל התמריצים וההיטלים וכל שאר האמצעים מסוגם ✡ אם פיחות 74' הוכיח משהו, היה זה כי אפילו פיחות „גדול" אינו משמעותי מבחינת השגת יעדיו, אם אין אחריו המשך ✡ למרות תוכנית שהועלתה בנדון, סביר להניח כי ב־1 ביולי הקרוב לא יהיה פיחות ✡ הגלגל יתחיל להסתובב מאוחר יותר, אולי לקראת פברואר 1976

מאת דב גנחובסקי

דניס חילי
לא הדליף

עוד 10 אחוזים לחם צריך למצוא פתרון. הפער בין השער אחרי פיחות של 15 אחוזים לשער האפקטיבי והאידנא. אם אין מחסלים גם אותו, מתחילים בפער קטן, ההולך ומתרחב, ושוב מתחילים ב„זחילה" שתפגר בעקומה עולה אחרי ההתפתחויות — ובכך שוב פותחים את מעגל התמריצים וההיטלים וכל שאר האמצעים...

פוליטיקה ישראלית

המירוץ נמשך

עניין של פסיכולוגיה

הפקידים מקפידים

אחזות עיניים

מאבק מתיש כוחות

אין זה „עובד"

הצב והארנבת

מודעות הבית ידיעות

שידוכים · תורות רוגאים לפי המקומות · תורנויות בתי חולים · תורנות בתי מרקחת · בתי־כנסת · דירות · וילות ובתים · קבלנים מציעים · תנורי אפיה · נופש · תעופה · בתי כנסת · דירות 3 חדרים ואחד · דירות 2־2½ חדרים · חדרים מרוהטים · דירות בדמי מפתח · דירות בשכר חודשי · דירות 1־1½ חדרים · דירות מרוהטות · חקלאות · בולים · בתי החלמה · מכונות הקרנה · מספרות · מערכת סטריאו · תמונות · התעמלות · "חוגי אויר" · טיולים

هكذا من الأصل

תריסים

ריקודים

שמלות חופה

סירות

כלי נגינה

מי מצא?

טרקטורים

צילומים

שטיחים

מכונות כביסה

מכונות גילוח

מכונות תפירה

טלויזיה

חובים

מקררים

רפוי והרזיה

חיות בית

דודי שמש וחשמל

רהיטים

רוצים לקנות

Kontakt Institut (Abt 150) D-8 München 40 P.O. Box 401023

„הציבור מאבד אמונו בתנועת העבודה ובמנהיגותה"

„„העבודה" צריכה בעצמה להצביע על האשמים במחדלים" ✱ „מחלקים את העוגה בשיטת שמור לי ואשמור לך ונצמדים לכיסאות" ✱ „זוהי ממשלת טכנוקרטים שנבחרה כתוצאה מפשרה"

מאת
שלמה נקדימון

„על ההנהגה, עייפה... אין תוכנית לתיקון המעוות... מפלגת־העבודה טולה אילו את המצפן שלה... אין מנהיגות מדריכה... ישנו תהליך של אובדן אמון מצד הציבור הרחב כלפי תנועת־העבודה ומנהיגותה..." — דברים אלה לא נאמרו על־ידי מנהיגי הליכוד כלפי מפלגת־העבודה. הם נאמרו באחרונה במפגש חברי, סגנון, שקיים דור־ההמשך בסיעת אחדות־העבודה שבמפלגת־העבודה.

דברי־הביקורת הוטחו גם במנהיגי אחה"ע, והאחרונים הואשמו בהליכה בדרכים של מפא"י, בחיסולה הרעיוני של אחה"ע, בהצמדות לכיסא — ועוד כהנה וכהנה.

הדוברים אינם ידועים כל כך בציבור. רובו של דור־ההמשך באחה"ע פעיל אומנם בחיי ציבור, אך אינו בצמרת. הם בעלי עמדות בתחומי המשק, הכלכלה, החברה והחינוך. ורובם חברים רגילים מן השורה במפלגת־העבודה.

להלן מובא בראשונה תוכן מתומצת של הדברים שנאמרו בכנס, אשר נערך בבית הסתדרות המורים, ואשר פרטיו לא ראו אור עד־כה. אגב, חוג זה מכונה „קבוצת אקסודוס" — על־שם בית־הקפה בצפון תל־אביב, בו נהגו חברי הקבוצה להיפגש.

ההנהגה עייפה

אריה ניצן — מנהל בית־ספר: „תוצאות מלחמת יום־הכיפורים על כל השלכותיה, היו הסימפטומים הראשונים למשבר הקריב בחברה הישראלית. תוצאות הבחירות היו המשך ישיר למה שנתחוות בציבור הישראלי... מפלגת־העבודה כורסמה מבפנים ומבחוץ. הרגשתנו שההנהגה עייפה, שאין ביקורת מספקת על הנעשה, שאין תוכנית לתיקון המעוות, שאין תוכניות לבלום את הסתערות הימין.

„דווקא בשלטון מפלגת־העבודה התעשרו אנשים ונעשו מיליונרים... מפלגת־העבודה היא אשר צריכה להצביע על האשמים במחדלים בתחום החברתי, הכלכלי והסוציאלי. צו השעה הוא לערוך בחירות בהקדם במפלגת־העבודה..."

צור פרלמן — מנהל חברת־ביטוח: „מפלגת־העבודה כיום, עם הביקורת שיש לנו כלפיה, היא הכוח המרכזי במדינה. בעם ובתנועת־העבודה... השאלה היא: איך נאבקים בתוך המפלגה על הדרך? לא במקרה קיימת היום התעוררות מסויימת בכל חלקי המפלגה, המבקשת לנענע ולנער את בת שקרוי משטר החטיבות. בחטיבת מפא"י ורפ"י יש פתיחות ומוביליות הרבה יותר גדולות מאשר באחה"ע. אחה"ע כפי שהיא מבוטאת כיום על־ידי ההנהגה שלה, מהווה את החלק השמרני ביותר בתוך המפלגה. הן בקידום אנשים והן בפתיחות לרעיונות חדשים..."

שמשון סימן־טוב — איש המרכז לתרבות בוועד־הפועל של ההסתדרות: „...אני מטיל ספק אם השמענו מבחינה סגולית על ייחוד תנועת־הפועלים... כיום המצב הוא שהנהגת אחה"ע הגיעה לפילוג בתוך עצמה. יצחק בן־אהרון, כאשר הגיע לשיא יכולתו כמזכיר ההסתדרות — היה נאלץ לעזוב וללכת. יגאל אלון הלך למשרד החוץ והוא עסוק בענייני חוץ. אם מישהו חושב שקל היום להיפגש עם יגאל בענייני התנועה — יתאכזב. ישראל גלילי כפי שהוא, אינו נותן את עצמו די לענייני התנועה... על הקבוצה שלנו לקבוע לעצמה, כדור המשך, להיות בעמדות ובתפקידים שקובעים את העניינים, במישור ההסתדרות, הממלכתי, והסוכנות... אפשר וצריך לחדש מעמדים... המעמד איננו ירושה של אבא ואיננו לנצח־נצחים. צריך להתמודד ולא להתקפל ולשבת בבית..."

מתייחסים בבוז

משה חריף — מראשי סניף „העבודה" בנס־ציונה: „...אני בא לתקוף הערב את אותם השליחים, קטנים או גדולים כאחד. התנועה מידרדרת. הימין משתולל ללא בסיס מוסרי, מושמצים מנהיגי המדינה, והמפלגה הזו עומדת באין־אונים... בואו נודה: אנו אפולים על־ידי הימין, הצבענו על חששותיות מעבר לרחוב שלנו — וזה בתוכנו היום. ואם אותם שליחי המפלגה שיושבים פה בפנים, במזכירות־הפועלים, בוועד־הפועל — האם התייעצו באיזושהי צורה על הנעשה סביב ביתם, כשאנחנו רואים יום־יום שחיתויות, אפילו בקרב התנועה? יש להביא להתלכדות כל רכוזות של דור ההמשך בתוך המפלגה, לשם שינוי תדמיתה ולעבודה ציבורית עניפה, כדי להציל מה־דבקון שאוכל אותנו".

אמנון דרור
„בגדו בנו"

אפרים בילד — עורך־דין: „מפלגת־העבודה לא הפסידה בבחירות בגלל מלחמת יום־הכיפורים... ישנו תהליך של אובדן אמון מצד הציבור הרחב כלפי תנועת־העבודה ומנהיגותה. יתכן שזה בגלל הסיעות שחל במנהיגות תנועת־העבודה, ויתכן גם שזה בגלל תופעות מסויימות שהצטברו במשך כל אותו הזמן שתנועת־העבודה שולטת בארץ. אם קיימות שכונות־העוני — זו תעודת־עניות חמורה מאד לתנועת־העבודה. השותף הזוטר ל„עבודה", מפ"ם, מעולם לא ניסה לחדור לשכבות האלה. מפ"ם תמיד היתה מין סקציה סגורה של אינטליגנציה, שלא ניסתה לרדת אל העם. מלבד פראזות אידיאולוגיות... עלינו לעסוק פחות בעניינים הבטחוניים ויותר להילחם בהחדרת רעיונות „חרות" גם לתוך המפלגה שלנו".

אילן עמיר: „ישראל גלילי היה נוהג לומר: אנחנו — אחה"ע — חלוץ של מפלגת־הפועלים. יש לי רושם, שלא היינו חלוץ ולא משקל סגולי של תנועת־העבודה. אנו בסך־הכל אחד המרכיבים הקטנים ביותר של מפלגת־העבודה. לאחה"ע היה עדיין מה לתרום למפלגת־העבודה, לולא ויצת־האמוץ הזאת, לולא ההתנכרות לחברים הפשוטים... די בבוז מתייחסים לאנשי אחה"ע בתוך מפלגת־העבודה... אחה"ע לא אהודה ואולי שנואה במפלגה... יש לי הרגשה שמפלגת־העבודה כולה איבדה את המצפן שלה. היא איננה יודעת לאן דרכה מובילה. חברי אחה"ע הולכים ומדדים אחריה..."

אמנון דרור — חבר הנהלת חברת־התחבורה „היסתדרות": „אנחנו חיים היום במדינה שכל הסמלים נעלמו. כל הדגלים התקפלו. כל המדורות כבו. נשארנו ציבור חסר־אונים, מאסיבי בכל הדרגים, כולל חיילי צה"ל, מאסיבי כשמנהיגים עליו אנשים מחלטות ממשלה בצורה שרירותית ומקרית לחלוטין. קח, לדוגמא, זיקתם של חיים בר־לב או של חיים צדוק (עם מתווך של עשרות מיליונים, יחד עם חברות־הכנת שהוא שותף בהן) או של אהרון ידלין — למצוקת בני־אדם בכלל ושל בעלי הכנסות נמוכות... זיקתם היא לכל היותר השלום. גם מילולי בעת נאום־בחירות. לא הם שיכתבו מצע של תנועת־פועלים שצריכה להתחדש..."

„סיפר לי מישהו, שיהודי אחד שנפטר באחרונה (מרדכי נמיר ז"ל — ש.נ.) והיה איש תנועת־הפועלים, מנהיג, שר, מזכיר ההסתדרות — והסעיף הראשון בצוואה שלו היה: אנא, את גופתי אל תניחו בבית הוועד־הפועל של ההסתדרות... אנו כאן וכמונו עוד רבים חשים בבגידה נוראה שבגדו בנו. ואיני יודע בדיוק על־ידי מי: ההנהגה, צירוף כוחות, גושים... הממשלה היא ממשלה של טכנוקרטים שנבחרו כתוצאת פשרות... הדרך אל הממשלה היא לא תוצאת של מוטיבציה ציבורית, אידיאולוגית או אנושית.

ניוון וקיפאון

חיים ליפשיץ — חבר מערכת „דבר": „אל ייאוש! עוד נחיה ליד הביצוע של הדברים. אנו נמצאים בתקופה של חילוף משמרות במדינה הזאת, במובן הרחב של המלה. צריך לראות לקראת מה אנחנו הולכים. ויש להיערך לזה בעוד מועד. אני לא חושב שמשמים נפלו כל הגאונים למפא"י או שנולדו לתוכה... יש ניוון וקיפאון במפלגה — ואנחנו לא באים לביטוי".

שלמה גולד — איש האיגודים־המקצועיים: „הגענו למצב, במפלגת־העבודה בכלל ובאחה"ע בפרט, שאף אחד אינו חייב דו"ח לאף אחד. כל אחד עושה מה שהוא רוצה, איך שנוח לו. הדבר היחידי שהוא דואג לו, איך להחזיק מעמד על הכיסא. המשבר לא בא ביום־הכיפורים — זה היה תהליך איטי וחזק שהביא אותנו למצב הזה. כי אין מנהיגות מדריכה, אנחנו נדבקנו ממפא"י, מ„סקירויום" במובן הרע של המילה — כלומר, לא מבחינה זו שהיא חקים עד־שיתוח, אלא מבחינת העסק־קונה... ישנם כאלה שמחלקים את העוגה בשיטת שמור לי ואשמור לך וזורקים עצם לעוד מישהו שילקק אותה, כדי שיסתום את הפה. וגמרנו. זה לא פלא שאנחנו מידרדרים במפלגת־העבודה בצורה כזאת".

שלמה גביש — איש הרשות לצרכנות: „אם אחה"ע היא אחוזה פרטית של מספר מצומצם של חברים שאי־אפשר לחדור לתוכה, אז זה מעליב מאד. המעציב הוא שאנשים אלה התבססו בעמדותיהם ואינם נותנים שום חלק לחברים אחרים, לצעירים. הדרך היחידה של שינוי מקומותיהם — ואיני שש לעריפת ראשים — היא על־ידי יציאה לגמלאות או במקרים של מוות טבעי. האלטרנטיבה היא בחירות, אבל הם לא מאפשרים זאת... החברים שלנו הם הריאקציוניים ביותר ואין להכין את האמיתות שלהם לחידושים ולהתחדשות. מה שהולך בהסתדרות זו בכלל קטסטרופה, ממש ארטה הרוכה (מבחינת אחה"ע בעתיד)..."

שלמה נעים: „אותם המנהיגים שתמיד הצבענו בעדם ושהיו נחשבים כנר לרגלינו — הכזיבו אותנו. האמת היא, שהם נצמדו לכיסאות ולא רואים סביבם דבר. מדובר רק על התפקיד ושום דבר אחר לא נחשב. כל אחד מאיתנו היה יכול להיות בשנות ה־50 חבר מפא"י ולהגיע גם כן לכיסא... אני חושב שמקרב חברינו ברפ"י ובמפא"י יש הרבה חברים שיילכו בדרכנו".

✱

המשתתפים קראו, איפוא, לשידוד מערכות רעיוני וארגוני ב„עבודה", פן תחדל להיות הכוח המרכזי במדינה. מיזוג החטיבות הוא חיוני להבראת המפלגה. זאת — בתנאי שחטיבת מפא"י לא תיבלע את המיעוטים (אחה"ע ורפ"י), ובתנאי שתישמר המורשת הרעיונית שאיפיינה את אחה"ע. קריאה נרגשת הושמעה למען טיפוח דור ההמשך ושילובו בהנהגה, אחרת לא יהיו למפלגת־העבודה ממשיכי־דרך.

קנה דירתך בדירות גינדי

ראשון־לציון
רחובות
פתח־תקוה

רח' הרצל 59 (מול התחנה המרכזית)
רח' הרצל 187 (מול המשטרה)
רח' חיים־עוזר 28 (מול העירייה)

עופר אשר ודני
הצוות המקצועי בדירות גינדי ברחובות מציע
דירת 4 חדרים ברחובות
185,000 ל"י
בתנאי רכישה ובמחיר ללא תקדים
65,000 ל"י בחתימת החוזה.
40,000 ל"י משכנתא לא צמודה
היתרה בתשלומים נוחים לפי אפשרויות הקונה.

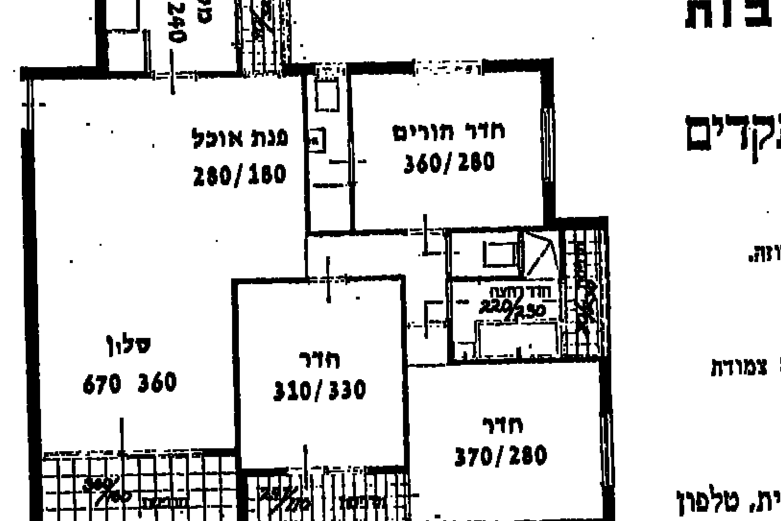

יתרונות:
הדירה באזור מרכזי ושקט, חזית, כניסה סגורה, מעלית, טלפון פנים, מטבח „רגבה", חדר רחצה נוסף צמוד לחדר הורים.
תכנון ארכיטקטוני מרשים — פינת משחקים בחצר ועוד.

בראשון־לציון 3½ חדרים לחזית 165,000 ל"י בלבד

אצל גינדי קנית בבטחון זכית

חלומו של היושב ראש

[illegible]

ברוך המצביע

אפשר לתלות תקוות במינויו של אלוף (מיל.) רחבעם זאבי כיועץ לראש־הממשלה בענייני מודיעין

אלוף (מיל.) רחבעם זאבי
נסיון בתחומים שונים ומגוונים

דרכה נאמר ונכתב על דו"ח ועדת־אגרנט בדרך הביקורת; וראוי לומר דבר גם לשיבחה: עם שהועיפה עיניה אל תוך שגגות העבר ומחדליו — פנית היו מופנות, בעצם, אל העתיד. היא המליצה שורת המלצות חשובות לתיקון פגמים מצבא ולהיערכות נכונה בזרועות־הביטחון ובמערכת הממשלתית, כדי להבטיח כי שגיאות העבר וכישלונותיו לא יחזרו על עצמם נוכח מיבחנים צבאיים אפשריים בבאות.

צה"ל הטיל את עצמו מייד אל המלאכה הגדולה של יישום מסקנות הוועדה על־ידי תיקון הפגמים, שיכלול הכלים והתאמת הנהלים בכל זרועותיו, כדי לחשל את הכוח ולהעלות את כושרו לקראת מערכות אפשריות בעתיד; אף שוודאי יש עוד לעשות הרבה. לעומת זה, נשתהה מאוד יישום המלצות הוועדה בכל הנוגע למישור המוסדי־ממשלתי; וזאת, כפי שניתן לשער, בגלל התשלכות הציבוריות, הקואליציוניות והאישיות של כל התארגנות חדשה במיסגרת ממשלתית, החשופה ללחצים, לתביעות ולביקורת.

חמש המלצות

בתחום ההיערכות המוסדית־ממשלתית המליצה ועדת־אגרנט חמש המלצות עיקריות:

א) מינוי יועץ לענייני מודיעין ליד ראש־הממשלה, אשר יסייע בידו בהכרעותיו העצמאיות בעניינים מדיניים־איסטרטגיים־אופרטיביים, תוך מגע עם כל זרועות המודיעין;

ב) חיזוק מחלקת החקר במישרד־החוץ לעיקוב שיטתי אחר ההתרחשויות במזרח־התיכון והתפתחויות המדיניות בעולם;

ג) כינון ועדת־שרים לענייני בטחון, שתדון בכל הנושאים הנוגעים לבטחון המדינה ותעקוב בהתמדה אחר המתהוות בצה"ל;

ד) הקמת צוות שרים מצומצם, מעין „קבינט מלחמה", בראשות ראש־הממשלה, אשר יהיה מוסמך [illegible]

[illegible] בהכרעותיו.

גנדי הוא מוותיקי המפקדים בצה"ל, בעל נסיון בתחומים השונים והמגוונים של פעילות צה"ל — בעבודת מטה, בתיאום בין־זרועי, בפיקוד על יחידות בשדה, ואף בענייני מודיעין. הוא צמח ועלה עם צמיחתו של צה"ל, למד מנסיון מערכותיו ומילא בו תפקידים מרכזיים, בעת שלום ובעת מלחמה.

אלוף זאבי הוא אחד ממפקדי צה"ל, אשר תרומתם למערכותיו — שורשיה בצירוף המושכל אשר בנסיון צבור בשדות המערכה של ישראל מאז מלחמת־השיחרור, בשקידה ממושכת על תורות־הלחימה העצמאיות של צבאנו ובלמידה מתיאוריות צבאיות כלליות ומנסיון אחרים במלחמות.

עימות המקורות

דור המפקדים של צה"ל, המלווים אותו מיומו הראשון, הם לא רק בעלי נסיון רב בתחומי הפעילות הצבאית. בגלל תכיפות מלחמותינו בארץ; הם גם שותפים בעיצוב הדוקטרינה הבטחונית הישראלית המיוחדת, שיש בה מן היסודות האוניברסליים. אך יותר מכך יש בה מהכרת הנסיבות המיוחדות בזירת המערכה של המזרח־התיכון, הכוללת הכרת השטח, ידיעת האוייב, התחקות אחר המנטאליות והמוטיבציות הלאומיות מעבר מזה ומעבר מזה, וראיית תנאי הקרב של הצדדים הלוחמים. גנדי הוא אחד מאלה, וקשה למצוא סיבה סבירה לפסול אותו לתפקיד האחראי אליו נתמנה.

בצה"ל, מראשיתו, שלא כבמיגזר האזרחי, היה מקובל עקרון הרוטאציה. המעבר מתפקיד לתפקיד ואף הפרישה בגיל מוקדם למדי, כדי לאפשר ריענון מתמיד של הפיקוד במחשבה ובמעשה. נראה, כי יש שהרחיקו לכת בכך מעבר למידה האופטימאלית. כך נמצא, שקצינים במלוא כושרם הורחקו בטרם מוצתה יכולתם ונוצל הפוטנציאל הטמון בהם.

עתה נעשה נסיון חיובי לעלות על שביל־הזהב: קצינים שפרשו מוחזרים לתפקידים צבאיים, צבאיים־למחצה ואזרחיים במערכת־הבטחון הענפה.

תפקיד היועץ לראש־הממשלה לענייני מודיעין איננו תפקיד צבאי מובהק ולא תפקיד אזרחי מובחק. זהו תפקיד המחייב צירוף של ידע צבאי, כושר מינהלי, התמצאות כוללת בבעיות המזרח־התיכון והכרת טובה של הארץ.

אין שום כוונה לכונן זרוע נוספת על זרועות המודיעין הקיימות. זהו תפקיד מטה של בדיקה, תיאום ועימות בין הזרועות השונות העוסקות במודיעין, סיווגו והערכתו, כדי להפיק הערכה נכונה ובדוקה של המידע הנאסף והצבור בידי כולן, לצורך הסקת מסקנות נכונות. הנסיון הוכיח, כי אין להישען עוד על מוקד אחד של ידיעה, ניסוי, סיווג והערכה, אלא יש לשלב ולצלב את המקורות, לתאם ביניהם ולעמת אלה באלה כדי להגיע אל התוצאות המודיעיניות הטובות והבדוקות ביותר, כבסיס להכרעה.

נראה לי: כי הבחירה שנפלה נותנת תקוות ליישום נאות של כוונות ועדת־אגרנט, נוכח עברו ונסיונו של האיש; וראש־הממשלה ראוי, כי יסמכו על הכרעתו.

עתה לא נותר אלא להביע תקווה, שלא ייצאו ימים רבים ויתר המלצות ועדת־אגרנט, הנוגעות לממשלה, תיושמנה: תתכונן ועדת־שרים לענייני בטחון, יוקם „קבינט מלחמה" ויוגדרו הסמכויות של בעלי התפקידים החולשים על הבטחון.

פינוק INDESIT

משתתפת

במבצע הוזלה

בחודש מאי *)

הקניה הטובה ביותר!

ב־200 חנויות מובחרות ברחבי הארץ

1975 הגיעו דגמי

*) חל עד 31.5.75

2 בניסון נפרדות
למים קרים וחמים

DARLING — ~~4150~~ 3750.- ל"י

MAXIMA — ~~4650~~ 4250.- ל"י

JULIA — ~~4000~~ 3600.- ל"י

VENUS — ~~4490~~ 4090.- ל"י

תל־אביב · ירושלים · חיפה · ... [illegible]

(רשימה חלקית)

מודעות מסווגות — מכוניות

פיאט · מוריס · מיני־מיינור · מסחריות · טריומף · מרצדס · סובארו · סאאב · לארק · סוסיתא · סיטרואן CITROËN · סימקה · קרייזלר · פולקסווגן · פורד · רנו · קונטסה · פיג'ו · אופנועים וקטנועים · שותפי רכב · ... [illegible]

אביזר החודש בחנויות מכור

ציוד לרכב · בתי־ספר לנהיגה · [illegible]

מציאות למכירה · [illegible]

חפש ומצא

בשיתוף עם **אמקור**

בסיומו של המבצע, יוגרלו בין כל המשתתפים בו הפרסים הבאים:

1. מקרר חשמלי אמקור 16 — 415 ליטר. המקרר החדיש ברוח הזמן, החסכוני בצריכת החשמל, בשיטת הקירור האמריקאית COLD KEEP.

2. מזגן רצפה מפוצל אמקור — המילה האחרונה בתחום מיזוג האויר, מתאים במיוחד לאלה שאין להם קיר חיצוני ולאלה שאינם רוצים „לשבור" קירות.

3. מכונת כביסה אמקור קומפקט סופר — מכונת כביסה קטנה עם יתרונות גדולים, פועלת אוטומטית בכל שלבי הכביסה ו„תופסת" 2 מרצפות בדירה.

4. טלוויזיה אמקור ספקטרה סטריו 75 — מקלט הטלוויזיה המשוכלל מבית נורדמנדה. המקלט הפועל על סחרות הטרנזיסטורים ומצויד בעין ספרתית אלקטרונית.

5. תנור בישול אמקור 4010 — תנור בישול מעולה בעיצוב מרהיב.

6. תנור הסקה אמקור דירתי 10,000 — לחימום מרכזי של כל הדירה.

7. יונוטרון 50 אמקור — מכשיר אלקטרוני ביתי ראשון מסוגו לטיהור איכות האויר.

8. מערבל אמקור עם ראש מתרומם — מערבל יציב, נוח להפעלה, קל לניקוי.

מדי שבוע — שלושה פרסים יקרי־ערך:

* מערכת סטריאו משובחת - „נורדמנדה" (שווק ושרות „אמפא")
* מקלט רדיו עם שעון מעורר - „נורדמנדה" (שווק ושרות „אמפא")
* פרס כספי בסך 1000.- ל"י

כללי ההשתתפות:

מדי יום יתפרסם תלוש, שעליך לגזור ולשמור. כשיהיו בידיך התלושים תואמים המתפרסמים במשך השבוע, שלח אותם בצירוף תלוש־החידון, המתפרסם בערב שבת ל„ידיעות אחרונות", ת.ד. 9192 תל־אביב, עבור „חפש ומצא", ותוכל להשתתף בהגרלה השבועית וגם בהגרלה אשר תיערך בסיומו של המבצע.

בתלוש־החידון, המובא כאן, מופיעים קטעי סיסמאות או משפטים, המתפרסמים במודעות שבגליון זה של „ידיעות אחרונות". כל אשר עליך לעשות הוא להוסיף את המודעות, שעליהן נרמז בתלוש, ולהשלים את הסיסמה או את המשפט.

2 פרסים מיוחדים

2 מכוניות MINI SUBARU

לי תמכור רק אמקור

לדוגמא:
לי תמכור רק ....
פתרון: לי תמכור רק אמקור

גזור ושלח יחד עם התלושים אשר מתפרסמים במשך השבוע.

תלוש חידון

23.5.1975

לכב' ת.ד. 9192 ת"א
עבור „חפש ומצא" מס' 9

שם פרטי ומשפחה .... רחוב .... מספר ....
עיר .... טלפון ....

1. .... עושה אנשים יפים. („7 ימים" — שער אחורי).
2. מחיר קבוע .... („7 ימים" — עמוד 16).
3. קרון הטעים .... („7 ימים" — עמוד 3).
4. מיצים .... דלי טובה. („7 ימים" — עמוד 18).
5. העידן החדש של .... אינטרנשיונל. („7 ימים" — עמוד 2).
6. .... שלך יודע הרבה. („7 ימים" — עמוד 4).
7. כיף לי עם .... („7 ימים" — עמוד 24).
8. .... יש רק אחד. („7 ימים" — עמוד 26).
9. חלומות על .... חטובה! („7 ימים" — עמוד 28).
10. הפתרון .... למחירי הסוכר. („7 ימים" — עמוד 30).
11. השבוע .... מאת ש.ב.ע. („7 ימים" — עמוד 36).
12. זה טוב זה .... („7 ימים" — עמוד 38).

חפש ומצא

הם חיפשו, מצאו - וזכו

אלה פותרי „חפש ומצא" שזכו עד כה בפרסים

אחדים מזוכי „חפש ומצא" מחזיקים בפרסים.

אחת לשבוע, נערכת בבית „ידיעות אחרונות" הגרלת פרסים בין פותרי החידון השבועי „חפש ומצא". ההגרלות נערכות בנוכחות רואה־חשבון של העתון.

עד כה התקיימו חמש הגרלות, בהן זכו הפותרים הבאים:

שמואל שחר, מקרית־מוצקין	— מאוורר
יורם כהן, גבעתיים	— מאוורר
יונה מירון, מנוה־מגן	— מאוורר
קלוין אורנה, מראשון־לציון	— מאוורר
אשכנזי מרי, מבאר־שבע	— מערכת סטריאו
מיכל אונה, מגושב יושע	— מקלט רדיו
רוזנצוייג אריה, מרמלה	— 1000 ל"י
לאוף אסתר, מנתניה	— מערכת סטריאו
ויקי דורון, מאור־יהודה	— מקלט רדיו
נורים איקון, מיפו	— 1000 ל"י
אורי כהן, מפרדס־חנה	— מערכת סטריאו
אחובה נדב, מחולון	— מקלט רדיו
אוחיון שלמה, משדרות	— 1000 ל"י

היה גם אתה בין הזוכים!

מכוניות למכירה

דאף

דודג'

הילמן

וולבו

ויליס

ווקסהול

אמריקאיות

טנדרים

ב.מ.וו.

אלפא רומיאו

N.S.U. - אודי

יהלומים

אוסטין

אופל

עובדי מתכת

עוזרות ומטפלות

מנהלי/ות חשבון

נהג/ת

פועלים/ות

השמלאים

ספרים/ות

שליחים/ות

עסקים

חוגשים

הצעות עבודה

מקצועות · מקצוע

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

Mr. Shkedy 8 Lone ave. Glenhazel, Johannesburg 2001. South-Africa.

לכנס אסיפות מחאה ☆ למנות לבג"ץ ☆ "בתי המשפט אינם מושכים את מיטב המוחות, בעיקר משום שהשופטים אינם מקבלים משכורת מינימום למחייתם", אומר השופט העליון ד"ר זוסמן ☆ "מבחינה תקציבית זו לא בעיה, אך העלאת שכרם תזעזע את מערכת השכר במשק" — משיב ד"ר באדר, העומד בראש ועדת השכר לשופטים בכנסת ☆ ובינתיים, שופט משתכר פחות מבנו, המשרת כקצין זוטר בקבע — וקצין משטרה בכיר מקבל בנטו יותר משופט עליון

השופטים — ו"הלוקשי" החודשי

מאת דב עצמון

ד"ר יואל זוסמן
"אין מעיכה למישרה"

ד"ר יוחנן באדר
"אין לי תשובה"

להיות שופט הוא חלומם של משפטנים רבים — אבל רק בודדים יכולים להרשות זאת לעצמם, גם אם יוצע להם התפקיד הנכבד, כשמוכר מהרי־הדרים שמו של פרקליט, כמתאים לכהונה שיפוטית, מתבקש אחד ממקורביו, לרוב שופט בעצמו, לגשש־לשאול את המועמד בכוח: "האם אתה יכול כבר להרשות זאת לעצמך?"

למרבה הצער, התשובה לרוב שלילית, ומערכת השיפוט שלנו יוצאת מפסידה. זו עובדה שהכל מודים בה, במלים אלה או אחרות: שכרם הנמוך של השופטים במדינת ישראל מונע, בשנים האחרונות הצטרפותם של משפטנים מן הדרגה הראשונה לכס המשפט.

[illegible]

חסרים מועמדים מתאימים

[illegible]

השופטים איימו בשביתה

[illegible]

ללא הכנסות צדדיות

[illegible]

"אינני המעביד שלכם"

[illegible]

בעיות כלכליות חמורות

[illegible]

משרד ⊛ התקשורת
חוזר ומודיע
כי כל הזמנה חדשה של מעטפות יש לבצע
בהתאם לדרישות התקן החדש, כפי שהתחייבו
היצרנים בפני המשרד.
כן חוזר המשרד ומדגיש, כפי שפורסם בכלי
התקשורת, כי יאפשר לכל אזרח ולכל גוף
להשתמש בכל המלאי הקיים של מעטפות
מכל גודל למשלוח בתעריף של מכתב רגיל —
35 אג' ולא בתעריף של מעטפה רגילה חריגה,
עד תום מלאי זה.

מכתב לקראת פגישתך עם נשיא ארה"ב

כבוד ראש הממשלה,
שלום וברכה,

לקראת פגישתך עם הנשיא פורד הרינו להסב את תשומת לבך בחרדה גדולה לאפשרות הגורלית בברירה שעומדת לפניך: להמשיך ולדחוף את העם אל הסכנה הנוראה הפרושה לרגלינו ממש, או להעלותו אל דרך ההצלה, למפנה אל חיי בטח ושלום אמת.

כולנו יודעים שהערבים לא ישלימו עם קיומנו, וכי כל המגעים והטכסיסים, ובמיוחד תעמולת ה„שלום" תר־טי על סוכניו בארצנו והערבי, מתכוונים אך ורק להשמדתנו האכזרית ח"ו, עתה יותר מתמיד.

כל הלחץ שארצות המערב והאויב לוחצים עלינו נובע מן החבלה ממש של שני ראשי הממשלות שקדמו לפניך. הם התכחשו בהכרזות יום יומיות לארץ המשוחררת, אשר

לדעת כל מומחי הצבא בארץ ובעולם, חיונית היא לנו כאוויר לנשימה. הם חבלו בעם ישראל על ידי מניעת התישבותו בנחלת אבותיו, שהקב"ה החזירה לנו במחזור יקר ביותר, הם חיבלו בתחיית העם הישראלי וביעודו הגדול והנעלה.

*

אנחנו גורם עולמי במרכזו האסטרטגי כל עוד התעלה בידנו. כל עוד בלתי תלויים אנחנו בהספקת נפט מן החוץ, כלומר, כל עוד מקורות הנפט שלנו בידינו, וכל עוד אנחנו קרובים למרכזי האויב, אין הם יכולים להשמידנו, אם יידעו הערבים, שבצאתם למלחמה בנו צפוי להם כל אשר הם זוממים לעשות לנו, ודאי שיסתכנו פחות וירגעו. אם לא יהא כן, הצלחתם ח"ו באחד הימים עלולה להיות ודאית.

עליך לזכור תמיד ששום ערובות, שום שטח מפורז, שום הסכם, אף לא הסכם „שלום" החלטת שגרירים עם האויב לא יצילו את המדינה, אם ח"ו ניסוג נסיגה כל שהיא בפעם הזאת. היפוך הדבר: כל הגורמים הנ"ל מקר־בים פורענויות הראויות לפי נסיוננו העשיר. בגלל ההת־פתחות המודרנית של הנשק הקונבנציונלי והאחר, ובגלל סיבות שלא כאן המקום לפרטן, נראה, שאין כמעט כל אפשרות להיחלץ ברביעית אם נסוג אף זו הפעם. אסור לנו אם כן להתחשב בכל איומי האויבים והידידים. עדיף לנו וגם לעולם המערב אירופה־בלי־נפט (זמנית), מאשר ישראל נכנע לחורבן בידי אויביו.

*

אפס, נימוקים הגיוניים אלה דרושים רק לקטני אמונה.

[illegible]

לכבוד מר ג'ראלד פורד
נשיאו של העם האמריקאי

מכתב לקראת פגישתך עם ראש ממשלת ישראל

כבוד הנשיא,
שלום וברכה,

ודאי יודע אתה שארץ ישראל שייכת לעמנו, לעם ישראל, עפ"י הבטחת בורא העולם, ושגבולות ארצנו נקבעו בתורתו הקדושה, ונחתמו בברית עולמית בבשרנו (ראה בראשית ט"ו י"ח). עליך איפוא גם לדעת, שהפקרת כל שטח שהקב"ה השיב לנו בין נחל מצרים לבין הנהר הגדול, נהר פרת, לידי נכרי, אסורה לנו עולמית. בטחנו על בשרנו כי סכנה היא זאת לא לנו בלבד, כי אם לאנושות כולה.

ודאי יודע אתה שעבר הירדן מזרחה כולו, עד המדבר הגדול, הוא ארץ ראובן, גד וחצי שבט מנשה, וכל השטח שבין הסואץ לירדן הוא נחלת יהודה, בנימין ואפרים. על כן, כל סיוע אמריקאי לאויבי ישראל היושבים על אדמתו הוא כהרמת יד על הקב"ה ועל עמו.

ודאי יודע אתה שכניעה לאויבי האנושות גו־ררת כניעה נוספת, מסוכנת מן הקודמת. האם אתה באמת משלה את עצמך ואת עמך למשוך את הערבים לצדך תמורת הפקרת ידידותנו או שט־חינו? האם באמת אינך יודע שהערבים משועבדים לחלוטין לחלות מוחלטת לקומוניזם, בנשק, בציוד, בחמרי גלם ובכל הדרוש להם בשביל תשוקתם המפורסמת להשמידנו?

כל סיוע של העולם הנאור לערבים הוא סיוע להדברת האנושות. השארת הנפט בידי המשתמשים בו להשמדת אומה אחת היא כניעה למהליך הכליון של כל אומות שוחרות שלום בעולם. האם דרכו זו של קיסינג'ר, שהביאת את היטלר על אירופה ועל עמנו שם, היא דרכך, דרכו של העם הא־מריקאי?

עליך להבין איפא, שלא יועילו לארה"ב לא הניסה לערבים ולא תמיכה בהם, ושכל נסיון למ־שוך את שונאי ישראל באמצעות מענקים וסיוע אחר מבני בריתם הרוסים הינה אשליה ומתן יד ממש לאויב ועידודו לפורענויות הולכות וגוברות.

אתה מתבקש איפא לנהוג בדרך האמת והאמונה, שהיא גם מורשת של נשיאיה הגדולים של האומה האמריקאית מעולם. אנחנו, שרידי ההשמדה בידי הגרמנים — בסיוע הרוסים — כשיד המערב אינה נקיה ממנה, אנחנו שואפים לקבץ את נדחי ישראל מכל תפוצותיהם אל ארצנו, כהבטחת ה' לאבותינו ולנו בתורתו, לבנות את ארצנו ולחיות בה חיי בטח.

הסיוע שלך ושל העם האמריקאי כולו בגאולתנו זו בזמן הזה הוא חיוני ביותר לא רק לנו, כי אם גם לקיומה של האנושות כולה. בדרך זו — אל נא תחשוש — כל המיצרים ייפתחו לרווחה, וכל המכשולים יהפכו לסיוע לקידום משפחות העמים לחיי שפע ובטחון, לשלום ואחוה, כמובטח לכולנו מפי ה' בתורתו, בידי נביאי האמת.

מערכת „התמורה"
דו־שבועון
[illegible]

עלונים לבתי ספר
[illegible]

ר.י.ל. — תעשיות לבניין בע"מ

מכרז למכירת רכב

2 משאיות לוילנד ביבר, דגם 67
1 ג'יפ, מודל 67
1 ג'יפ, מודל 66
1 אופל רקורד, סטיישן, דגם 62
1 משאית מק, מתפך, דגם 63

את הרכב ניתן לראות בימים א'—ג', 25—27.5.75
הצעות בכתב לשלוח לאותו מקום — באזור התעשיה הישן בראשל"צ [illegible]

מרכז הבניה הישראלי

הרצאת אורח
בירושלים

ביום ב', 26.5.75, בשעה 20.00
תתקיים בבית המהנדס

הרצאה על הנושא:

"PRESENT STATE OF ART IN SEALANTS AND SEALING TECHNIQUES FOR BUILDINGS IN U.K. AND EUROPE".

המרצה:

Mr. B. T. KELLY
(General Manager Compriband, Great Britain)

כימו טכניקה בע"מ

הודעה

לצרכני דבק בירושלים

"קרטון ירושלים"
איננו משמש יותר כסוכננו.
הזמנות יתקבלו
במשרדינו בת"א, טלפון 912001
או בירושלים, טלפון 226493

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
למרחב התכנון של נהריה

[illegible]

א. שריר — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה למרחב תכנון של נהריה

חיסול מלאי רהיטים

למכירה בהנחות גדולות מאוד

מיטות נוער
שולחנות כתיבה
כורסאות ומדפים
וארונות

תל־אביב, רחוב דיזנגוף 203, במרתף
פתוח במוצ"ש החל משעה 8 ובימי חול 9 עד 1, 4 עד 7

בתי מלאכה

[illegible]

מחסנים

[illegible]

מכבי תעשיה

[illegible]

חנויות

[illegible]

אולמות

[illegible]

משרדים

[illegible]

דירות להחלפה

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

A. GOLDSTEIN
20, BYRNE PLACE,
BERGENFIELD,
NEW-JERSEY 07621

??

„קראי עוד ליכון..." II

דירות בדמי מפתח

[illegible]

דירות בשכר חודשי

[illegible]

1—1½ חדרים

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

רכבות היום

ימי א'

[illegible]

هكذا من الأصل

[illegible]

רכבות היום

ימי ו' וערבי חג

[illegible]

מה שקורה במדינה..."

— אומרים חברי חוג ה„איכפת'ניקים" — אזרחים מחוגים שונים — שיצאו למסע־צלב על־מפלגתי על דמותה המוסרית והחברתית של מדינת ישראל

מאת אריה אבנרי

חלפו עברו הזמנים, שבהם נחשב אזרח ישראלי להיות קיימים. אם הפגין באורח חוקי נגד המימסד והתקומם בדרכים אחרות נגד תופעות שונות.

תנועות־המחאה, שצצו כפטריות אחרי מלחמת יום־הכיפורים, והמסגרות הפוליטיות החדשות המבקשות למלא את „החלל הריק" — יותר משהצליחו לשנות דברים באורח מהותי, יצרו אווירה שונה מזו שהיתה קיימת במדינה עד לפני שנתיים.

אזרחים ישראליים אינם נמנעים מלמתוח ביקורת בפומבי על מוסדות ממשלתיים וציבוריים ואינם חוששים שיינזקו.

בנוף הישראלי החדש בולטת קבוצת אזרחים בעלי מקצועות ורמות השכלה שונים. אשר התארגנה לפני מחצית השנה במיסגרת „חוג איכפת לנו" — וזוקפת לזכותה כיום רשימה מרשימה של פעולות, שהצליחו „להטריד" את דעת־הקהל הישראלית.

שחיטת פרות

מספר רכז החוג ויוזם הקמתו, ברוך אלון, תושב פתח־תקוה, בן 41, נשוי ואב לשניים, המשמש כמנהל תחנת־דלק: „עד לפני כמה חודשים השתייכתי לחוג הגדול של המקטרים. אילה רבבות הישראלים, המסובים בלילות־שבת בבתי ידידיהם ומותחים ביקורת על כל מה שקיים ומתרחש במדינה. כמו כולם שחטתי ,פרות קדושות' והשמצתי מנהיגי מפלגות. אבל יום אחד אמרתי לעצמי: ,סטופ'. עד כאן, לא יותר. באחד מלילות־השבת הללו הפתעתי ללא כל הודעה את ידידי ואמרתי להם: הפסיקו ליילל — ותתחילו לפעול".

ברוך אלון, בעל המבט החמים והפיאות הארוכות, ניחן, כפי שמסתבר, בכושר שיכנוע. הנוכחים באותו מעמד — חנוך אברהמסון, מדריך־ספורט; דוד תגר, איש יחסי־ציבור; יוחנן סילמן, קבלן; יהודה גיל, סוכן תיירות; נילי אושרובסקי, סטודנטית, ומשה בהט, סוכן ביטוח — „נדלקו" לרעיון. אחד מהם העיר: „זה באמת צריך להיות איכפת לנו". כך נולד גם שם החוג.

שלא כמו כל ההתחלות, ההתחלה במקרה זה לא היתה קשה. הסיבה לכך היתה כפולה: מייסדי „איכפת לנו" מקיימים ביניהם קשרי־ידידות אמיצים במשך שנים, מכירים איש את רעהו ואינם „אוכלים" אחד את השני, כנהוג בכל חברה מסודרת. הסיבה השנייה: כל אחד מהמצטרפים היה מוכן לתרום לא רק כומנו, אלא גם מכיסו למימון פעולותיו. „אשונות של החוג, ואף זו תופעה יוצאת־דופן במציאות הישראלית.

ברוך אלון הודיע על דעת הכל, כי חברי החוג יקפידו לאורך כל הדרך, שלא להצטרף לגוף פוליטי קיים ולא לאפשר לאלמנטים פוליטיים לבחוש בין כתליו.

ממשלת מומחים

פעולתו הראשונה של החוג היתה כנס למען הקמת ממשלת מומחים על־ידי ראש הממשלה, יצחק רבין. בכינוס שנערך בתל־אביב... חברי החוג במרכז תל־אביב והחזיק בידיו סיסמאות בדבר הצורך בהקמת ממשלת המומחים. „הגיע הזמן שעסקני המפלגות ימשכו את ידיהם מעיסוק רציני בניהול המדינה — ויפקידוהו בידי אנשים בעלי מישקל סגולי". הבהירו את מחות הפגנתם לעוברים ושבים.

„הפעולה הזו לא הצליחה ביותר", מודה כיום ברוך אלון. „מסתבר, שהמציאות הפוליטית השלטת במדינה היא כה שורשית ומבוססת — שאפילו הטלטלה שעברו אזרחי המדינה בשנה וחצי האחרונות לא הגיעה את אמות הסיפים. אבל, אני מוכרח לציין, כי אזרחים רבים הביעו את תמיכתם בנו והיו מוכנים אפילו לחתום על עצומה. החלטנו להקפיא, בשלב זה, את הנושא".

הבעיה השנייה שהעסיקה את ה„איכפתניקים" היתה הירידה מהארץ. הסטאטיסטיקה המדאיגה — רבע מיליון יורדים מאז הקמת המדינה, מהם 25 אלף בשנת 1974 — עוררה אותם לפעולה. הם החליטו ללכת בדרך הקצרה של קליטה חברתית. במודעות מאירות עיניים, שפירסמו בעתונות, פנו אל אזרחי המדינה: „הזמן עולה חדש הביתה ועזור לו להיקלט בארץ! ותיקים המעוניינים לארח עולים חדשים. עולים חדשים הרוצים להתארח אצל ותיקים — כתבו אל ליטכת הקשר של החוג, ת.ד. 413, רמת־גן..."

ההיענות היתה מפתיעה. אלפי אזרחים ישראלים, ותיקים ועולים חדשים, שיגרו מכתבים, שבהם הביעו את רצונם לתרום את חלקם. אלא שלמגינת ליבם של חברי החוג עלה מספרם של המבקשים „להיקלט" על מספרם של ה„קולטים". חברי ה„איכפתניקים" לא נואשו. הם גייסו עזרות קולטים נוספים ברחבי הארץ — וכך היתה להם הזדמנות, ביום העצמאות האחרון, לקצור את פרי עמלם באמצעות מיפגשים עממיים ופרטיים.

טיפול כושל

כאשר פורסמו המלצות ועדת בן־שחר לרפורמה במיסוי, היו חברי החוג הראשונים שגמרו עליהן את ההלל. הם לא הסתפקו במלה טובה ובלחיצת־יד, אלא ביקשו להצטרף.

קו בכך — ופנו, מעל דפי העתונות, אל הממונה על הכנסות המדינה, משה נוידרפר: „העמק את הגביה בין אלפי המשתמטים, שאינם שכירים ואינם עצמאיים; העמק את הגביה בין קבלני הביצורים ובין הפקידות הבכירה. אם אינך יכול — הסק את המסקנות".

פרשיות השחיתות במשרד הבטחון סיפקו להם נושא נוסף: „פרס! אנו דורשים סדר ונקיון במשרד הבטחון. הקם גוף מלכתי לחקירה יסודית עד תום".

בחוזר אישי, ששיגרו לפני כמה שבועות אל שורה של אישי־ציבור, עסקני מפלגות, מרצים ואישים התופסים עמדות־מפתח בכלכליות, פירטו ה„איכפתניקים" את „סעיפי הכאב" שלהם:

● איכפת לנו שמדינת ישראל תהיה מדינת־חוק מוסרית;

● איכפת לנו שהנהגת המדינה תחליט היטב, תבצע כראוי, תשמש מופת;

● איכפת לנו ריבוי משרדי ממשלה, ביזבוז כספי־הציבור, טיפול כושל בבעיות האזרח;

● איכפת לנו שכל שר יקדיש את מירב זמנו לענייני משרדו וישא באחריות לכישלונות;

● איכפת לנו שמערכת החינוך במדינה תהיה עדכנית ומחנכת נוער לאזרחות טובה;

● איכפת לנו מוסר אישי ונקיון־כפיים של עובדי־ציבור; אנו שוללים מוסר כפול.

מלה טובה

ההצלחה היתה מעבר למצופה. כיום רשומים ב־23 שלוחותיו של החוג, הפזורות על פני המדינה, למעלה מ־1000 חברים. אך עיקר הצלחתו אינה בכמות חבריו, אלא בהשפעת ובאפקטיביות של פעולותיו. כאשר נחלצו השבוע ה„איכפתניקים" להפגין בעד הוזלת הבשר הקפוא, היו הדי שביתתם מידיים וחיוביים. שוב לא היו זקוקים למודעות מאירות־עיניים. העתונות וכלי־התקשורת התייחסו אליהם ברצינות וסקרו את הפעולה בטורי החדשות. שר המסחר והתעשייה, מר חיים בר־לב, הוזמן להזמינם לפגישה עימו, כדי לדון במהות תביעותיהם ולהבהיר להם את עמדת משרדו.

אומר ברוך אלון, מייסד „חוג איכפת לנו": „במבט לאחור אני יכול לומר שהצלחנו מעל ומעבר למצופה. העובדה, שמפלגות שונות מחזרות אחרינו בלחץ רב, היא המחמאה הגדולה עבורנו. אבל אנו דוחים אותן בשתי ידיים. איננו מחפשים כיסאות ואין לנו כל כוונה להפוך לתנועה פוליטית שתרוץ לכנסת. אנו עושים את מה שאנחנו עושים, כי פשוט איכפת לנו".

ה„איכפתניקים" מפגינים ליד משרד המסחר והתעשייה בת"א

„אנו נאבקים נגד ביזבוז — ובעד נקיון־כפיים של עובדי ציבור"

هكذا من الأصل

קורסים מתחילים ב־1.6.75

למד אנגלית שוטפת

בשיטה האודיו־לינגואלית
(AUDIO LINGUAL SYSTEM)

שיטה זו פירושה תירגול של שמיעה וחזרה הנמצאת בשימוש במעבדות לשפות. את מקומו של רשם הקול בטתה, ממלא המורה, כך שכל יתרונותיה של המעבדה לשפות נכללים בשיטה שלנו. יותר מזה! נוכחות המורה בכתה מהווה יתרון המאפשר לעזור לתלמיד לתקן שגיאותיו במקום.

בשיטה זו אנו גם מעבירים קורסים באנגלית במשרד הבטחון.

במשך חודש ימים תוכל:
* לדבר ביתר חופשיות ולקבל בטחון בשמוש השפה.
* להעשיר את אוצר המלים ולשפר את הדקדוק.

למתחילים למתקדמים ולמשתלמים:
* אתה משתתף באופן פעיל בשיעורים — בדיונים, בקריאה וכו'. אך קצב התקדמותך מותנה בכושרך האינדיבידואלי בלבד.
* מורים מוסמכים בעלי נסיון רב מארצות־הברית, קנדה ואנגליה מתאימים את הלימוד לצרכיך ומקדישים לך תשומת לב אישית.

ההרשמה בעיצומה! מספר המקומות מוגבל!
הכנס לחרשם בימים א' ב' או ה' בין השעות 4.00-7.00 אחה"צ. לפרטים נוספים לטלפון 624281.

מכון סייט-אנד-סאונד לאנגלית אלנבי 98, ת"א

צבא הגנה לישראל

בוגרת י"ב

אם ברצונך לשרת בצה"ל במקצוע רב תנאי שרות...

לקורס מש"קית תנאי שרות
(שמלות שעד)

[illegible]

ההרשמה מסתיימת ביום ה' 30 מאי 75

האוניברסיטה העברית בירושלים

שנת היובל תרפ"ה — תשל"ה
מינהל הר הצופים מודיע על
חיבור יחידות נוספות למרכזת טלפונים אוטומטית חדשה בקרית האוניברסיטה העברית בהר הצופים
מספר הטלפון של המרכזת הינו 273111

[illegible]

ביום ראשון 25.5.75 יחוברו היחידות:
ביום שני 26.5.75 יחוברו היחידות:
ביום שלישי 27.5.75 יחוברו היחידות:
כל יחידות הפקולטה למשפטים יחוברו ביום רביעי 28.5.75
ביום חמישי 29.5.75 יחוברו גם היחידות הבאות:

בית־הספר החקלאי מקוה־ישראל
— המדור להכשרת טכנאים —
טלפון 03-842050
רישום תלמידים למסלול

לטכנאי הדרים תשל"ו

יסתיים ביום שני, 15.6.1975
* הלימודים יחלו באוקטובר, 1975
— מועמדים, מסיימי י"ב כתות בבתי־ספר חקלאיים והתיישבותיים, יפנו בכתב להנהלת בית־הספר לקבלת פרטים וטופסי הרשמה.
— המועמדים יצטרכו לעמוד בפני וועדת קבלה.

למד והשתלם בקורס

עגורנאים
(צריח, נייד מחפר)

לבעלי נסיון של 3 חדשים לפחות כעוזר לעגורנאי
הלימודים מתקיימים בתנאי פנימיה.
פרטים והרשמה: כל יום בין השעות 08.00—19.00 ביום ו' עד 13.00.
תל־אביב: רח' בוגרשוב 66, טל' 225690, 225795; שד' דוד המלך 39 טל' 264193, 267436; יבנה 16, טל' 295423, א'—ה' בין 9.00—13.00, 17.00—20.00.
חיפה: רח' הנביאים 20, טל' 666182, 664671
ירושלים: רחוב יפו 68 (בית יוליכורי) טל' 226455.
באר־שבע: רחוב הפלמ"ח 47, טל' 77781

משרד העבודה, האגף להכשרה ולפיתוח כוח אדם

האוניברסיטה העברית בירושלים

שנת היובל תרפ"ה — תשל"ה
הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע
בית הספר למדע שימושי
וללימודים טכנולוגיים

הרשמה ללימודים לקראת התואר "מוסמך" (M.Sc.) במדעי הטבע

הרשמת תלמידים לקראת התואר "מוסמך במדעי הטבע" בבית הספר למדע שימושי וטכנולוגיה לשנת הלימודים תשל"ו נפתחה ותימשך עד סוף אוגוסט 1975. מטרת ביה"ס למדע שימושי וטכנולוגיה היא להכשיר מדענים לתפקידי פיתוח ומחקר בתעשיה ובמכוני מחקר.

נתקבלים מועמדים בעלי תואר "בוגר במדעי הטבע" או "הנדסה" בציון "טוב" (75%) לפחות, למגמות הבאות:

מתימטיקה שימושית
פיסיקה שימושית
כימיה שימושית
מדע החומרים
כימיה של פולימרים וטקסטיל
מיקרוביולוגיה שימושית
הידרולוגיה שימושית
מדעי סביבת האדם
גיאולוגיה שימושית

מידע נוסף ניתן לקבל במזכירות ביה"ס למדע שימושי וטכנולוגיה, בבנין רוס למדעי הטבע (חדר 34) ואצל מרכזי המגמות, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

למד בפנימיה הטכנית של חיל חימוש

המקצועות הנילמדים:
• אלקטרוניקה
• חשמלאות רכב
• מכונאות רכב

אסיפות הסברה

[illegible]

• בלשכת גיוס באר־שבע, רחוב יד רגר 22, ביום א', 25 מאי 75, שעה 16.00
• בלשכת גיוס ירושלים, רחוב רש"י 103, ביום ב', 27 מאי 75, שעה 16.00

* פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס האזוריות.
* פרטים בכתב ניתן לקבל ע"י פניה לדואר צבאי 2375

ביה"ס המקצועי למטפלות־מדריכות
ליד בית ילדים ונוער
"אהבה"
קרית־ביאליק, טל' 727085

מקנה הכשרה עיונית ומעשית בטיפול בילדים גילאי 3—12 במוסדות חינוך ומעוני יום.
לכיתות ט' מתקבלות בוגרות כיתות ח' (גם מחטיבת הביניים)
לכיתות י' מתקבלות בוגרות כיתות ט' או י'
בית־הספר בפיקוח משרד החינוך ומקנה תעודה ממשלתית במסלול מקצועי רגיל.
ליד בית־הספר קיימת פנימיה.
ההרשמה נמשכת

אוניברסיטת תל־אביב

היחידה לרישום ולקבלה
מודיעה על
סיום הרישום ללימודי הסמכה
לקראת תואר שני
לשנת הלימודים תשל"ו
בפאקולטה למדעי הרוח: בחוג לפסיכולוגיה
בביה"ס לחינוך:
בחוגים: מדעי החינוך
הכשרת עובדי חינוך (לקראת תעודת הוראה)
הרישום יסתיים ביום ה', 29.5.75

* קריאה מהנה
בשבועון "לאשה" *

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 74, תל־אביב, טלפון 611141 • המחיר למלה: דירות ומכוניות — יום חול: 5 ל"י, יום ו': 6.25 ל"י • שדורים אחרים — יום חול: 4 ל"י

פרקי היום בתנ"ך

המשנה היומית

הדף היומי

ההלכה היומית

הדלקת הנרות

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

תורנות רופאים לפי המקומות

קבלנים מציעים

[illegible]

דירות

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

[illegible]

הלוח הכפול
משתף את המפרסמים במדור "מכוניות" "בקושי רכב" בהגרלת פרסים יומית: מכונית

AVIS השכרת רכב

הזוכה בהגרלה שהתקיימה ב־22.5.75
שבתאי ברכה
שכון עמידר 49/א טירת הכרמל

מכונית חינם ליממה — תוגרל בין המפרסמים בימי חול.
2 מכוניות חינם ל־2 יממות — יוגרלו בין המפרסמים בימי ששי.

הלוח הכפול
הלוח המשתלם והנפוץ ביותר בישראל

שוטים

דידי מנוסי

נחס...

לַדֵּמוֹקְרַטְיָה הַשַּׁיֶּכֶת לַצִּבּוּר
יֵשׁ עִקָּרִים מְקֻדָּשִׁים לְמַעֲשֶׂה
שֶׁהָרִאשׁוֹן בָּהֶם הוּא חֹפֶשׁ־הַדִּבּוּר
בְּכָל מוֹעֵד, לְלֹא מַשּׂוֹא, עַל כָּל נוֹשֵׂא.

אַךְ אִם סְבוּרִים שֶׁחֹפֶשׁ זֶה הוּא סַם־מַרְפֵּא
וְאִי אֶפְשָׁר סְתָם כָּךְ לִזְרֹק אוֹתוֹ לַסַּל
יֵשׁ מִתְחַכְּמִים לוֹ וּבִמְקוֹם לִסְתֹּם תְּ'פֶּה
פָּשׁוּט סוֹתְמִים אֶת הָאָזְנַיִם וְחָסֵל.

אָמְנָם שִׁיטָה כָּזֹאת מַרְאָה עַל אֵיכוּתוֹ
שֶׁל הַשִּׁלְטוֹן הַמִּסְתַּגֵּר בַּחֲדָרָיו
אֲבָל נִתָּן אוּלַי לִטְעֹן שֶׁזֹּאת זְכוּתוֹ
(וְטָעוּתָם הָעֲצוּבָה שֶׁל בּוֹחֲרָיו).

אַךְ מַה תֹּאמַר עַל הַמִּמְשָׁל הַמְּיֻחָס
שֶׁהֶעֱנִיק אָמְנָם אֶת חֹפֶשׁ־הַדִּבּוּר
לְצִבּוּרוֹ — אֲבָל תָּמִיד עוֹשֶׂה לוֹ נַחַס...
וּמְבַצֵּעַ אֶת הַהֵפֶךְ הַגָּמוּר?

זֶה מִתְרַחֵשׁ בִּתְחוּם מִסִּים מְפַקְפְּקִים
וְתָכְנִיּוֹת הַמְּיֹעָדוֹת לְמַכְשֵׁלָה.
זֶה מִתְאַמֵּת בְּמִגְרְשֵׁי הַמְשַׂחֲקִים
וּבְמִנּוּי הַיּוֹעֲצִים לַמֶּמְשָׁלָה.

בְּהַמְלָצוֹת הַוְּעָדוֹת לְמִינֵיהֶן,
בְּמַסְקָנוֹת דּוּחַ־מְבַקֵּר־הַמְּדִינָה...
הָרֹאשׁ כְּאִלּוּ מַאֲזִין וּמְהַנְהֵן
וְזֶה הַכֹּל בְּבַעְיָה הַנִּדּוֹנָה.

יוֹתֵר מִזֹּאת — וְהַבְּסִיס כִּמְעַט מוּצָק —
אִם יֵשׁ כְּבָר פַּשְׁלָה הַנִּרְאֵית לְמֵרָחוֹק
רָצוּי מְאֹד אוּלַי לִשְׁתֹּק, כִּי אִם תִּצְעַק
עוֹד יַשְׁבְּצוּ אוֹתָהּ בַּתֶּקֶן וּבַחֹק.

וּלְשַׁקְרָנֵי הָעִתּוֹנוֹת הַוְּתִיקִים
רוֹגְזִים שֶׁהַתְרָאוֹת הָיוּ מִזְּמַן־מְזֻמָּן
עַל פְּרִישׁוּת הַמַּמְלָאוֹת הַיּוֹם תִּיקִים
וּמַכְחִישׁוּת כַּיּוֹם כָּל תֹּאַר מְהֵימָן.

קוֹבֵעַ הַמִּמְסָד בְּמֵצַח נְחוּשָׁה:
שֶׁחֹפֶשׁ־הָעִתּוֹן הִפְרִיעַ לַגְּלוּת,
וְהוּא עַצְמוֹ לְבַד, בַּדֶּרֶךְ הַקָּשָׁה,
חָשַׂף אֶת הָעִנְיָן לְמָרוֹת הַתַּקָּלוֹת.

זֶה מְיָאֵשׁ וּמְסַכֵּל בְּכָל מִקְרֶה
שֶׁכֵּן סוּג זֶה שֶׁל דֵּמוֹקְרַטְיָה דֵּי מַכְעִיס...
וְלֹא נִשְׁאַר אֶלָּא — כְּמוֹ בַּת טַפְשְׁעֶשְׂרֵה —
לִגְמֹר בְּ: „אוּף, מִלְּבַד הַנַּחַס
הַכֹּל גַּם פִּיחַס..."

פסוק השבוע

החוק החדש שבקרוב יכנס:
„מעילה עד 20 מיליון ל"י — ברירת־קנס".

אבן נגף

האבטלה הסמוייה

יהושע בר־יוסף

חלומו של היושב־ראש

ראיון עם משה זנבר

פרשת השבוע בהעלותך

יואת מנחם בקר

מחודש חודש

מספרים מספרים

אנו מציעים לך קיץ
שכולו חוויות
הכר את אמריקה
טיול פרשים בארה"ב
מחוף־אל־חוף — לאורכה ולרוחבה,
כולל הקאריבים והוואי
מבחר תוכניות
של טיולים לאירופה
טיול נפלא לסקנדינביה
כולל סיורים בפיורדים המקסימים
רומניה
90 טיולים מגוונים לבחירתך,
בשילוב עם סיורים בבלגרד
ואיסטנבול.
מבחר טיולים
לרודוס, יוון, טורקיה
גם בשלוב עם רומניה
חוברות מהודרות עם פרטים מלאים
על כל הטיולים — לקבל חינם
בכל משרדי הנסיעות.
טיול על רמה
עם „טיולי רמה"

קונצרן תעשייתי מזמין בזה
הצעות לשמירה במפעלין
באיזור המרכז
בפרטים יש לפנות לת.ד. 9184
תל־אביב

הזמנת רכב
לנהיגה עצמית
באירופה
קנדה וארה"ב
שרות הארחה,
סדורי בתי מלון וטיסות.
Godfrey Davis
Maggiore
נציגים בלעדיים בישראל
קופל נהיגה עצמית

חברת „עגן"
מחדשת השייט
בנמל חיפה, נמל הקישון במפרץ
וכן ל־עכו
טיולים בנמל חיפה, בקישון ובמפרץ
יתקיימו כל יום רביעי וכל יום שישי החל מ־21.5.75
בשעה 9.30 בבוקר מנמל חיפה ליד נמל הדייגים.
טיולים מנמל חיפה לנמל הקישון
למפרץ עד עכו
יתקיימו כל יום שבת החל מ־24.5.75 בבוקר בשעה 10.00
טיולים בשאר ימי השבוע לפי הזמנה בטל. 04-664385
בין השעות 7.00—16.00.
מכירת כרטיסים במקומות:
1. „ורדה", 2. „ורדה" 3. קופת כרטיסים חיפה
4. קופת כרטיסים מכבי.

רספון - שרותים בע"מ חיפה
לרגל התרחבות מחלקת השרות למכונות
כביסה ומדיחי כלים „קונסטרוקטה"
ו„סימנס" W 79 מערבלי „סטרמיקס"
ומוצרי „פקיר"
עברנו למשרדנו החדש
ברח' מעלה השחרור 23, חיפה
טלפון 04-665814
נשמח להמשיך לשרת את לקוחותינו
בנאמנות במקומנו החדש!

צלמים!
סמנל !! TETENAL
תאם ברצונך לחנות
מפיתוח והגדלת
תמונות
בטיב שלא הכרת!!
• כימיקלים למעבדות צלום, לחכבה עצמית.
• ממתחים מוכנים מעולים לשחור־לבן
ולצבעוני — לניירות ולסרטים.
• חומרי עזר לייבוש, הבריקה, ניקוי וכו'.
להשיג בחנויות צלום מובחרות
היבואן „המופעת"
טלפון 04-520606
חיפה, מעלה השחרור 23

6 חדרי משרד
להשכרה חודשית
בשדרות רוטשילד 42
תל־אביב
פרטים: 03-625292, 02-234211—4

מוצע להשכרה
וסוכנות משנה
להפעלת תחנת דלק במצפה רמון
על המעוניינים לפנות לסוכנות דלק רמת־גנב.
רח' ההסתדרות 76, באר־שבע.
טלפון: 057-76864, 057-73668

חיים חפר

יריד הספרים

קח אתה את אשתך וילדיך ו„אל תשפוך חמתך" • אתה יכול לקחת בשקט גם את חותנתך • ואת הוריה וידידיך וסתם בני משפחתך • ושים קצת לירות בכיס והתפנה מדאגות • (ואפילו אם אתה סקרן זה יעזור לך להרגע) • ולך ליריד הספרים וראה מה זאת חגיגה • •

זה טוב בשביל העצבים. אתה יכול להאמין [illegible] שלום־עליכם שוכב על־יד שני מחקרים על המין • ו„לפנים מן החומה", מחיך ש"י עגנון ושואל „מה עושות האילות" ו„ידידי מרחוב ארנון" • (כתבה: לאה גולדברג, צייר: אריה נבון) • ו„אל היהודים והיוונים בתקופה ההלניסטית" • מגיע ה„אוריינט אקספרס" של אגתה כריסטי • ואל „קרבי סהר" וה„מלון" של אבן־שושן" • [illegible] „השירים החיצוניים" של דוד אבידן • [illegible] רואה איך רב סדן • „לא שם [illegible] על „הגדה של פסח לגן" • [illegible] מתוך „משבר מאורי־אפריקני" • אל „מלחמה ושלום" [illegible] • [illegible] „צוית במדבר יהודה" • [illegible] „מלון רפואי עברי־רוסי" מדבר עם „מלון עברי־ספרדי" • ומקשיבים ל„גנן העור" (מאת ו. קרר [illegible] 9.60 ל"י. הוצ' „עדי") • ו„האשה הגדולה [illegible] מלחמות" י. קנז (רומן) • קוראת „אוטוביוגרפיה" — שירים — אסי דיין • כאשר „פערשטי[illegible] א שייער" — י. ל. ענגעלשטערן ו„תורת א[illegible] קבל" • ו„אנטולוגיה כללית" ו„(המהר"ל) נצח ישראל" • נכנסים עם „טרזן מלך הקופים" ל„אנציקלופדיה תבל" • וגר עזר ויצמן עם ביאליק • ושירים הרצוג עם אלתרמן • ושייקספיר ודוסטויבסקי ופוקלס ותומאס מאן • ומשה דור ורטוש ומיצקביץ' וחמוז • מפליקים זה בזה וזה בזה אחוז • והכל בהנחה מ־25 עד 35 אחוז • •

והחגיגה נמשכת בקרפדוסים ובמצחלות • והעם נושא את ספריו על השכם. חבילות־חבילות • ושטרי הכסף מרשרשים כמו דפי הספרים • ומו"לים מזיעים והעסקים בוערים • ורמקולים מוסיפים לשיר ולשאג • וילדים נדחסים ומבקשים מטלוג • וסופרים חותמים „בידידות" ו„בברכה" על המקום • ושומעים שוב את „מיכן לקנות את התנ"ך בתנאי שהסופר יחתום" • ובתוך כל המהומה, עומדת נערה אחת לבדה • וקוראת לעצמה שירים ומדפדפת ב„ספר האגדה" • והאותיות פורחות לתוך עיניה ואת ביתה הקדוש היא נושמת • — אבל מה, בשביל אנסקי'ה היא איננה קיימת • •

אז קח את אשתך וילדיך ועשה לך יום חג • ולא אכפת אם אתה קונה „הרפתקאות דני דין" או את „ימי צקלג" • ובהזדמנות זאת שאתה בא ליריד־הספר • תראה אולי יש גם משהו של חסר • •

סוף השבוע

שבעים וחמשה סנטורים פנו אל פורד. השבוע • ותבעו לתת לישראל נשק וסיוע • הסורים החליטו להודיע לאו"ם • שהם מאריכים בחצי שנה את ההסכם עם כח החרום • גרומיקו וקיסינג'ר ישבו יחדו • ודחו את ועידת ז'נבה לסתו • וזה משמח הרבה לקבות בירושלים • והעקר: עם „וסטהם" יצאנו שתים־שתים • •

נשאר עוד משהו?

בועז עברון

דברים שאין להם שיעור

[illegible]

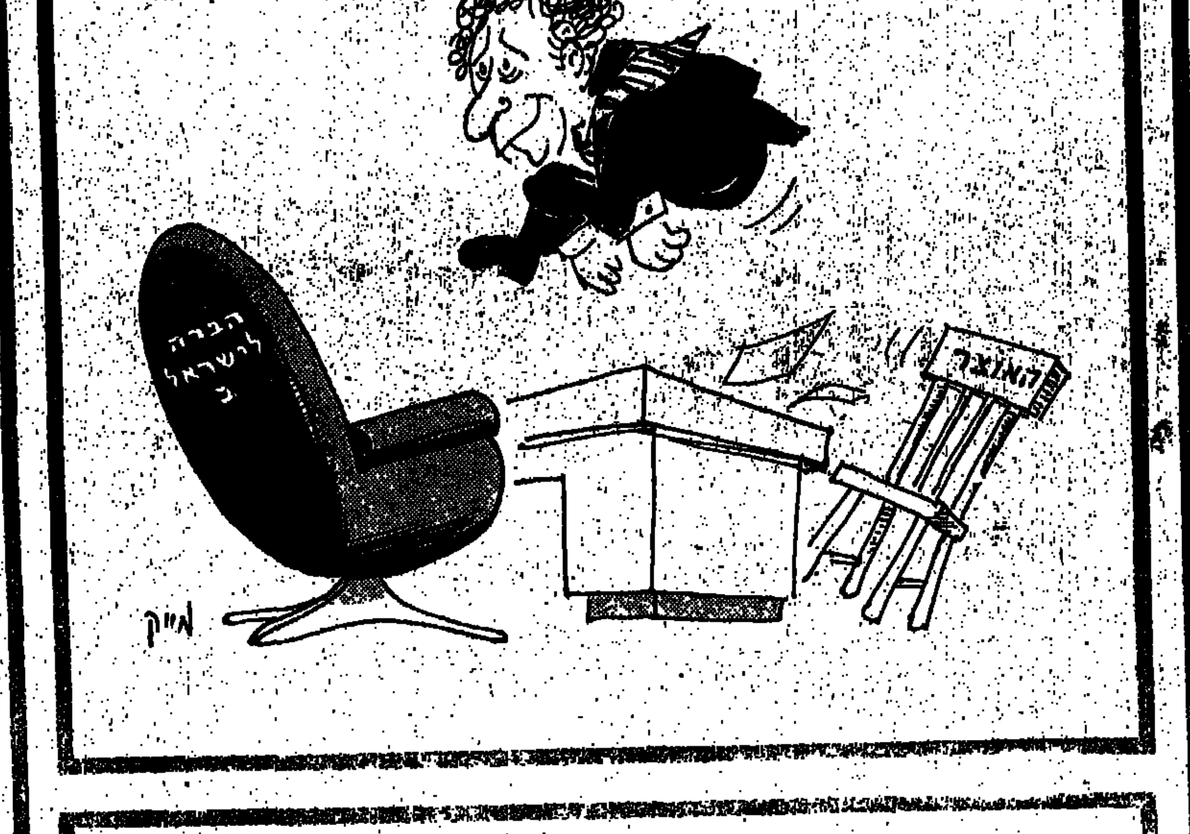

עמוס קינן

עומדים על הראש

[illegible]

זיוה יריב

קץ הבדידות המדינית

[illegible]

הכרעות חשובות

[illegible]

„יש גבול לסבלנות של ארה"ב"

هكذا من الإصل

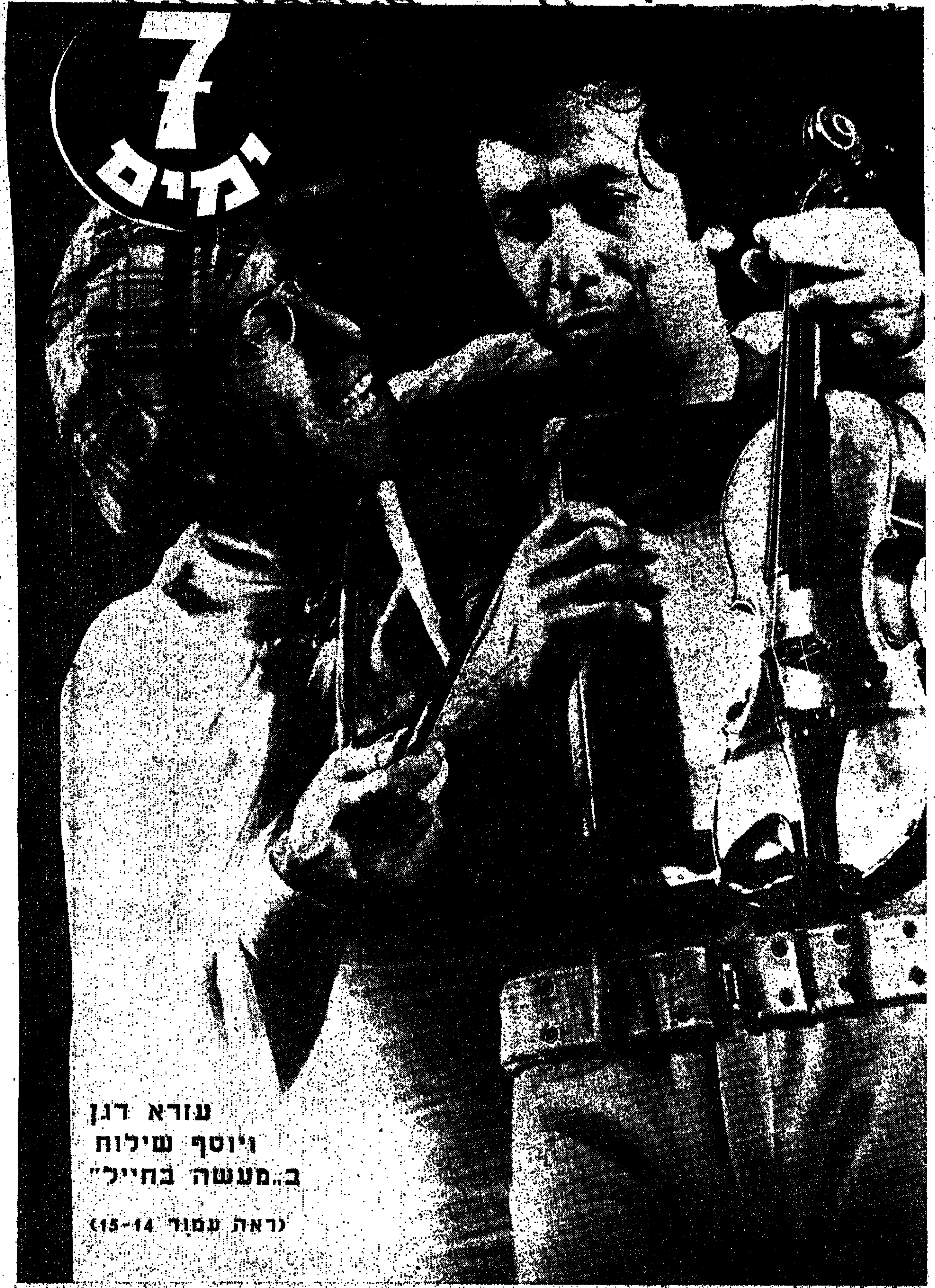

חליפות ספארי מבדי דיאולן, מכנסי גברדין, מכנסי דנים ומכנסי דיאולן צמר משובצות. חולצות לגברים ונשים מאריגי דיאולן כותנה, משובצות, מודפסות וחלקות.

هكذا من الأصل

(סוף מעמוד 23)

הגוף. אם לא יקבל מייד טיפול רפואי ופסיכיאטרי ימות כתוצאה ממחלה זו או אחרת שהיא בשלב מתקדם אצלו, מתאונה או בהתאבדות.

אירגון של אלכוהוליסטים

האם ישנו ריפוי לאלכוהוליזם? כן. אך לא לשלב בו יהיה מסוגל לטעום אלכוהול מפעם לפעם. האלכוהוליסט מסוגל להחלים וישאר כך כל עוד יהיה מסוגל להימנע משתייה בכלל, תמיד. הטיפול באלכוהוליזם כיום משולב בשיטות אחדות: פסיכותרפיה, טיפול כימי בתרופות, ו־בבעיות שנוצרו והקיימות כתוצאה מהשתיה. ולא ברקע כמובן ה־ A.A. בפסיכיאטריה. הטיפול המיידי הוא שהביא אליה. עזרה למציאת הכות הנפשי וההדרכה ל־עמוד בקשיי ההתנזרות ולהחלים. בטיפול כימי הוכיחה את עצמה תרופה בשם דיסולפירם כיעילה במקרים רבים. התרופה, שניתנת לחולה במשך תקופה ארוכה, גורמת, ברגע שהיא מתערבבת עם אלכוהול, לתרגשה נוראה: לכאבי ראש, לבחילה, להקאה, לקשיי נשימה ולראיה מטושטשת. את הטיפול מלווה הדרכה מיקצועית שמטרתה לעודד את הפסקת השתייה גם ללא התרופה ושיכנועו של החולה... לקחת את התרופה בקביעות. הסם LSD נוסה והוכח כדי יעיל בטיפול באלכוהוליזם אך הוא אינו רווח בצורה מקיפה. האקופונקטורה (שיטת המחטים ה־סינית העתיקה) גם היא מכוסה לאחרונה. תוצאות הטי־פולים למיניהם תלויות במצב האינדבידואלי של האל־כוהוליסט. כמובן שככל שהשלב בו הוא נמצא מתקדם יותר — ההחלמה קשה יותר. אך אחוז הסיכוי להחלים הוא גבוה, ומאמצים רבים נעשים לאפשר לאלכוהוליסטים להשיג בקלות טיפול יעיל.

בין כל הדרכים להחלמה מראה ארגון ה־A.A. את ההצלחה המשכנעת ביותר. ה־A.A. הוא אירגון בלתי תלוי של אלכוהוליסטים שהחל ב־1935 על־ידי אלכו־הוליסט הנקרא ביל ווילסון, שבאחד מפרקי הזמן הספורים בהם היה מפוכח מעט הרגיש שהדרך היחידה להציל את עצמו היא להתחבר עם אלכוהוליסט אחר כדי לנסות להפסיק לשתות. וזוהי הפילוסופיה הבסיסית של ה־A.A. רק אלכוהוליסט חולה או מחלים מסוגל לעזור ממש ל־החלמתו ולניזורו של אלכוהוליסט אחר. הוא התיידד עם אלכוהוליסט אחד בשם ד"ר רוברט סמית וביחד הצליחו תוך עזרה הדדית, להחלים ולהתנזר משתייה. ממאה חב־רים בשנים לאחר מכן הפך האירגון לתנועה מסועפת בעלת עשרת אלפים מרכזים בלמעלה מתשעים ארצות. חברי התנועה הם אלכוהוליסטים מחלימים השומרים על האנונימיות שלהם ושל חבריהם והעוזרים זה לזה. אחוז ההצלחה הגבוה שנזקף על ידי רופאים ופסיכולוגים לזכותם מראה שהשיטה יעילה. שישים אחוזים מהפונים ל־A.A. מתנזרים תוך שנה משתיה. כל מה שאלכוהוליסט צריך לעשות הוא רק לרצות להפסיק לשתות, ולהכיר במימרה הידועה של ה־A.A. "עבור האלכוהוליסט, הכוסית הראשונה היא כוסית אחת יותר מדי, ואלף כוסיות אינן מספיקות".

ניו־פופ
בית אפנה עילית

גאה להציג בפניך
את דגמי הג'ינס החדשים
והמקוריים לעונה החדשה.

ניו־פופ — ג'ינס מובחר
ניו־פופ — ג'ינס באיכות מעולה

הזהרו מחיקויים!

להשיג בחנויות הבגדים המובחרות

NEW POP

— בית אופנה עילית לצעירות וצעירים
תל־אביב, רח' לבנדה 36, טל. 03-32677

ייעוץ מקצועי לבעיות שיער

חברת "וולה" בישראל שמחה להודיע לקהל הרחב בבאר־שבע כי מר

אסף קוסטין

יועץ מקצועי של "וולה"
יעמוד לרשות הלקוחות
בייעוץ בעניני טפול ובעיות שיער
ביום שני 26 למאי 1975,
בשעות 9.00 — 13.00 לפנה"צ
16.00 — 18.00 אחה"צ
באינטרקוסמא שורק, רח' האבות 34

היעוץ ללא תשלום!

WELLA

"וולה" מוניטין בינלאומי לקוסמטיקת השיער

לראשונה בבאר־שבע

למכירה!
במרכז תל־אביב ובנאות אפקה
דירות ופנטהאוזים
עם כל הנוחיות המירביות
להשכרה!
חנויות ואולמות בצפון ובמרכז תל־אביב
צבי ציטרין זיגמונד זוטקביץ
חברה קבלנית לבנין בע"מ
תל־אביב, רחוב ה' באייר 28, ככר המדינה, טלפון 251329
בשעות 9—12 ; 5—7 בערב

בוא/י ללמוד להתקדם ולרכוש מקצוע מכניס ומבוקש:
הנהלת חשבונות • פקידות ומזכירות
נקבנות י.ב.מ. • כתיבה במכונה
קורסים חדשים ערב/בוקר ב־29.5.75
לחיילים/ות הנחה

שרוטל
מכונים להשתלמויות והכשרה לעבודה

תל־אביב — רח' אלנבי 140 ככר המושבות (ליד תחנה מרכזית), טל. 615314
תל־אביב — רח' דיזנגוף 2א (ליד ככר דיזנגוף), טל. 482921
ירושלים — רח' מרדכי בן הלל 10 (פנת בן־יהודה), טל. 232748
רמת־גן — רח' ז'בוטינסקי 54 (מול קולנוע "רמה"), טל. 724335
הרצליה — רחוב הס 8 (ליד התחנה המרכזית)

טכניקום
מדרשה טכנית
גרפיקה שרטוט
מכונות · בנין וארכיטקטורה

בוקר ערב
קורס חדש 28.5.75

תל אביב בן יהודה 28 חיפה הרצל 44

נפתח קורס לקרמיקה
בהנהלת רחל לביא
טלפון: 444447

מסגריה
מקבלת כל סוגי עבודות מסגרות
לרבות גדרות וסורגים
טל. 847364

"וולקנו" הראשון בטיבו 90% "פירטרום"

וולקנו
דוחה יתושים וזבובים
בדירה, במרפסת, בגן, בפיקניק ובצבא.

Vulcano

להשיג בפרפומריות, שופרמרקטים וחנויות כל־בו לבקון.
מפיצים: רשתות מוכנות בע"מ
ת.ד. 17 רמת־השרון טל. 03-287441, 03-471945

פרסום המקשר

נופש בארץ
במיטב בתי המלון ובתי ההארחה
בדרגים שונים
ובמחירים שווים לכל נפש

בטבריה: "גלי כנרת" *****
בנהריה: "פלס אתנה" ***
בנתניה: "גולדאר" ****
בנתניה: "החוף הירוק" ***
בהרצליה־פיתוח:
"מגדל דניאל" *****
בירושלים: "דיפלומט" *****
בירושלים
(בית וגן) "הוליליגד" ****
באילת:
"הסלע האדום" ****

תזמן בעוד מועד — שרותנו ניתן חינם!

קוסמוטורס
ת"א אלנבי 109, טל. 612587, 611981-2

כל הדרכים מובילות ל

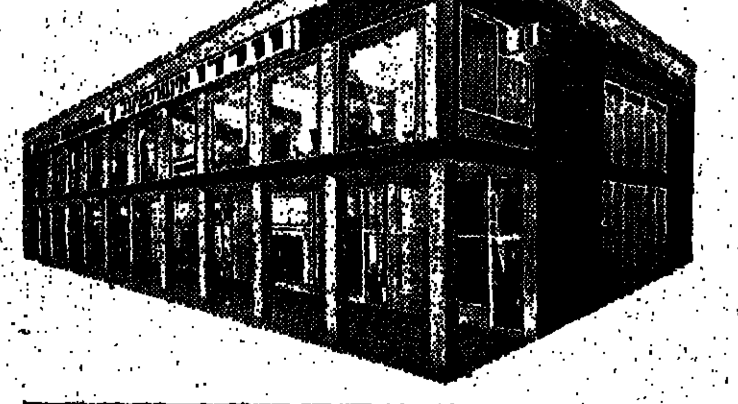

וורדו אינטרנשיונל
VERDOU INTERNATIONAL

רחוב ז'בוטינסקי 22, רמת־גן.
* פתוח כל יום מ־9 בבוקר עד 9 בערב, רצוף.
* יעוץ ע"י אדריכלים — במקום.

כשתכנס ל"וורדו אינטרנשיונל" ותפגוש קונים מכל הארץ — אל תתפלא. גם הם, כמוך, כבר הסתובבו, בדקו והשוו עד שהגיעו להחלטה, שאת הריהוט המתאים להם, יוכלו למצוא רק ב"וורדו" — כי ב"וורדו" המבחר הגדול ביותר של סגנונות בינלאומיים במחירי חסכון מפתיעים.

1. בלינה — BELINA, סט מודולרי מורכב מ־5 כורסאות, נוח במיוחד. 6,250.— ל"י בלבד!
2. פולר — POLAR, שולחן אוכל פיני עגול עם רגל אחת + הגדלה + 4 כסאות במבחר צבעים. 2,750.— ל"י בלבד!
3. מערכת קיר המשלבת ספריה, בר וארון מוסיקה. מורכבת מ־6 יחידות שונות. ניתנת להרכבה באין סוף וריאציות. במחיר מפתיע!!!

ואחרון אחרון חביב: מבצע "כדאי" נמשך:

שי חינם! מערכת של 3 שולחנות הגשה, או סרוויס מפואר לקפה (18 חלקים) מתוצרת אנגליה — **על כל קניה מעל 3,500.— ל"י.**

בוא ותהנה גם אתה מהמחירים המיוחדים של ה"עידן החדש" ב"וורדו אינטרנשיונל"

מרינה — MARINA, סט־ישיבה
ספה 3 | 2 | 1 — 7,900 ל"י

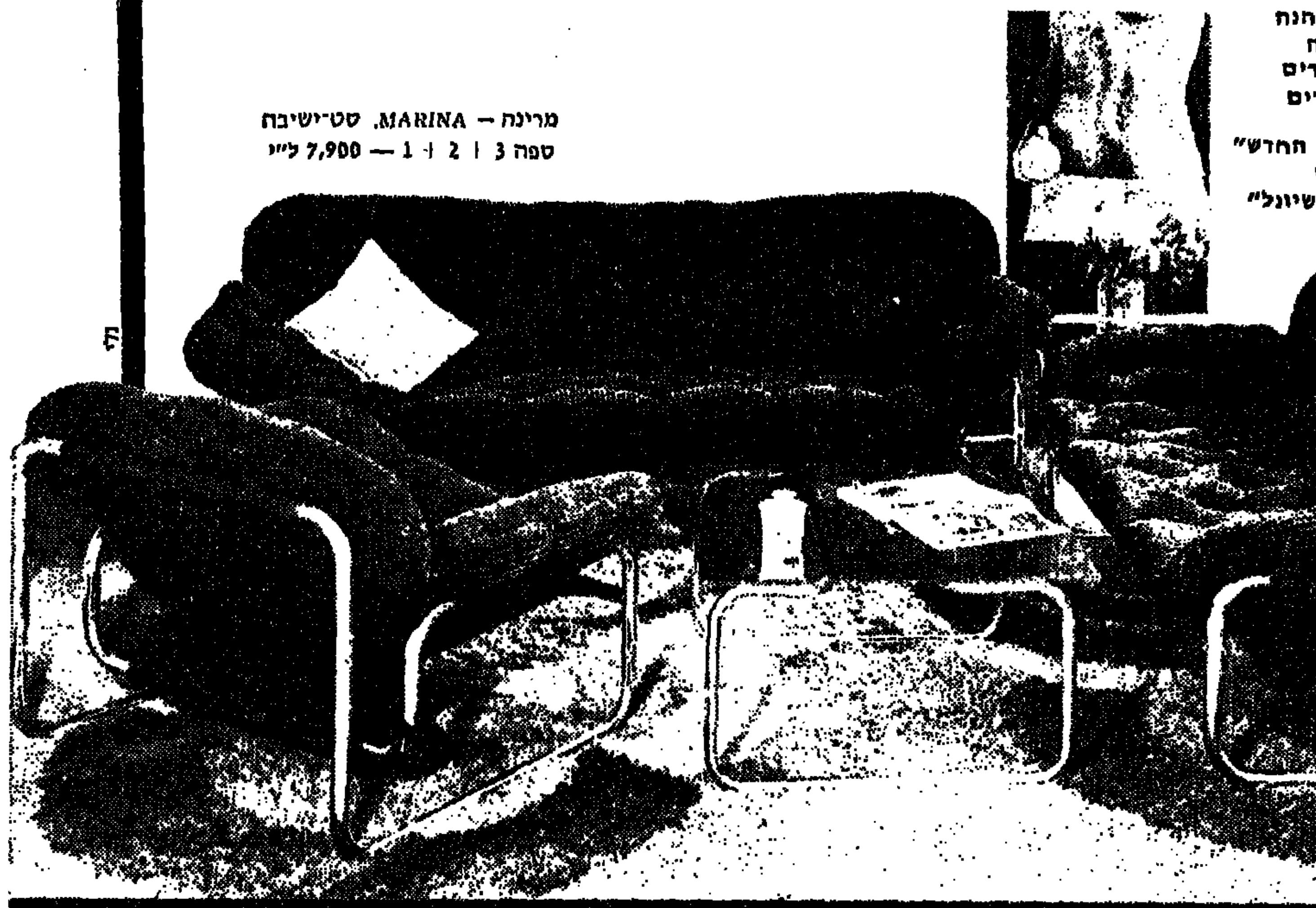

סגנון וחסכון - העידן החדש של וורדו אינטרנשיונל

שבוע הספר העברי בהנחה להשיג בחנויות הספרים ובשווקים

ובאמצעות הדואר (ראה תלוש למטה)

בוסתן

מס'	המחיר	בשבוע הספר
1	48.00 ל״י	36.00 ל״י
2	14.80 ל״י	13.00 ל״י
3	36.00 ל״י	27.00 ל״י
4	26.00 ל״י	19.80 ל״י
5	36.00 ל״י	27.00 ל״י
6	22.00 ל״י	17.00 ל״י
7	15.00 ל״י	15.00 ל״י
8	15.00 ל״י	15.00 ל״י
9	32.00 ל״י	24.00 ל״י
10	45.00 ל״י	34.00 ל״י
11	26.00 ל״י	19.50 ל״י
12	21.00 ל״י	21.00 ל״י
13	20.00 ל״י	15.00 ל״י
14	26.00 ל״י	19.50 ל״י
15	26.00 ל״י	19.50 ל״י
16	26.00 ל״י	19.50 ל״י
17	26.00 ל״י	19.50 ל״י
18	15.00 ל״י	15.00 ל״י
19	26.00 ל״י	19.50 ל״י
20	24.00 ל״י	18.00 ל״י
21	49.50 ל״י	37.00 ל״י
22	26.00 ל״י	19.50 ל״י
23	26.00 ל״י	19.50 ל״י
24	26.00 ל״י	19.50 ל״י
25	26.00 ל״י	19.50 ל״י
26	22.00	17.00
27	22.00	17.00
28	24.00	18.00
29	26.00	19.50
30	26.00	19.50
31	26.00	19.50
32	24.00	18.00
33	26.00	19.50
34	26.00	19.50
35	26.00	19.50
36	24.00	18.00
37	26.00	19.50
38	20.00	15.00
39	26.00	19.50
40	24.00	18.00
41	20.00	15.00
42	24.00	18.00
43	20.00	15.00
44	20.00	15.00

גזור ושלח באמצעות הדואר

לכבוד
הוצאת „בוסתן" ת.ד. 2811 ת״א.
אבקש לשלוח לי את הספרים לפי המספרים המסומנים בעיגול.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44

מצורף בזה שיק / המחאת דואר ע״ס ....
שם .... משפחה .... רחוב .... מספר ....
העיר ....
(נא לכתוב בכתב ברור)

נובה מור NOVA MOR

מבשם אויר אוטומטי

נובה מור
מבשם אויר אוטומטי

מפיץ ניחוח נעים מטהר ומרענן את האויר דוחה ריחות לואי (עשן סיגריות וכו'). אידיאלי בחדרי השירותים, במטבח, בחדר השינה, במשרד ובמכונית.
מיוצר מחומרים טבעיים בלבד.
לבחירתך בשלושה ניחוחות: הדר - יער - פריחה.
להשיג בסופרמרקטים, סופרסל, בתי-מרקחת, פרפומריות וחנויות כלבו לבקיון.

כימיגובה בע״מ ת.ד. 88 נס-ציונה, טל. 03/767670

אבל שלי יותר טוב...

כי כל אחד
מ-6 הטעמים של אינסטנט פודינג אסם
טוב יותר מהשני!

השוקולד יותר מהשוקולד, השוקולד יותר מהפירות, הפירות יותר מהליסון, הליסון יותר מהקרמל, הקרמל יותר מהבננה, הבננה יותר מהוניל. וכל אחד הוא הטוב ביותר. כי כל אחד הוא, בסופו של דבר, אינסטנט פודינג אסם.
אינסטנט פודינג אסם טובו תוך רגע ספורות. קל ומעים בכל צורה: בעוגה ובקינוח, בקציפה קרה או בכל דרך אחרת כיד הדמיון הטובה עליך.
בכל דרך שתבחרי אינסטנט פודינג אסם שלך יהיה יותר טוב.

זה טוב - זה **אסם**

כשר

אסם פודינג

פרסום א. אריאלי

אנו פותרים בעיות אוורור

Venta

REVERSIBLE

המאוורר הדו-כיווני

שרון תעשיות מיזוג אויר בע״מ

מזגני אויר **Amana**

מערכת הסלון הספורטיבית
שתעניק לכם
אוירה נעימה ונוחה יותר.

מערכת הסלון הספורטיבית, צבועה בצבע דר בכן ואפשר להשיגה גם בצבעים שונים ...
מערכות הסלון שאפשר לראות ברהיטי מוני.
כמו כן חדרי שינה, פינות אוכל, ארונות קיר ורהיטי נוער.
באו לרהיטי **מוני** לראות, להתרשם, לקנות ולחסוך כסף.

בחיפה
ב-4,600 ל״י
הצעתנו כוללת

- ארון קיר
- 6 דלתות למטה
- 6 דלתות למעלה
- מראה בארון
- סולם למכנסים
- קופסה לתכשיטים
- פורמייקה בפנים ובחוץ לפי בחירה
- מיטה זוגית מזרוני אליאנס

תצוגה ומכירה: נגרית „קובי"

דרך עכו ... 11, חיפה, טל. 683607

מ - י - או * סלונים החל מ- 1295.- ל״י

חסוך אלפי לירות!!! ברהיטי

מערכת שינה החל מ- 1095.- ל״י * קומפלט איטלקי במקום 4995.- ל״י רק 1995 ל״י

רהיטים מוכנים * הספקה במקום * רהיטים מוכנים * רהיטי מי-יאו, ביאליק 6, ת״א, סירקין 20, בנין קולנוע „הדר" גבעתיים, טל. 726877

هكذا من الأصل:

מלכת ויטה-עם בחיר לבה לחופשה ברומניה.

ה"מלכה-ליום-אחד" הופכת למלכה לשבועיים במבצע ענק של "ויטה" - שבועיים של חופשה נהדרת בבתי מלון מדרגה ראשונה בארץ החדים והחופים היפים של רומניה.

הפרס כולל:

* 2 כרטיסי טיסה הלוך וחזור ב"תרום"

* בלוי בבוקרשט (להקת הפולקלור המהוללת)

* חופשה בהרי הקרפטים (ביקור בארמון המלך ב"סיניה" ובמסעדות טיפוסיות ב"ברשוב").

* בלוי בחופי הרחצה המקסימים של הים השחור.

כל ההוצאות משולמות -

תוקף 2 כרטיסי הטיסה עד ה-31 בדצמבר 1975 ניתנים להעברה לבני משפחה.

500 פרסים נוספים

מבחר מרהיב ממלאכת היד של רומניה (מרבדים, חולצות, חגורות, חפצי נוי, למטבח ולבית - ועוד), וממיטב תוצרת "ויטה".

וזאת תעשי: שלחי לת.ד. 22243 ת"א, עבור "מלכת ויטה", מכסה עליון אחד ממרקי הגורמה של "ויטה" או רוטבי "ויטה" בקופסאות קרטון, או 3 שקיות ריקות מרק עוף "ויטה" או עטיפה של צנצנת מרק עוף "ויטה".

השלימי את הסיסמא "לא טעית זהו . . . ."

הוסיפי את שמך וכתובתך המלאים (רצוי מספר הטלפון).

זכרי: כל כמות אריזות נוספת - מגדילה סיכוייך לזכות.

ההגרלה בפיקוח רואה חשבון החברה.

עובדי "ויטה" ופרסום טל אינם רשאים להשתתף בה.

ההגרלה הראשונה: 5 ביוני!

ויטה
המרק הנבחר
1975

פרסום א. טל

מפעלי "ידיעות אחרונות" מחלקת הספרים

בשבוע הספר העברי רכשו את הספרים הטובים ביותר בהנחות מיוחדות

בואו אל דוכני הספרים שלנו

בירושלים * בתל־אביב * בחיפה

מפעלי "ידיעות אחרונות" מחלקת הספרים

הדיסקונטאי שלך יודע הרבה

אך לעולם אינו פוסק מללמוד

האתגר שלנו הוא להמשיך ולהתקדם, להיות טובים יותר בתחום עיסוקינו.
כדי לעמוד באתגר הזה עובר הדיסקונטאי שלך קורסים שונים להכשרה מקצועית, שומע הרצאות שתכליתן הרחבת היידע והעידכון המקצועי. הוא לומד שפות. הוא עורך סיורי לימוד במפעלים ומוסדות אותם הוא משרת, מעמיק בהכרת ענפי המשק, משתתף בסמינרים ליחסי אנוש, ואינו פוסק מלהשתלם ומלקנות דעת.

הדיסקונטאים בתנופה יוצרת

בעיקבות קורט לישקה

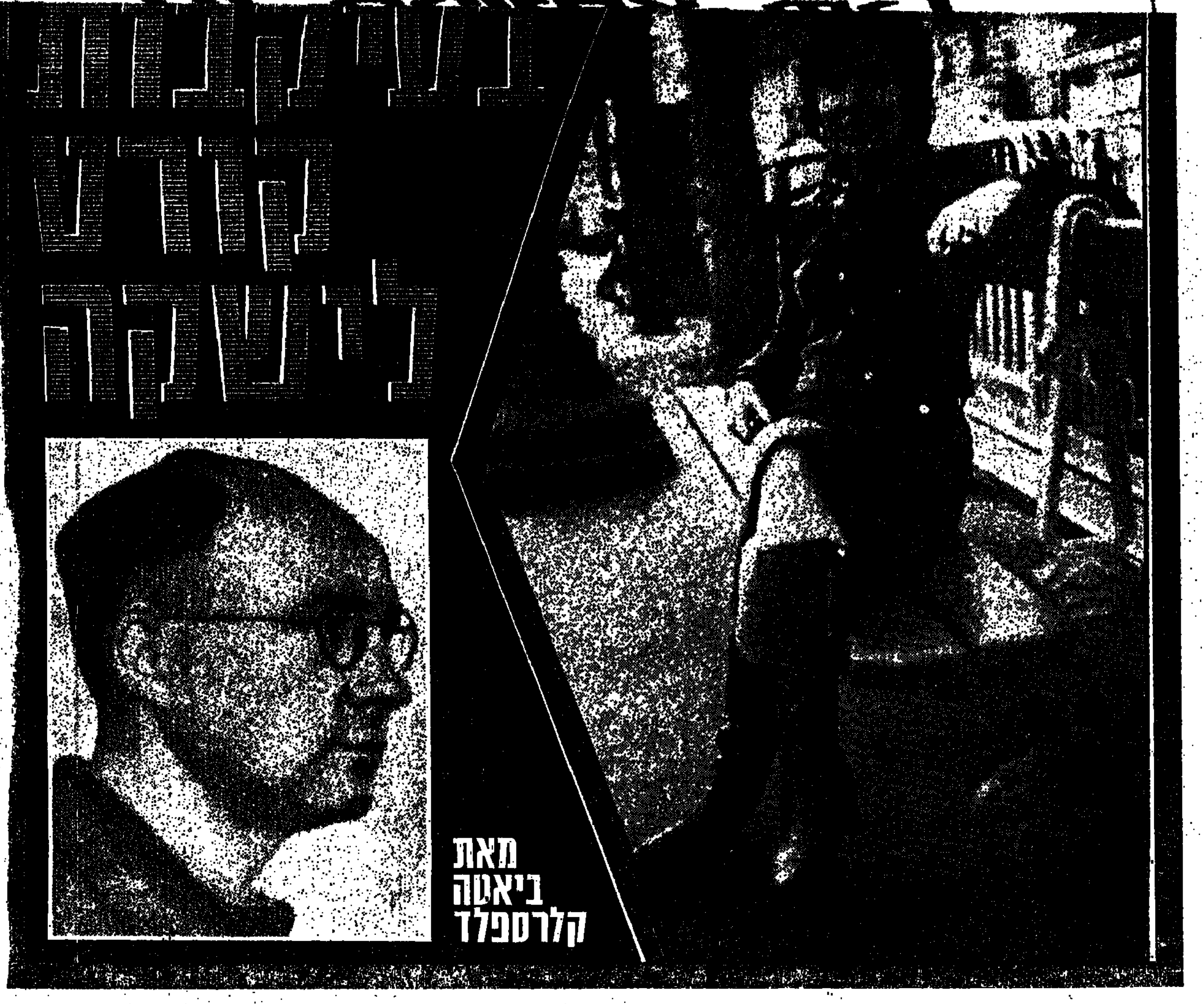

מאת ביאטה קלרספלד

ב־7 בפברואר 1971 הייתי בבית־הסוהר בפראג, חודשיים מאוחר יותר בכנסתי לתא־כלא אחר; הפעם בקלן, גרמניה־המערבית, על שעמדתי בראש החבורה, שניסתה לחטוף את אחד מגדולי הפושעים הנאצים, הס.ס. אוברשטורמבאנפיהרר קורט לישקה.

הניסיון לחטוף את לישקה התקיים ב־22 במרס 1971. אבל עוד לפני נסיעתי לצ'כוסלובקיה התעניינתי בבעיית הענשתם של פושעי־המילחמה הגרמנים, שנידונו בצרפת. ממשלת בראנדט אמורה היתה לחתום על אמנה מישפטית חדשה בין צרפת לגרמניה, שנועדה בעיקרון לשים קץ לפטירתם מעונש של פושעים אלה. ואז, בינואר 1971, נודע על מותו של המפורסם ביותר מבין גרמנים אלה, שנידונו שלא־בפניהם בצרפת ונותרו פטורים מעונש, גנראל הס.ס. הנס לאמרדינג. לאמרדינג, שהיה אחראי לאין־ספור מעשי טבח של אוכלוסיה אזרחית בברית־המועצות, יישם, ביוני 1944, אותן שיטות עצמן בצרפת. אוגדתו, „דאס־רייך", הותירה אחריה שני שמות, שבעיני הצרפתים הם שמות נרדפים לברבריות הנאצית: אראדור־סיר־גלאן וטול. לאמרדינג, שהועלה לדרגת ראש המטה של הס.ס. רייכספיהרר היינריך הימלר — שהוסיף על תפקידיו כשר־הפנים את תפקיד המפקד העליון של חיל המילואים — עתיד היה ליהנות, אחרי 1945, ממצב מיוחד במינו, שממנו יצאו נשכרים רוב־רובם של הפוענים והמרצחים הגרמנים, שמסגרת פעילותם היתה צרפת. זועמת על מיקרהו של לאמרדינג, שהצליח לחמוק מכל מישפט, ניסיתי להבין מה הם המכשולים שהפריעו — והעלולים להפריע עדיין — למישפטם של פושעים נאצים אלה, אם אומנם יתבעו אותו כל הצרפתים. חקירתי הובילה אותי אל הקביעות הבאות:

כשפינה הוורמכט את אדמת צרפת נסוגו אנשי המישטרה הגרמנים — שנגדם בעיקר עשוי היה בית־הדין הצבאי הצרפתי לפתוח בחקירה — בשלום יחד עם החיילים הגרמנים. ביניהם נמצאו ראשי הזיפו ס.ד., משטרת־הביטחון ושירות־הביטחון, בנוי במתכונת אירגון־האב שלו, המישרד הראשי לביטחון הרייך, ר.ס.ה.א., שהוקם ונוהל עד 1942 בידי ריינהארד היידריך. כלל הזיפו ס.ד. בצרפת הכבושה — כדוגמת הר.ס.ה.א. — את „מישרד 4", הגסטאפו, שהיה מופקד על המילחמה בטירוריסטים וביהודים. השם המזוויע שיצא למישרד זה התפשט כה מהר, עד שהשם „גסטאפו" ניתן בטעות בידי הצרפתים לכלל הזיפו ס.ד. אם דן בית־הדין הצבאי הצרפתי את הפושעים הגרמנים הבודדים, שעליהם יכול היה להניח את ידו, נזהרו היתר להימצא רחוק ככל האפשר מאיזור הכיבוש הצרפתי בגרמניה. ולעיתים קרובות נטלו לעצמם שם בדוי. רבים מביניהם היו שוטרים או סוכני־מודיעין לפני 1939. לאחר 1945 זכו לחסותם של עמיתיהם לשעבר, שנשארו או חזרו לשורותיה של המישטרה הגרמנית שלאחר המילחמה, אשר לראשי שירות־הביון הפדראלי המערב־גרמני החדש, הבונדסנאכריכטנדינסט, שבעיקבות המילחמה־הקרה הקדיש עצמו למאבק בקומוניסטים — אלה קיבלו לחיקם, בברכתה של ארצות־הברית, את מיטב המומחים למאבק ב„חתרנות". מומחים אלה היו במובהק מאנשי הגסטאפו והס.ד. בכך מוסברת העובדה, שלא זו בלבד שאנשי הגסטפו לא הצטרכו כלל להסתתר, אלא שעוד קנו להם מחדש מעמד מצויין.

אלה שהסתתרו באיזור הסובייטי זרמו אל האיזור האמריקני, ושם, למן 1948, ציפו להם ככלל הפטור מעונש והעסקה בתחום התמחותם. לדוגמה, הפרופסור וגנראל הס.ס. פראנץ זיקס, שנידון לעשרים שנות עבודת־פרך באחד ממישפטי נירנברג על רצח יהודים ואזרחים בברית־המועצות, עזב עד מהרה את תא־הכלא שלו. „הגנראל האפור" ריינהארד גהלן, שהועמד בידי האמריקנים בראש שירותי הביון המערב־גרמניים, לא שכח, כי פראנץ זיקס היה אחד מראשי הזיפו ס.ד. ברוסיה. כתוצאה מכך, הפך לאחד מסגניו הראשיים. כשלשם כיסוי הוא משמש כאחראי על הפירסום תשל חברת המכוניות „פורשה". ישנה נטיה מוגזמת לחשוב, כי אנשים כמו זיקס לא יכלו לתת את הדין לאחר המילחמה מחמת גילם הגבוה; מייחסים להם את הגיל לפי־תפקידיהם הרמים. בכך שוכחים כי הנאציזם הימר על מרצם של הצעירים. פראנץ זיקס לא חגג את יום־הולדתו ה־40, אלא ב־1949. הלמוט קנוכן, תלמידו ולאחר־מכן בן־חסותו בס.ד. וב־ר.ס.ה.א., שם עמד זיקס, מאז 1935, בראש המישרדים 2 ו־6, המופקדים על השאלות האידיאולוגיות, לא היה אלא בן 31 שנה כשמונה בידי היידריך לראש הזיפו ס.ד. בצרפת הכבושה. משהובא חזרה לפאריז ב־1947, נשפט קנוכן יחד עם הגנראל קרן אוברג, מפקדם העליון של הס.ס. ושל המשטרה הגרמנית בצרפת. לנוכח היקף הפשעים שבהם הואשמו היה פסק־הדין היחיד, שלו ניתן היה לצפות, עונש מוות. ככל שהיה המשפט מקדים

„אני בא הנה בשמה של דעת־הקהל בצרפת", תירגמתי את דברי ה„עיתונאי". „ערכתי מחקר על הפושעים הנאצים, שנדונו שלא־בפניהם בצרפת. אתה, מר לישקה, תופס שם את המקום הראשון!"

●

פרק מתוך ספרה של ביאטה קלרספלד „עד חרמה — בת גרמניה לוחמת בנאצים", העומד להופיע בקרוב בהוצאת „עם־עובד"

המשך

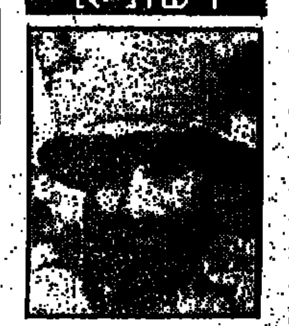

רשת א

צ'רלס וינגייט
„מה שתיה"
יום ו', גלי צה"ל, 21.05

רשת א

חיים הרצוג
„אושוואן"
שבת, טלוויזיה, 21.00

רשת א

ג'ואקומו רוסיני
„הספר מסביליה"
יום א', רשת א', 22.05

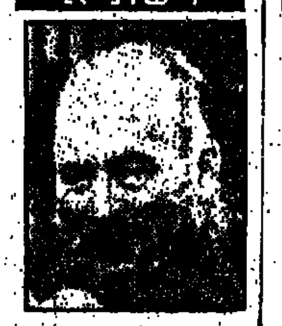

רשת א

חיים לבקוב
„חיים שבאלה"
יום ב', טלוויזיה, 21.00

רשת א

מרים ברנשטיין־כהן
„שחקן מגיש עצמו"
יום ג', גלי צה"ל, 17.05

רשת א

יוסף בורג
„ראיון מיוחד"
יום ד', רשת א', 20.05

רשת א

יוליוס ואתל רוזנברג
„מוות למרגלים"
יום ה', הגל הקל, 22.05

הגל הקל

גלי צה"ל

טלוויזיה

החדשות

שידורי התוכנית הערבית

אפילו חייכו בבטחון למשמע פסק־דין המוות. הם ידעו כי אינו אלא עקרוני. ואמנם הומר עונש המוות במאסר עולם. ב־1962 איפשרה ההתקרבות בין דה־גול ואדנאואר לקאנצלר להשביע את רצונו של פרופסור זיקס רב־העוצמה: משוחררים בחנינה שבו שני ראשי הס.ס. לגרמניה.

החלטה בלתי פופולארית

בניגוד לקנוכן או אוברג רובם המכריע של פושעי המלחמה הגרמנים אפילו לא נעצרו. ב־1954 משנעשתה גרמניה המערבית בלתי־תלויה למעשה עלתה שאלת הענשתם של פושעים אלה בחריפות יתר. רבים מביניהם נידונו שלא בפניהם בידי בית־הדין הצבאי הצרפתי; חקירתם של התיקים שנשארו תלויים ועומדים בצרפת נמשכה כדי שכאשר ייחתמו הסכמי פאריז לא יהיו עוד מקרים חדשים לחקירה. בסך־הכל מספטמבר 1944 עד אוקטובר 1954 נשפטו 1026 גרמנים שלא בפניהם על פשעי־מלחמה. השלטונות הצרפתיים חששו אז בצדק כי כאשר ייעשו בתי־המשפט הגרמניים מוסמכים לגבי נידונים אלה שלא בפניהם יתגלו כסלחניים ביותר, הודות לתמיכתם של שופטים נאצים רבים המשמשים עדיין בתפקידם צפוי שפושע שנידון למוות יזכה בגרמניה בביטול אשמה או בעונש עקרוני. משום כך שללה צרפת בסעיף 3 של אמנה מן ה־29 באוקטובר 1954 מבתי־המשפט הגרמניים את הסמכות לגבי תיקים בלתי־סגורים בצרפת הנוגעים לפושעי־מלחמה גרמנים. הנידונים שלא־בפניהם לא יכלו אפוא לשוב ולהישפט בגרמניה המערבית.

משנחתמה האמנה שבו הפושעים — ולאמרדינג בראש — בשלום לביתם בשמותיהם האמיתיים וחזרו והתיישבו בנחת ובשלווה בתוך החברה הגרמנית שם חזרו וקנו להם בדרך־כלל מעמד מעורר קינאה. צרפת רגשה; היא דרשה מממשלת גרמניה את הסגרתם של פושעים אלה. על כך השיבה הרפובליקה הפדראלית: „כמעצמת כיבוש אישרתם את חוק היסוד המשמש לנו במקום חוקה. בסעיף 16 של חוק זה נאמר כי הרפובליקה הפדראלית הגרמנית אינה מסגירה את אזרחיה; יתירה מזאת חוק מישפטי זה שריר וקיים כמעט בכל המדינות". אי־אפשר היה איפוא להחזיר לידיה של צרפת את אלה שנשפטו בהיעדרם אלא אם־כן באמצעות הסגרה בתוקף החוק הבין־לאומי אבל הממשלה הגרמנית לא אבתה לשמוע דבר על כך.

לפיכך ביקשה צרפת מן הגרמנים שישפטו את הנידונים שלא־בפניהם ונתקלה בהתנגדות על סמך סעיף 3 המפורסם של האמנה מן ה־29 באוקטובר 1954. אין תביעות לדין בגרמניה ואין הסגרות לידי צרפת; 1026 הנידונים שלא־בפניהם היו מוגנים היטב. הממשלה הצרפתית ניסתה להיחלץ מן הסבך המשפטי הזה. למרות התערבויותיה של צרפת, סירבו הגרמנים לפרש את ההסכמים שנחתמו במובן המאפשר לשפוט את הנידונים שלא־בפניהם. בסופו של דבר מצאו הצרפתים פירצה בהתייחסם לצו של בית־המשפט העליון הגרמני מן ה־14 בפברואר 1966, הצופה אפשרות של חתימת הסכם מיוחד בין ממשלת גרמניה המערבית והממשלה הצרפתית על־מנת להסיר את כל המכשולים המפריעים לפעולתו של החוק. בעל־כרחה הסכימה הממשלה הגרמנית בסופו של דבר שבית־המשפט הגרמני ישוב ויקנה לו סמכות לגבי נידונים שלא־בפניהם אלה. חתימתו של ההסכם האחרון מאוד באמתלות שווא. גם אדנאואר גם ארהארד וגם קיזינגר לא רצו באמת ליישב בעיה זו אלא אם־כן בהתאם לרצונם של רוב הגרמנים בהניחם לזמן לחלוף עד שיימלטו הפושעים ממשפטם של בני־האדם.

בסופו של דבר היה זה וילי בראנדט שקיבל את ההחלטה הבלתי־פופולארית להשיב בחיוב על תביעותיהם הצודקות של הצרפתים. בשעת ביקורו הרשמי בפאריז בינואר 1971 אני פוגשת אותו בשגרירות הגרמנית בשדירות פרנקלין רוזוולט. בזמן המערכה שלי נגד קיזינגר היתה הכניסה לשגרירות נצורה בפני. מצב זה לא השתנה לאחר בחירתו של בראנדט לקאנצלר: בהיותה עויינת אותי סירבה הצירות אפילו לחדש את דרכוני. ברוב כעסי פניתי אל סגן דובר הממשלה פון־וכמאר שבינו לביני נוצרה חיבה בשעת פגישתם של שני ראשי המדינות הגרמניות בראנדט ושטוף בקאסל במאי 1970. כשחזרתי ובאתי אל הצירות היה יחסם של העובדים אלי ממש נוסח־צופים. הצטערתי על שעלי להזדקק להתערבות ממין זה אבל היתה זו השפה היחידה שהבינו הפקידים שלדידם לא הייתי אלא כבשה שחורה.

באותו יום מקיים בראנדט את מסיבת־העיתונאים המסורתית, המסיימת את השיחות הרשמיות בין צרפת לגרמניה. אני מרימה את ידי: „אדוני הקאנצלר, מתי יבוא קץ לפטור מעונש של הפושעים הגרמנים, שנידונו בידי צרפת?"

„גברת יקרה, במהרה, במהרה. בעוד ימים אחדים תחתומנה שתי הממשלות על אמנה חדשה, שתשים קץ למצב הנוכחי".

מסיבת העיתונאים הסתיימה. בלוויית פון־וכמאר ניגש בראנדט אלי. הוא מוצא מלים, הנוגעות הישר בליבי: „אומץ־ליבך נוסך רעננות. דיברנו אודותיך היום. אנו מופתעים מהמשך פעולתך. כיוון שחשבנו, כי תסתיים עם הסתלקותו של קיזינגר. נקיטת העמדה הביקורתית שלך במיזרח ובמערב היא חיובית".

במשך 15 חודשים פעל בראנדט הרבה והיטב. בעיקר בתחום מדיניות־החוץ. הנושאת את חותמו. בזמן קצר כל־כך נעשה למדינאי גרמני גדול בעל שיעור־קומה אירופי. ב־2 בפברואר 1971 נחתמה בבון האמנה, אודותיה דיברנו.

התיק ייסגר מחוסר ראיות

עשרה ימים לאחר שובי מהרפתקתי בפראג אני מקבלת קריאה טלפונית: „כאן ירון לונדון, שליח הטלוויזיה הישראלית בצרפת". הוא רוצה, שאספר לפני מצלמתו על מעללי האחרונים. השיחה תתקיים בדירתו. שם יהיה לנו נוח יותר מאשר בביתי.

גנרל הנס לאמרדינג

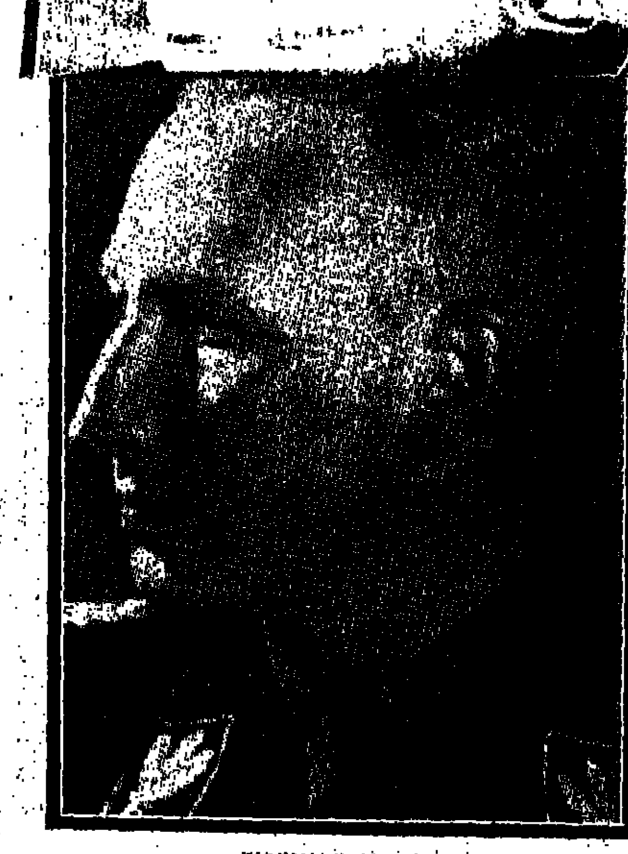

ריינהארד היידריך

אכן, לפני חודשים אחדים עזבנו את דירתנו המרווחת ברחוב דה־לאלבוני; הייתי זקוקה לכל כספנו להמשך פעולתי. מצאנו אפוא שלושתנו מיקלט בדירת שני החדרים בשדירת ורסאי, השייכת לרייסה ושבה גרה גם היא. יש לה אומץ־הלב הסטואי לארח אותנו על תשבוכה. ארנו מתחלק אתה בחדרה. הוא נרדם על הספה, לעתים קרובות מאוחר מאוד, מפני שמקלט הטלוויזיה מהלך עליו קסם. צעצועיו של בני והספרים ממלאים את המיסדרון. בחדר שבקצה מיטתנו וערימות תיקים. לאחר המרחב הגדול — אנחנו חיים בצפיפות רבה. חירות הפעולה — זה מחירה, שכן אין אנו משלמים שכר דירה. ועל־פי־רוב נושאת רייסה גם בהוצאות הכלכלה. כשאני נוסעת נמצא ארנו בידיים הטובות ביותר שאפשר למצוא. אלמלא חמותי, לעולם לא הייתי יכולה לפעול.

ירון לונדון סיים את ראיונו. אנחנו משוחחים על פעולותי בעתיד: „ברגע זה מעסיקה אותי בעיית הפושעים הנאצים, שנשפטו שלא־בפניהם בצרפת".

אני מציגה בפני לונדון את נתוני הבעיה וממשיכה: „כדי שהאמנה מן ה־2 בפברואר תיכנס לתוקף, יש צורך שהבונדסטאג יאשרה. חברי הפרלמנט ברובם אינם רוצים בכך. הם ימוססו את העניין. ירוויחו זמן, אם לא יופעל עליהם לחץ. ציר הס.ד.פ. ארנסט אכנבך הוא הלוחם את מילחמתם של הפושעים הנאציים, שאליהם הוא קשור. גם אם יתבצע האישור, לא תבוא בכך המערכה לקצה. תיפתח חקירה נגד כל אחד מן הנידונים שלא־בפניהם החיים עדיין. השופטים החוקרים הגרמנים, שהם בעת ובעונה אחת גם תובעים, יבדקו אם הנידון עשוי להיתבע לדין על־פי החוק הגרמני".

„כלומר?"

„ובכן, אם פעל מתוך מניעים אישיים הנחשבים ל,שפלים', או ממניעים שבאידיאולוגיה הנאצית; לדוגמה, הפשעים הגזעניים".

„כמה יש כאלה?"

„מתוך ה־1,026, מעריך התובע הכללי, הדוקטור ריקרל — המנהל הכללי של המשרד המרכזי לחקירת פושעי המילחמה הגרמנים בלודוויגסבורג — כי החוק חל על 312".

„אם־כן, הם ייתבעו לדין בבוא העת?"

„כן, אבל השאלה היא כמה תסתיים החקירה. אכן, בדקתי היטב את העניין: התיקים שהביאו להרשעה שלא בפני הנאשמים הם לעתים קרובות דקים ביותר. וזה מובן מאוד. כששפטו ב־1949 את ראש הגסטפו של סן־קנטן, לדוגמה, היו פשעיו של הגסטפו ברורים כל־כך, שלא היה שום צורך להוכיח את השתתפותו האישית של מפקדם של פושעים אלה, שנמלט. הוטל עליו עונש עקרוני כבד, על־מנת שבית־הדין הצבאי יעמיק את הוכחת אשמתו לכשייתפס. אבל, הנידון שלא־בפניו לא נתפס מעולם ותיקו נשאר כפי שהיה".

„מה יקרה, אם־כן?"

„השופט־החוקר הגרמני יבקש תיק מבית־הדין הצבאי הצרפתי. בצרפת היה על הנידון שלא־בפניו, כמפקדו של אירגון פושע, להוכיח את חפותו. בגרמניה יחפשו בתיק זה את ההוכחות להשתתפותו האישית. אם אין כאלו, ייסגר התיק מחוסר ראיות".

„ואם יש?"

„אם אלו הן עדויות, הבאות, למשל, מגרמנים, שנחקרו בתקופת היותם שבויים בצרפת, יזמן בית־המישפט הגרמני עדים אלה. בתשעים ותשעה אחוז של המקרים — ואני עוד אופטימית — הם יחזרו בהם מעדותם, שכן הפעם יהיו בביתם, בארצם. יתר על־כן, הם עצמם השתתפו בפשעים אלה והם יודעים, כי אם ישמשו כעדי התביעה ייאלצו להעיד לא עוד בין כתליה הסגורים של לישכת השופטים־החוקרים, אלא בפומבי. הם, הגרמנים, ייאלצו להאשים ברבים גרמני אחר. אם אלו הן עדויות של צרפתים, יהיה צורך לחקור גם אותם. מלבד זאת, עדים רבים, גרמנים או צרפתים, מתו מאז סוף המילחמה".

„פירוש הדבר אם־כן, שברובם הגדול של המיקרים עתידה החקירה להסתיים מחוסר ראיות?"

„בדיוק כך. ואפילו תגיע החקירה לכדי מישפט, יסתיימו המיקרים, שבהם ההאשמה מבוססת בעיקרה על עדויות של אנשים, בזיכוי".

וכאן נתתי לו, כדוגמה, את מישפטו של גוסטב קממן, התליין של מצודת קאלה:

לב העדים מלא שינאה

המפן נידון למוות שלא בפניו ב־1950 בידי בית־הדין הצבאי של מץ. וכמוהו ראש הגסטפו מרחוב ורדן, יוהן שמידט, והממונה עליו, הגנראל אנטון דונקרן. החיים לחם בשקט ובשלווה במינכן. המפן נעשה באולדנבורג, בצפונה של גרמניה, קצין־מישטרה ראשי. כל זה לאחר שעינה למוות. בתאווה אכזרית, יותר מ־40 פאטריוטים צרפתיים בבית־הסוהר של קאלה, ואלוהים יודע כמה אסירים סובייטיים ופולניים. במיוחד עינה את אנשי „קבוצת מריון", שבראש אנשיה הנועזים עמד איש מחתרת גדול, ז'ן בורו'ה.

הודות לתחבולה מישפטית יכול היה מישפטו של המפן להיערך לפני חתימתה של האמנה מן ה־2 בפברואר 1971. המפן נשפט באולדנבורג על רצח חמישה צרפתים, אבל המישפט נערך תוך משוא־פנים כזה, שב־14 במאי 1969 הוא זוכה. העדים לפשעיו לא יכלו להאמין, שאכן התקבלה החלטה מקוממת שכזו. הנה מה שכתב אז מגורש לשעבר, שרל אימבס:

„זה לא ייתכן! לא, זה לא ייתכן. אם יש צדק על האדמה הזאת, לא ייתכן שאיש כמו המפן לא יבוא על ענשו. אני צועק זאת בכל כוחותי בחשבי על אלה, שאותם השארנו בדרך הגירוש. לא שינאה היא, שמכתיבה את מחשבותי, אלא רק החרדה לאמת אודות פשעיו... איש מבוגר, בעל זקן, נורה לרגלי. הוא הוכה למוות עד כדי כך, שמטורף מכאב הטיל עצמו על דלת התא ועקר את עינו בידית. המפן חיסל אותו בבעיטה".

במשך מישפטו הממושך סירב המפן לדבר. הטעם: „לעולם לא אטול את רשות הדיבור. מכיון שהמישפט הוא אי־צדק בולט, המנוהל בידי אנשים, המתעקשים לראות באובדני".

אשר לעורך־הדין שלו — הלה דיבר באלה המלים: „העדים שהופיעו לא עשו זאת באובייקטיביות שלמה. ליבם היה מלא שינאה. זהו מינהגם הרגיל של אנשי המחתרת הצרפתים. כמה פעמים כבר שיקרו!"

בית־המישפט של אולדנבורג זיכה את המפן למרות עשרות העדים, שבאו מלוריין.

נשא בית־המישפט, רודולף ביזה גם הוא את העדים הצרפתים: „הללו נזכרו בעובדות, שאותן השמיטו במהלכן של חקירות שונות קודם־לכן. העדים היחידים ה,תקפים' מתו, או שאינם במצב המאפשר להם להתיצב על הדוכן. מלבד זאת, ההצהרות סותרות לעתים קרובות. העדים שיקרו".

באותו יום טילגרף שליחו המיוחד של „רפובליקן לורין": [illegible]

בוחה של יוזמה פרטית

[illegible]

תיאטרון

[illegible]

שמואל סגל וסטלה אבני ב„אדון קינג" בהבימה

מוסיקה

[illegible]

מחול

[illegible]

חני דולב ואיריס גיל „קופליה" בבלט פיקולו

בידור

[illegible]

מועדונים

[illegible]

סרטים שכדאי לראות

תל־אביב

[illegible]

ירושלים

[illegible]

חיפה

[illegible]

פושע המלחמה, איש הגסטאפו, הרברט האגן, כפי שצולם על־ידי הצלם הישראלי צבי דרייפוס

ריינהארד גחלן

„אלה שחתמו על הפקודות, שהובילו קרבנות חפים־מפשע למוות. ולא די בכך במיקרה של היהודים, שגורשו לאושוויץ. יש להוכיח כי ידעו, ששלחו אותם אל המוות".

„האם ישנם מיסמכים רבים כאלה בתיקים הצרפתיים?"

„למרבה הצער, לא. לעתים קרובות מויינו מיסמכים אלה בידי מרכזים ארכיוניים, דוגמת המרכז לתיעוד יהדות בת־זמננו בפאריז, אבל לאחר ההרשעות; או שהשופטים־החוקרים לא טרחו לחפש. כפי שאמרתי לך, הנאשמים נמלטו ואשמתם היתה מעבר לכל ספק".

„אשמתם היתה ודאית עוד יותר לו נמצא תיק נאות".

„בוודאי. אבל אין לצפות לכך, ששופטים־חוקרים צרפתים יחדשו עכשיו את חקירותיהם. מה־גם שלא יוכלו להעביר לעמיתיהם הגרמנים אלא תיק, שהביא להרשעה שלא בפני הנאשם. האשמות חדשות לא יהיה אפשר להעביר ממילא, אלא רק לשם אינפורמציה. אבל במיקרה זה עשויים השופטים הגרמנים להיות נאלצים להביאן בחשבון, שכן ידיהם שלהם חופשיות בחקירתם".

„מתוך המסקנות שאת מסיקה מכך?"

„רק ,פושעי המכתבות' הגדולים ביותר, אלה שעמדו בראש המנגנון המישטרתי הנאצי בצרפת וחתמו על הוראות נפשעות, עשויים להישפט עם סיכוי קלוש לתוצאה ההולמת את הצדק. וגם זאת, בתנאי שיכינו את תיקם, בתנאי שייצאו מן האפילה, ושתשומת־לב דעת־הקהל תוסב אליהם, כך שלא יסתולקו מגרמניה בטרם תיפתח נגדם חקירה. חשיבותו של מישפט מבחינת הצדק וההיסטוריה תהיה רבת פי כמה, מפני שאפשר יהיה, סוף־סוף, לערוך את מישפט גירושם של יהודי צרפת, שמעולם לא התקיים. תהיה זו הזדמנות להבין מה היה המנגנון המישטרתי, שהביא לגירושם ולמותם של יותר מ־100.000 יהודים מצרפת ולקבוע בבירור את האחראים לכך".

„האם יש סיכוי כלשהו, שמישפטים אלה יתקיימו?"

„כן. הרשעתם של כמה אנשים, הנושאים באחריות הרבה ביותר לפשעי הנאצים בצרפת, היא שתמנע בגרמניה את טיהורם של אותם 1.000 פושעים, שדיכאו באכזריות את תנועת־ההתנגדות הצרפתית, ביניהם כמעט כל אנשי הצוות, שהצליח לשלוח מצרפת להשמדה יהודים רבים כל כך. כל חקירה, שתסתיים בביטול התביעה מחוסר הוכחות, כל מישפט שייגמר בזיכוי מאשמה, יביאו באופן טבעי את דעת־הקהל הגרמנית להאשמת בתי־המשפט הצרפתיים בהרשעתם המוטעית של ,פאטריוטים גרמנים'. הדבר יהיה קל ביותר. מה־גם, שהחברה הגרמנית אינגה רואה בהם פושעים, הואיל ומאז 1945 לא עוללו דבר. אלא, שטיהורם של פושעים אלה אין בו אלא כדי לזהם את גרמניה. יהיה זה צעד נוסף לקראת עולם אירופי, שבו תשמש גישה סלחנית כלפי הנאציזם בסיס לכל הערכים הרוחניים והמוסריים. אסור להתפייס עם העולם של מחנות הריכוז; והתפייסות זו תהא נובעת ממילא מתוך ההסכמה לערכים הנאציים. יש להכריח את החברה הגרמנית לערוך את חשבון־הנפש שלה, ולוא גם יהיה טורד ביותר".

„מי הם נושאי האחריות הרבה ביותר לפשעים הנאציים בצרפת, שנותרו פטורים מעונש?"

„בעיקר שנים: קורט לישקה והרברט האגן".

„היכן הם?"

„הם חיים בשלום ובשלווה בגרמניה".

„איפה?"

„לישקה, שהיה איש המישטרה הנאצי מספר אחד בצרפת, מתגורר בקלן. כשעיינתי בתיקו ראיתי, כי היה ראש הגסטפו של קלן מינואר עד נובמבר 1940. חשבתי, כי אם עודנו בחיים, ודאי בחר להיות בעיר, שבה עלו מקורביו לשעבר בסולם הדרגות של המשטרה ושל המינהל. טילפנתי למודיעין של הטלפון: האם מצוי קורט לישקה במדריך הטלפונים של קלן? עשר דקות אחר־כך טילפנו לי בחזרה: ,כן. ישנו אחד בשם קורט לישקה. מספרו 631725. וכתובתו ברגיש־גלאדבאכר־שטראסה 554'".

„זה היה כל־כך קל?"

„כן. רק ברומאנים הבלשיים חיים הנאצים כנרדפים, רועדים לכל חריקת דלת באיזו ספנוניה רחוקה. להוציא את מקרה אייכמן, שאורגן ובוצע בידי השירותים החשאיים הישראליים, לא היתה מעולם פעולה בלתי־חוקית נגד הפושעים הנאצים. ישראל פעלה בחוקיות, שצריכה היתה להיראות כמובנת מאליה בעיני כולם. למרות זאת, קם גל מחאה נגד אי־החוקיות של החטיפה".

„אבל, מה יש בכוונה של יוזמה פרטית לעשות?"

„פעולותיהם של ויזנטל, של לאנגביין ושל איגודים אנטי־פאשיסטיים בגרמניה המערבית מביאות פושעים למישפט. אבל לא צריך לדמיין יחידות קומנדו של ציידי נאצים. פעולות אלו מתנהלות בצורה חוקית, ולא בדרך של ציד אדם חשאי. [illegible]

[illegible]

ידי לישקה רועדות

הצלם שלנו עובד על חשבונו. זהו בחור לעניין, ששכרנו במקרה. כשאנו מטלפנים לו, אנו למדים לדעת, שהוא ישראלי: שמו צבי דרייפוס.

ביום א', ה־21 בפברואר, ב־8 בבוקר, אנחנו מחנים את מכוניתנו במיגרש־חניה קטן, הנמצא בדיוק ממול לביתו של לישקה, בצירוף השני של ברגיש־גלאדבאכר־שטראסה. [illegible]

[illegible]

אנחנו עולים בעוד הם מתבוננים בנו בחדר המדרגות.

[illegible]

„אני לא חייב לכם שום דין־וחשבון. [illegible]

„האם אתה מודה בכך, שמילאת את תפקיד סגן מפקד הזיפו ס.ד. בצרפת, [illegible]

[illegible]

„היינו רוצים להציג ברבים את לישקה והאגן. זהו השלב הראשון. כבר הכנו עליהם מאמר ארוך — שני עמודים ב,קומבה' ".

„אבל מדוע לא תעשו סרט אודותם? נקרין אותו בישראל בתוכנית ,פנורמה', המקבילה למישדר הטלוויזיה הצרפתית ,בעמוד הראשון' ". מציע לי ירון לונדון.

מוקסמת מן הרעיון הסכמתי. ב־15 בפברואר כתב סרז' את התסריט למשדר, שעתיד להימשך 12 דקות — אם יעלה בידנו, כמובן, לצלם את לישקה והאגן. ב־19 בפברואר מתפרסם מאמרי ב,קומבה". ב־21 בפברואר אנו מוכנים ומזומנים לפעולה בקלן.

[illegible]

לישקה גילה עניין במיסמכים אלה. [illegible]

בשבוע הבא:
תיק קורט לישקה

השבוע בקולנוע מאת ש.ב.ע.

„אלנבי" תל־אביב
שבוע 3
„כותרת ראשית"
THE FRONT PAGE
משתתפים: ג'ק למון וולטר מאטאו

„אופיר" תל־אביב „רינה" חולון „חדר" גבעתיים
שבוע 3
„פריצת הכלא"
BREAKOUT
משתתפים: צ'רלס ברונסון, רוברט דובל וג'יל אירלנד

„סינרמה" תל־אביב
הצגת בכורה ארצית
„הקאובוי והסיני"
BLOOD MONEY
משתתפים: לי ואן קליף, לילו לילי (ארגון הבריל)

„סטודיו" תל־אביב
שבוע 10
„וידוין של מנקה חלונות"
CONFESSIONS OF A WINDOW CLENER
משתתפים: אנטוני בוט, לינדה היידן ושילה ווייט

בקרוב ב־15 בתי קולנוע ברחבי הארץ
בעת ובעונה אחת
„יהיה טוב... סלמוניקו"

„מוגרבי" תל־אביב
שבוע 11
בשעות: 4.30—7.00—9.30
„צ'יינה טאון־ ברובע הסיני"
CHINA TOWN
משתתפים: ג'ק ניקולסון ופיי דנוואי

„דקל" תל־אביב
שבוע 4
„ישו כוכב עליון"
JESUS CHRIST SUPERSTAR

„חן" תל־אביב
שבוע 7
„זהו בידור!"
THAT'S ENTERTAINMENT!
משתתפים: פרד אסטר, ג'ין קלי, פרנק סינטרה, ג'ודי גרלנד, קלרק גייבל, ג'ינגר רוג'רס, דבי ריינולדס

„לימור" ת"א — „אורגיל" ר"ם
„מגדל" חולון — „אורדע" ר"ג
„היכל" פ"ת — „חן" באר־שבע
„סביון" בת־ים „היכל" הרצליה
שבוע 3
„שלושה ואחת"
משתתפים: יונה אליאן, אסי דיין, אורי לוי ואבי אגסי

„אסתר" ת"א שבוע 12
„עצמון" חיפה שבוע 3
„החרדל מגרה לי... את האף!"
La Moutarde Me Monte Au Nez!
משתתפים: פייר ריאשר וג'יין בירקין

„דרייב־אין" תל־אביב
בשעה 8
„השלומיאלים בחזית"
משתתפים: פרנקו וצ'יצ'יו

„תמר" תל־אביב
הצגת בכורה ארצית
הצגות ללא הפסק
„תשוקה ונקמה"
HOSTEGES OF LUST

„רמת־גן" ר"ג שבוע 2
„מיטשל" ירושלים
„שאגת הדרקון"
THE WAY OF THE DRAGON
משתתפים: ברוס לי, צ'אק נוריס ונורה מיאו

„ירושלים" קרית היובל
„משחקי בילוש"
SLEUTH
משתתפים: לורנס אוליבייה ומייקל קיין

„הבירה" ירושלים
„חן" חיפה
שבוע 3
„מיסטר מג'סטיק"
MR. MAJESTYK
בהשתתפות: צ'רלס ברונסון

יום שישי 23.5 [illegible]

יום ראשון 25.5 [illegible]

יום שני 26.5 [illegible]

יום שלישי 27.5 [illegible]

יום רביעי 28.5 [illegible]

هكذا من الاصل

هكذا من الإصل:

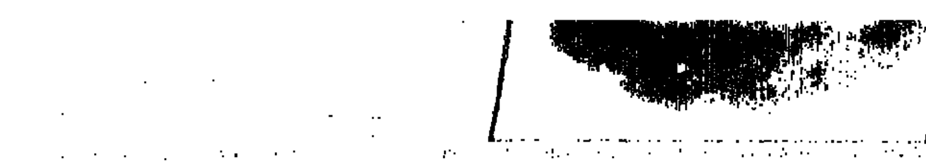

שיווק של יוקר

מנהל המישרד האזורי של מחלקת־העליה והק־ליטה של הסוכנות היהודית בסאן־פרנציסקו, נחמיה יוסט, נציג מחלקת הנוער והחלוץ בחוף המערבי וחיים מקובסקי, שליח הע־ליה בלוס־אנג'לס.

דידי מנוסי: בארץ מדברים הרבה מאוד על עליה ועל הקשר הישיר שבין האזרח היש־ראלי לבין העליה. והאמת היא, שחוץ מאשר פגישה עם העולים ברחוב, הקשר הוא די עקיף ודי לא עמוק. עם זאת, מרבים לדבר בארץ על משבר העליה. אתם, כאן, אוכלים את העסק יום ולילה. האם יש לכם תשובה מדוע עלתה העליה במובן מסויים על שירטון מאז יום כיפור?

יהודה קסטן: אני לא חושב שהעליה עלתה על שירטון מאז יום־הכיפורים. לא זאת היתה נקודת המיפנה. אני חושב שהעליה התחילה לרדת כבר לפני מלחמת יום־הכיפורים ויכול להיות שיום־הכיפורים, וביחוד האווירה שנוצרה בארץ בעיקבותיו, תרמה לכך שהירידה תהיה תלולה יותר.

יש כמה גורמים שמשפיעים. לאף אחד אין תשובה ניצחת למה אנשים שתשאל בנושא זה, כך תקבל תשובות לשאלה הזו. אבל, ודאי שה־גורם מיספר אחד זה התנאים בארץ — התנאים הכלכליים, הקליטה החברתית והמצב הבטחוני. אלה הגורמים לנסיגה בעליה מהמערב. וצריך כמובן להפריד, כאשר אתה מדבר על עליה, בין עליה מארצות חופשיות, שאנשים עולים מתוך בחירה חופשית, לבין עליה מארצות מצוקה, או מארצות כמו ברית־המועצות, שזו בין עלית־מצוקה ובין עלית־הצלה, שיש לה קריטריונים אחרים לגמרי מאשר העליה מארצות הברית.

מנוסי: אנחנו עוסקים היום בעלית מארצות הרווחה. הנקודה שהעליה מציגה אותנו בבחינת הקובעים העיקריים אם תהיה עליה או לא. אבל, האם אין דברים מסויימים וסיבות מסויימות כאן, הגורמים ליהודים לעלות או לא לעלות לישראל?

קסטן: גורם מס' 1 זה אנחנו, בארץ. אתה יודע, שאמריקה היא ארץ טובה. לאנשים יש אפשרות לחיות טוב. להסתדר טוב בקיצור טוב לחיות בה. כדי לקום ולעזוב את הארץ הזו, אתה צריך יותר מאשר לחיות מובטל, שמחפש עבודה. אם אתה בא ואומר לו: תראה, אתה מובטל בארץ הזו. בוא תעלה לישראל. שם יש עבודה בשבילך, משום שאתה מהנדס ואנחנו צריכים מהנדסים. צריך יותר מזה. ולפי נסיוני — ואני עובד בעבודה זו שלוש שנים — אנשים שעולים מתוך מניע כזה, וכזה בלבד, בדרך כלל קליטתם לא טובה. רבים מהם חוזרים.

מנוסי: אתה חוזר לציונות הבסיסית.

קסטן: אני חוזר למוטיבציה. אני לא אומר ציונות; אני אומר: מוטיבציה.

יותר מדי תנועות־נוער?

מנוסי: אני רוצה לעצור אותך במוטיבציה ולפנות אל נחמיה יוסט, נציג מחלקת הנוער והחלוץ. שאם אני מבין נכון, הוא חייב לעשות את עבודת־ההכנה, לנטוע את התודעה היהודית, הישראלית לפני עצם אקט העליה. זאת אומרת, אתה בעצם צריך לעצב פעולה מכינה. אם אני מבין נכון, לקראת מחלקת העליה. האם אני צודק?

יוסט: אתה צודק במאה אחוז. זה מה שאנח־נו מנסים לעשות.

מנוסי: באיזה כיוון אתה מנסה לעזור ליהו־דה קסטן, כדי להביא אנשים למוטיבציה, ש־כאשר הם יגיעו לגיל מסויים, הם ירצו לעלות?

יוסט: הפונקציות העיקריות הן בעצם ארבע, שבהן אנחנו פועלים: 1) במרכזים קהילתיים על־ידי שליחים. כמובן בעיקר עם בני־נוער כאשר השליח מביא את דבר ישראל. זה כמובן קשור בחינוך, חגים ישראלים־יהודיים, עם אופי ישראלי, וכמובן אינפורמציה על ישראל. 2) עבודה בקרב סטודנטים בקאמפוסים. אחוז הסטודנטים היהודים באוניברסיטאות הוא גדול מאוד, ורבים־רבים שמגיעים לקאמפוסים בקושי יודעים על יהדותם. את אלה אנחנו מנסים להשיג וליצור איזו שהיא פעילות ישראלית בתוכם. 3) תנועות הנוער הציוניות. בחוף המע־רבי ובלוס־אנג'לס — שאנחנו יושבים בה כרגע — פועלות ארבע תנועות־נוער: בני־עקיבא, יהודה הצעירה, השומר הצעיר והבונים. תנועה חמישית שמנסה להתארגן — תנועת בית״ר.

מנוסי: זה לא יותר מדי תנועות נוער?

יוסט: אני מקווה, שהשאלה אינה שאלה צי־נית. זה לא יותר מדי. יש בינינו ויכוחים לא מעט בנושא זה. נניח, שהיינו מסכימים בארץ לאחד שתי תנועות־נוער קרובות. האם זה היה לטובת הענין? האם על־ידי זה היינו יכולים להגביר את הפעולה ולהוסיף חניכים לתנועות־הנוער או להיפך — זה לגמרי לא ברור. הנושא אולי לא נבדק מספיק, אבל זאת גם שאלה פוליטית שאני לא רוצה להיכנס אליה.

מנוסי: אני כן רוצה להיכנס. הדיעה הרווי־חת בארץ, בחוגים שבהם אני מסתובב, היא, שיש יותר מדי תנועות־נוער ויש די בזבוז של כוח שליחים בנושא הזה.

קסטן: גם אני לא חושש להיכנס ולדבר על דברים פוליטיים, כמו שאתה לא חושש. ואני רוצה להגיד לך שמה שיוסט אומר זו השתק־פות של המציאות הישראלית. זה הכל.

יהודה קסטן
„היהודים כאן שואלים: אם למעלה מ־200 אלף ישראלים גרים בארה"ב — איך אתה מצפה ממני לנסוע לשם?"

מנוסי: השאלה היא, אם אנחנו צריכים לשקף את המציאות הישראלית מחוץ לישראל?

קסטן: אין לנו שליטה על זה, מפני שבציבור התנועות הישראליות הן הנציגויות שיש לנו כאן.

יוסט: כמובן, שהתנועות עצמאיות מבחינה פוליטית. ויש להן שליחים מרכזיים שלהן, ויש להם התנועה שעומדת מאחוריהם בארץ. תפקיד מחלקת הנוער והחלוץ לסייע להן, אם זה בתקציבים ואם זה בפעולה משותפת, במטרה להביאן תחת גג אחד. אנחנו נתקלים בלא־מעט קשיים מצד שליחי התנועות. אבל יש התקד־מות רבה בזמן האחרון בנושא זה. אנחנו עכשיו מארגנים כאן אפילו סמינר־מדריכים משותף לכל תנועות־הנוער, לקראת מחנות־הקיץ שלהם, וזה הישג בכיוון השאלה ששאלת.

אבל, תחום נוסף ואחרון שאני רוצה להזכיר — והוא אולי החשוב מכולם — זה נושא תוכ־ניות המחלקה לארץ. הבאת הנוער לתקופות שונות, החל מתוכניות קיץ, לתקופה של כחוד־שיים או קצת פחות, והמשך בתוכניות התנדבו־תיות חצי־שנתיות. ואולי החשובות ביותר... התוכניות השנתיות של התנדבות ותוכניות לימוד בארץ. אני תמיד נוהג לומר, שלהביא נער יהודי לארץ, אפילו לתקופה קצרה, חשוב עשרות מונים מאשר מאה סמינרים שאתה מארגן לנוער מקו־מי כאן.

תהליך של התנצלות

מנוסי: הבעיה היא, אם מכירים אנשי ה־נוער והחלוץ שבנקודת המוקד העליונה, קצה הפירמידה, היא עליה. כלומר, להביא את הנו־ער כאן למה שקראנו: „מוטיבציה ישראלית".

יוסט: אין ספק. אנחנו לא שוכחים את זה אף לרגע אחד. גם אם בשאלה שלך יש רמז לדברים בכיוון הזה. המטרה העליונה היא הבאת מאכסימום יהודים טובים לישראל. כמובן, שבצד זה אתה גם משיג מטרות נוספות, כמו הגברת זהות יהודית, בניית גשר טוב יותר של הבנה בין הגולה לבין ישראל — דבר שדי לוקה בחסר. ובכלל — השתלבות בחינוך יהודי, כפי שאנחנו רוצים לראות אותו.

מנוסי: נפגשתי בהרבה מאוד יהודים, שעב־רו את כל מעגל החינוך היהודי והישראלי, כולל המוטיבציה. ומסיבות אלו ואחרות לא עלו לארץ. הם באיזה־שהוא מקום נמצאים באמצע, הם תלויים. הם כבר לא אמריקאים במאה אחוז, הם כבר לא אנשי קהילה יהודית במאה אחוז שתורמים ליו.ג'.איי. ולבונדס. והם גם לא יש־ראליים, זאת אומרת, הם חיים במין עולם־בי־ניים, שהוא עולם די קרוע. ואני מוכרח להגיד לכם שהם אנשים די מסכנים. מפני שהם כל הזמן בתהליך של התנצלות.

יוסט: זה מאוד מפליא — אתה לא נמצא כאן. לא חי כאן ושואל שאלות שאנחנו נתקלים בהן יום־יום. בהחלט — זו שאלה במקומה. יש אפילו חבר'ה אשר היו בקורסים ארוכים, של שנה וחזרו לכאן, והם כבר לא אותם אמ־ריקאים שהיו. הם לא עולים ארצה והנקודה הזו מאוד מטרידה אותם.

והם נמצאים בתהליך של התנצלות. יותר מזה: הם חייבים למצוא לעצמם את הדרך של הצדקה־עצמית: „למה אני בעצם לא עולה, אני יודע בדיוק את המצב בארץ, אני יודע שמאוד מאוד מעוניינים בי בארץ". הוא נקרע לגזרים. והוא לא מוכן לעלות. מאלף ואחת סי־בות. לא מעט מאנשים אלה מפריעים לנו מאוד בעבודה. דרך אגב, יחד עם זה הם יהודים טובים ואנחנו מנסים מחדש גם להסביר וגם לקרב ולשמור על קשרים ולפחות לנסות לדאוג לכך שלא יזיקו, וזה לא עושים על־ידי כך שדוחים אותם.

מנוסי: לחיים מקובסקי, אתה שליח־עליה, ואני מניח שאתה פוגש הלכה למעשה את כל הנושאים „התיאורטיים" האלו.

מקובסקי: בהחלט כן. ואני רוצה לומר, שאני חושב שהתפקיד המתסכל ביותר בעולם אולי הוא לפעול כשליח־עליה. מכיוון שאנחנו עוסקים בציבור של למעלה מ־5 מיליון יהודים, בארצות־הברית, ואנחנו מדברים על עליה של כמה אלפים. אנחנו מנסים למכור את הרעיון הזה, שיהודים מקומם בישראל. לעומת זאת, כאשר אנחנו סוף־סוף משכנעים מישהו והוא מגיע לארץ, הוא נתקל בבעיות של בודדים, שאומרים: מה פתאום עלית, הרי באת עכשיו מארץ שהמצב הכלכלי בה יותר טוב, המצב הביטחוני ודאי יותר טוב. מה פתאום באת? אני חושב שזאת הבעיה העיקרית כאן.

יהדות ארה"ב היא על־פי־רוב אמריקאים שהם גם יהודים, כמו שיש אמריקאים נוצרים. הם לא מרגישים את עצמם משתייכים לעם. הם מרגישים שהם משתייכים לאיזו כת, לדת. וה־חובה הזאת לשוב למסגרת עם בכלל לא משחקת תפקיד בחיים היהודיים כאן.

מנוסי: האם לא מתפקידכם לחנך ולהש־פיע בכיוון זה?

מקובסקי: אני לא חושב שזה התפקיד שלנו. דרך אגב אילו אנחנו, שלושים וכמה שליחים, היינו מצליחים לעשות דבר כזה בקהילה של כמה מיליונים יהודים. אז היינו ממש בני־אלוהים. זה עניין של חינוך יסודי, וזה יארך שנים רבות עד שהתודעה הזאת תגיע אל היהו־דים כאן. אנחנו פועלים היום נגד זרם של היסטוריה יהודית אמריקנית, שהתפתחה עוד בשנות העשרים כאן. הגיעו הרבה מאוד יהודים, מאירופה בעיקר. שרצו להוריד את כל ההזדהות היהודית, זאת אומרת, האירופית ו.היות אמרי־קאים.

מנוסי: האם אנחנו רוצים שימשיך להיות אמריקאי?

מקובסקי: מי זה „אנחנו רוצים"?

מנוסי: ארבעתנו כאן ליד השולחן.

מקובסקי: אם אנחנו מדברים על הצורך ביהודים בארץ, אנחנו צריכים ליצור תודעה שיהודי חייב להיות בארץ. זה שהוא נמצא כאן — שיצטדק. כמו שנחמיה אמר, שיצטדק שהוא נמצא כאן. אבל, ברוב המקרים היהודים מר־גישים שזה מקומם ואם יש בכלל סיבה לעלות לישראל. אז מישהו צריך לבוא ולהסביר להם. לא שהם צריכים להצטדק.

יתום במשפחה

מנוסי: מהאקצנט שלך אני מבין שמכולנו אתה אולי מוסמך יותר מהאחרים לדבר. אתה נשמע לי אמריקאי שעלה לארץ, ואחר־כך קיבל על עצמו שליחות. האם אני צודק?

מקובסקי: אני יליד ארצות־הברית.

מנוסי: מעניין, שכן אתה הרבה יותר קיצוני מהישראלים שנולדו בארץ, מפני שאתה בא ואומר שאנחנו נלחמים נגד דבר מסויים שהוא מנוגד לתודעה היהודית באמריקה.

קסטן: אני חולק על הגישה הבסיסית של חיים בשאלה הזו, משום שחיים, לפי דעתי, עשה כאן הכללה שלא מן הראוי לעשותה. אני שליח־עליה כבר כמעט שלוש שנים, ואני נפגשתי ביהודים מסוג שמקובסקי תיאר. אבל לא רק כאלה. אני נפגשתי ביהודים טובים, חמים, עם ההרגשה שישראל בשבילם לא רק ברקע מח־שבתם. אלא פשוט הם מדברים על זה כל חייהם. לעלות לישראל ומנסים להגשים את זה. ויש

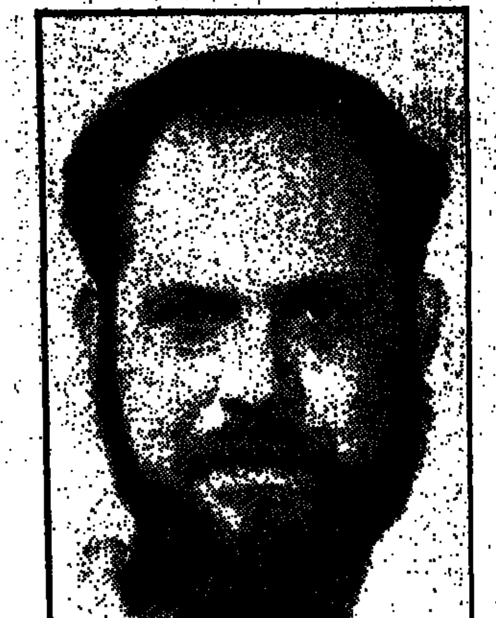

חיים מקובסקי
„רוב הציבור היהודי בארה"ב רואה את ישראל כאיזה יתום במישפחה, שחייבים לתמוך בו".

יהודים, אותם יהודי ביניים שדידי הזכיר, שגם לגביהם אני לא מסכים למה שנאמר משום שאני חושב שגם יהודים כאלה, שרוצים לעלות ורצו לעלות, ומאיזה שהן סיבות לא עלו, אם עדיין הגישה שלהם חיובית, והם עדיין נמצאים באמת קרועים ושסועים בגלל זה שהם יושבים כאן ולא שם, משום שהם חושבים שצריך לשבת שם ולא כאן — אז אני חושב שהיהודים האלה תורמים ליצור אווירה, ויצירת אווירה — זה, אני חושב, הדבר החשוב ביותר שצריך לעשות, ביחוד בימים אלה, כאשר העליה היא כל כך חלשה. צריך לעבוד על יצירת אווירה, למען עליה. ויהודים כאלה יכולים לעזור. ואני יכול להגיד לכם שאנחנו בסן־פראנציסקו, במשך חודש העליה שנועד לקידום נושא העליה, מבחינה הסברתית, אנחנו השתמשנו ביהודי כזה כדי להופיע בשמנו בכל מיני הופעות והוא היה אחד המרצים הטובים ביותר שהיו לנו.

מקובסקי: אני חושב שיש בזה משהו, במה שאתה אומר, יהודה. אבל אתה נפגש ואני נפגש וכל השליחים נפגשים בדרך כלל עם אנשים שיש להם כבר עניין בישראל. וזה לא הרוב, כי לוא זה היה הרוב, היתה עליה הרבה יותר גדולה. היום יש בעיה אחרת ביהדות ארצות־הברית: ההזדהות עם היהדות היא חלשה מאוד. יהודי שלא יעלה לארץ משום שהוא יהודי שמרגיש חובה לעלות כיהודי, אז שום דבר אחר לא ישכנע אותו. התנאים האובייקטיביים החומריים הרבה יותר קשים לבן־אדם שהוא מגיע לארץ, והוא חייב לחוש את ההזדהות עם העם, וכל אדם שידבר שנים על זה שהוא רוצה לעלות, אם הוא בכלל מזכיר את זה, עצם זה שהוא לא מימש את זה, סימן שהוא לא מספיק יהודי בנושא הזה.

קסטן: כמעט מיליון. או משהו בסביבות מיליון יהודים יושבים בברוקלין והם יהודים מבחינה יהודית, לא פחות טובים מיהודי ארץ־ישראל שיושבים במדינת ישראל. והחיידק של העליה נטוע בתוכם. הבעיה שלנו, שאנחנו לא יכולים לדבר אליהם. שאנחנו לא יורדים אליהם ושזה „עמך". אלה אנשים קשי־יום ואנשים עוב־דים ואנשים עמלים, ואנשים דתיים אורתודוכ־סיים, שמוכנים לעלות מתוך מוטיבציה יהודית. אני הייתי עכשיו בניו־יורק — ראיתי אותם. והבעיה היא, שהמנהיגות שלנו לא מגיעה אלי־הם. לא מדברים אליהם. אולי, בשפתם.

מנוסי: אנחנו נתקלים עכשיו בשתי זרועות, או בשני מוטיבים. שתמיד ליוו את העם היהודי. מצד אחד יש פה ההכרה במוטיבציה ישראלית, ויהודה הגדיר את זה טוב מאוד. מצד שני, ואני מבין שחיים מקובסקי מייצג כאן טיפה את הדת ואם לא את הדת הרי את התודעה היהודית, את המוטיבציה היהודית דתית כלומר: הצד היהודי הרואה בישראל את פסגת היהדות. שכל יהודי הוא מאכסימום יהודי, בישראל. והצד ה־ציוני, הבלתי מסורתי, הרואה בישראל פיתרון פרגמאטי לעם בלי מולדת. המעניין הוא, ש־שניכם עובדים באותו מוסד, ומנסים בעצם מכיוונים שונים, להגיע לאותה מטרה.

מקובסקי אומר שהעם היהודי הגיע לאמ־ריקה מתוך מטרה לאבד זהות ולקבל זהות חדשה, ויהודה קסטן רוצה: שיהיו פה בהרגשת

לימבו

בעיות „וישרים" ללהקת „בוץ"

לו גריי ישב לו במסבאה קטנה, אי שם בפרבר לונדוני, ולגם מכוס הבירה. לפתע ניגשת אליו המלצרית ושאלה: „אתה לו גריי מלהקת „בוץ"?" לו השיב בחיוב וחזר לכוס הבירה שלו. „אז רציתי לשאול אותך ואני מקווה שאתה לא נעלב על שאני שואלת", המשיכה המלצרית, „למה אתה מחקה את אלביס פרסלי..."?"

לו לא נעלב. הוא כבר רגיל לשאלה זו, כשהיא מנוסחת, מדי פעם, בשינויים קלים בלבד. וכי מה איכפת לו? כל עוד עולים להיטיה של להקת „בוץ", בזה אחר זה אל צמרת המיצעדים — הוא מרוצה. רק דבר אחד מציק לו: הוא מנסה לכתוב בעצמו פיזמונים, וזה לא בדיוק הולך לו.

„זה קשה מאוד", הוא מודה. „אני ממש מקנא באלה שיש להם כישרון כתיבה והלחנה. אלה שבא להם רעיון בראש, והם יושבים ועושים ממנו שיר. כתיבת שיר קשה שבעתיים לאלה שלא התנסו בכך מעולם והרגילים להקליט דברים שאחרים כתבו, כמו במיקרה שלנו.

„מובן, שכאשר אתה כותב בעצמך את שיריך, אתה מרוויח יותר כסף מתמלוגים. אם אתה משתמש בחומר של אחרים — אתה צריך להופיע יותר, כדי להרוויח כסף. וכך נסגר מעגל הקסמים. כדי לכתוב, אתה צריך זמן וראש שקט. אבל אתה לא יכול להגיע לזה — משום שאין לך זמן פנוי ושקט, עם לוח הופעות כל כך צפוף כמו שלנו..."

לכן, תלויים חברי להקת „בוץ" במידה מוחלטת, כמעט, בצמד המחברים המוכשר הכותב את להי־טיהם הגדולים — צ'ין וצ'פמן. שניים אלה כותבים גם את להיטיהם של סוזי קוואטרו, קוזי פאוול, „המתוקים" ועוד. לאחרונה פרשה להקת „בוץ" מחברת התקליטים „ראק", בה החלה את דרכה — ותחתמה על חוזה עם „פיליפס". אולם, את צמד כותבי הלהיטים לא החליפה.

מה שחבריה נאלצים להחליף, ובקצב מגובר, הם... סגנון הפשטות בהופעותיהם. „אני לא יודע מדוע", אומר לו. „אבל המעריצים שלנו החליטו כי [illegible] ובכל פעם שאנו חוזרים למכוניתנו, לאחר הופעה — אנו מוצאים אותן לא מגבים..."

ריקוד הטרמפ

באמפ

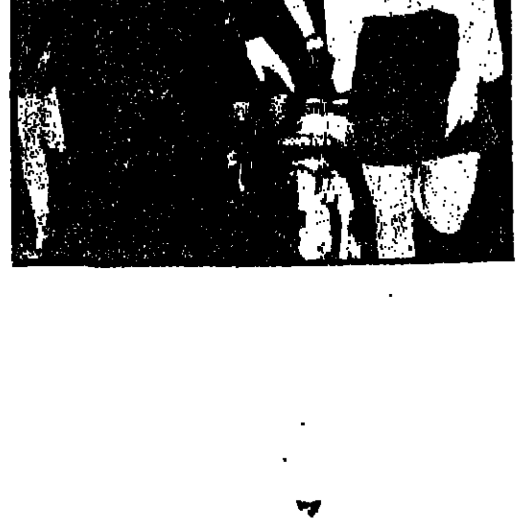

סלוש

אנו מביאים לך את הנדוניה הביתה

ב־12 תשלומים בני 110 ל"י לחודש

איזה עיסוק נפלא הוא לשבת ולבחור לך את פריטי הנדוניה שלך. וכמה נוח הדבר כשאת עושה זאת בביתך.

מעתה קיימת האפשרות הנוחה הזאת — והיא: פשוט להזמין את הסוכן של **טרוסו** הנמצא תמיד בסביבתך.

בשעה הנוחה לך הוא יביא אתו מכלול הצעות מקסימות למערכות נדוניה כולן מתוצרת אירופית מעולה והכוללות:

שמיכות, מצעים, כסויי מיטה, סדיני טרגל, (ללא גומי) מגבות, מפיות, ממחטות, מפות לשולחן ועוד...

את הבעיה הכספית את פותרת בעזרת האשראי הארוך ושיטת התשלומים הנוחה שלנו:

תמורת 330 ל"י במזומן ו־12 תשלומים חודשיים, רצופים בני 110 ל"י כ"א (או 1420 ל"י במזומן) תקבלי את המערכת שבחרת לטעמך.

עם כל רכישת נדוניה תקבלי שי: מערכת כוסות ויסקי או מערכת תה פיירקס.

שלחי את התלוש המצורף מטה והסוכן יבקרך בביתך (ללא כל התחייבות מצידך) ויעמיד גם לרשותך קטלוג מרהיב בהצעות מיוחדות למערכות שולחן, כלי בית, מערכות כלי מטבח מתוצרת LETANG REMY PARIS

שימו לב!!!

המחיר במסגרת אשראי זה כולל: דמי טיפול וגביה (9 ל"י לחודש) ריבית 14% בלבד ו־30 ל"י דמי מסירה.

סוכן של טרוסו «TROUSSEAU» תמיד בסביבתך

לכבוד טרוסו ישראל בע"מ, ת.ד. 880, כפר־סבא

הנני מבקש/ת ללא כל התחייבות מצידי את ביקור סוכנכם.

שם משפחה .... שם פרטי ....

עיר .... רחוב .... מס' .... קומה ....

אעדיף לקבוע פגישה באמצעות מס' טלפון ....

אעדיף ביקור סוכנכם בבוקר ☐ בשעות הערב ☐

מצעדי הפזמונים

[illegible]

ריקוד האוירויט

הצועדים בראש

שידורי ישראל

המיצעד העברי

[illegible]

המיצעד הלועזי

[illegible]

גלי צה"ל

המיצעד הלועזי

[illegible]

ארצות־הברית

[illegible]

בריטניה

[illegible]

ריקוד הקטמותיים

כמה עולים לך העלים והזקן של התירס?

[illegible]

SF

סנפרוסט טרי יותר מטרי

עניין

דידי מנוסי

[illegible] על העליה, ועל דוגמה־אישית של שליחים ו„ליקויים אסתטיים" ● השיחה תשודר הערב בגלי צה"ל, בתוכנית „יום שישי הקצר"

שהם בארץ הלא נכונה. והארץ הנכונה שלהם היא ישראל. הדברים סותרים קצת אחד את השני.

מקובסקי: אני חושב, שהמיספרים מדברים בעד עצמם. אחת הסיבות שבאתי לארצות־הברית בכלל, בתפקיד של שליח־עליה, הוא זה שאני עדיין בעל תקווה שיהיו כאלה אנשים שירצו לעלות, ואולי אוכל באופן טכני לסייע להם בהחלטות שלהם. זאת אומרת, מי שכבר החליט צריך גם הדרכה מסויימת. אבל, אני משלה את עצמי אם אני חושב שאני יכול לבוא לכאן ולשכנע מישהו לעלות, כל זמן שאין לו את הרקע היהודי לכך מראש.

רוב הציבור היהודי בארצות־הברית, רואה את ישראל כאיזה יתום במישפחה, שחייבים לתמוך בו מכיוון שהוא איכשהו שייך יש איזו השתייכות מסויימת, אבל בטח לא מקום שאדם יכול לראות את החיים שלו שם בעתיד. וזה אולי גם כתוצאה מהגישה של אנשי המגבית והבונדס, שיוצרים תדמית של ישראל כארץ מסכנה, שהיא חייבת לסמוך על הסיוע של מישהו. אי אפשר לסמוך תמיד על ממשלות. אז העם היהודי צריך לבוא ולתת את שלו. אך מי רוצה ללכת לאיזה מקום מסכן ולבנות את החיים שלו שם?

לפעמים אנחנו נתקלים ביהודים טובים, שרוצים לעזור לישראל ואולי במקום לעזור, הם עוזרים קצת, מקלקלים הרבה.

השליחות והדוגמה־האישית

מנוסי: מקובסקי, אתה בעצם, חוץ מהיותך שליח עליה, אתה גם דוגמה אישית. והשאלה היא: תפקיד השליח — רק לשכנע, להסביר, או גם להוות דוגמה?

מקובסקי: תפקיד השליח הוא להיות דוגמה. אני חושב שזה באמת אחד הדברים העיקריים. אדם שהוא בעצמו חי בישראל, בין אם עלה או לא, אבל אם הוא חי בישראל והוא מרוצה מהחיים בישראל, רק הוא יכול באמת להפיא את הבשורה לעם שבתוכו הוא פועל. אבל, לא רק זה. התפקיד של שליח הוא להיות איש יחסי־ציבור, להיות איש־חינוך, להיות עובד־סוציאלי, להיות „כלבויניק" כזה, שהוא מנסה להיות המאיץ להביא את היהודים למימוש הרעיון הזה של עליה.

מנוסי: אני מודה, שהולכתי את השאלה למה שנקרא דוגמה אישית מפני שאנחנו נמצאים היום בלוס־אנג'לס. לפני י.וודש, או חודש־וחצי התפוצצה פצצה קטנה בישראל על שליח מהעיר שלכם, שכולכם מכירים, בשם נתן שפאק, שקנה או רכש כאן בית. בישראל קמה צעקה גדולה, בין היתר על דמות השליח בכלל. כיצד השפיעה עליכם כאן, בלוס אנג'לס, הסערה שפרצה בארץ? במיוחד שנדמה לי, שיותר מדי מהר קמה הסוכנות ואמרה: אשמנו, פשענו.

מקובסקי: אני חושב שקודם־כל הבעיה היא באמת בעיה ישראלית, ולא בעיה לוס־אנג'לסית, מכיון שרוב היהודים כאן כלל לא ידעו מה בדיוק המיקרה וזה לא היה איכפת להם כאשר שמעו. וגם אחר־כך כאשר נשאלו בדיוק את השאלה הזאת. הבעיה היא באמת הבעיה של הפער הגדול בין התנאים בישראל והתנאים בארצות־הברית. רכישת בית על־ידי אדם כלשהו, אין לזה שום משמעות כאן חוץ מחישובים כלכליים.

מנוסי: והדוגמה האישית?

מקובסקי: דוגמה אישית — למי?

מנוסי: אם הוא בא הנה לשלוש שנים, ויוצר קביעות מסויימת, האם זה לא סותר את תפקידו?

מקובסקי: זאת בדיוק השאלה. אם אמנם עצם קניית בית, מהווה קביעות. אף אחד לא חשב על זה כאן. אני מבין מה שקרה בארץ, כי האנשים שבארץ לא מבינים ולא יודעים עד כמה קל כאן לקנות בית. ושיש משכנתאות בתנאים נהדרים. אני רוצה להודות, שאני בעצמי רציתי ויכולתי לקנות בית ולא עשיתי את זה, משום חשש שההשלכות תהיינה לא נעימות.

קסטן: לגבי המיקרה הפרטי של נתן שפאק: אם אתה רוצה להיות פורמאליסטי, הבחור לא עבר שום עבירה. לא הפר שום חוק. שום תקנות, שום חוקת התנהגות אפילו. עכשיו יש. החל מהשבוע שעבר יש. אבל, אותה חוקה שנשלחה לנו בשבוע שעבר, הגיעה רק בימים אלה, היא באה כתגובה למה שקרה כאן.

אני מכיר את נתן שפאק היטב. היכרות די טובה, מאז שהוא הגיע לאמריקה. לא הכרתי אותו בישראל. יש לי מלוא האמון בבחור, ואין

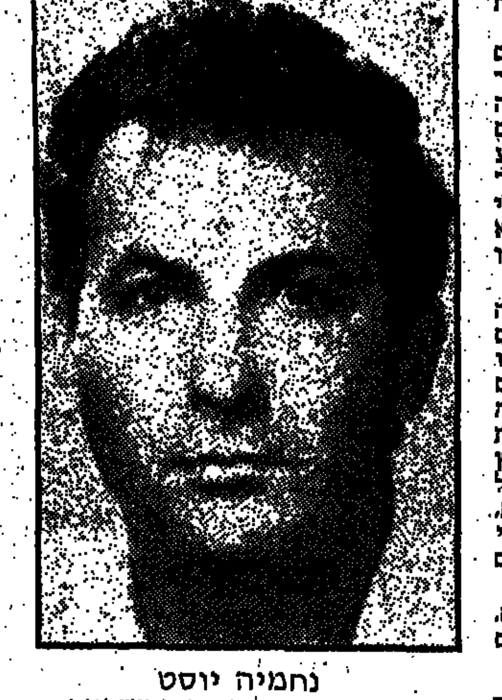

נחמיה יוסט

„אם הרווחה החומרית משחקת תפקיד מכריע בסדר־העדיפויות של השליח — הרי שאיננו ראוי להיות שליח!"

לי שום ספק שכל מה שנשפך עליו, כל הבוץ שניסו להדביק עליו, במאה אחוז לא הגיע לו.

במציאות שבה — ואני לא צריך לקרוא בשמות משום שכל אחד מאיתנו יודע במי ובמה מדובר — במציאות שבה אנשים ברמה הכי גבוהה של נבחרי עם, עושים דברים שלפי קריטריונים של ערכים אינם טובים יותר ואולי הם רעים יותר, כמו להופיע, בזמן היותם בתפקיד רשמי, בתשלום, ובסכומים עצומים; כאשר דבר זה אפשרי ולא הפריע לאף אחד להתקדם בקאריירה עד לרמה הגבוהה ביותר אצלנו. אז אני אומר: ישנה אווירה בארץ, וישנו סולם־ערכים בארץ, שלפיו מותר היה לעשות מה שעשו אנשים יותר חשובים מנתן שפאק. אז אני לא יודע — זה מחמיר את העניין של נתן שפאק עוד יותר אבל מכיוון הפוך, שהוא לא היה ראוי למה שעשו לו

מצד שני ישנה הרגישות הציבורית. אז אני אומר כך, ואולי נתן שפאק יכעס: הוא בחור שגדל בצה"ל והגיע לעמדה של מפקד בכיר בצה"ל ושירת עשרים שנה בצה"ל. חי כל חייו המבוגרים, הפרודוקטיביים ביותר, במסגרת מוגנת. שום דבר לא יכול לקרות לו כאשר הוא בתוך צה"ל. הוא מוגן על־ידי מין חממה. והנה הבחור הזה נזרק לחיים האזרחיים ותפקיד ראשון שהוא מקבל זה תפקיד ציבורי, ותפקיד ציבורי בחו"ל, ואז יש עליך הזרקורים. והבחור לא היתה לו אולי הרגישות המספקת בשביל לדעת שמשהו בקניית הבית כאן יתפרש בצורה כזו. אז, אם יש לי טענה לנתן שפאק, זו הטענה שהיה אולי קצת חוסר רגישות למה שייאמר בישראל.

אבל הרגשתי היתה — והיא עדיין כיום — שהסוכנות נחפזה. שהסוכנות או האנשים שלנו שממונים עלינו בסוכנות לא גילו מספיק תקיפות, מספיק עוז־רוח. בשביל לעמוד ולהגיד: בואו נברר. בואו נראה מה פה. הבירור נעשה לאחר־מכן. נשלח מניו־יורק מנהל מחלקת העליה, לעשות חקירה. ואני יודע שהוא עשה חקירה יסודית, ראיתי את הדו"ח שלו והרבה טענות הופרכו בו מעיקרן. למשל, הנושא הזה שכביכול היהדות המקומית הגיבה בחריפות, מתברר, שלא היה לזה שחר. שוקה ידלין, מנהל המשלחת, נפגש אתם, ואף אחד לא העלה את העניין הזה.

מנוסי: אני מתרשם, שחלק גדול מהשליחים, עם כל התודעה הציונית, עם כל ההרגשה שהם ממלאים תפקיד חשוב מאד, הם די אגואיסטים. כמו כולנו, והם די נהנים. נאמר לבלות שנתיים בחוץ־לארץ, מחוץ לבעיות היומיומיות הקטנות המרגיזות שיש בישראל. הבעיה היא — וכאן מתחיל אולי עניין הרגישות — שאותם האנשים שנשארים בארץ ואוכלים את הדברים הקשים יום־יום, באיזה שהוא מקום אולי מאוד סמוי, מקנאים קצת באנשים שגרים בארצות אחרות, והחיים טוב יותר, אפילו אם זה עונתי והאנשים יחזרו.

מקובסקי אומר: אני חששתי ולכן לא עשיתי זאת. החשש הזה הוא הדבר שאולי צריך להדגיש אותו. צריך לזכור, שבישראל יושבים אנשים שהם לא יותר קטנים מהאנשים האחרים.

הם רק חיים בבעיות יותר חריפות מהאנשים האחרים, לכן העיניים שלהם אולי משוחדות. אתם יודעים כמה קשה בישראל לקנות בית, או אפילו דירה לזוג צעיר — וכאשר אנשים כאלה קוראים באיזור קלות שליח קונה בית, ולא חשוב אם עזרו לו או לא עזרו לו, ולא חשוב אם הוא יישאר או לא יישאר, מפני שלא זאת הבעיה, הבעיה היא: הוא קנה בית ואני לא יכול לקנות בית והוא שליח שלי, אבל הוא חי בעולם הרבה יותר נוח משלי. השאלה היא אם אתם מכירים בעובדה ששליח צריך גם לתת דוגמה אישית לישראלים בישראל.

יוסט: ברור, שהבעיה מעסיקה וחייבת להעסיק שליחים ישראליים 24 שעות ביממה. שליח חייב להוות דוגמה אישית. חייב להוות דוגמה אישית גם לישראל. ושוב פעם — אם נחזור למיקרה שקרה בלוס־אנג'לס, שאני רחוק מלהצדיק אותו, ואני חושב ששום שליח מהקהילה של השליחים כאן אינו מצדיק אותו. מצד שני גם לא הצטרף לאותה מקהלה שאמרה כי קניית [illegible]

[illegible]

שלי היא לא שונה מהארץ הישנה, הוא לא משתייך לעם שחייב לחיות בישראל.

פתאום, עם משה דיין. זו היתה הופעה חשובה, משום שמשה דיין בא ואמר ליהודים: עלו לישראל. וזה היה גמר חודש העליה — זה היה השיא של חודש העליה. באו באופן מפתיע 5000 איש, לא יכלו להיכנס כולם, עמדו בקולוארים של ה„הילטון" בניו־יורק, העבירו את הנאום שלו, ואת מה שהתנהל דרך רמקולים, למסדרונות של ה„ניו־יורק הילטון", מבחינת הנוכחות היהודית וההשתתפות זו היתה הצלחה גדולה.

במיקרה אני הייתי מעורב באירגון האירוע הזה, וכאשר הגיע תור השאלות, אני עסקתי במיון השאלות האלה.

דיין ענה על 10—15 שאלות, אבל היו 300—400, ומתוכן באומדן גס — רבע — אמרו כך: קראנו בעיתון — ש־200,000 ישראלים גרים בארצות הברית, איך אתה מצפה ממני לנסוע לשם כאשר הם באים לכאן?

אני אומר, בתשובה לשאלה שלך, שאלו [illegible]

[illegible]

הירידה כבולמת עליה

[illegible]

هكذا من الإصل

טיפול קבוצתי למורים

מאת אריה לביא

שש קבוצות מורים, משישה בתי־ספר שונים, עורכים מיפגשים של דינמיקה קבוצתית, במיסגרת ניסיון חדשני של משרד החינוך — כדי להבין את עצמם, להכיר את חבריהם לעבודה ולשפר את יחסיהם עם התלמידים

ד"ר כרמי יוגב
בשנה הבאה 30 קבוצות

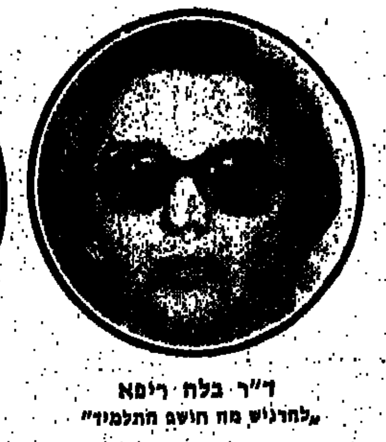
ד"ר בלה ריפא
„להרגיש מה חושב התלמיד"

לילי נדב
ניסיון ראשון לאחר המלחמה

מרים רונן
„במיפגשים לומדים לדבר גלויות"

שרה רן
„משמעות שונה לחלוטין להוראה"

גרשון גפן
„הרגשתי בודד בבית־הספר"

כיצד להגיב על מיכתבי אהבה של שמיניסט יפה־תואר?", שאלה במבוכה מורה רווקה בת 25 מבית־ספר תיכון במרכז הארץ. „קשה לי לסבול את גדי", סיפרה מורה אחרת. „אינני מסוגלת לבדוק את מיבחני התלמידים", התלוננה מורה מהכפר הירוק. „התלמידים הבלתי מוכשרים מעצבנים אותי", קבל מורה אחר.

אין זה חלק מחוברת של „כל מה שרצית לדעת על המורה ולא העזת לשאול", אלא שאלות־תלונות שהציגו מורים מבתי־ספר תיכוניים, במיפגשים של דינמיקה קבוצתית, שעורך משרד החינוך לקבוצות מורים.

הניסיון להשתמש בשיטת ה„דינמיקה הקבוצתית", או כפי שהיא מוכרת לציבור, כ„טיפול קבוצתי", החל במשרד החינוך בשנת הלימודים הנוכחית. משתתפות בו שש קבוצות של מורים, משישה בתי־ספר שונים. הקבוצה השביעית מורכבת ממנחי הקבוצות השונות ומנחה אותה הפסיכיאטרית ד"ר ריפא, שהיא המרכזת של הטיפול הקבוצתי בתחנה לבריאות הנפש של קופת חולים ברמת־חן, בראשות פרופ' פרנץ בדיל.

מדוע זקוקים מורים לטיפול קבוצתי? מסבירה ד"ר ריפא, שהיא גם מרצה לפסיכותרפיה בבית־הספר ללימודי המשך ברפואה של אוניברסיטת תל־אביב: „כל אדם יכול ליהנות ולהפיק תועלת מהשתתפות בדינמיקה קבוצתית, אך בעיקר נחוץ הדבר למי שעובד עם ציבור. הדבר נכון שבעתיים לגבי המורים, היות שכל עבודתם נעשית בלחץ של התמודדות עם ציבור ובצורך להפעיל סמכויות. השתתפות בקבוצות דינמיקה קבוצתית תעזור להם להבין את עצמם, וכתוצאה מכך את השיטה בה הם פועלים בבית־הספר".

מורה „ציוני"

כאשר החליט אלוף (מיל.) אלעד פלד, מנכ"ל משרד החינוך, להפעיל דינמיקה קבוצתית בבתי־ספר, הוא ביקש למעשה לנסות ולשנות את התדמית הלא תמיד חיובית של המורים ובית־הספר, כבית־חרושת לציונים, מקום עבודה נוח, מיבצר השיגרתיות, הליכה בתלם. תדמית זו משותפת לציבור ולחבר המורים כאחד.

אך אלה רק חלק מהסיבות לשמן הוחלט להפעיל קבוצות דינמיקה. מסביר המחנך ד"ר כרמי יוגב, מנהל הגימנסיה „הרצליה" ויו"ר הוועדה לחינוך על־יסודי במזכירות הפדגוגית במישרד החינוך: „כיום נוטים בבית־הספר ,לתת' שיעור והולכים. הם אינם מכירים את חבריהם המורים. אם המורים יכירו טוב יותר איש את רעהו, הם יוכלו לפתור טוב יותר את הבעיות בפניהן הם ניצבים בכיתות. הדינמיקה הקבוצתית רצויה בכל בתי־הספר", מסביר ד"ר יוגב. „שכן במקום שיש אדם — יש בעיה. אולם כאשר יש שניים, קיימות כבר שלוש בעיות: בעיה אחת של כל אחד מהם ובעיית היימצאותם ביחד. מכאן ברור מה חיונית הדינמיקה הקבוצתית בבתי־ספר בהם יש מיפגשים עם עשרות אנשים".

„המורה אינו מספיק ליצור קשר עם התלמידים", טוענת שרה רן, מהכפר הירוק, „הכיתות מאוכלסות בארבעים תלמידים. כדי ליצור מישרה שלמה על המורה ללמד כיתות אחרות, המונות יחד מאות תלמידים. אני אפילו מתקשה לזכור את שמות כל התלמידים. זה יוצר תיסכול ובדידות.

„לקראת סוף השליש אני נאלצת לבדוק מאות בחינות, לקרוא מאות חיבורים, שחלקם מוצלחים וחלקם לא כל־כך... הגעתי למצב שלא יכולתי לגעת במחברות הבחינות. שולחן־העבודה שלי היה מכוסה מיבחנים. אחרי כמה פגישות, ערימות המיבחנים נעלמו; אינני יכולה להסביר איך זה קרה".

מחנך אחר מהכפר־הירוק, גרשון גפן, מתאר את בית־הספר: „המורה מתבצר בעמדת הגנה, נגד התלמידים, נגד הדרישות הרבות המופנות כלפיו מהנהלת בית הספר ובעיקר מהדרישות שלו־עצמו". לגפן, המלמד תנ"ך וספרות, יצא שם בכפר־הירוק: „המורה הציוני", זאת, בגלל אופן דיבורו, המזכיר לא פעם נאומים של מנהיגים ציוניים.

זה לא חיבב את המורה הקורקטי, בעל דרישות המישמעת הקפדניות, על תלמידיו — וגם לא על המורים. למרות ש־ [illegible] זאת היתה תופעה שנמשכה תקופה ארוכה, לא הבין גפן [illegible]

מספר גפן: „בזכות המורים המשתתפים בקבוצה. הבנתי אחרי כמה פגישות מה קורה. באחת הפגישות הראשונות הבעתי את דעתי בנושא מסויים בצורה די נרחבת. והמורים הפסיקו אותי באמצע. הם שאלו אותי אם אני חושב שהסברי הארוכים מעניינים אותם. לראשונה אמרו לי דבר כזה. אז התחלתי להבין את הצד השני. אותו צד שלא הצלחתי להבין שנים ארוכות".

קשיים והצלחה

האם יכולה הדינמיקה הקבוצתית לפתור את הבעיות בפניהן ניצבים המורים ועל־ידי כך לשפר את היחסים המורכבים בין המורים לתלמידים?

מסבירה הפסיכיאטרית ד"ר בלה ריפא: „אינני רוצה להציג את הדינמיקה הקבוצתית כאמצעי דרכו ניתן לפתור את אין־סוף הבעיות בפניהן ניצב עולם החינוך. אך יש לזכור שהמורים עוסקים בעבודה ציבורית. הדינמיקה הקבוצתית נועדה להכשיר אותם להרגיש לא רק את מה שהתלמיד שינן לקראת השיעור, אלא את מה שהוא חושב ומרגיש באופן אישי".

מישרד החינוך הגיע לדינמיקה קבוצתית במקרה. אלעד פלד, מנכ"ל מישרד החינוך סייר, לאחר מלחמת יום־הכיפורים, בבית־הספר עמל ג' בפתח־תקווה, ושמע שבבית־הספר עורכת קבוצת מורים חוג של דינמיקה קבוצתית. פלד המופתע ביקש לקבל פרטים על המתרחש. הסתבר שיוזמת הניסיון היא לילי נדב, מפקחת מטעם מישרד החינוך על בית־הספר.

פלד שוחח עם המשתתפים, התלהב והזמין את לילי נדב לשיחה [illegible]

כמרכזת הפרוייקט נתמנתה היוזמת של הניסוי לילי נדב, מרצה ומורה לספרות, שעסקה בהוראה של כל הגילאים: החל בכיתה א', דרך בתי־ספר תיכוניים ועד לחוגים לספרות באוניברסיטאות תל־אביב וחיפה. היא גם התנסתה באופן אישי בעבודה קבוצתית והגיעה למסקנה שאין כמו הדינמיקה הקבוצתית לפיתרון בעיות פדגוגיות ולטיפוח צוות המורים.

מסבירה לילי נדב: „המשתתפים בקבוצה לומדים לדעת כיצד משפיעה התנהגותם על יתר המורים בקבוצה. והם יכולים להשוות את הרושם שהם יוצרים על אחרים לדימויים ולמושגים שיש להם לגבי עצמם. המורים לומדים לראות את המיגוון הרחב של פירושים שיש לכל פעולה שהם עושים; רק אז הם מגלים כיצד הם נראים בעיני התלמידים".

כבתי־ספר מתאימים נבחרו הכפר־הירוק, בשל היותו מקום חינוך ומיפגש לתלמידים מכל הארץ; עמל ג' בפתח־תקוה, שבו נערך הניסוי לראשונה; בית הספר המקיף ע"ש מיטראני בחולון, שמנהלו ד"ר אלישע שפי; בית־הספר המקיף ע"ש ליידי דיוויס בתל־אביב בהנהלת ד"ר שלמה שנהר; בית־הספר התיכון ביהוד, שמנהלו יוסף משורים ושהינו חממה לשיתוף פעולה בין תלמידים בישראל ה„ראשונה" ו„השניה" (בבית־הספר לומדים ילדי סביון ביחד עם תלמידי יהוד); תיכון עירוני י"א בתל־אביב שהוא רב־מגמות ואינטגרטיבי באופיו; והתיכון העירוני העיוני בהרצליה, הקולט את בני הפרברים בצד ילדי הרצליה־פיתוח.

לא כל הניסיונות הוכתרו בהצלחה. מספרת הפסיכולוגית יעל רובין־ברוך: „בבית ספר תל־אביבי סירבו המורים להשתתף בקבוצה. אחת המורות שאירגנה את ,המרד' אמרה, שבימים טרופים אלה צריכים המורים להתגייס למישמר האזרחי ולא להשתתף בקבוצות דינמיקה".

אך ההצלחה הכללית של הניסוי הפתיעה אף את האופטימיסטים שבין המארגנים. כך למשל הוחלט בבית־הספר של הכפר הירוק, להכין לשנה הבאה עוד שתי קבוצות של דינמיקה קבוצתית, כאשר אחת מהן תהיה משותפת למורים ולמדריכי הכפר. אלה שמכירים את הכפר הירוק יודעים שזהו הישג ניכר, שכן בכפר יש מתח רב בין המורים לבין מדריכי הפנימיה. בבית־הספר עמל ג' בפתח תקוה הוחלט, בעקבות הניסוי בין המורים, לנסות דינמיקה קבוצתית גם בין התלמידים.

חשיפה עצמית

דיוני הקבוצה נערכים בשעות הצהריים בבתי־הספר. אך לא תמיד נערכים הדיונים בצהריים, בשעות בית־הספר. בבית־הספר ע"ש מיטראני בחולון מעדיפים המורים להיפגש אחת לשבוע בשעות הערב במרכזיה הפדגוגית — ויש לזכור שההשתתפות היא בהתנדבות.

עדות לעניין שיש למורים בקבוצה ניתן לקבל מהעובדה, שכל חבריה מופיעים לכל המיפגשים, כולל המורה נעמי נוה (29), שבעלה משרת בצבא הקבע ומעט להגיע הביתה. נעמי מופיעה למיפגשי הקבוצה גם כאשר בעלה מגיע לחופשה. בעקבות הצלחת הקבוצה ביקשה עיריית חולון להקים שתי קבוצות דומות בבתי־ספר יסודיים בשכונות.

המיפגשים בין המורים נערכים לעתים גם בבתיהם הפרטיים ונמשכים עד לשעות הקטנות של הלילה, במקום שעה וחצי עד שעתיים, בהתאם לתוכנית.

המנחה של הקבוצה הראשונה היא הפסיכולוגית עדינה גבו. עדינה היטיבה להבין לנפשם של המורים היות ובעצמה היתה מורה בבית־ספר באיזור ואדי סאליב, בשנות ה־50, סמוך להתפרצות שהיתה שם. כיום היא מורה־יועצת של גימנסיה „הרצליה" ומנחה קבוצת מורים. מסבירה גבו: „בקבוצה נוצר פורום אנושי ושותפות בין המורים לבין עצמם. ישיבות המורים כיום אינן יכולות לשמש פורום לדיאלוג בין המורים. בישיבות של בתי־הספר התיכוניים משתתפים בין חמישים למאה איש: המנהל מדבר, או יותר נכון מרצה רוב הזמן. המורים ממתינים לסיום כדי שיוכלו ללכת הביתה, וחלק מהנוכחים כלל לא מעוניין במתרחש ומתקן מיבחנים מתחת לשולחן.

„במיפגשי הדינמיקה הקבוצתית לומדים המורים לומר לתלמיד משהו שלא למדו לא בסמינר ולא בחוגים לחינוך באוניברסיטאות: ,אני מצטער, טעיתי'. מורים רבים חושבים שלהודות בטעות לפני תלמיד זה דבר אסור ובלתי אפשרי — הם יופתעו עד כמה עשויים יחסיהם עם התלמידים להשתפר, כאשר יודו בטעות שעשו".

איך מתארים משתתפי הקבוצות עצמם את פעולות הדינמיקה הקבוצתית?

שרה רן מהכפר־הירוק: „אי אפשר לתאר את הפעילות בקבוצה. אך לפתע התחלתי להכיר מורים אותם ראיתי כמעט מדי יום ולא ידעתי עליהם דבר. פרצופים ששימשו כתפאורה בלבד הפכו להיות אנשים עם זהות עצמית וייחוד אישי, הסובלים, נהנים ומבקשים לפתור בעיות שגם אני נתקלתי בהן".

מרים רונן, מורה לתנ"ך וללשון בבית הספר ע"ש מיטראני בחולון, בת 27, נשואה ואם לשני ילדים: „מעט מאוד דברים השפיעו עלי כמו הדינמיקה הקבוצתית, נדמה לי שעכשיו אני לא רק מורה סבלנית יותר, אלא גם אם ורעיה טובה יותר".

נעמי נוה (29) מורה לאנגלית, אף היא מבית־הספר ע"ש מיטראני בחולון: „הרגשתי בבית־הספר ניכור בין המורים. הדבר משפיע לא מעט גם על התלמידים. הדינמיקה גרמה לי ללמוד להקשיב יותר, ואם אינני טועה נדמה לי שגם לי מקשיבים עתה יותר מאשר לפני הטיפול".

גרשון גפן (44) מורה בכפר הירוק: „תמיד הרגשתי בודד בבית־הספר. כעת זה כבר שונה. אני מדבר בישיבות המורים ואני יודע שיש לי גב של חברי הקבוצה. אינני מדבר עוד לחלל ריק".

רותי יורגראו, מוסמכת אוניברסיטת תל־אביב לתלמוד, מלמדת תלמוד בבית הספר על שם מיטראני בחולון: „האמונה שלי ביכולתי כמורה גברה. היכולת שלי להיכנס לבעיות התלמידים השתפרה. אני קלה יותר להתקרבות גם במערכת יחסי החברתיים. הביטחון העצמי שלי רב יותר. קל לי יותר לדבר גם בכיתה וגם עם אנשים אחרים".

נעמי נוה: „תחילה חששתי מהחשיפה העצמית. בעלי חשש ממיפגשים אלה מסיבה זאת. אך כאשר כולם חושפים את עצמם אין יותר חשש מכך".

מרים רונן: „במיפגשים האלה לומדים לדבר גלויות. לומר בדיוק את מה שאתה רוצה לומר ולא את מה שהאחרים רוצים לשמוע. למדתי שאפשר לחיות גם עם אנשים לא כל־כך נחמדים".

רותי יורגראו: „בעקבות ההשתתפות שלי בקבוצה הפכתי את הכיתות בהן אני מלמדת לקבוצות דמוקרטיות".

שרה רן: „ההוראה קיבלה אצלי משמעות שונה לחלוטין אחרי ההשתתפות בקבוצה. לשנות משמעות של משהו איתו אתה חי במשך שמונה שנים יום־יום זה רחוק מלהיות פשוט, וזה כבר אומר הרבה על הדינמיקה הקבוצתית".

מוסיפה הפסיכולוגית חנה בירן (27) המנחה קבוצת מורים בחולון: „בקבוצה פותרים לא פעם את בעיותיהם האישיות של המורים. אך אלה שייהנו מכך בעיקר יהיו תלמידי המורה המשתתף בדיון הקבוצתי".

את מידת החשיבות שמייחס משרד החינוך לניסוי ניתן להבין מדבריו של ד"ר כרמי יוגב. לדעתו רצוי שבכל בית־ספר תהיה קבוצה של דינמיקה קבוצתית אליה יוכלו להצטרף המורים אם יהיו מעוניינים בכך. מחסור במנחים מתאימים ובתקציב מונע זאת. אך בשנה הבאה כבר יופעלו שלושים קבוצות של דינמיקה קבוצתית בבתי־הספר בעקבות הצלחת הניסוי בשנה האחרונה.

הורוסקופ השבוע

מאת סידני אומאר

(מ־23 במאי עד 30 במאי 1975)

● נגע חשחיתות ימשש, בארץ ובעולם כולו, זהו זמן שבוע של ציפיה — מאורעות לא יחזו בחירים, בני־אדם ישתדלו להעלים את העובדות ומאבי־מקרות יהיה ירוד. אך הניסיונות הקשים בהם עומדים עכשיו, יניבו בעתיד הקרוב הצלחות ושמחות. על בני מזל תאומים, סרטן ואריה לנקוט יוזמה השבוע. מוטב לבני מזל קשת, גדי ודלי לצפות להתפתחות המאורעות. יותר בני המזלות ינהגו כרגיל, ישתדלו להשיג אינפורמציה חסויה כדי לדעת איך לכלכל את מעשיהם.

*

שור (מ־21 באפריל עד 21 במאי): צפויה לך הצלחה בענייני הנפש והרוח. מעריץ יעזור לך, היה שקט ושפוט את מעותיך, הרבה במחשבות. סיים את תוכניותיך לפני שתתחיל בעיסקה חדשה. הזהר בענייני כספים והתחייבויות.

*

תאומים (מ־22 במאי עד 21 ביוני): שיתוף־פעולה, מאמצים משותפים, הסכמים, התקשרויות ואפילו נישואין יהיו במרכז העניינים השבוע. גישה חדשה שפתחת תעודד אותך לפנות ללבם של אנשים. אל תניח לאחרים להאזין לשיחותיך הפרטיות.

*

סרטן (מ־22 ביוני עד 23 ביולי): מלטש לנושאים ולשטחים אסורים, הסק את המסקנות בבחירות ופעל בהתאם לכך. אדם הקרוב לך רוצה לערוך אותך עיסקה, תענה לו בעין יפה. באמצעות הסברים והדגמות לאחרים תבין נושאים שקודם לכן נראו לך סתומים.

*

אריה (מ־24 ביולי עד 23 באוגוסט): הזדמנות נדירה לשפר את יחסי הציבור שלך. הגורל סולל את דרכך, תוכל לזכות בהארמוניה אם תפעל בכנות ותימנע מצביעות. הפעל את האינטואיציה שלך בכל הנוגע להזמנה הקשורה לבעיה ישנה. מספר המזל שלך — 6.

*

בתולה (מ־24 באוגוסט עד 23 בספטמבר): אל תסמוך על הקסם האישי שלך או על הבטחות חוזלות. הנח לשיכלך לשלוט בכל מעשיך. אל תניח לשבחים לפעול עליך, גלה את ידידיך האמיתיים ונתק מגע עם חנפנים חורשי רע, פעל בחריצות.

*

מאזניים (מ־24 בספטמבר עד 23 באוקטובר): צפויה לך פגישה מרגשת עם קרובי משפחה. שתף פעולה עם אחרים. הצעה עיסקית או רומאנטית תשנה את עתידך לטובה. צפוי לך חשבון חשאי, יעיל ביותר. מספר המזל שלך — 3.

*

עקרב (מ־24 באוקטובר עד 22 בנובמבר): [illegible]

*

קשת (מ־23 בנובמבר עד 21 בדצמבר): [illegible]

*

גדי (מ־22 בדצמבר עד 20 בינואר): [illegible]

*

דלי (מ־21 בינואר עד 19 בפברואר): [illegible]

*

דגים (מ־20 בפברואר עד 20 במארס): [illegible]

*

טלה (מ־21 במארס עד 20 באפריל): [illegible]

צחוק המורל

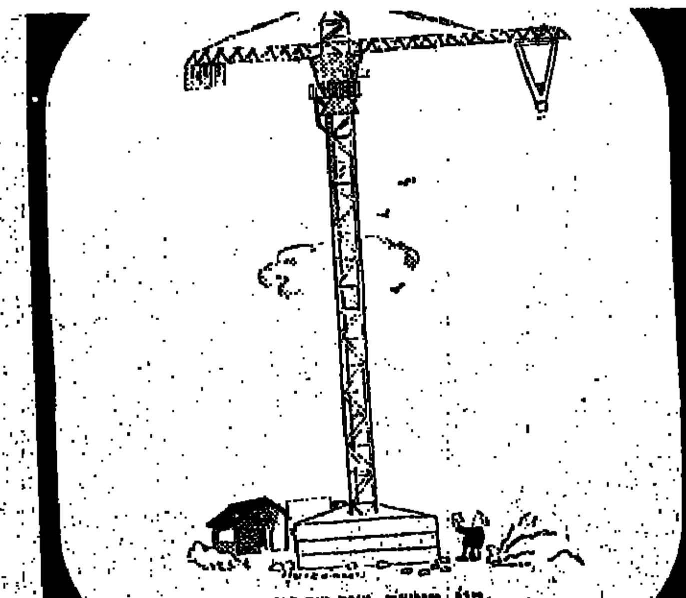

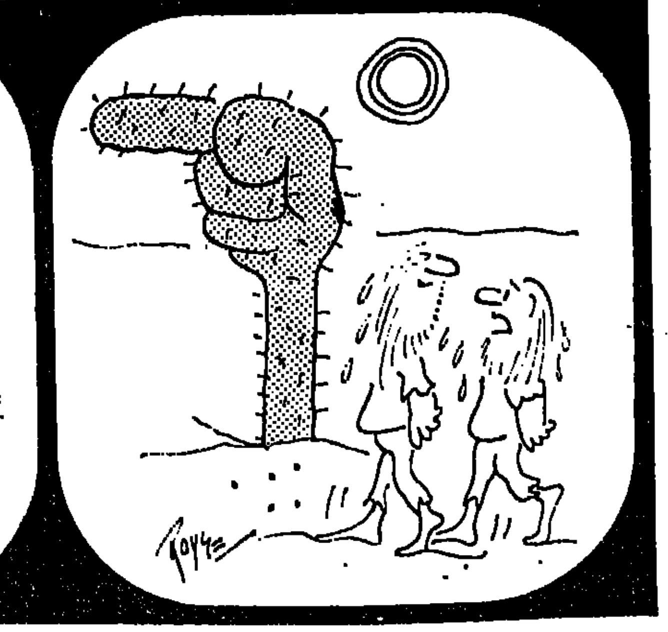

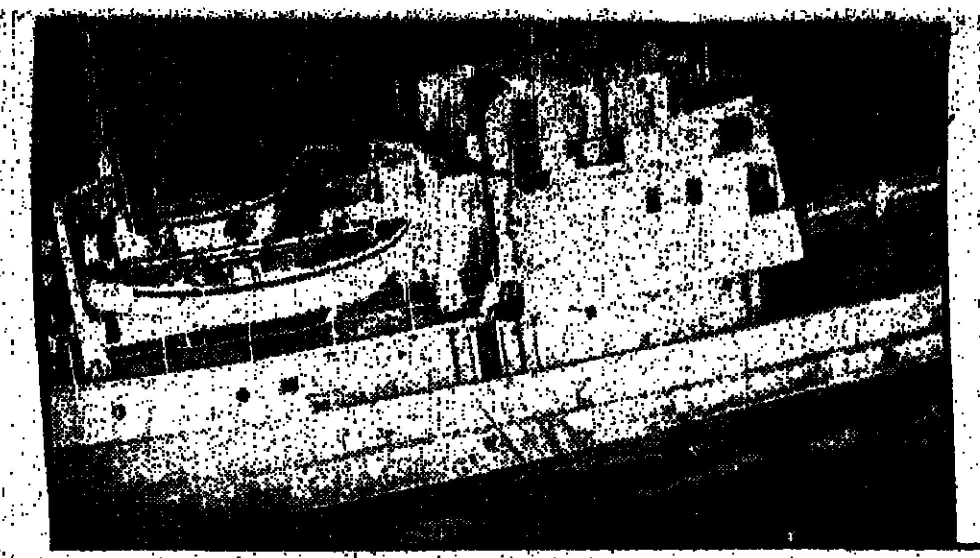

על קיומם של מטוסי־ריגול אמריקניים נודע לראשונה עם הפלתו של היו־2 · ספינת־ריגול סובייטית, אחת מעשרות הספינות העוסקות אינפורמציה בימים

אוזן בים ועין בחלל

מאת יעקב ברוך

53 ספינות־ריגול סובייטיות שטות בימים כדי „לדוג" אינפורמציה מודיעינית — אחת מהן נמצאת בקרבת חופיה של ישראל. שתי המעצמות מפעילות גם מטוסי־ריגול ולוויינ־י ריגול, המכסים כמעט כל מקום על כדור־הארץ

ב־5 בחודש זה הודיע שר הביטחון בכנסת על הימצאותה של ספינת ריגול סובייטית בקרבת חופיה של ישראל. כפי שהתברר, כוונתו היתה לאוניה ששמה „קרים". היא מדגם „פרימוריה", אשר רק עוד חמש כמותה נמצאות ברשותה של ברית־המועצות. היא בת חמשת אלפים טונות ונחשבת — בהתאם לשנתון ג'יינס האחרון — לכלי־השייט המודרני ביותר לצרכי איסוף מודיעיני. היא מצויידת, כנראה, לא רק במכשירים לקליטת תיקשורת אלחוטית ואותות אלקטרוניים, כי אף בציוד הדרוש לעיבודו ולניתוחו של החומר שנקלט. יש להניח, שספינה כזאת, הפועלת לאורך גבולנו הימי, מסוגלת לקלוט את כל הפעילות האלחוטית — הגלויה והמוצפנת — בין ישראל ובין ארצות תבל. הדעת נותנת, כי היא מסוגלת „לעבוד" — ואף עושה זאת — גם על שאר המדינות באיזור, בכללן אלה שמקיימות יחסי ידידות ושיתוף־פעולה עם ברית־המועצות. אפילו המדובר בישראל בלבד, דורש עיבודו של החומר הגלוי — מיברקים ותשדורות במורס ובטלפרינטר — מומחים לעברית ולכל הלשונות הרבות שבהן מתכתבים ישראלים. כן יש צורך במחשבים עם „זיכרונות" גדושים ידע, כדי שאפשר יהיה להשוותו, לנתחו ולגלו במהירות. המידע הגלוי יכול להיות בעל חשיבות רבה. די להזכיר, כדוגמה, את כל הפעילות הכלכלית המתנהלת, אם לא לעיניה, הרי „לאוזניה" של אוניה כזאת. הן ידוע, שקיים שיתוף־פעולה מודיעיני בין ברית־המועצות לבין אחדות מארצות־ערב, וקרוב לוודאי, שלפחות חלק מהאינפורמציה המושגת בדרך זו מוצא את דרכו ללשכות החרם הערביות. בעשותם זאת אין הרוסים מסכנים מקורות־מודיעין סודיים ומשיגים שתי מטרות במכה אחת: גורמים נזק לישראל וזוכים לאשראי על סיוע לידידיהם הערביים.

מודיעין רשתי

התישדורות המוצפנות כרוכות בבעיות מסובכות הרבה יותר, ומותר לפקפק אם אף במרכז המודיעין במוסקבה — ולא כל שכן בספינה — מסוגלים כיום לפענח צפנים מתוחכמים של מדינות מפותחות בתחום זה. צפנים אלה מבוססים על מה שקרוי „מפתח חד־פעמי" (מח"פ). ביסודה של שיטה זו מונח העקרון, שכל תשדורת מוצפנת היא יחידה סגורה בפני עצמה. „שבירתה" של אחת מהן אינה מאפשרת לפענח תישדורות נוספות, שהוצפנו על־פי אותו עקרון עצמו. בעבר ניתן לשבור שיטה זו, כאשר עלה בידי הנוגעים בדבר להעתיק את „המפתח". זה התאפשר כאשר הוא נמצא במיתקן כלשהו, שניתן לחדור אליו באורח סמוי. העתקתו עתה — בפרט שעה שהדברים אמורים ב„מפתחות" של מעצמות זרות — היא משימה כמעט בלתי אפשרית. הסיבה לכך נעוצה בעובדה, שהוא שוכן ב„זיכרונן" של מכונות־הצפנה מיוחדות, שהן למעשה מחשבים.

עם זאת, יכולה ספינת ריגול לעסוק במה שמכונה „מודיעין רשתי". אם היא מסיירת, למשל, לאורך חופה של בלגיה, שבה נמצא מרכז נאט"ו, היא יכולה על־ידי ניתוח תכיפות התיקשורת בין תחנות שונות — שזיהוי מקומן כלל אינו מהווה בעיה — להסיק מסקנות מאלפות. כך, לדוגמה, אם תחנתה של חטיבת טנקים משנה את מקומה, מעורר השינוי שאלה בדבר סיבת תזוזתה, אפילו אין מפענחים את תישדורותיה. לעתים גורם לתמיהה גידול פתאומי בכמות התישדורות. ב־1956 הושמעה בעיתונים מערביים הטענה, כי היקף התעבורה האלחוטית בין שגרירותנו בפאריס ובין הארץ, בשבועות שקדמו למיבצע סיני, העיד כי משהו בלתי־רגיל עומד להתרחש.

לא כל ספינות־הריגול הסובייטיות כה גדולות וכה משוכללות כ„קרים", שבנוכחותה החליטה מוסקבה לכבד את ישראל. לפי שנתון ג'יינס, לסובייטים תשעה דגמים נוספים ומספרם הכולל — יחד עם אלה מסוג „פרימוריה" — הוא חמישים ושלוש, זהו מספר מדהים. הוא מצביע על פעילות מודיעינית במימדים עצומים. בשבועות אלה נתבשרנו, כי „ספינות־דיג" סובייטיות — אשר האנטנות המרובות והמיוחדות שלהן לא הותירו שום ספק ביחס לסוג הדגים שהן מבקשות לדוג — בולשות אחרי מיתקני־הנפט של בריטניה בים הצפוני. אוניות רוסיות אחרות התחקו, בעת התימרון הימי הגדול שערך הצי הסובייטי בשישה אוקיינוסים, על נתיביהן של מיכליות־נפט שמובילות את הזהב השחור מהמיפרץ הפרסי לאירופה ולארצות־הברית.

מיכשור השמדה

לא רק ברית־המועצות מפעילה, כידוע, אניות בילוש. אחדות מספינות הריגול האמריקניות זכו לפירסום בשל התקלות שאירעו להן. כך נפגעה מאש ישראלית האניה „ליברטי" בתקופת מילחמת ששת הימים, שעה שהתקרבה יותר מדי לזירת הקרבות. שלושים וארבעה מאנשיה נהרגו. כפי שהסתבר לאחר מכן, מיברק אוזהרה מוושינגטון שהורה לא להתקרב לזירה לא הגיע משום־מה לתעודתו. אף־על־פי־כן, הציעו — לדברי פטריק מק־קארווי, לשעבר איש־מודיעין אמריקני בספרו „המיתוס והטירוף" — ראשי המטות המשולבים להנחית

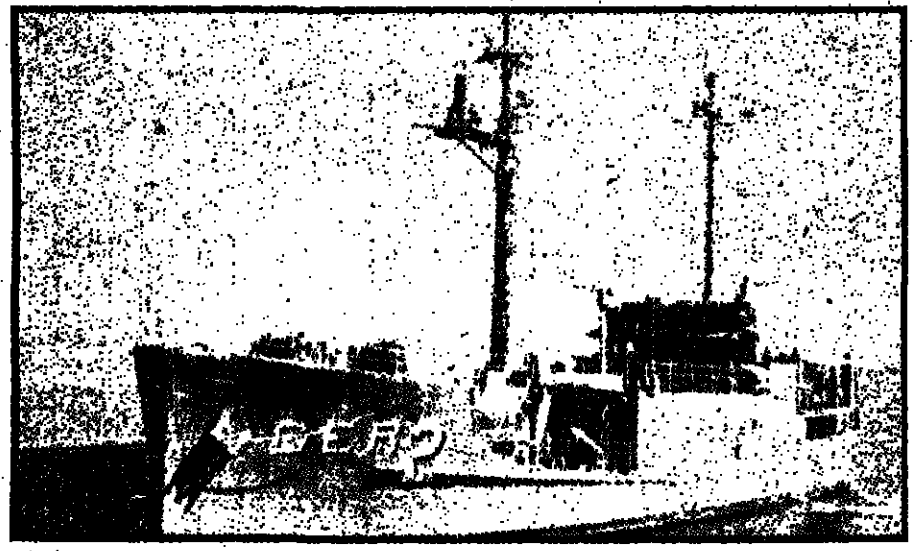

ספינת־הריגול האמריקנית „פואבלו", שנתפשה על־ידי צפון קוריאה

מוח האדם

מציעים ספרים לבית ולמשפחה
אטלס־עדי
+ מידע גיאוגרפי
סוף סוף גם בישראל
אטלס העולם והחלל
כדוגמת גדולי וטובי האטלסים העולמיים
שפע מפות ואוצר ידע אנציקלופדי ללא תקדים
המחיר 140 ל"י
הופיע
„מידע גיאוגרפי"
ספר המעדכן את
אטלס־עדי
בשורה לרוכשי האטלס כלי מידע־גיאוגרפי אשר לחשיב בחנויות וב„ידיעות אחרונות" את הספר „מידע" להשלמה
המחיר 30 ל"י בלבד
התלמוד ויוצריו
מאת אברהם משה נפתלי
מחיר חכרכים א' ב' 36.— ל"י
מחיר כרך ג' 28.— ל"י
לכבוד „ידיעות אחרונות" מחלקת הספרים ת.ד. 14125 ת"א
נא לשלוח לי את הספרים
מצ"ב שיק/המחאה דואר
סך
שם
כתובת

הפיתרון המתוק למחירי הסוכר

100% מתיקות
64% הוזלה
סוכראון
צנצנת סוכראון, שווה במתיקותה ל־2¼ ק"ג סוכר רגיל אך עולה 4.80 ל"י בלבד, במקום 13.5 ל"י (כמחיר ¾ ק"ג סוכר)
הסוכראון הינו מוצר איכות על בסיס סוכר טבעי (מכיל 98% סוכר) אך הוא מתוק פי 11 מסוכר רגיל. הסוכראון מכיל רק ½ קלוריות מזו המצויה בסוכר ומחירו נמוך ב־64%. בחשבון פשוט יכול השימוש בסוכראון לחסוך למשפחה המשתמשת ב־12-13 ק"ג סוכר, סכום של 45-57 ל"י לחודש!
מטע
נסו עוד היום את הפתרון המתוק למחירי הסוכר

DE MILO
יצירת המופת מעל כל האחרים...
שמן לשיזוף ריחני ותחליב ונעים

באמנים על מה?

חתונות ובר־מצוה
מ־22 ל"י לאדם
ברית מילה החל מ־10 ל"י לאדם
בכולון דבורה — טלפון 244366

DYLON דיילון
צבעי עור, זמש, בדים, בטיק וחומרי הלבנה
להשיג בחנויות הצבעים המובחרות ובחנויות כל־בו לנקיון
יבואן בלעדי: זאב גולמור בע"מ. טל. 03/35606 ת.ד. 29361 ת"א

ג׳ין ויילדר כד״ר פרנקנשטיין ועוזרתו, טרי גאר

הומור מיוחד

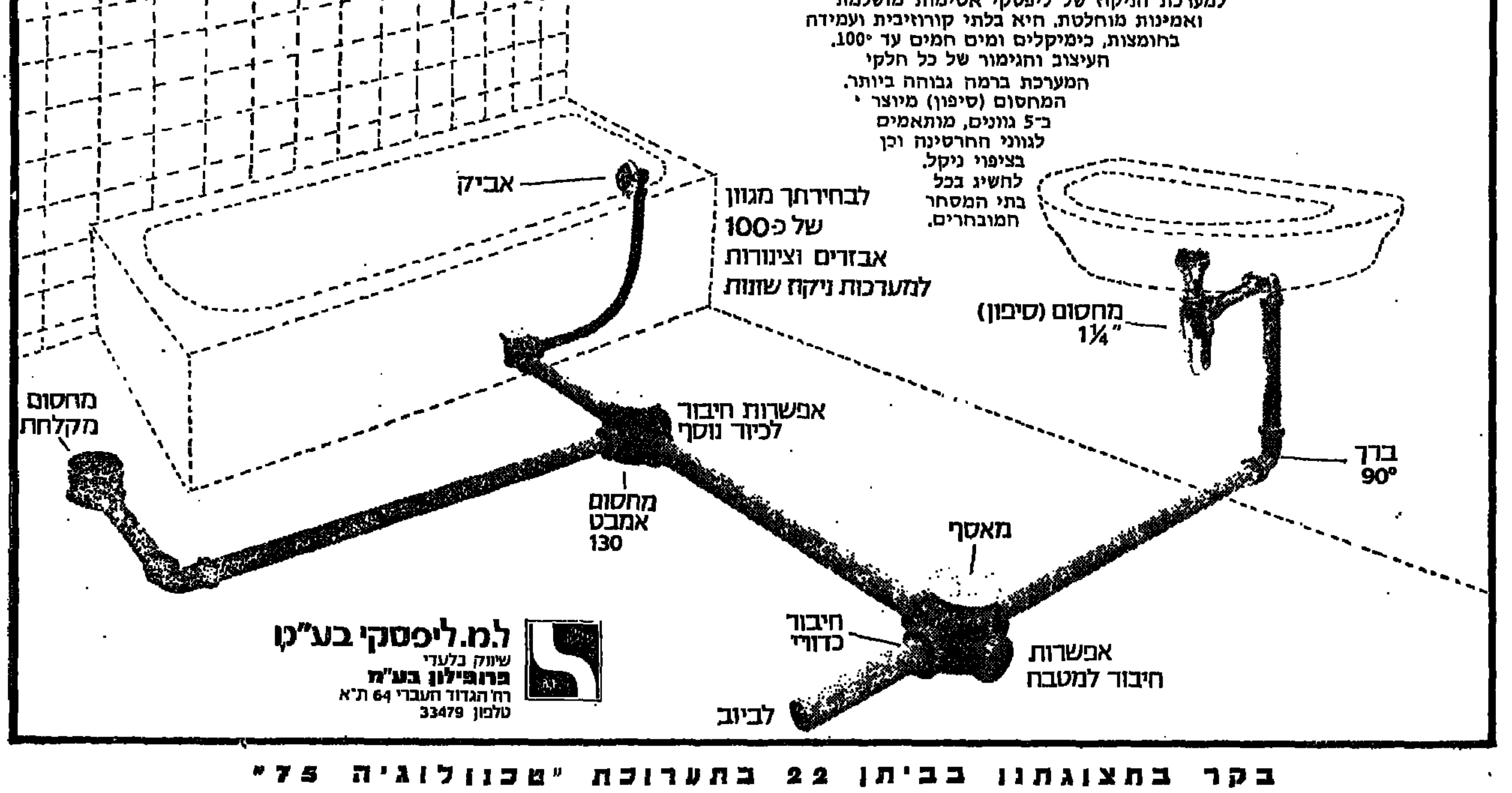

התקן מערכת ניקוז לחדר האמבטיה או למטבח תוך 60 דקות

לאור הצלחתו הגדולה של הסיפון הפלסטי, פיתחנו עבורך מערכת ניקוז משלמת מחומר פלסטי חדיש, המותאם במיוחד למטרה זו — PROPATHENE תוצרת ICI אנגליה.

המערכת כולה ניתנת להרכבה תוך זמן קצר ביותר, ללא כלי עבודה וללא מאמץ פיזי! אין צורך בהלחמות ובחיתוך הברגות.

והמחיר... זול מכל מערכת ניקוז מתכתית.

למערכת הניקוז של ליפסקי אטימות מושלמת ואמינות מוחלטת, היא בלתי קורוזיבית ועמידה בחומצות, כימיקלים ומים חמים עד 100°.

העיצוב והגימור של כל חלקי המערכת ברמה גבוהה ביותר.

המחסום (סיפון) מיוצר ב־5 גוונים, מתאימים לגווני החרסינה וכן בציפוי ניקל.

לבחירתך מגוון של כ־100 אבזרים וצינורות למערכות ניקוז שונות

ניתן להשיג בכל בתי המסחר המובחרים.

למ. ליפסקי בע״מ
שווק בלעדי
פרופילון בע״מ
רח׳ הגדוד העברי 64 ת״א
טלפון 33479

בקר במצגתנו בביתן 22 בתערוכת ״טכנולוגיה 75״

...לא בחירה

מאת יעל מור

9 מיליון אלכוהו־ליסטים חיים בארה״ב, חצי מיליון הם צעירים בני 9 עד 18. 4% עד 8% מכות העבודה שובלים מנגע זה, והנזק שהם גורמים נאמד ב־10 ביליון דולר לשנה.

השליטה בתנועות הידיים יורדים אף הם. השתוי הופך אטום לסובב אותו, לחפצים ולאנשים. הוא פחות ער לסכנה פיזית ולא חש בכאב. ריכוז גבוה של אלכוהול עלול לגרום, במקרים מסויימים, להלם ולמוות.

שתיין כבד ואלכוהוליסט

האלכוהול מוכר משחר ההיסטוריה האנושית ויש בו גם צדדים חיוביים ומהנים: יין משפר טעמן של ארוחות. הוא חלק ממשתאות ומטקסים דתיים. משקאות בנסיבות חברתיות מרוממים את מצב הרוח. האלכוהול נחשב אפילו משקה מפואר המרחיב את העורקים. ל״יין ישמח לב אנוש״ אין התנגדות עקרונית; כל עוד — כמו כל סם אחר — השימוש בו אינו מופרז, כל עוד השתיה היא איטית, מתונה ולא על קיבה ריקה, כל עוד היא נעשית בנסיבות חברתיות (לא לבד), כשהיא חלק מהן ולא מטרה לעצמה, וכל עוד אינך אחד מהקבוצה שעל־פי הסטטיסטיקה יש לך נטיה־לאלכוהוליזם.

הסיפרות העשירה על אלכוהוליזם מלאה בתיאוריות על הגורם למחלה: מחל מחוסר תזונתי מסויים; הפרעה כימית בתהליך חילוף החומרים; תורשה; הבלט בנטיה מאוחרת להומוסקסואליות; קשת נרחבת של הנחות הקשו־רות בסיבות פיזיולוגיות, ומניעים והפרעות פסיכולוגיים. יחד עם זאת, לומר שאלכוהול הוא הגורם למחלת האלכו־הוליזם — יהיה הפשטה יתר, כי זו עובדה סטטיסטית מוכרת, שלא כל צורכי האלכוהול נעשים אלכוהוליסטים. בארצות־הברית, לדוגמא, ישנם למעלה מאה מיליון צורכי אלכוהול מעל לגיל 15. אלכוהוליסטים: 9 מליון. אפשר אם כן לומר, שבגלל סיבה שאינה ידועה עדיין והמשמשת כיום נושא למחקרים, אנשים מסויימים אינם מסוגלים להכיל אלכוהול בתוכם מבלי ליהפך לאלכו־הוליסטים.

מהו הנעלם הזה, הנקרא ״פקטור X״ בחקר האלכוהולי־זם? אין דרך בדוקה לקבוע למי יש נטיה למחלה זאת, חיות ואלה שאינם שותים אינם יודעים על כך. סטטיסטית ידוע רק, שמאלה ששותים בכמויות רציניות, אחד לכל 13 בערך ייהפך לאלכוהוליסט. דבר נוסף ההופך את הבדיקה המוקדמת של הנטייה לבלתי אפשרית היא העובדה, שאין מאפיין למועמד לאלכוהוליזם: הנטיה קיימת בשני המינים, בכל הגילים, לאורך כל הסולם החברתי ובכל שכבת הש־כלה. המומחים הטוענים כי המחלה היא תורשתית, מודים שהיא אינה תורשתית מבחינה גנטית, אלא מהאספקט הסביבתי: ילדים הגדלים בקרבת אלכוהוליסט נוטים יותר לשתייה.

אלכוהוליזם, המוגדר כיום רשמית כמחלה על־ידי ה״אמריקן מדיקל סוסייטי״, שונה בכל זאת מרוב המחלות ומיוחד מבחינה זו, שבעוד שהוא מהווה ברוב המקרים סימפטום של סיבה ורקע סמויים — הוא הופך למחלה עצמה הדורשת טיפול מיידי ואינה מותירה, לפחות לא עד שלבי החלמה די מתקדמים, זמן לחפש את שורשיה. להתרכז אצל אלכוהוליסט על המצב שגרם לשתייה המופ־רזת, זה כמו להתחיל בחקירת הגורם לדליקה בעוד האש אוכלת... אצל מבוגר תהליך התפתחות האלכוהוליזם אורך

...כל המוח, מהירות הספיגה משתנה ואינדבדו־תלויה בכמות האלכוהול, במהירות השתיה ...החומרים של הגוף. קיבה ריקה וכן גמיאה ...את תהליך הספיגה. מחקרים מראים שאצל ...כ־75 ק״ג נעשה חילוף החומרים של 7 גרם ...שעה בערך. אם כמות האלכוהול רבה ...אינו מסוגל להשלים את חילוף־החומרים — ...יותר.

השקעה הרבה ב־יותר של האלכוהול היא על מרכזי העצ־בים, בעיקר על המוח. כל 7 גרם של אלכו־הול הורסים 40 אלף תאי מוח (בהתחשב בעובדה שהמוח מור־כב מביליוני תאים, הנזק הוא לא גדול יחי־סית, כל עוד השתיה היא מתונה). שיפוט, זיכרון וכושר למידה יורדים בהשפעת האל־כוהול. הקואורדינציה בתנועות, הדיבור ו־

הרס תאי מוח

שליש עד חצי מחולי־הנפש המאושפזים בארץ - אלכוהוליסטים

— מאת דבורה נמיר —

גם היום תוכלו לרכוש מערכת יוקרה ״אמבאסדור״ ב־3.800 ל״י

(והיא שווה הרבה יותר)

קח את עתון מעריב מיום 22.12.72, או ידיעות אחרונות מיום 5.1.73

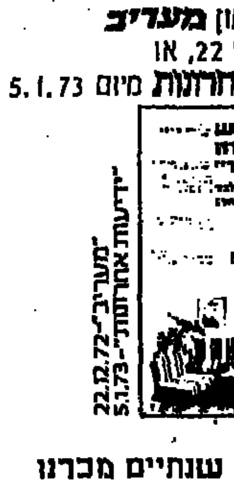

ותיווכח כי עוד לפני שנתיים מכרנו מערכת אמבאסדור כזו במחיר של 3,800 ל״י.

המחיר כולל שולחן סלוני

היום המערכת יפה יותר עם השכלולים של 1975.

אינו לא יוכל להציע לך הצעה כזו!

ההצעה לזמן מוגבל.

ניתן לקבל ב־10 צבעים שונים.

רהיטים לסלון, חדרי שינה ולפינות אוכל.

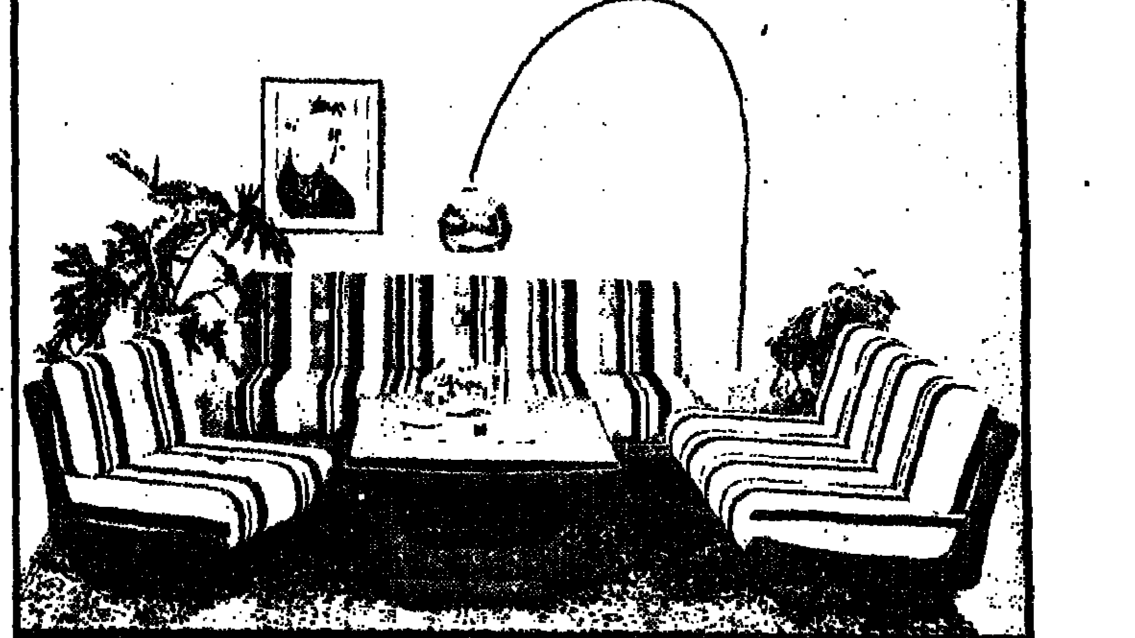

רהיטי אפרתי

תל־אביב: רח׳ הרצל 105, טל. 824777
תל־אביב: תחנה מרכזית, רחוב הנגב 4
חולון: ליד קולנוע ארמון, כיכר ויצמן 1

חלומות על גזרה חטובה?

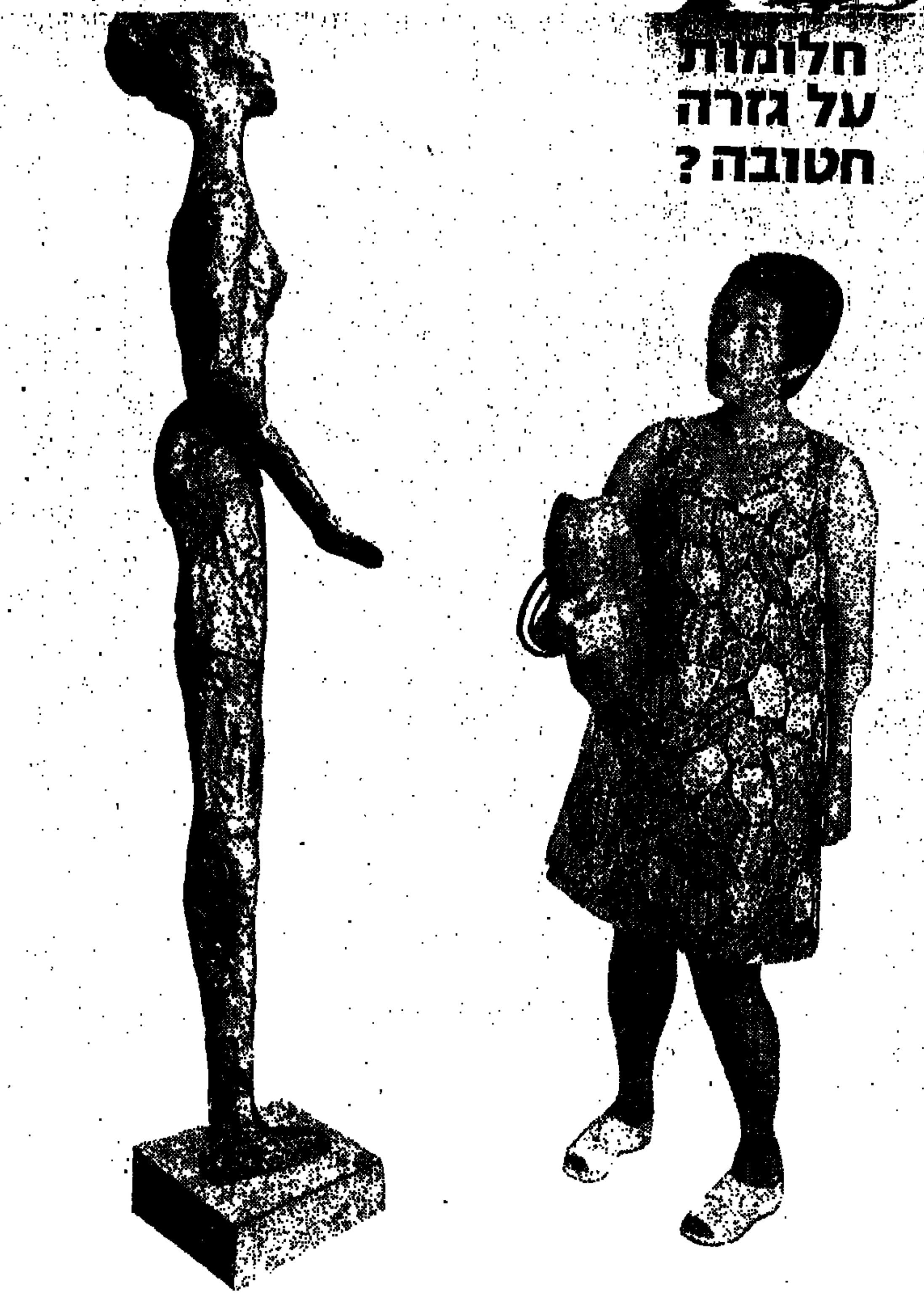

כיצד לרזות, להנות... ועוד לקבל הנחה!

הגבינה החדשה של "שטראוס", נעמן, מאפשרת לך לא רק לרזות ולהנות מטעמה הנפלא אלא גם לזכות בהנחה. זו גבינה לבנה בחושה הארוזה באריזה חסכונית של 500 גרם. ובאריזה כזו, מחירה של הגבינה נמוך יותר מאשר באריזות קטנות. נעמן מתאימה למריחה ולאפיה, ובכל 100 גרם 90 קלוריות בלבד.

[illegible]

שטראוס

הופיע ונמצא למכירה הרב מכר העולמי

לחיות

סיפורם של ניצולי האנדים

מאת פ. פ. ריד

המחיר 23 ל"י (במקום 28 ל"י)

- הדרמה המזעזעת מתחוללת אי־שם במרומי הרי האנדים המושלגים
- 70 יום החזיקו הניצולים מעמד — בלי ביגוד, כשהם מצטופפים ומתחממים בלילות איש את רעהו ותתקיימו הודות לכך שאכלו את בשר חבריהם שנספו.
- הספר שנחטף תוך מספר שבועות במאות אלפי עותקים

להשיג בכל חנויות הספרים או ישירות בידיעות אחרונות — מחלקת הספרים ת.ד. 14125 ת"א

לכבוד ידיעות אחרונות — מחלקת הספרים

נא לשלוח לי את הספר "לחיות"

שם ומשפחה ______

כתובת ______

מצ"ב שיק/המחאת דאר בסך 23 ל"י

______ חתימה

מפעלי "ידיעות אחרונות" — מחלקת הספרים

הקץ לג'וקים

חיסול חרקי־חבית עם אחריות לשנה

תל־אביב — [illegible]
אשקלון — 051-3019
חיפה — 04-522856
ירושלים — 02-226618
טבריה — 067-50488

בפקוח ארגונים
רשיון משרד הבריאות 15

5 שנים אחריות

דודי שמש

חיים קזז

דודי שמש וחשמל

רח' עצמאות 17, טל. 660903
[illegible]
רח' הגליל, טל. 20377

★ מצעים אקסקלוסיביים גם בהזמנה

★ שמיכות פוך ונוצות

★ מגבות ובגדי מיטה

לוקסוריה

ת"א, רחוב דיזנגוף 38, טלפון 280706

לידי ג'יין
[illegible]

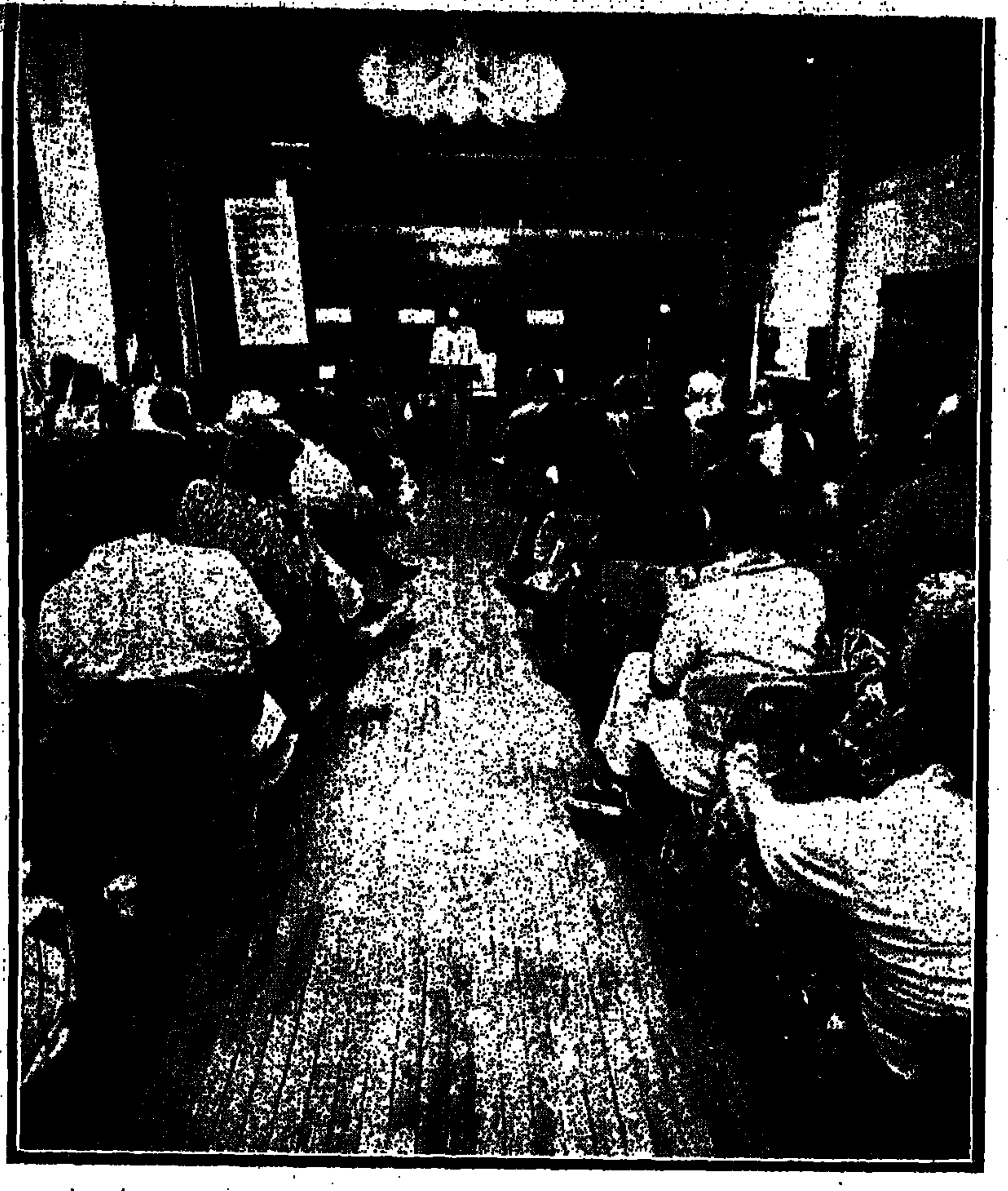

קבוצה של „אלכוהוליק אנונימוס" בפגישת־גמילה, מקשיבה להרצאה בנושא האלכוהול

משבע עד עשרים שנה. בממוצע הופך השתיין הכבד לאלכוהוליסט ממש תוך חמש עשרה שנה. ואחוז גדול מגיע לשלב זה תוך חמש שנים. אצל נוער, התהליך הוא מזורז ביותר וחמישה עשר חודשים של שתייה יהפכו את השותה לאלכוהוליק מושלם.

האלכוהוליזם כמחלה אינו שווה בכל הארצות. מנהגי השתיים קשורים באקלים, בצורת ובסוגי האוכל ובמנט־ליות החברתית, וכן גם צורת המחלה. בצרפת, למשל, שותים הרבה יין (בריכוז אלכוהולי נמוך) והשתיה בכמו־יות בינוניות או למעלה מזה נעשית לאורך רוב שעות היום. כתוצאה מכך נמצא תמיד האלכוהול בגוף השותה, עם תופעות קטנות מאד של שתיית יתר. ישנם לכן, עש־רות אלפי צרפתים שפיתחו אלכוהוליזם מבלי שיהיו שיכורים ממש אף לא פעם אחת. בארצות הברית ובי־ארצות אנגלוסכסיות אחרות, אין את ה„חלוקה השווה" הזו של שתיה לאורך היום. אלא כמות גדולה של משק־אות כבדים (בריכוז אלכוהולי גבוה), המתחילה בדרך כלל לקראת שעות הערב עם המרטיני לפני הארוחה העיקרית. האלכוהוליסט הצרפתי אינו יכול להימנע מ־שתיה. בניגוד לאלכוהוליסט האמריקני, שצורת שתייתו מאפשרת (בשלבים הראשונים של המחלה) את ההי־מנעות משתיה בשעות מסויימות. אצל האמריקני המחלה מתבטאת באובדן השליטה על הכמות הנשתית או על התוצאות ברגע שהוא לוגם את המשקה הראשון. עובדה זו, אגב, היא הבסיס לשיטת ההתנזרות שה־ .A.A דוגל בה, והמאפשר את החלמתם של האלכוהוליסטים: לא לגעת בכוסית הראשונה.

טרגדיה אמריקנית

שוב, יש להבדיל בין ה„שתיין הכבד" לאלכוהוליסט. בארצות הברית מעריכים את מספר צורכי האלכוהול בי־מאה מיליון. כחצי מאלה הם שתיינים כבדים, ומאלה כתשעה מיליון בלבד הם אלכוהוליסטים.

את צורכי האלכוהול בכלל אפשר להפריד לשלוש קבוצות: השתיין החברתי, השתיין הכבד והאלכוהוליסט. ההבדל העקרוני בין השתיין הכבד לאלכוהוליסט הוא, שבעוד ששניהם פונים לאלכוהול כפיתרון לבעיותיהם, מסוגל הראשון לשלוט בכמות שהוא שותה או להפסיק בכלל לשתות ברגע שנפתרת הבעיה שהעיקה עליו.

האלכוהוליסט לעומתו מגיע לשלב בו החלטתו לקצץ או להפסיק בכלל לשתות אינה אפקטיבית יותר. ללא עזרה מן החוץ לא תהיה לו יותר שליטה על הכמויות והנסיבות בהן הוא שותה, ולא על תוצאות שתייתו. קו בלתי נראה מפריד בין השתיין הכבד לבין המועד לאל־כוהוליזם בגלל נטייתו של האחרון לכך. אלה שאינם יודעים מהם סימני האזהרה עוברים קו זה, והם יהיו אלכוהוליסטים, תמיד.

האלכוהוליזם בארצות הברית הוא הבעיה הרפואית השלישית במעלה אחרי מחלות לב וסרטן. הוא גורם לנזקים ולהפסדים כספיים עצומים במשק הכלכלי, ולאובדן חיים יומיומי. את היקף הבעיה אפשר לראות מהסטטיס־טיקה הבאה: כחצי מתשעת מיליוני האלכוהוליסטים באר־צות הברית הן נשים. אחוז גדול מאלה הן עקרות בית ואמהות, ששלומם של ילדים נתון בידיהן. כחצי מיליון אלכוהוליסטים הם צעירים בגילים תשע עד שמונה־עשרה. מארבעה עד שמונה אחוזים מכח העבודה בארצות הברית הם אלכוהוליסטים (אלה המתגלגלים ברחוב הם פחות מחמישה אחוזים מהאלכוהוליסטים...) והנזק של מעבידים הקשור ישירות באלכוהוליזם כמו היעדרות מהעבודה, שגיאות בשיפוט, תאונות עבודה וכדומה — נאמד בעשרה בליון דולר לשנה.

כמאתיים אלף עובדי הממשלה הפדרלית בארצות־הברית (בתפקידים אזרחיים) סובלים מאלכוהוליזם. כי מחקר של הפנטגון על היקף הבעיה בצבא נמצא, שאר־בעים וארבעה אחוז סובלים משלב מסויים של אלכוהוליזם. ארבעים אחוזים מהזכרים המאושפזים במוסדות לחולי־רוח הם אלכוהוליסטים. שלושים ואחד אחוזים מהמתאבדים במדינה הם אלכוהוליסטים. הסיכוי להתאבדות בקרב אל־כוהוליסטים גדול פי חמישים ושמונה מאלה שאינם שותים. ב־1974 נהרגו 56,400 איש בתאונות דרכים באר־צות הברית. חצי ממספר זה קשור ישירות באלכוהול. מחקר מיוחד של ה־ .F.B.I מצביע על קשר אמיץ בין פשע לאלכוהוליזם. ארבעים וחמישה אחוזים מהמתקיפים וארבעים וחמישה אחוזים מהקורבנות היו שתויים לגמרי או שתו הרבה לפני הפשע.

מספרים אלה הפכו בשנים האחרונות את האלכוהוליזם ל„טרגדיה האמריקאית". היא מקיפה את הטרגדיה האי־שית של פקיד בכיר המחזיק בקבוק במגירה וחי בחרדה מתמדת לאבד את כל מה שבנה בחייו. את אם לילדים המוכרחה את הכוסית בבוקר כדי להתגבר על ידיה הרו־עדות ולהתחיל את היום. את הילד או הילדה בגיל העשרה, שמערבים את המוח שלהם עם ויסקי ולא יודעים עד כמה הם חולים. [illegible]

ארבעה שלבים

[illegible]

נימוש חלומות ישנים

[illegible]

הורסים 40 אלף תאי מוח

75% מהנערים ו־65% מהנערות בבתי־הספר התיכוניים בארה"ב שותים בדרגות שונות

אורך החיים של אלכוהוליסט נמוך ב־12 שנים מן הממוצע

(סוף בעמוד 39)

هكذا من الإصل

„מעשה בחייל"

מאת עדית נעמן

רשת הקונצרטים של „אמנות לעם" מפיקה; תיאטרון „בימות" מבצע; עמרי ניצן מביים — את יצירתם של סטראווינסקי ורמיז, המשלבת יחדיו כל אמנויות הבמה ואשר נסובה על נפתוליו של חייל עריק עם השטן

[illegible] שה בחייל", חתומים במקור אנשים ידועים ונעלמים. ה„נעלמים" הם כל אותם יוצרים אלמוגים העומדים מאחורי מה שקרוי „אגדות עם". ישנן „אגדות עם" עליהן חתלבשו יוצרים חוקיים, בעלי שם ומוניטין עולמי, העניקו להן מחותמם האישי והפכון לאגדות עם „יחוס ממשפחה טובה". וישנן אגדות אחרות, לא פחות מקסימות, עליהן לא חתום שום „אבא" מיוחס, ובמקום שם היוצר מופיע לידן תציון: המקור — עממי. לסיפור „מעשה בחייל" יש קצת מאלה וקצת מאלה: המקור הוא עממי, לקט של מעשיות־עם רוסיות, ששילהבו את דימיונו של המלחין איגור סטראווינסקי, אשר הביא אותן למחזאי הצרפתי־שווייצרי רמיז. סטראווינסקי הירגם את האגדות לשפת המוסיקה, רמיז תיבנת את האגדות לעלילה מחורזת, שיש בה קריין, חייל ושטן המחליף דמויות ונסיכה.

לחייל הקטן שלה וגואלת אותו מבדידותו ומשיעבודו לשטן. אלא שבסוף־בסוף, אין החייל נשאר עם אהובתו לנצח. היא נשארת לבדה, עם פרחי אדום בין חיים. והחייל הקטן והאהוב, תוור מרצנו החופשי ובראש מורכן בהכנעה אל השטן שלו, אל המוות. „כל מחי האהבה? — אשלייה" רק המוות הוא הוודאות המוחלטת, והמוות חזק מכל.

על האגדה המסובכת הזו, „מע־ [illegible]

כל אמנויות הבמה

[illegible]

רשת הקונצרטים פנו אל יעקב אגמון מ„בימות" ושאלוהו אם יוכל לבצע כמפיק את הצגת „מעשה בחייל" כמופע תיאטרוני משולב של מוסיקה, מישחק ומחול. אגמון השיב תיאורטית ב„כן" נילהב — והתוכנית הלכה לישון. מדי כמה חודשים היתה מתעוררת ושוב נחה, על הספקה של כ־30 אלף ל"י — אין מחליטים ביום אחד, וגם לא בשנה.

לפני כשנה, כשהבימאי עמרי ניצן הגיע לביקורו־מולדת, פנו אליו מ„רשת הקונצרטים" וביקשו את הצעת הבימוי שלו ל„מעשה בחייל" בתיאטרון משולב. מספר עמרי: „את המוסיקה אהבתי והיכרתי, אבל לקח לי כחודש לדגור על מעשה בחייל" כדי שאתאהב בזה. וגם אז לא היה ברור לי כלל מה הם הפנים הביתיים של כל העסק. כשהתיישבתי לעבוד על הבימוי, סידרתי כל תמונה ותמונה. הרוב הגדול מהצעתי נמצא עכשיו על הבמה, אם כי לא הכל. אילו כל מה שהצעתי אז היה עולה לבמה, היתה זו הצגה עמוסה מדי. גם כך אני עסוק בלקנן ולהוריד".

כל רגע שפן חדש

משנתקבלה הצעת הבימוי של עמרי ניצן החלו הגלגלים שוב לנוע. „בימות" כמפיק נכנס לתמונה, תקציב ההפקה נקבע ונשלפו בזה אחר זה השמות ההוסכים את תוכניות־הנייר לממשות בימתית מדברת, מנגנת, משחקת ומרקדת. יעקב שבתאי תירגם את הטכסט, נועם שריף נתמנה למנצח ומנהל מוסיקאלי, על הכוריאוגרפיה הושם משה אפרתי, ולתפאורה, תלבושות ותאורה נבחרו דני קרוון, משה בן שאול וכנצי מוניץ. מישה אשרוב הפך להיות המספר, עזרה דגן גב־

גדר תיל קרועה במלאת 30 שנה לשחרור אושוויץ

מאת שלמה שמגר

[illegible]

Apollo—Soyuz Stamps, Postmaster, Kennedy Space Center, FL 32815, UNITED STATES.

לוחמי ברזיל

[illegible]

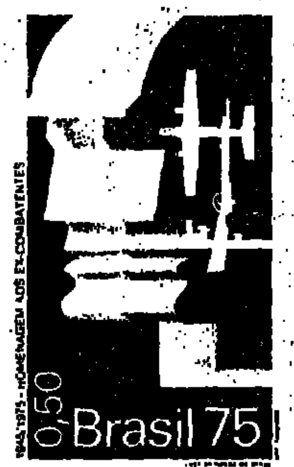

אמנות המאיה

[illegible]

ארכיאולוגיה בשווייץ

[illegible]

„ישראלים" בטוגו

[illegible]

תאומי־חלל

[illegible]

פסטיבל „שח־קיט"

מאת אורי צחור

[illegible]

היכן שומר היער?

מאת ג'קי

[illegible]

הזוכים בפרסים

[illegible]

תשבץ 7 ימים

מאת הלל הרשושנים

מספר 790

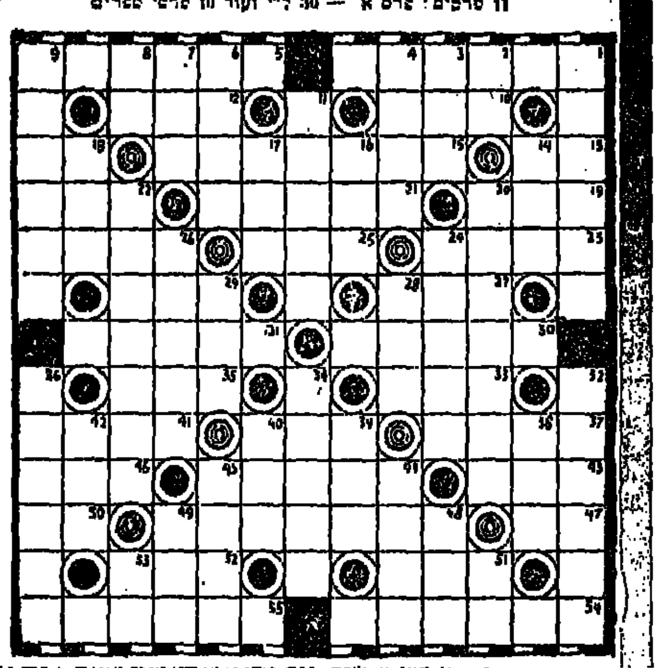

[illegible]

אותיות ומספרים

מספר 570

[illegible]

פתרון חידת „אותיות ומספרים" מס' 566

[illegible]

מצא את ההבדלים

[illegible]

דירון

בית האופנה לריהוט מודרני
אבן־גבירול 30, ת״א
2100 מ״ר תצוגה

יש רק אחד

כי "דירון" הוא לדעת אדריכלים ומעצבים, מרכז לתרבות דיור יחיד מסוגו בארץ, שכל ביקור בו הוא חויה.

כי רק ב"דירון" תמצא 2,100 מ״ר תצוגה מרהיבה של רהיטים, שטיחים, וילונות, מטבחים, אביזרי אמבט, כלי בית, מתנות ועוד ועוד... כל פריט הקשור בתרבות דיור אמיתית משל הבחירים שבמעלי אירופה וישראל.

הצעות לדוגמא:

1. כרמלה — CARMELA — סט ישיבה בריפוד מלא ספה 3+2+1 — 8,800.— ל״י

2. דיפלומט — DIPLOMAT — סט ישיבה בעור נפה טבעי בסגנון סקנדינבי. ספה 3+2+1 — 14,200.— ל״י

בצילום:
וודסטוק — WOODSTOCK
פאר העיצוב ההולנדי
5 כורסאות מודולריות
+ שולחן — 4,820.— ל״י

בוא אל החויה — בוא ל"דירון"

כל שתבקש - ב"דירון" יש

מפעלי ידיעות אחרונות מחלקת הספרים

בשבוע הספר העברי רכשו את הספרים הטובים ביותר בהנחות מיוחדות

בואו אל דוכני הספרים שלנו
בירושלים * בתל־אביב * בחיפה

מפעלי ידיעות אחרונות מחלקת הספרים

בשטן ובאהבה

החייל (עזרא דגן) והשטן (יוסף שילוח) באחת מתחפושותיו

הקריין, המספר את רצף העלילה: מישה אשרוב

קטע מחול: אסתר נדלר, יעקב שאר, גבי בר וחיליק דוד

חר להיות חייל. כשיוסף שילוח מגלם את השטן על כל גילגוליו הבימתיים. משה אפרתי בחר ב־חמישה רקדנים מלהקתו ונועם שריף הניף את שרביטו על שב־עה מנגנים.

כך יצאה ההפקה לדרך. אך לא כל ה"ענפים" החלו לחזור במ־שותף. הרקדנים, למשל, החלו ב־חזרות כחודש לפני השחקנים. כשהם עורכים את חזרותיהם ב־אולפן משלהם. התזמורת ערכה את החזרות ב"מועדון התיאטרון". השחקנים חזרו בניפרד. כשלכל "צד" לוח־זמנים משלו. כדי ל־קיים באופן קבוע תזמורת בת 7 נגנים, נאלצו להחתים 13 נגנים על חוזים קבועים. אך "אבטחה" זו לא מנעה שורה ארוכה של תקריות שפקדו הפקה זו בשר־שרת לאחר שמועד החזרות הוג־בל מראש לשישה שבועות בלבד (מהם רק בשבועיים האחרונים עובדים כל הפארטנרים במשולב על במה אחת), ושעומרי ניצן הבימאי זכה לכל הכינויים האפ־שריים של "אנטישמי", "אנטי־פועלי", "אנטי־לאומי" כשהעביד את שחקניו בפרך בכל יום שבת, ביום העצמאות שלא לדבר על אחד במאי ול״ג בעומר. החלו ה־צרות ניתכות על "מעשה בחייל": אביו של נועם שריף נפטר ו־הוא ישב "שבעה". עזרא דגן חלה בשפעת ונעדר שבוע. הספיק ל־העביר את חיידקיו לרקדנית אס־תר נדלר. כדמות הנסיכה, ש־חלתה בשפעת. ביום בו הבריא דגן, מנהל הייצור גוייס למילו־אים, כניל גם מנהל ההצגה. מה עוד? זה הכל בינתיים.

ובכל זאת, ההצגה עלה תעלה בפני קהל, כבר השבוע, וכפי שאומר אגמון בעל־הנסיון: "ל־במאי תמיד חסר שבוע אחד, ר־תמיד בסוף. אבל, מה שנותר ל־עשות בהצגה הוא להדק את ה־תפרים, לחזק את ההלחמות ש־בין האלמנטים השונים. כשהמש־תתפים יראו את הקהל באולם, ירעד להם ה"פופיק" וזה הכי טוב ל"הידוק התפרים"..."

עמרי ניצן, היושב מן הצד, מחייך בין שפם לזקן ומעיר: "מה שחסר לי על הבמה זהו ה"שימון" של העסק, המונטאז' אינו חלק עדיין. לקהל צריכה להיות הרגשת שבכל רגע נישלף שפן חדש מהשק, שלא יידע מ־איפה זה בא ולאן זה הולך, אך שיילך עם זה לאורך כל הדרך..."

מה צפוי לקהל שיבוא לר־אות ולשמוע את "המעשה ב־חייל"? הבמה נראית ריקה־כאי־לו ברגע הראשון. בקצה האחד ניצב הקריין מישה אשרוב, אשר יספר את קורותיו של החייל, ופה ושם, גם, יתערב בעניינים כדי לחטות את העלילה לכיוון הנכון. בקצה השני מאיר "פטוט" חש־מלי את דמות החייל, קטן וצנום וצועד, צועד, צועד על מקומו המורם במעין במה מעוגלת, נווד ניצחי של החיים. מעל לבמה תלויה כעין במה נוספת, עליה יושבים הנגנים והמנצח, ומבצ־עים את המוסיקה הקוסמת וה־אירונית של סטראווינסקי. עליה אומר הכוריאוגרף משה אפרתי, "זה היה הדבר הקוסם ביותר בש־בילי. המוסיקה של סטראווינ־סקי נולדה לריקוד. זוהי הפעם הראשונה שהלכתי לפשרה כיוצר עצמאי, כדי להשתלב באנסמבל העומד מעל לכל".

הכינור וספר הבורסה

הקריין מספר על החייל העייף ממילחמות ומתלאות הדרך, ש־פניו נשואות אל ביתו, אל ארו־סתו אל כפר הולדתו, והחייל ה־קטן עוסק בספירת המלאי של כל אוצרותיו. ביניהם כינור פשוט אך רב־מנגינות, כשאל ה־במה מונק מר שטן, בדמותו של צייד־פרפרים זומם ותככן; ה־שטן משכנע בפיתויים שונים את החייל למכור לו את כינורו, סמל הנעורים והתום. תמורת ספר זהוב שבו גלויים כל סודות ה־בורסה העתידים להתגשם. הוא אף מושך אחריו את החייל ל"יומיים־שלושה", כדי שיסור ל־ביתו וילמדו לנגן בכינור. סטייה קטנה בלבד, ולאחריה ימשיך ב־דרכו הביתה.

אלא "הסטיה הקטנה" במשכת מיספר שנים, וכשהחייל חוזר לב־סוף הביתה איש אינו מכירו עוד. הארוסה נישאה לאחר, האם וה־מישפחה אינם מכירים אותו, ה־ידידים כנ״ל. הדלתות ניטרקות מול חוטמו בזו אחר זו. והחייל יוצא למסע נדודים אינסופי, כ־שהוא צובר כספים ורוכש את כל אשר ירצה, בעזרת ספר־השטנים של הבורסה. סביבו נעים האותכים בנוגות לעת ערב. וה־חייל בודד ועשיר. השטן ממשיך לחולל סביבו, פעם בדמות רוכ־לת זקנה, המוכרת לו כינור ש־צלילו נגנב, ופעם בדמותו וב־צלמו של החייל עצמו, במישחק קלפים גורלי, בו החייל מפסיד את כל כספו לשטן, קורע לגז־רים את ספר הבורסה ומנסה לגא־ול את עצמו מבדידותו באהב־תו לבת־המלך החולה והנתונה בערפל תמידי, היא ישנה בעמי־דה, נתונה בתינומת ערפל לבנה והחייל משיבה לחיים בצלילי כי־נורו הקוסמים. לרגע אתה נושם לרווחה, סוף־סוף הגיע הסוף־הטוב של האגדה והאהבה מנצ־חת את השטן.

אך, לא, השטן אינו מוותר על טרפו בקלות. הוא מנהל עמו דו־קרב עיקש, והחייל מגן על אהב־תו בקשת הכינור. השטן לא ינ־צח את החייל בדו־קרב, כי אם בעצם מהותו ובוודאותו. כשה־חייל והנסיכה עורכים מסע נוס־טלגי אל כפר־הילדות, האם וה־מישפחה, נשארת הנסיכה בודדה לרגלי הכפר ומגדל הפעמונים של הכנסיה, פרח אדום בידיה. והחייל? הוא מפנה ראשו לא־חור, מבטו תר אחר דמות ידועה ומוכרת, ובראש מורכן, פרצופו התופשי חוזר החייל אל השטן.

עמרי ניצן מסרב לראות ב־זה סוף פסימי. הוא טוען: זו לא פסימיות, זו רציונאליות. כל ה־מוסיקה של סטראווינסקי היא אירונית מאוד, וזוהי גישתו ה־כללית לנושא: הוא משום רוצה לומר שהאהבה היא אשלייה יל־דותית והמוות הוא הקובע.

החיים שמתחת לאגדה

משהכין את עבודת הבימוי של "מעשה בחייל" מצא ניצן את עצ־מו במעין מצב של הצטדקות עצמית. שאל ניצן את ניצן: "..מה פתאום אני עושה כאן הצגה עם נסיכות, שטנים, וחייל, עם ספר הזהב של התומריות וכינור של תום ונעורים. אני, הרי, לא מרגיש בזה נוח!" והשיב ניצן לניצן בשאלה ריטורית: "מהו הנותן לאגדות העם והילדים משך־חיים ניצחי, תגובר על פני זמן וגיאוגרפיה? האלמנטים ה־אלה של נסיכים ונסיכות, ושט־נים שמוכרים להם את הנשמה, ועקירת האצבע שבעקבותיה בא העילפון והשיבה הביתה לאחר שנים ארוכות כשאיש אינו מכיר עוד את הגיבור שמכר נשמתו לשטן".

עמרי ניצן לא הסתפק בתשו־בה הריטורית הזו. הוא ביקש לחשוף את החיים שמתחת ל־אגדה. התעמק לשם כך גם ב־מישנתו הפסיכולוגית של יונג, המקדיש פרקים שלמים מתורתו להבנת נפש הילד דרך עולם ה־אגדות. יונג טוען, כי כל אותם אלמנטים "קבועים" המופיעים ב־אגדות, קשורים בחוויות־היסוד של האדם: עקירת האצבע, הדם הניגר והעילפון שבעיקבותיו. הם שיחזור איבוד הבתולים. הפחד מפני האם החודרת — שיחזור תסביך אדיפוס, הילדה הניבלעת בבטן הזאב — שיחזור הרצון לחזור אל רחם האם. וכן הלאה.

מהי חוויית־היסוד שמאחורי "מעשה בחייל"? — "חוויית ה־התבגרות של האדם". הכינור מסמל את התום, הנעורים והשלי־מות של הנוער, כשהם נעל־מים — לא יחזרו עוד. האהבה מעוררת את אשליית השלמות, אך אינה יכולה לגבור על הזמן, שסופו לנצח במירוץ.

"מעשה בחייל" נולד במוחו של סטראווינסקי כרעיון של תיאט־רון־כיס נייד. משהו קל, חסכוני ולא מסורבל, שיוכל להסתובב בארצות אירופה השסועה, של־אחר המלחמה העולמית הראשו־נה, להביא את בשורת התרבות לכל קצווי ארץ. להקת צבאית נוסח 1918. עמרי ניצן התקומם נגד הרעיון הבסיסי של להקה צבאית, כי בארץ המושג הזה נישחק מרוב שימוש. "מה שרצי־תי הוא לעשות תיאטרון פיוטי", הוא אומר. "לתאר ויזואלית את הפנים הפיוטיים של האגדה".

בהפקה זו של רשת־הקונצרטים חוזרת ההצגה לייעוד הבראשית שלה: תיאטרון נייד שיביא את בשורת התרבות לכל קצווי ארץ, לשם לא מגיעים לא הבימה, לא הקאמרי, ושאר התיאטרונים "ה־ניכבדים".

هكذا من الإصل

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

נמשכת ההרשמה ליתרת הדירות המוצעות בתנאים מיוחדים באזורי פיתוח

מי רשאי להירשם

תושבי ערי פיתוח (*) וכל מי שרוצה לעבור לעיר פיתוח, רשאי להירשם לתכנית זו וליהנות מהסיוע הניתן ע"י משרד השיכון במסגרת, כמבצע מיוחד, כפי שפורסם בעתונים.

(*) לפי קריטריונים שנקבעו ע"י משרד השיכון.

* חיילים משוחררים זכאים בתנאים לחוק לתגמולת המשכנתא ב־20%.

* החברה תשלם במקומך את מס ערך מוסף אם תשלם 75% ממחיר הדירה עד 1.10.75 לפי לוח תשלומים שיקבע בהסכם הרכישה.

תהליך ההרשמה

1. על הנרשם למלא טופס בקשה לסיוע במשרדי החברה ולצרף כל המסמכים הנוכלים להיות אסמכתא לבקשה.
2. על הנרשם להפקיד סך 5,000 ל"י לזכות החברה.
3. אישור הזכאות והפניה לבנק לקבלת סיוע יוצא מטעם משרד השיכון.

מגרש משחקים בשכונת מגורים שנבנתה ע"י חב' שיכון ופיתוח

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
בית שאן	88	4	160,000 ל"י
חצור	88	4	140,000 ל"י
קרית שמונה	81	4	145,000 ל"י
"	88	4	145,000 ל"י
" (נמכר)	~~92~~	~~4~~	~~153,600 ל"י~~
" (נמכר)	~~82~~	~~3~~	~~141,000 ל"י~~
מצפה רמון	70	3	130,000 ל"י
"	79	3½	150,000 ל"י

הסיוע שיינתן: משכנתא מכסימלית עד 95,000 ל"י; הלוואה עומדת (מענק) עד 25,000 ל"י

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
קרית גת (נמכר)	~~98~~	~~4~~	~~160,000 ל"י~~
קרית מלאכי	32	1	64,000 ל"י
"	77	3½	124,000 ל"י
"	71	3	117,500 ל"י
עכו	88	4	172,000 ל"י
"	75	3	153,300 ל"י
"	73	3	146,500 ל"י

הסיוע שיינתן: משכנתא מכסימלית עד 80,000 ל"י; הלוואה עומדת (מענק) עד 10,000 ל"י

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
אילת (נמכר)	~~88~~	~~4~~	~~195,000 ל"י~~
" (נמכר)	~~85~~	~~3~~	~~190,000 ל"י~~
"	80	3	185,000 ל"י

הסיוע שיינתן: משכנתא מכסימלית עד 95,000 ל"י; הלוואה עומדת (מענק) עד 30,000 ל"י

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
כרמיאל (נמכר)	~~92~~	~~4~~	~~153,600 ל"י~~
"	82	3	141,000 ל"י
"	79	3	140,000 ל"י
"	87	4	147,000 ל"י

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
טבריה	92	4	142,000 ל"י
"	82	3	130,000 ל"י
" (נמכר)	~~83~~	~~3~~	~~135,000 ל"י~~
"	92	4	145,000 ל"י
"	82	3	133,300 ל"י
דימונה (נמכר)	~~93~~	~~4~~	~~155,000 ל"י~~
"	78	3	140,000 ל"י
"	75	3	135,000 ל"י
" (נמכר)	~~99~~	~~4~~	~~165,000 ל"י~~
ערד (מגדלים)	77	3	155,000 ל"י
"	81	3½	162,000 ל"י
" (נמכר)	~~95~~	~~4~~	~~185,000 ל"י~~

הסיוע שיינתן: משכנתא מכסימלית עד 80,000 ל"י; הלוואה עומדת (מענק) עד 20,000 ל"י

אחד מהמרכזים המסחריים העשירים לשרותך בטבריה

אחת מדירות אלו יכולה להיות שלך בצפת

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
קרית ארבע	89	4	166,000 ל"י
"	71	3	142,500 ל"י
"	32	1½	74,000 ל"י
"	27	1½	62,000 ל"י
צפת	~~114~~	~~4~~	~~228,000 ל"י~~
"	~~86~~	~~4~~	~~176,000 ל"י~~
"	~~80~~	~~3~~	~~170,000 ל"י~~

הסיוע שיינתן: משכנתא מכסימלית עד 60,000 ל"י; הלוואה עומדת (מענק) עד 25,000 ל"י

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
נצרת	92	4	158,000 ל"י
עפולה	106	4	179,700 ל"י
" (נמכר)	~~87~~	~~4~~	~~139,000 ל"י~~
יקנעם (נמכר)	~~74~~	~~3~~	~~118,000 ל"י~~
מגדל העמק	79	3	145,000 ל"י
"	88	4	145,000 ל"י
"	70	3	119,000 ל"י
"	83	3	139,000 ל"י
"	72	3	121,000 ל"י
"	88	4	145,000 ל"י

הסיוע שיינתן: משכנתא מכסימלית עד 80,000 ל"י; הלוואה עומדת (מענק) עד 15,000 ל"י

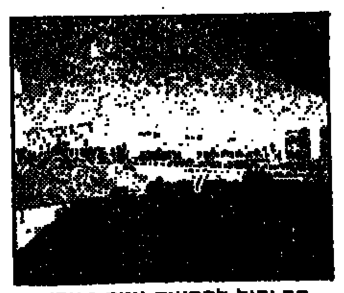

כך יכול להראות אזור מגוריך

	שטח במ"ר	מספר חדרים	מחיר ממוצע
באר־שבע (שכ' ה')	93—95	4	164,000 ל"י
" (רמת בצרון)	~~93—94~~	~~4~~	~~164,000 ל"י~~
"	~~89~~	~~3½~~	~~173,000 ל"י~~
"	82	3	160,000 ל"י
"	~~90~~	~~3~~	~~175,000 ל"י~~
נהריה	71	3	138,000 ל"י
"	73	3	141,000 ל"י
רכסים	75	3½	130,000 ל"י

הסיוע שיינתן: משכנתא מכסימלית עד 50,000 ל"י; הלוואה עומדת עד 20,000 ל"י

מקומות ומועדי ההרשמה, במשרדי שיכון ופיתוח לישראל: [illegible]

חברת שיכון ופיתוח

* מחיר קבוע ומבוקר.
* הלוואה בתנאים נוחים וללא הצמדה.
* פיתוח שכונתי מעולה ומלא.
* פיקוח מקצועי צמוד בכל שלבי הבניה.
* ערבות בנק מפחות לתשלומים ע"ח הדירה.
* יזום ובניה של חנויות ומרכזים מסחריים.

שלך... בזוקה

שרות חדש ליוצאים לנופש
22 20 42
24 שעות ביממה

אנו מציעים לך שרות חדש, אשר קל עליך את הזמנת הנופש ... "קל" ... — טל' 222042 לחזמנת טלפונית.

בטלפון זה תוכל לקבל את מלוא האינפורמציה על כל מלון וכל חבראת בארץ, על טיסות "ארקיע", ירח דבש, תכניות נופש מוזלות ועוד.

נאמר לך בבירור אם יש מקום ... עם סיכום ההזמנה נשלח לביתך או למשרדך את שובר ההזמנה, ע"י שליח מיוחד.

וחשוב ביותר: חברת "קל" אחראית שאכן יועמד לרשותך החדר שהזמנת.

אנא התקשר לטלפון 22 20 42, ותהנה משרות חדש חינם.

• בשלב זה מוגבל השרות לאזור ת"א בלבד.

חברת **קל** בע"מ רחוב גורדון 28 תל־אביב

אחים שלם מוכרים
חדרי שינה במחיר לפני הפיחות
4.750 ל"י בלבד לזמן מוגבל

חדר השינה כולל: ארון קיר 6 דלתות למטה 6 דלתות למעלה, 2 מראות בארון, שולם למכנסים וקופסה לתכשיטים. פורמייקה בפנים ובחוץ בדלתות לפי בחירה. מיטה זוגית, מזרוני פרדיז עם זכות השתתפות בהגרלת טיסה לאירופה חינם.

שולחן איפור עם מראה תוצרת חוץ
ישי
כסא פרווה

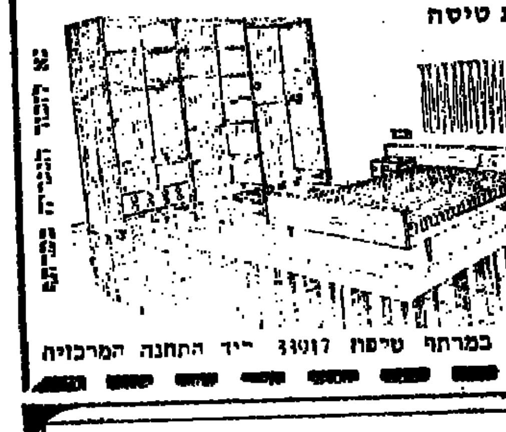

● נא לזכור הגנריה בפריתה

אחים שלם

תל־אביב רחוב ראש פינה 27, במרתף טלפון 33017 ליד התחנה המרכזית

קרנית
מכון לעדשות מגע
עדשות
רכות וקשות
חוברת הסברה תשלח לכל דורש.
גורדון 31, ת"א
טלפון 238642

נחג,
התנהג את החייל האמתין
בשרף כפי שאתה
רוצה שיתנהגו אל
החייל שלך.

עזור לילדיך — ולעצמך — באנגלית!

כן, כדאי לך לדעת אנגלית כדי לעזור לילדיך בהכנת השעורים. השליטה באנגלית תקדם גם אותך אישית בעבודה ובחברה, בלימודים ובחיי התרבות.

יתרונות השיטה:

תלמד אנגלית באמצעות אנגלית — כמעט ולא תזדקק למילון — תספוג דקדוק מתוך השפה עצמה — תקרא אנגלית נכונה — למד בנוחיות בזמן הפנוי שלך — יכל זאת בהדרכת מורים שיתקנו את תרגיליך בכתב.

מה אומרים הלומדים?

"אני מאד מרוצה מהשיטה שלכם...". אומרת גברת מרים הולצמן מפתח־תקוה.

ומר יחזקאל אלון מגבעתיים מחודה: "עלי לציין שאותו פרק לימודים שרכשתי בשיטתכם סייע לי הרבה בעבודתי". וכמוהם הביעו הערכה לשיטה ושביעות רצון ממנה לומדים מצפת ואילת, מכפר מונש וכפר סבא, מעיר חוזר ולהבות חביבה, מאפיקים ואופקים וכן מירושלים תל־אביב ויפה.

הצעד הראשון פשוט מאד:

גזור ושלח את התלוש עוד היום אל: "השיטה הטבעית" ת.ד. 4351 תל־אביב. חוברת הסברה בת 24 עמ' תישלח אליך מיד.

שלח מיד תלוש זה ותקבל חוברת הסברה חינם!

שם ....

כתובת ....

"השיטה הטבעית" מכונים להוראת שפות
ת.ד. 4351, תל־אביב

23.5.75—ד

רפואה:

קפל באוזן — סימן להתקף־לב

מאת ד"ר ב. עמוס

[illegible]

בבית ובמשפחה

סיר־הסירים:

מנות מרעננות לקיץ

דג בחלב עם רוטב טרטר

[illegible]

עוגת גבינה

[illegible]

תפיחת ביצים בירקות

החומרים: 3 ביצים קשות, 3 בצלים בינוניים פרוסים דק, 3 קשואים (בערך ¼ ק"ג) פרוסים לעגולים, 2 כפות מרגרינה לאדוי הירקות.

לרוטב הציפוי: 40 גרם מרגרינה, 40 גרם (¼ כוס) קמח, ¾ כוס חלב, 2 ביצים, 50—100 גרם פתיתי גבינה צהובה, פלפל, פלפלת חריפה.

מחממים בסיר 2 כפות מרגרינה, מוסיפים בצל, מאדים עד שנעשה שקוף, שמים את הקשואים, ממליחים קצת וממשיכים באידוי דקות מעטות. שמים את הקשואים עם הבצל לתבנית אפייה, עורכים מעל זה חצאי ביצים קשות, מצפים ברוטב. זורים למעלה פתיתי גבינה צהובה ואופים בחום בינוני עד שמתהווה קרום צהוב.

להכנת הרוטב: ממיסים בסיר את המרגרינה, מוסיפים את הקמח, בוחשים ויוצקים חלב קר. טורפים עד שמתקבל גוש שאינו נדבק לדפנות הסיר. מורידים מהאש, מקררים קצת, מוסיפים את הביצים, מחצית פתיתי הגבינה ומעט פלפל ופלפלת חריפה.

אורז בקריש עם פירות

החומרים: כוס אורז, 50 גרם מרגרינה, מעט מלח, 2 כוסות מים, כוס חלב, חתיכת מקל וניל, ½ כוס סוכר, ½ קופסה גבינה 9%, חבילת ג'לי אדום, נוזלים לפי המצויין על קופסת הג'לי, ½ ק"ג פירות טריים או מבושלים.

מרתיחים את המים עם המרגרינה ומעט מלח, שמים את האורז, מרתיחים, מכסים ומבשלים על אש קטנה עד שהנוזלים נספגים. מוסיפים חלב וחתיכת מקל וניל וממשיכים בבישול עד שגם

אמנות שימושית:

פסל אמנותי — כרהיט

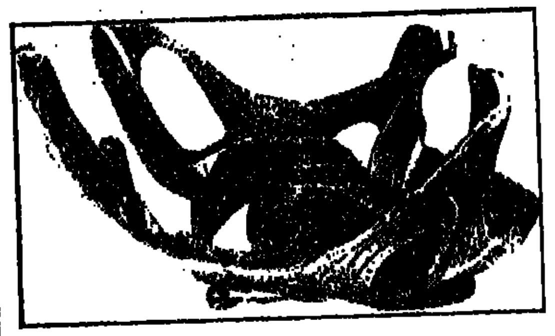

מעמד לשולחן סלוני — דגם של פסל, יצירתו של דן רפפורט

מאת הדסה מור

חדירתה של האמנות לתחום הכלים והחפצים השימושיים הולכת וגדלה משנה לשנה, והעיצוב האמנותי תופש מקום נכבד בתרבות הדיור.

הדגש החזק ביותר מושם בעיקר על הרהיט כמוצג אמנותי, ובזאת, כידוע, החלו עוד בימי לואי ה־14. אולי דווקא משום שלאחרונה פורחים בעולם החרקיים של הרהיטים העתיקים החליט מר יצחק אושינסקי, בעל חנות רהיטים בתל־אביב, לייצר רהיטים שיהיו אמנותיים, חדשניים ומקוריים ללא רבב של חיקוי.

הרעיון שלו היה להציב בחדר פסל אמנותי שישמש גם כרהיט שימושי. לשם כך הוא הזמין אליו את הפסל דן רפפורט. "מכר" לו את הרעיון, שהלהיב את דמיונו של הפסל. וכתוצאה מכך הוא עיצב עבורו מערכות של מעמדים ("רגלים") לשולחנות סלוניים ולמנורות־עומדות, שהנם פסלים מודרניים לכל דבר, עשויים מעץ או ממתכת, מגולפים ומפוסלים בצורות מעניינות ומופלאות.

ברגע ששמים על פסל כזה לוח זכוכית עבה — הוא הופך לשולחן מודרני מקסים, כאשר

"מלבישים" עליו אהיל יצוק פיברגלס — מעשה ידי האמן אף הוא — הוא הופך להיות מנורה, שהנה למעשה פסל הממלא פונקציה שימושית של מפיץ האורה.

"כל רהיט־פסל כזה, הוא יצירה חד־פעמית מקורית, שאין לה עותק דומה במקום אחר", אומר מר אושינסקי, המציג בימים אלה את הרהיטים־פסלים הללו בתערוכה מיוחדת בחנות "טיבולי" בתל־אביב.

• המחירים? — כ־4500—3500 ל"י לשולחן וכ־3000 ל"י למנורה.

התשובות הנכונות ל"מצא את ההבדלים"

1. דף נוסף בחוברת שעל הרצפה; 2. שמנו של ירחמיאלן; 3. כפתור על עמוד המדרגות; 4. מטבע נוספת על הרצפה; 5. ריבוע נוסף בווילון; 6. צורת הכורסה; 7. נעלי הפורץ; 8. צורת הצנצנת שעל השולחן.

ים ההפתעות של בזוקה

5555 פרסים

במבצע הפרסים הענק!

1 מפרשית גלית
6 סירות גומי עם משוטים
1 שעון צלילה זניט
4000 כדורי־ים
1047 חולצות טריקו
500 זוגות מחבטי־ים (מטקות)

תנאי ההשתתפות

כל השולח 10 עטיפות בזוקה אל „מבצע בזוקה" ת.ד. 50120 תל־אביב, וישלים את הסיסמא: „כיף לי עם ...."

ישתתף בהגרלה שתערך מידי שבועיים החל ב־1 ביוני ועד ל־15 באוגוסט.

כל המשתתף בהגרלות הדו־שבועיות, יושתתף גם בהגרלה הגדולה שתערך ב־15 באוגוסט, בה יוגרלו מפרשית ושעון צלילה.

כל המרבה במשלוח העטיפות, מגדיל סיכוייו לזכות.

ההשתתפות בכל ההגרלות אסורה על עובדי חבי בזוקה ועובדי פרסום אריאלי.

כיף לי עם בזוקה

אריאלי

2 דירות
3 חדרים, 3 חדרים
7 מכוניות
3333 פרסים בהגרלת
האגודה למען החייל

נאמנים על מי?

תלמיד תיכון
נצל את חופשת הקיץ!
למד אנגלית בהתכתבות
לפי השיטה הקלה והנוחה ביותר
בעזרת חומר מעניין ומוצלח.
(הנחות לחיילים ולתלמידים)

LEARN ENGLISH BY CORRESPONDENCE

- Grammar
- Compositions
- New Words
- Short Stories

לכבוד
ליאון מינצברג, ת.ד. 39252 תל־אביב
נא לשלוח לי את כל הפרטים על הקורסים שלכם.

שם: ....
כתובת: ....
רמתי באנגלית: ....

השחקנים וחשפו ב„טיפולו" של הבמאי היהודי מל ברוקס לדמות פארודית מטורפת, הראויה בעצם לרחמים ולחיבה

בטירת המסתורית מתכננים ד״ר פראנקונסטין ועוזריו את המיפלצת

זוועה מצחיקה

מאת עמנואל בר־קדמא

כאשר היה מל ברוקס בן 14, נתנו לו למלא תפקיד ראשון בתיאטרון — זקן בן 75. לא היה לו הרבה מה לעשות. רק להגיד מישפט ולמזוג משקה לתוך כוסות. בהצגת־הבכורה, הוא שפך את המשקה על פני כל השולחן וגם שבר את הבקבוק. השחקנון הצעיר לא התבלבל, רץ אל קידמת הבמה, הסיר את הפיאה הנוכרית הלבנה וקרא אל הקהל: „מה אתם רוצים — אני רק בן 14 !"

אמר — ונמלט. המפיק רודף אחריו עד עצם היום הזה.

מל ברוקס הוא הבמאי, שהצחיק אותנו עד דמעות ב„אוכפים לוהטים". אותה אנארכיה פילמאית, שאינה מתאמצת להיות אסתטית ובלבד שתהיה מצחיקה — אבל גם מצליחה להיות סאטירה נגד כל מה שאתם רוצים. זה האיש, שהביא שריף שחור מאוד לעיירת־בוקרים; דובב צ׳יף אינדיאני באידיש; הרקיד חיילים נאציים במחול הקאן־קאן; הביא פארסה של מארלנה דיטריך אל ה„סאלון" המערבוני.

„מל", אומרים עליו, „הביא את הטעם הרע למצב של מכובדות"...

„עזוב אותי עם אלה", משיב מל ברוקס. „רק העשירים חושבים פעמיים עד שהם צוחקים. הם צוחקים בזהירות — יש להם מה להפסיד. העניים, לעומת־זאת, זקוקים לצחוק — בכדי לשכוח עד כמה אין להם על מה לצחוק..."

תמיד נהגו להשוות את מל ברוקס לוודי אלן — היהודי השני, שידע להצחיק את האמריקנים עד־דמעות. אלא, שתמיד אמרו, כי ההומור של אלן פוגע בך בראש, ואילו של ברוקס — במפתח־הלב. כלומר — הומור לא כל־כך מנופה... ב„פראנקנשטיין הצעיר" מוכיח ברוקס, שגם הוא יודע את סוד חוכמת הדקויות ושילובם למיקשה אחת עם „משיכות־המכחול" הגדולות והגסות של ההומור היותר־עממי.

מיפלצת אומללה

„פראנקנשטיין הצעיר" — הלוא הוא ג׳ין ויילדר, הזכור לנו לטוב כעוזרו של השריף הכושי ב„אוכפים לוהטים" — הוא כירורג אמריקני סטרילי, שאינו רוצה לשמוע דבר על סבו המטורף — אותו סב, שנכנס להיסטוריה של הזוועה, בזכות אותן מיפלצות שיצר בטירתו המסתורית בטראנסילבאניה. אפילו לשם הוא מתכחש. „קוראים לי פראנקונ־סטין". הוא מתקן את מי שמבטא את שמו בהיגוי הטראנסילבאני הישן. חייו של המנתח משתנים, כאשר מודיעים, כי ירש את הטירה המסתורית — והסקרנות דוחפת אותו לנסוע ולראותה במו־עיניו. קסם־המסתורין כובש אותו — וסופו, שהוא יוצר מיפלצת (השחקן פיטר בויל) משל עצמו — שהיא תערובת של רוצח שניתלה ונקבר ומוח של יצור א־נורמלי (הכוונה המקורית היתה להשתיל לה מוח של גאון, אלא שעוזרו השלומיאל, אייגור, שפך את המוח של הגאון והביא לו, תחת זאת, את המוח המעוות). המיפלצת מטילת־האימה, מסתבר, היא בעצם יצור די אומלל, הזקוק אף הוא לאהבה, לחיבה ולרחמים...

סרטי־הזוועה, נוסח „פראנקנשטיין" של שנות השלושים, זוכים לאחרונה לרנסאנס מסויים. התחיל בזה רומאן פולנסקי עם „תינוקה של רוזמרי" ו„היזהר, אתה נושך את צווארי". בשנה האחרונה, יצאו לשוק עוד שניים־שלושה סרטי „פראנקנשטיין" — לרבות של הצייר־הקולנוען אנדי וורהול. ברוקס, המעיד על עצמו שבילדותו נדדה שנתו מעיניו מאימת סרטי־הזוועה שראה, התכוון בסרט זה לכמה דברים: להגיש מעין „הצדעה" לסרטי־הזוועה הישנים, לעשות עליהם פארודית מטורפת וגם, דרך־אגב, לקטול בדרך כמה פרות קדושות, יותר אקטואליות.

„חיפשתי", מספר ברוקס, „את האמת שמאחורי המשפטים־הקדומים של הזוועה. רציתי להציג את דרך־התנהגותם של אנשים אמיתיים — מטורפים, אבל אמיתיים — באותה טירה. עשיתי את זה עם כל החיבה שבעולם לאותם סרטים ישנים וגדולים.

בדחן מבוקש

התסריט המקורי היה של ג׳ין ויילדר. הוא הביא אותו אל ברוקס, והשניים הסתגרו למשך כמה שבועות בחדר של בית־מלון — והתוצאה, אשר אומרים שהיא מיתון מסויים לאוריגינאל — היא המוצר שלפנינו. מאדליין קאהן, מי ששיחקה את הפארודיה על מארלנה דיטריך ב„אוכפים לוהטים"; פיטר בויל (המפלצת); טרי גאר (עוזרתו של המדען לתפקידים מגוונים); ומארטי פלדמן (שחקן יהודי־אנגלי, המשחק את האסיסטנט אייגור) — קראו, נדלקו ובאו לעבוד איתו.

מל ברוקס נולד בלב הגיטו היהודי של ברוקלין, בתור מלווין קמינסקי. נער קטן, צנום — שרק לשונו החריפה הצילה אותו מהיות השעיר־לעזאזל השכונתי. „הייתי מוציא מחפה מלח לאי־ידועה, והחזקים של השכונה היו נשארים עם האגרוף באוויר מרב תדהמה". הוא גדל בעיצומה של תקופת־השפל, וסייע לפרנסת המשפחה מגיל אפס. חיפושי־העבודה הביאו אותו ל„חגורת־הבורשט" — אותה שרשרת של בתי־מלון ובתי־מרגוע יהודיים בהרי הקאטסקיל. הוא התחיל כשדת וכנער לכל־המלאכות. אבל כבר אז ביקש להצחיק, ותוך כדי עבודות־ניקיון סביב הבריכה, היה נוהג ללבוש מעיל עליון, ליטול לידיו שתי מזוודות מלאות אבנים ולקפוץ מקרש־הקפיצה, בחיקוי של טובע. ובאמת, כל אימת שביצע את האקט — כמעט טבע. רק המציל — „גוי גדול, עם לב זהב" — היה מתערב כל פעם ומוודא.

(סוף בעמוד 29)

פיטר בויל בדמות המיפלצת שמחפשת אהבת

לא שנגיד בניה

[illegible]

שומרי מחיר ושומרי משקל של עסיס

מיצים ממותקים דלי סוכר

5 מיצים ממותקים דלי סוכר של עסיס עולים לך פחות ונותנים לך משקה טעים מרוה ועסיסי. מיצים ממותקים דלי סוכר מכילים מחצית כמות הסוכר ומחצית כמות הקלוריות. כל בקבוק מיץ ממותק דל סוכר של עסיס מכיל גם הוא 25 עד 30 כוסות של משקה טעים מרוה ועסיסי. פקק ירוק־סימן היכר למיצים ממותקים דלי סוכר של עסיס. מחיר מומלץ לצרכן:

לימון	תפוז	מנדרינה	פטל	תות שדה
5.– ל״י	5.– ל״י	5.– ל״י	6.80 ל״י	7.20 ל״י

כי עסיס זה עסיס

מפעלי „ידיעות אחרונות" — מחלקת הספרים ● הוצאת „יבנה" בע״מ

הופיע ונמצא למכירה

הכרך השלישי

התלמוד ויוצריו

(דורות האמוראים חלק ב׳)

מאת אברהם משה נגעל

„אור תולדותם, אישיותם ופעלם של חכמי דור שני ושלישי לאמוראי בבל. דור רב הונא, רב חסדא, רב יהודה בן יחזקאל ודורם של רבה בר נחמני ורב יוסף.

הכרך השלישי (דורות אמוראים ב׳) הוא המשך של 2 הכרכים הראשונים (דורות התנאים ודורות האמוראים א׳).

מחיר הכרך —.28 ל״י

ניתן להשיג את 2 הכרכים הראשונים (דורות האמוראים א׳ ודורות התנאים) במחיר —.36 ל״י, מחיר כל 3 הכרכים —.64 ל״י.

هكذا من الأصل

לבית ולמשפחה

משאל בין 1500 נשים בארה״ב הוכיח כי עקרות־הבית מאושרות בתפקידן, בדיוק כפי שמוצאות סיפוק הנשים העובדות

האם נשים נשואות מוצאות סיפוק רב יותר בדרך להגשמתן האישית, כשהן עקרות־בית או עובדות מחוץ לביתן?

שאלה זו, היא היום אחת השאלות העיקריות המועלית בכל ויכוח על מעמד האשה, והתנועות לשחרור האשה בכל העולם המערבי מנסות, בעצם, לדרוש את שיחרור האשה מ...התחייבויותיה כלפי משק־ביתה.

פסיכולוגים רבים עדיין טוענים, וממשיכים לטעון, כי היעדר האם מן הבית, בעיקר כאשר ילדיה קטנים, עלול לגרום להם נזק חינוכי, אך שוב אי־אפשר להתעלם מן העובדה, שיותר ויותר נשים יוצאות לעבודה ומתחילות להוות גורם חשוב, בכוח העבודה של המשק.

בארצות־הברית, למשל, כבר עובדות 21 מיליון נשים נשואות, ומספר זה מהווה למחצית מכלל הנשים הנשואות בארה״ב, שהוא 49 מיליון.

אהבה לשני עולמות

את דבר הנשים, מביאות אל הציבור הרחב, נושאות דגל שחרור־האשה, עסקניות בארגוני נשים, חברות כנסת וסרלמנטים בעולם, כשהן מותירות מקום קטן ביותר להתבטאות הנשים בהן מדובר.

הירחון האמריקני „גוד האוסקיפינג", ערך לאחרונה משאל־ענק בין 1500 נשים עובדות מחוץ־לביתן ועקרות בית, כדי לחקור מה היא עמדתן שלהן ביחס למצב בו הן שרויות, בוויכוח על השאלה: „עבודה או משק־בית ?".

תוצאות המשאל, מצביעות באופן מפתיע ביותר, כי למעשה מאושרות הנשים, כל אחת בתפקידה היא. כלומר, אלה העובדות מחוץ־לביתן — היו בעצם שבעות־רצון מן העבודה שמוטל עליהן כפל־תפקידים, בעוד עקרות־הבית, רצו בדרך כלל להישאר בביתן ולא לצאת לעבודה.

כך או כך, הביעו הנשים העובדות שביעות־רצון מן העבודה שהן פעילות ב„שני העולמות" גם יחד.

רק 12 אחוז מן הנשים שהיו עקרות־בית בלבד — הביעו רצון לצאת לעבודה. שמונים וחמישה אחוז מעקרות־הבית — רצו להמשיך להישאר בביתן, ולהסתפק בעבודות שהבית והמשפחה מטילים עליהן.

בין הנשים הנשואות שעבדו מחוץ לביתן, לעומת זאת, היו רק 66 אחוז שהעדיפו לעבוד בחוץ, בעוד ש־28 אחוז מהן — היו מעדיפות לשבת בביתן — במקום לעבוד מחוצה לו.

עובדה מפליאה נוספת היתה זו שקבעה כי אחת מכל ארבע נשים עובדות, מקנאה ממש בעקרות־הבית שאינן עובדות, בעוד שרק אחת מכל 12 עקרות־בית, קינאה ממש, בנשים העובדות מחוץ־לביתן.

כמה מסקנות מעניינות אחרות שנתקבלו במשאל הענק:

● הנשים העובדות טענו בדרך כלל, כי הבעל והאשה חייבים להגיע להסכם כלשהו, בדבר ניהול משק־הבית בצורה תקינה. הן קבעו כי התרומה בעבודת משק־בית בלבד, היא שיעמום איום, ומשום כך הן מעדיפות לצאת לעבוד. הן גם היו בטוחות, שדווקא האשה העסוקה מאוד, שמוטלים עליה תפקידים גם בבית וגם בחוץ, מצליחה להסתדר טוב יותר עם הזמן, להתמסר לילדיה ואפילו להיות פעילה בעבודה ציבורית. פרט לכך היא מצליחה להתעניין בעבודת בעלה, אפשר לסמוך עליה כשיש צורך בהתנדבות, והיא תמיד מלאה מרץ ובעלת מזג טוב.

אי תלות פינאנסית

הנשים העובדות ציינו כאלמנט חשוב גם את העובדה, שהן חשות עצמן בלתי תלויות מבחינה כספית, וכן, כי היעדרותן מן הבית, היא שגורמת להן להתמסר יותר לילדיהן.

● הנשים העקרות־בית שהעדיפו להיות עקרות־בית בלבד — הטעימו בדרך־כלל על [illegible] בשעות הבוקר, כשעליהן להכין את ילדיהן לבית־הספר ולהיות מוכנות לצאת בזמן לעבודה. הן קבלו על הבעלים שאינם עוזרים להן בבית. אך יחד עם זאת הן היו גאות על שהן מצליחות, למרות 40 שעות עבודה בשבוע, לנהל את משק־ביתן ביעילות ובנקיון, לתכנן ארוחות, לארח אורחים, ליהנות במחיצה בני משפחתן ואפילו לעזור לבעליהן. הן היו רוצות לבלות קצת יותר זמן עם ילדיהן.

● עקרות־הבית שהיו מאושרות לשבת בביתן — טענו שהאתגר שבהקדשת עצמן למשפחתן הוא גדול ועצום ומביא להן סיפוק רב. הן ציינו באושר רב את הימצאותן ליד ילדיהן הגדלים, ולא היו רוצות שילדיהן יגודלו ע״י עוזרת או מטפלת. הן גם טענו כי נשים עובדות נתונות יותר בסכנת הבגידה בבעליהן, במקום העבודה שלהן.

האם הבעל עוזר

● עקרות־הבית שהיו רוצות לעבוד בחוץ — סיפרו כי הן חשות עצמן במלכודת בתוך הבית, כי הן כלואות וכן הן משועממות. רבות מהן גם ציינו כי לא יצאו לעבודה בחוץ, רק משום שהבעל התנגד לכך, והן לא רצו להרוס את חיי הנישואין שלהן.

מחצית הנשים העובדות טענו, כי לנשים העובדות יש סיכוי גדול יותר לחיי נישואין מוצלחים מאשר לעקרות־הבית. כל הנשים, משתי הקבוצות, הסכימו כי לאשה העובדת יש עצמאות פינאנסית גדולה יותר, ויש לה מעגל גדול יותר של ידידים.

על חיי הנישואין של עצמן, ענו 1500 הנשים שהשתתפו במשאל, כי הן מאושרות במצבן. 78 אחוז מן הנשים העובדות ו־97 אחוז מעקרות־הבית לא היו מסכימות לעבור לצד הנגדי של מעמדן.

על ידרך ניהול משק־הבית בשתי הקבוצות, התברר כי הבעלים עוזרים בדרך כלל בעבודות הבית. אך יחד עם זאת נמצא, כי העובדה שהאשה עובדת — אינה גורמת לכך שהבעל יעזור יותר. בשתי הקבוצות נמצא כי אחד מכל שלושה בעלים, אינו נוקף אצבע בבית. עריכת קניות היתה המלאכה המועדפת ע״י הבעלים שעזרו לנשותיהם.

מחצית הנשים העובדות טענו, כי יש להכיר בעבודת־הבית במקצוע, בעוד שבין עקרות־הבית היו רק 25 אחוז אשר טענו כי אומנם יש לשלם משכורת לעקרת־הבית, על עבודתה.

טענו עקרות־הבית: משכורת? מי ישלם אותה? בעלי אינו יכול להרשות לעצמו לשלם את מחיר העבודות הללו, לו היה צריך לשכור אשה (או נשים) שתעשינה זאת במקומי".

חלק מן הנשים שהיו עקרות־בית טענו, כי יש להבטיח אותן מבחינת הביטוח הלאומי, הפיצויים וזכויות פנסיה.

ראוי לציין, כי המאושרות ביותר בין הנשים הנשאלות היו אלה שהצליחו להסתדר במשרה חלקית בלבד. כך הן חשו שהן מקדישות מספיק זמן לביתן, אך גם עוסקות בעבודה המביאה להן סיפוק אישי מחוץ לביתן.

בלי רגשי אשמה

דרישות שונות הועלו ע״י המרואיינות, שהתייחסו לחיבטים השונים של מצבן כעקרות־בית או כנשים עובדות:

● דרישה ליצירת משרות חלקיות רבות יותר לנשים;

● דרישה ליצירת תנאים זולים יותר לאמהות עובדות, בכל הנוגע לטיפול בילדיהן בשעה שהן עובדות.

אך יותר מכל אלה, היתה משמעותית התגובה של הנשים אשר ביקשו כי איש לא יתערב בזכותה של האשה לבחור בין עבודה במשק־ביתה ועבודה מחוץ לביתה. וכי לאחר שהאשה החליטה על דרכה — יכבדו הכל את העובדה שבחרה דווקא להיות עקרת־בית, או אשה עובדת מחוץ לביתה. ולא ינסעו בה, בשני המקרים גם יחד — רגשי אשם.

אלכס

Alex
Auto Air Conditioning

אלכס־אוריגינל
למיזוג אויר מושלם במכוניתך

„אלכס אוריגינל" המזגן המקורי והיחיד המתוכנן ומיוצר לכל סוג מכונית בנפרד.
פיתוח, תכנון, ייצור, התקנה ושירות, הכל תחת גג אחד
חב׳ אלכס בע״מ - מזגנים לרכב.
רח׳ היציקה 18, רמת־גן, טל. 723625
באיזור הדרום להשיג אצל: „קירור בני" באר־שבע,
איזור התעשיה, דרך הגדרים, טל. 057-76812

צוות ה.י.ל בונה
בריביירה ראשון־לציון

בגבול הים
הצופה לריביירה
ראשון־לציון
(חוף הרחצה),
בונה צוות ה.י.ל.
שכונת מגורים חדישה,
תכנון ובניה מודרניים
בשיטות חדישות.
שלב א׳ בבניה, 2 רבי קומות,
דירות בנות 3 ו־4 חדרים.
תנאי תשלום נוחים.
לפרטים נא לפנות:
צוות ה. י. ל. לבניה והשקעות בע״מ
רחוב מונטיפיורי 32, ת״א. טל. 290931/2/3,
ולמשרד דוניץ,
רח׳ סוקולוב 31,
ראשון־לציון

לפראנקו נותרה זכות חתימה בלבד

משקיפים בספרד שואלים עצמם, כמה זמן יכול עוד להימשך המצב הארעי, בו שרויה המדינה מזה שנה כמעט. כאשר ביולי 1974 לקה הגנראל פראנקו בהתקף־לב קשה, הרי גם חסידי המישטר אמרו בליבם, שמוטב שהשליט הקשיש ייעלם מן הזירה, כדי שאפשר יהיה לבצע שינויים ורפורמות במוסדות המדינה ,שמזמן היו אקטואליים וחיוניים. נעשו כבר כל ההכנות לחלפתו של פראנקו. החל במינויו של יורש־העצר, חואן קארלוס, לתפקיד „ממלא מקומו הזמני" של הגנראל, ובמאדריד נפוצו שמועות גם בדבר התכנות להקמת ממשלה חדשה.

אלא שפראנקו לא התחשב בכל ההכנות והמשאלות, ובניגוד לכל התחזיות — החלים במידה מספקת לחזור לפעולה. חואן קארלוס שוב הוחזר למעמד של יורש העצר ומאז קיים בספרד מעין שילטון משולש: בארמון „פראדו" ממשיך פראנקו למשול, אך תומכיו של חואן קארלוס כבר הקימו מעין מינהל מקביל ואילו המוקד השלישי של השילטון הוא בידיה של הגברת פראנקו, אשתו של הרודן, שטרם נואשה מן התקווה ,כי לא חואן קארלוס יירש את בעלה כי־אם אלפונזו, הדוכס מקאדיז.

את המצב העדין מסבכים עוד יותר המאורעות בפורטוגל השכנה, המתסיסים גם את החברה הספרדית, וכן המצב הכלכלי הרעוע.

בחודשים האחרונים נפוצו שמועות סותרות על מצב בריאותו המשתנה של פראנקו, ונודע כי מופעל עליו לחץ להתפטר מרצונו, כדי לא להאריך יתר על המידה את תקופת המעבר. אולם פראנקו בן ה־82 מוסיף להיות משוכנע, כי הוא חיוני וכי „אין לו זכות לוותר על השילטון אלא לאחר הסדרתן של כמה בעיות חיוניות". הוא מבקש לנהל את הענינים כמו בעבר, אולם גם מקורביו מודים, כי אין זו אלא מישאלה חסודה. פראנקו הצליח אומנם להתגבר מבחינה פיזית על תוצאות התקף הלב, אולם כוחותיו הרוחניים לא חזרו אליו עוד. מי שהיה רודן כל־יכול בספרד, נותרה לו עתה בקושי סמכות אחרת, זולת זכות החתימה על מיסמכים, שאחרים קיבלו את ההחלטות לגביהן. לא מן הנמנע, כי בקרוב יושם קץ לתקופת המעבר ובספרד מתלחשים, כי ייתכן, שהודעה על כך תתפרסם ב־19 ביולי, הוא יום השנה לתחילת מלחמת־האזרחים בספרד.

איחור „פוליטי" באנציקלופדיה רוסית

שנת 1974 נקבעה על־פי התוכנית המקורית להשלמת המהדורה החדשה של האנציקלופדיה הסובייטית ב־30 כרכים. אולם עד כה לא יצאו לאור אלא 18 כרכים, וספק אם ההוצאה תושלם באיחור של חמש שנים — עד 1979. תופעה זו, במידה חמורה יותר, ידועה גם בישראל, לכל רוכשי האנציקלופדיה העברית.

אלא שסיבת הסיגור בברית־המועצות שונה מזו בישראל: האנציקלופדיה הסובייטית משקפת בדייקנות גדולה את התנודות הפוליטיות בחייה של ברית־המועצות, וכיוון שתזוזות אלו הן די תכופות, יש צורך להתאים לקו הפוליטי החדש ערכים רבים כמעט בכל כרך. לעומת המהדורה הקודמת, חלו שינויים רבים גם בכרכים של המהדורה החדשה של האנציקלופדיה הסובייטית שיצאו לאור עד עכשיו. במהדורה החדשה התחוללה לא רק „דה־סטאליניזאציה" ,אלא גם „דה־חרושצ'וביזציה". והמקום המוקדש לשני המנהיגים הסובייטיים האלה הרבה יותר צנוע מאשר בעבר. אם כך ואם כך, שפר חלקם של סטאלין וחרושצ'וב לעומת מנהיגים בכירים אחרים של ברית־המועצות ,שפשוט נעלמו כאילו מעולם לא היו. על אלה הנעלמים נמנה לא רק בריה, אלא גם גיאורגי מאלנקוב, ראש הממשלה הסובייטי הראשון לאחר מות סטאלין, שבמהדורה השנייה הופיעה תמונתו על פני עמוד שלם ו־60 שורות ואילו במהדורה השלישית — יוק. מ־מאו צה־טונג אי־אפשר היה, כנראה, להתעלם לחלו־

רכבת אווירית לסיביר

מטבח אסטרולוגי בפולין המארכסיסטית

כאב ראש בגלל חומרים משמרים

תחרים מסורתיים.

נשר באינקובטור.

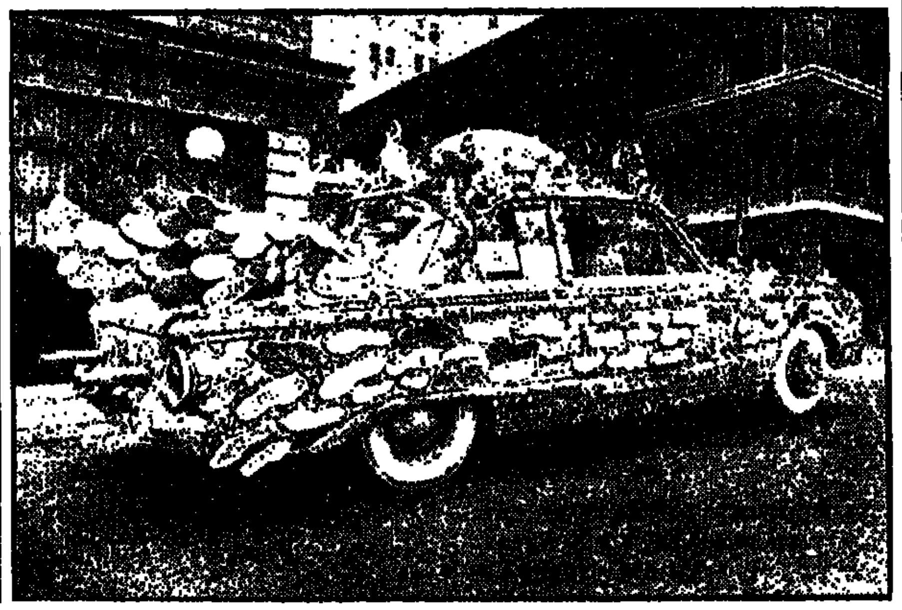

שפע של גרוטאות נפלאות.

פרסים בלי הגרלה:
מיליון תמונות צבעוניות של 50 אמנים מעולם הזמר והבידור מהארץ ומחו"ל
עשרות אלפים אלבומים צבעוניים לאיסוף התמונות.
פרסים בהגרלה:
מדי חודש יוגרלו בין המשתתפים פרסים יקרי ערך:
מערכות סטריאו גידות (רדיו+פטפון+טייפ קסטות) * טרנזיסטורים * מצלמות
רכבות חשמליות * מרוצי מכוניות
בהגרלה החודשית האחרונה יוגרלו בין כל המשתתפים
אלפי כרטיסים למופע המרכזי שיתקיים בסוף המבצע,
בהשתתפות גדולי הזמר והבידור.
הפרס הגדול: כרטיס זוגי לפסטיבל זמר באירופה-
יוגרל במסגרת המופע המרכזי.
השתמש בסבוני "יצהר" המעולים וזכה-בנוסף לרחצה טובה ומענגת-גם בפרסים מלהיבים.
זה נהדר - זה יצהר

ידיעות אחרונות מציעה לבית ולמשפחה את המתנה הנפלאה
ספרו של אלוף (מיל.) חיים הרצוג
מלחמת יום־הדין
המחיר 29.50 ל"י
ספרם של חיים גורי / חיים חפר
משפחת הפלמ"ח
ילקוט עלילות וזמר
המחיר 37 ל"י

יהודית — מבצע היכרות בהנחות
חדרי שינה חלומיים (ולא יקרים)
המכון הישראלי לספרות ולקוסמטיקה — מכון יצחק
ג.ב' קורה — לתשומת לבי!
DE MILO — יצירת המופת מעל כל האחרים... קצף לאמבט ושמן ופאודר תחליב

هكذا من الأصل

תמונות מחיי גירושין

מאת אדם ברוך | איורים: [illegible]

מוסד הנישואין־גירושין הוא אחד המוסדות הכי 'מכוסים' בספרות, בתיאטרון ובקולנוע. בתל־אביב מוצג סרטו של אינגמר ברגמן. בעיתונות פורסם ששישה אחוזים מאוכלוסיית ישראל התגרשו. כל יום מתפרסמים סיפורים קצרים, מצחיקים, מביכים או עצובים על אודות גירושים. כל עורך־דין ה־מטפל בגירושין־מזונות־אחזקת־ילדים הוא גם עורך־דין וגם כומר־מוודה, מומחה לתיאטרון־אנושי זה, היסטוריון חובב של מוסד הגירושין וצופה־קבוע במילחמת שני המינים המסובכת סביב מין, כבוד, כסף, חירות, ילדים ואולי אהבה. רבים מן הצופים ב„תמונות מחיי נישואין" של ברגמן, אמרו, כשיצאו מהסרט: „זה מוכר, זה מהחיים".

'החיים' פועלים בכל כוח מצוקתם והבלותם במישרדי הרבנות בתל־אביב. ביקור ברבנות — שהתמשך על פני כמה בקרים אביביים ו־קיציים — לצורך כתבה זו, היה מלווה בהרגשה אחת ברורה: אין כאן שום חומר מצחיק, ובדי־חות לשם בדיחות לא תצמחנה. גם אם יש בבדיחות, אולי, כדי לפוגג את אווירת התבוסה, החולשה והפגיעות האנושית והרוחניות תשלי־טות בחלל מישרדים ואולמות זה והפזורות בהכרח על־פני העיר כולה; שכן, מן העיר זותלות הבושה והתבוסה אל הרבנות, על גבם ועל פניהם ועל נישמתם של אלפי נשים וגב־רים. על הקיר כתובת בילתי־נראית האומרת: הכל מועמדים בכוח.

אחרי שנה מתברר שזה לא זה

השעה 8.30 בבוקר. עורך־הדין משה גימפל (שם בדוי) מגיע למדרגות־הכניסה של הרב־נות. שני מבוגרים ונערה ממתינים לו. האחד אבי־הנערה, האחר חצי־קרוב־מישפחה. מסוג החצי־קרובים המשרתים כיועצי־המישפחה ל־עניני צרות, חוק, השקעות כספיות. הנערה כבת עשרים, לא יפה ולא להיפך. עורך־הדין גימפל מסר לי בדרך לרבנות את תיאור ה־מיקרה ופרטיו, ובאותה שעה החלטתי למסור את החומר לקורא כמות שהוא, פחות או יותר, בלי תוספת צבע מלאכותי בלי דגשים אנושיים ובלי הטפות. רק החומר, עם גסותו ועם הרכי־לות הבילתי־ניסלחת.

מתברר, כפי שתמיד מתברר לאחר־מעשה, שהבחורה היתה בת 18 כשנישאה. את „החיים" היא לא הכירה. אבל לצבא לא רצתה ללכת והנישואין ניראו לה כפתח הימלטות מההורים ומהצבא גם יחד; ואילו החתן העביר בה צמר־מורות, שהיה בהן כדי להסיר כל היסוס. אם היסוס היה קיים באיזשהו מקום. לאחר שנה התברר שזה לא זה, הביטוי: „זה לא זה". הוא אולי הביטוי היחיד של הצעירה להרגשתה. לא שמעתי ממנה כל הסבר אחר, למרות שהיא היתה נתונה בלחץ שיצר שיטפון מילולי.

סיפורה דומה בהגיונו, בעלילתו ובתפאורתו לסיפור של הסופר האמריקאי ארסקין קולדוול („חלקת אלוהים הקטנה"). המספר באחד מ־ספריו על שני ילדים, בני עיירה קטנה, שברחו ממישפחותיהם אל העיר הגדולה, התחתנו, שכרו חדר במלון וצפו כל הזמן בסרטי קולנוע.

כשהתברר ש„זה לא זה", התברר לה שהיא בצרות. היא ובעלה, שני צמחים עירוניים תל־אביביים טיפוסיים, הפכו, תוך שנה־שנתיים, לבעלי נכסים וחובות משותפים. הבעל חשב לסגור את סיפור־האכזבה־מן־החיים־המשות־פים של זוגתו באופן גברי וישיר, היינו, מכות והתעללות מינית; „העסק המישפחתי" הפך לתמונה מתוך סרט סוג ל' על אודות חיי־נישואין מעורערים. הבעל איבד את השליטה. המכות הפכו לטקס. ההתעללות המינית הפכה לעיסה של השפלה וסיפוקים קטנים, שיצרה אצל הבחורה סימנים ראשונים של מאזוכיזם.

בשלב מוקדם ניכנסו ההורים לתמונה. הם הציעו לבת לחזור הביתה. החצי־קרוב־יועץ־מישפחתי אמר שלבת אסור לעזוב את דירתה, משום שאם תעזוב ייפגעו מעמדה, זכויותיה וכוח טיעוניה המישפטיים, וחוץ מזה היא עלולה להיות מוכרזת כמורדת. „מורדת" היא טענה והגדרה מישפטית של אשה העושה דין לעצמה, מורדת תחת בעלה ומפירה את תנאי הנישואין וכו' וכו'.

ההורים של הבת פנו אל הבעל וביקשו שית־חשב, שיתן גט, שיגמור עניין. הבעל אמר להם: הבת שלכם זונה, תמיד היתה ותמיד תהייה; והיא תקבל גט רק אם תשאיר לי את הדירה ותשלם לי פיצויים של עשרים־אלף לירות ביד.

כאן ניכנס לתמונה עורך־דין גימפל. ההו־רים פנו אליו. הוא עורך־דין ותיק ומשופשף. במבט שני הוא מאבחן את המצב, כלומר, אם זו שאלה של כסף או אם זו שאלה של כבוד; ואם־כן, מה עשוי להיות מחירו של הכבוד. מי שיבלה כמה ימים במחיצתו של מר גימפל ולקוחותיו המתגרשים, יבקש בכל מאודו לעקור להרים, לסביבתם של שמיים ומרחבים נטולי אדם.

החיים הם רומן בהמשכים

גימפל מדבר עם האב, החצי־קרוב והבת. הם יוצרים חצי עיגול והוא, קודקוד בודד, רוקד מולם על רגל אחת. בדרך לרבנות הוא אמר: החיים הם רומן בהמשכים. גימפל החליט לרדת על הבחור, המסרב לתת גט אלא אם כן ישאירו לו את הדירה ועשרים־אלף לירות. צעד ראשון: הגשת תביעה לבית־הדין הרבני וכרוכה בכך תביעה למזונות האשה. הבעל שכר לו עורך־דין. מאותו רגע הפכו הבעל והאשה לצד א' ולצד ב'.

עורך־הדין של הבעל מחכה בקומה השניה, ליד לוח־הפסוקים. גימפל ניגש אליו. בוקר טוב. בוקר טוב. בדיחה קצרה על אודות כרס או מס־הכנסה. כמה מישפטי הסכמה־הדדית בעניין מיכאל צור או מחלוקת הרבנים הראשיים. מי־שהו ניגש לגימפל ושואל אותו משהו על מי־שהו. אם אפשר לסמוך עליו וכו'. גימפל אומר, את הבת שלי לא הייתי נותן לו. אבל שיק כן. סיגנון מסויים של עורכי־דין מסויימים. עורך־הדין של הבעל אומר, שהתיק שלהם לבטח לא יתחיל לפני עשר ובינתיים הוא רוצה לקפוץ למחוזי (הנימצא בסביבה). אם לאף אחד לא איכפת. גימפל הולך לברר עם הפקיד מתי ישמעו את התיק שלהם.

האב, החצי־קרוב והבת עומדים בצד. הם מחכים לחייל צעיר, שהוזמן להעיד על המכות שחילק הבעל לאשתו. כל רגע ניפתחת דלת של אולם אחר וצעקה משולחת לחלל: כהן, כהן. לפעמים פלדמן. אבוטבול. החייל מגיע. חשב שאיחר. אומרים לו שלא. הוא שואל אם הוא יכול ללכת לקנות עיתון־ספורט. שואלים את גימפל. גימפל איננו. החייל אומר, אולי עד שאתם מחפשים אותו, אני קופץ בצ'יק צ'אק. קונה וחוזר. גימפל מגיע ונותן לו אישור. החייל הולך. גימפל אומר לאבא, תתן לו עשרים־שלושים לירות הוצאות בשביל זה שבא לכאן. האבא אומר, שזה יהיה כל הצרות שלי. ומס־תכל בבת.

כל הסיכויים שלפני עשר לא ישמעו את התיק. עכשיו רק תשע. יורדים למיזנון. המריח כמו מיזנון בבוקר שלאחר לילה סגור וחסר־אוויר. עורך־דין אחד ניגש לגימפל ומתחיל לדבר ללא הקדמות וללא בירכת שלום. תשמע, הוא אומר, הילדה שלה לומדת פסנתר. הכנסתי את הפסנתר למזונות. אבל המורה לפסנתר לא רוצה לתת קבלות. הקבלות האלה עוד יהרסו את הפסנתר. אפילו שיש פסיקה בעניין פסנתר או נגינה או שיעורי באלט. לא משנה. העיקר שפסנתר זה בתוך המזונות. מזה אני לא מפחד. אבל מה שכן, זה שהיא, האשה, אתה מבין, עם מישהו. וזה לא בהסכם שהבת עם האשה בתנאי שאין גבר זר ללא נישואים בבית. מטעמי מוסר וחינוך הבת. מה אתה אומר?

האינטימיות עוצרת בפתח בניין הרבנות. במסדרונות הבניין אפשר לקבל את המושג המלא של הביטוי: פרהסיה. הסיפורים והפרטים היותר אישיים מתגלגלים כמו כבד־קצוץ במס־עדה קואופרטיבית. אין סודות ואין מקום לסו־דות במיגרש החנייה לצרות. האיש והאשה כאן אינם אלא „500 ל"י מזונות לחודש" המתנים סיבלותיהם בפני „החזקת הילדים עד גיל שש", כשמאזין להם „רשות לאב לבקר את בתו אחת לשבועיים, ל־4 שעות, עם הודעה מוקדמת".

פרוזן הרכילות העז שוטף את המסדרונות מרגע הפתיחה ועד לרדת המסך באותו יום. אנשים נידבקים לאנשים בילתי־מוכרים להם, מוסרים תקציר של הקייס הפרטי. משווים תוצאות וניחושים וטאקטיקות. עורך־דין אחד מייצג, לפעמים, שני לקוחות באותו יום. בין הלקוחות נוצרת ברית והסכם לחילופי אינפור־מאציה, תיק־אישי בתוך תיק־אישי. איש ב־עניין רעהו החדש.

ואז מגיעה הדחייה. דחיית הדיון למועד מאוחר יותר. היא, לעתים קרובות, עינוי־דין גמור. אשה תמשיך להיות נתונה למשיסת בעלה. איש יהיה נתון לשיגעון אשתו ילדים באוויר. הדיי־נים נוקטים דחיות, בתחילת הדיונים, כדי לאפ־שר לצדדים להרהר, לחזור בהם, להשלים. מסורת יהודית, מיצווה גדולה. הדחיות הנוספות מקורן בצד זה או אחר במילואים, במחלות ובמובן בעורכי־הדין שלהם תיקים אחרים ב־בתי־מישפט אחרים, אי שניהול התיק מחייב, לדעתם, דחייה קלה פה ושם.

מקבלת 200 אלף ביד

יהודי כבן שבעים ניגש לגימפל. ראשית, הוא אומר, אדון גימפל טוב שפגשתי אותך. ניסיתי לתפוס אותך בטלפון יותר ממאה פעמים. לזקן יש נכדה שהתחתנה עם בחור שלא הצליח לממש את זכויותיו כבעל. שתי המישפחות דתיות ביותר. החתן עבר בדיקות רפואיות ונפשיות. גם הכלה. מחמת הבושה לא ניקראו הדברים בשמם וניתנו לזמן ולרחמי־שמיים לע־שות את שלהם. הזקן שכר את מר גימפל כעורך־דין. בינתיים העניין הסתיים. מאז הזקן שולח בשימחה ובלהיטות לגימפל קליינטים. גימפל לא מאמין למימצאי לישכת הסטאטיס־טיקה, הקובעים ש־6 אחוז מהאוכלוסיה גרושים. הרבה יותר, אומר גימפל, אי ששלושה אחוז מתוך השישה עוברים אצלי כאן הוא משרבב חידוד: יש שני סוגים של עורכי־דין — אלה שאין להם זמן לאכול ואלה שאין להם מה לאכול.

בחוץ נישמעות צעקות. בחור מוקף בבני־משפחתו קורא לבחורה המוקפת במישפחתה, זונה, היא עונה, שתוק, יא מאניאק. כמה סקר־נים ו/או בטלנים חוזים בהנאה במחזה. יתר באי בית־הדין שווי־נפש לחליפת הקללות וה־צעקות. בפינה יושבת אשה מבוגרת, אלגנ־טית, שותקת ומעשנת סיגריה. גימפל אומר, היום הגט שלה, היא מקבלת מאתיים אלף ביד, את הדירה, תכולת הדירה, המכונית ומזונות חודשיים של ארבעת־אלפים לחודש. צמוד. ה־בעל שלה מיליונר. התאהב בצעירה. החיים, אני אומר לך. כמו רומן בהמשכים.

החייל חזר עם עיתון־ספורט. מתברר שהוא מילואימ'ניק. הוא מכיר את הקליינטית של גימפל מהגימנסיה ואת בעלה גם. אבל פחות טוב. הוא מוכן להעיד, כי ראשית הוא באמת ראה את המכות ושנית הוא רוצה לעזור ל־בחורה וכו' וכו'. גימפל אומר לו, אל תגיד ש־אתה רוצה לעזור לה, אתה מבין, אל תגיד. זה לא לעניין. זה רק יקלקל. אתה לא רוצה לקלקל. לא משנה שאתה רוצה לעזור, אני יודע, אני יודע אבל לא. אל תגיד. תדבר רק על המכות, ראית מכות, נכון ראית. אז מכות ולא שום דבר אחר, אני מבקש. גימפל עולה לקומה שניה.

החייל שואל את הבחורה: אז בעצם מה נישמע? היא עונה, ככה, אתה יודע. הם עוברים לפיטפוט על חברים וחברות מהגימנסיה. כשהיא היתה בשישית, הוא היה בשמינית. עכשיו יש ביניהם איזשהו מתח לא מוגדר. הוא כאילו נקי, היא כאילו מלוכלכת איפשהו. מותרת לכל אדם. קצת צוחקים. הוא מעיף מבט בעיתון־ספורט, היא נועצת מבטים בנקודות בלתי־ניראות. הוא אומר, אין דבר. ככה זה החיים. ומספר על ה־מילואים.

אפשר גם בקבלנות

גימפל מקבל 250 ל"י לישיבה וזה מלבד שכר טירחה בסיום העניין ושכר טירחה בפתיחת העניין ועבור התייעצות ועצות ושליחת מיכת־בים וכו'. למישפחה אין ברירה והיא מאמינה שגימפל נותן את הלב. לבת המתגרשת אין מושג כמה זה עולה — אחרת אין להבין את המילמול המריר של אביה, אחת לרבע שעה: יש לך מושג כמה עולה לי, אין לך מושג, אבל שיהיה במזל.

גימפל, להערכתי, יעלה למישפחה בין 5.000 ל־7.000 ל"י, בתנאי שהפרשה לא תימשך מ־עבר לנצח המקובל. וגימפל אינו יקרן. ישנם יקרנים ממנו, הכל לפי המבייש והמתבייש. עורך דין אחד גובה שלושת־אלפים לירות תמורת הסדרת גט בהסכם, כלומר, בהסכם מוקדם בין הצדדים התחוסך ישיבות בבית־הדין, פירצי מה־לוקות והטחת בוץ מילולי וריגשי בין הצדדים. תיקי־גירושין הניסחבים מעבר לנצח המקובל (שנה היא זמן סביר למדי) מסתכמים לפעמים גם בלמעלה מעשרים־אלף לירות. כל זאת כא־שר מדובר במתדיינים בני המעמד הבינוני, שיעשו הכל ובלבד שבתם לא תישאר מין עגונה מודרנית בביתם. אפשר, כמובן, להגיע להסכם קבלני עם עורך־דין.

גימפל מנסה לעשות את המכסימום

הישיבה של היום היא ישיבה מיספר 7 בתיק, או דיון מיספר 7. גימפל משבח את הדיינים. את הבנתם וגישותם האנושית. את רצונם לפייס, למתן, לרכך. אבל, בני הזוג עברו כבר מזמן את גיבעת הפיוס וכל האופציות הן אופציות של מילחמת המינים. הבת הפכה לחיה קטנה. המצ־ייתת להורמונים הנשיים שלה ולא להיגיון, ל־איזשהו הגיון מעשי, מישפטי או כלכלי. לאט־לאט מתברר לגימפל, כמו תמיד, שלמטבע שב־עת צדדים. שאין בתיק [illegible] חלוקה של רע וטוב, שחור ולבן, אשה־מקופחת ובעל־נבל. גימ־פל מנסה לעשות את המכסימום.

לכאורה, זו פרשה של אהבה בין שני אנשים צעירים. תוך כדי מהלך הדברים מתברר, שאם חיי הנישואין הם [illegible], הרי הגירושין הם [illegible] בין המינים.

אור חזק מציג את הדברים בכל גילגוליהם. קשה להאמין למראה־העיניים. זהו כבר אינו עסק לעיתונאי אלא לבלשן, לפסיכולוג ולסוציולוג. בארצות הברית [illegible] ספרות [illegible] פסיכולוגית ענפה למתגרשים ולגרושים ולגרושות.

הצדדים מפתחים הגיון חדש. הם מתאימים עצמם למה שנידמה להם כהגיון המישפטי־רבני. כלומר, הכל מתוכנן, נאמר ונעשה בזיקה לתועלת או לריווח המישפטי. הצדדים אינם עוד הם עצמם, אלא צדדים מישפטיים. אולי ה־צד הזה, שהיה מוסתר עד כה, הוא צדם האמיתי. מי יודע.

הבעל [illegible] מכל הכיוונים אל כל מטרה מזדמנת. הוא חושב מה יחשבו הדיינים, מנסה להיכנס להגיונם [illegible]. דברים שבינו לבינה [illegible] — הופכים לכלי־נשק. [illegible]

[illegible]

הצדדים נכנסים לאולם בית־הדין. גימפל אומר לי, אתה יכול ללכת. אני כבר אודיע לך מתי הישיבה הבאה.

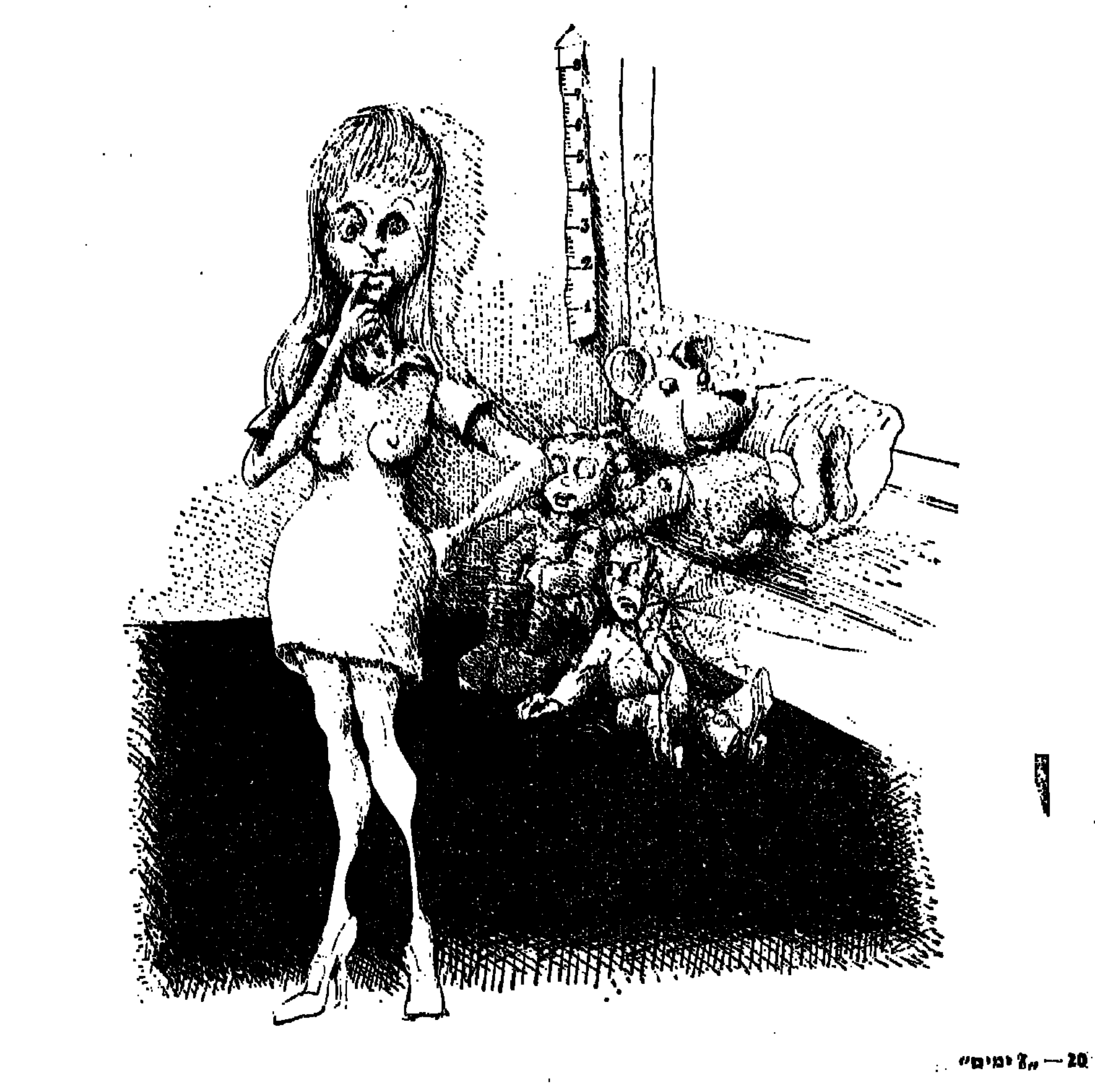

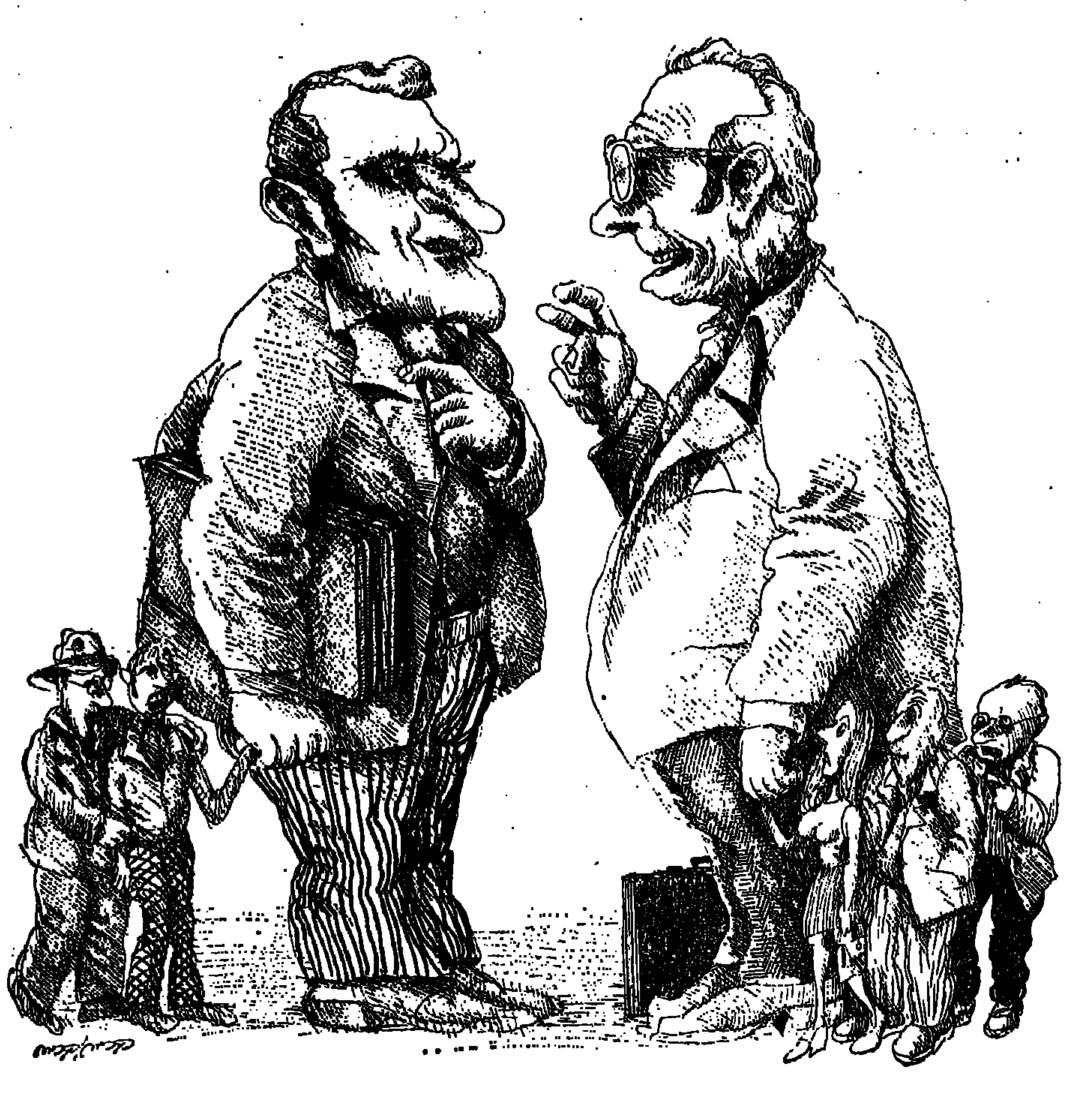

בין החווייה וההגות

על שירתו של עזרא זוסמן — במלאת שנתיים לפטירתו

מאת איתמר יעוז־קסט

כשיצאה הלוויה לדרך מתוך חדר־עבודתו, מתוך גינתו רחבת־הידיים והשופעת צמחי־פרע — קטפו ידידיו ומוקיריו ירק־עלווה מן העצים של הבית וכיסו בו את מיטתו, בהרגשה כי קשה לנתק את דמותו מן הצמחייה של מקום־חיותו זה עשרות בשנים, כשם שקשה לנתק את גוף שירתו ממראות ביתו, מן ה„יאסנאיה פוליאנה" שלו — לפחות בעיני אלה שנהגו להשכים לפתחו בנחלת־יהודה. שם היה מתגורר בתוך הבית הישן, אותו בנה עוד אביו.

זכרון הקשר הזה, שבין כתיבתו לבין מקום־כתיבתו, מלווה, נדמה לי, את כל אלה שהכירוהו מקרוב. ואכן, מעטים הם היוצרים העבריים, שהישרו סביבם אווירה כה מובהקת, כה „שירית", כפי שעשה זאת עזרא זוסמן, מבלי שהתכוון לכך, מבלי ששקד על „תדמיתו" כמשורר. נוצר הזיהוי הטבעי בין דמותו כיוצר ובין אורח־חייו. מן־הסתם לא יחיד אני המרגיש את הסמליות הבוקעת ועולה ממראות ביתו המופרש והמובדל מן ההמולה העירונית, אשר שימש מקום ל„עליות־לרגל" של קומץ חסידים, שידעו כי שירתו מפלסת דרך חדשה בתחומה של הלירקה העברית, הרחק מרעש האופנות, אך קרוב מאוד אל לב־המציאות, שירה אשר בה היסוד האוטוביוגרפי מתפתח והופך לשירה אינטלקטואלית, תוך יכולת לשמור על האיזון העדין בין החווייה ובין ההגות — אך למעשה תוך הענקת זכות־הבכורה לחווייה, שבלעדיה כל אינטלקטואליזם כורע תחתיו באין־אונים בתוך עולמה של שירה.

שילוב הריאלי והחזיוני

אכן, לירקה זו, בסיסה הוא תמיד הקונקרטי, הנוף הריאלי, או האירוע הנפשי המוגדר; ועם זאת, בתוך הפנוראמה השירית הזוסמנית מצליחה היצירה לשחרר את עצמה, במהלך התפתחותה, מכבלי הריאליה המגבילה, ולקראת סיומה היא נוטה להגיע אל ה„ויזיה", מלה שהיתה אהובה עליו ביחס לאמנות בכלל וביחס ל„פואטיקה" שלו בפרט. שילוב־יחד זה של הריאלי ושל החזיוני בא לידי ביטוי הן בצירופי התמונות והן בצירופי הלשון, כבשירו „גשם קיצי", המפתח אווירה של התעלות־נפש רליגיוזית, כשהסיטואציה השירית הבסיסית היא: בית־תפילה ריק לעת גשם, בעוד הנבל כאילו מנגן לעצמו בקולות המים. והנה, בעת סכנת ניתוק־יתר מן המיסגרת הארצית מופיע מראה המחזיר את החושים אל קרקע המציאות:

„דרך חקור בזקע חניחות / הקיצי, התבהרות ככוח הדביקות, / ודרך של בקיעה, / וכנשיקה על עפעפיים, / חרישית (לא לעורר הישנים), / עם נער שוליה רוכב־אופניים / עם סל דובדבנים. / בלחלוחית חריפונית כבמהילה זרה / ריחו של דובדבן. / ארוג אריות דקים / מעיל גשם ירקרק. / כאמורי זמנים סובב הנער גלגלי / ולקראתו משנהו נער רוכב־אופניים / דוור קטן עם חטיבתו. / אטוראים ירקרקים ברחוב מבוע / יוצאי חלום אחד. השניים — / שליחי אותו חלום".

וארים, כשם שיסוד הריאליה פולש את חוויית השיר ברגע של חשש להינתקות מן האדמה, מחזיר המשורר את המראה־הפיוטי אל הספירה הגבוהה יותר בעת שנדמה לו כי מתגבר יתר־על־המידה כוח־המשיכה כלפי מטה — ולפיכך נמנעת תמיד הופעתו של האלמנט האירוני, העוין את האלמנט הרליגיוזי, כפי שזה קורה למשוררים צעירים לא מעטים.

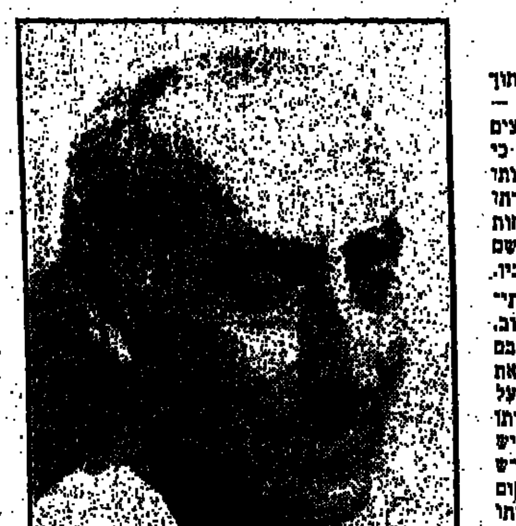
עזרא זוסמן ז"ל

שירתו של עזרא זוסמן נבדלת היבדלות גמורה גם משירת דור שלונסקי־אלתרמן (ובעיקר בשלבי התפתחותה המאוחרים יותר), למרות הקירבה הביוגראפית והשייכות הדורית כביכול. השוני נוצר לא רק עקב ההבדל בדגמי־המופת, אלא כתוצאה מחתירתה של לירקה זו לבטא איזו תחושה רליגיוזית מודרנית, כשהזדקקות לתוארי־קדושה איננה הזדקקות אורנאמנטאלית (ובכך היא מקיימת קירבת־מה לחלק משירי א. צ. גרינברג, ש. שלום, א. ציטלין, ישראל אפרת, דן עדי הוא ע. אולמני, שהיה גם מקורב אליו ביותר) — וזאת, בניגוד לסיווג המקובל.

הזדהות עם העולם הפנימי

אמת־נכון, המבקר־החוקר ימצא בעולם יצירתו של זוסמן שורה ארוכה של פרובלמטיקות ונושאים, אשר העסיקוהו כמשורר לאורך כחמישים שנות עבודה ספרותית; ואולם אותו קומץ אנשים צעירים, שנמשך אליו בשנות חייו האחרונות, דומה שראה בו בעיקר את היוצר המבקש נתיב אל סוג של רליגיוזיות חילונית, באמצעי האמנות המודרניים ובתוך תחומי ההוויה הישראלית־יהודית, בלי נטייה להסתגרות בפני הדור (מן הראוי לציין בהקשר זה את פועלו כמתרגם שירה); וזאת בתקופה בה פורחת וולגאריזציה של המציאות מחד גיסא והתרפקות על תפארתיות צבעונית מאידך.

אינני יודע באיזו מידה אומנם היה עזרא זוסמן מודע לייחודו, מכל מקום, זוכר אני מיקרה אשר יש בו, אולי, כדי להעיד דווקא על היסוסיו לגבי מעשה־היצירה שלו. היסוסים אשר מן־הסתם גם הביאוהו לידי דחיית פירסומם של שיריו בצורת ספר במשך שנים רבות ביותר (כבר היה קרוב לגיל 70 כשספר שיריו הראשון ראה־אור — דבר שבכליות־הכל ובאווירה אירונית הבליט את מיוחדותו בעיני רבים, אשר התקשו „לסלוח" לו שכעבור שלוש־ארבע שנים פירסם קובץ־שירים רב־היקף וחדש, ובכך „קילקל" כביכול את התדמית...). וזה המעשה שהיה: סיפרתי לו כי באחד הימים, בהיותי שוקד על מלאכת הגהה של איזה ספר בבית־הדפוס, נטלתי לידי, בדרך מיקרה, עלי־הגהה של ספר אחר, של קובץ־שירים אשר טרם צויין בו שם המחבר, לרבות שם הספר עצמו. אגב קריאה חשתי כיצד נגרף אני עם השירים בעיקבות ההצצה הראשונית והמיקרית, עד כי הנחתי כל מלאכה מסביב ושקעתי בקריאת אוסף השירים, חלף זמן עד אשר זיהיתי, על־פי אופן הכתיבה, כי אלה הם שיריו של עזרא זוסמן, שעתידים היו להופיע בספרו השני, „עצי תמיד". שמחתי שמחה כפולה: הנה נזדמן לי אותו מיקרה נדיר, כשיכול אדם לבחון את תגובותיו בלי תלות בידיעה ובזהותו של המשורר האהוב עליו; כלומר, ניתן לי לבחון את זיקתי אל שירת זוסמן בלי להיות מושפע מאישיותו ולבסוף — שמחתי על שהמיבחן חיזק את זיקתי כלפי שירתו. ועם זאת, היה ברור לי, כי במיקרים של גדולה שירית אמיתית, כל ניסיון מעין זה הוא למותר — כי האיש והיצירה חד הם, אף כי לא במשמעות הפשטנית של הביטוי.

כשסיפרתי לו על המיקרה, תוך הדגשה כי בתוקף הנסיבות לא יכולתי להיות מושפע מיחסי האישי כלפיו, העסיקו אותו שתי שאלות: הראשונה, כיצד הצלחתי, בסופו של דבר, לזהות את המשורר בצורת הטכסט בלבד, והיינו באיזו מידה אומנם בולטים הסממנים הסיגנוניים שלו לעיני הקורא — בעייה שהטרידה אותו מן־הסתם, בהיותו חש כיצד הולך הוא ומתרחק ב„פואטיקה" שלו, במשך השנים, מן האסכולה השלונסקאית (שמעולם לא הזדהה איתה לגמרי) ופורץ דרכים חדשות בשירה, אשר לגבי אפשרות ההבנה בהן על־ידי הזולת היו לו ספיקות, כנראה, בשלב ההוא.

השאלה השנייה שהטרידה אותו היתה האם חשתי בשוני המצוי בשירים אלה בהשוואה לשיריו המכונסים בספרו הגדול „עזרא זוסמן — שירים" (כשהוא חושש כי בגלל הזמן המועט יחסית, שעבר בין הופעת שני הספרים עלול הוא להימצא חוזר על עצמו — אף כי היה זה פרק־זמן מועט אך ורק לפי מושגי הפירסום שלו...).

ואומנם, בניגוד למשוררים כשלונסקי, כאלתרמן וכאורי צבי גרינברג, שהם בעלי „נוסח" ניתן מראש, ואשר מקילים ביותר על „תרגילי הזיהוי" גם על־ידי קורא המכיר אך מעט־מזעיר משירתם — מחייב „מעשה־הזיהוי" במיקרהו של זוסמן, בדרך־כלל, הרבה יותר הזדהות נפשית עם עולמו הפנימי, כשעיקר השיר איננו בשום־פנים־ואופן ה„נוסח". והיינו, אין כל אפשרות, לדעתי, לאהוב את הדרך הסיגנונית של עזרא זוסמן ולהשליך אחרי הגו את תכניה של שירה זו, כפי שנוהגים לעיתים קרובות לגבי אורי צבי גרינברג, או כפי שנהגו בעבר חלק מתלמידיו של שלונסקי.

בלי אחיזות־עיניים

טענה זו אינה באה, כמובן, לחלוק על הימצאותם של סממני „נוסח" חיצוני גם בשירת זוסמן, בהיותם הכרחיים, עד גבול מסויים, בדרך כתיבתו של כל משורר בעל ייחוד. ואולם, עולם שירי כעולמו של זוסמן, אשר יש בו חתירה בלתי־נלאית לממש ביוגראפיה פנימית בכלי־הביטוי של הלירקה, ועל־פני קשת רחבה של תנודות נפשיות רגישות ביותר — כמעט שאינו מאפשר הידבקות ב„נוסח" שירי בלעדי, קל־יחזור, כשהצורך לבטא חווייה קודם בדרך־כלל לצורך ליצור לשון שירית חדשה (אף כי היא נוצרת, בסופו של דבר). במלים אחרות, ב„פואטיקה" של זוסמן מקדימה החווייה הרגשית או השכלית את רצון המישחק הלשוני. ואפשר, העדרם של סממני המאנייריזם, שהם תולדה מסויימת של הנטייה למישחקיות לשונית — הוא־הוא המהווה אחת הסיבות לכך, שהמשורר טרם זכה בתודעת הציבור הרחב למקום הראוי לו, מצד חשיבותו האמיתית. כי הרי משוררים המצטיירים בלהטוטים מאניריסטיים הם הראשונים לצודד את העין, כדומה ללוליינים. גורל כזה לא נפל בחלקו של זוסמן, שנרתע בשירתו מכל אחיזת־עיניים, ולו גם אחיזת־עיניים מוצדקת מבחינתה של האמנות. לכל מזאת, שירת זוסמן בהחלט אינה שירה „קלה", על־אף היותה מבוססת על נקודת־מוצא חווייתית בדרך־כלל. כי הרי אין הוא משאיר את החווייה בעירטולה, אין הוא מעמיד, לדוגמה, שיר־רגשי כשלעצמו, בלי להעניק לו מימד אינטלקטואלי־הגותי — מה שיוצר, בין היתר, את הרגשת הכובד הלשוני של שירתו — העלולה להקים חייץ בינו לבין הקורא המיקרי, המבקש על־פי־רוב את המיית־הנפש השקופה בשירה. ואולם, גם הקורא שאומנם נמשך אל לירקה אינטלקטואלית, אך המזהה אותה מבלי דעת עם חכמנות שכלתנית, הנשענת על זיקוקי די־נור לשוניים, עלול לצאת משירה זו במפח־נפש. באשר לירקה אינטלקטואלית, אליבא דעזרא זוסמן, פירושה הידלקותה של החווייה על יסוד הגות והתבוננות במעשי יוצר ויצירה (ואומנם רבים הם השירים במיכלול כתיבתו של זוסמן, אשר נולדו תוך עימות עם ציור, מוסיקה, אדריכלות, תיאטרון ועוד); ועם זאת, מימד ה„דעת" כמעט שלא יאפיל על תחושת־המישרין של המציאות בשירה זו, בעוד שהשכלתו הרחבה של המשורר נשארת אי־שם ברקע, כבת־לוויה טבעית בעין „שיפחה" של החיים, והיא מופנית לעבר העשרת החיים עצמם, לשם התגברות על המכאוב שהם גורמים, כבשירו המופלא „ערבית בדנוס":

„מאוהבי עטים וארצות, בענפי תאינפוצות / רוח עליזות פתאום בהם נכנסת / וצחוק פורץ את הריאות הנקוהות / עם השיעול, צחוק כשלהבת עצורה / זו שעת הילות השלהבות / בחוץ, שעת כינוס אורות, רגע / של נחמה וחסד: / באפס אינפיניטור אל אבותיך / גבהות תרוח שכח אל מקור תקיעות / אין דווי ואין דבש, / נמתח נראה הנגע וכה משוש / נשמר רווחי חזה מגאולים, עברה הכוס / עליותו והאחת / נמוגה גותיקה, נוכרית של הר וירושלים יקרה..."

סינתיזה זו של החווייה והאינטלקטואליזם, הפרשנה אל חספית הרליגיוזית, אליבנון אינה מקילה ביותר על הקורא המבקש לבוא בשערי שירתו של עזרא זוסמן — אבל, זוהי שירה המזמינה את כל רצינותו להגיע אליה, והיא מחייבת גם נכונות לקשב מיוחד במינו (כשם שגם החווייה הרליגיוזית מחייבת קודם־כל את ה„קשב") — כשם שהיינו צריכים מלכנו כל אוהביו של עזרא זוסמן, להקשיב לו מאור־תאורה, כשעה שהיה נושא את דבריו, וקולו כמעט בלתי־נשמע. אך כל סביבתו מתמלאת איזו גבהות אשר היתה קורנת מן הגוף הסגוף הזה וכמו באותו ערב ספרותי שנערך לכבודו ומן לאריכם לפני פטירתו, והוא דיבר מלחש כלחש, כדרכו, והזדמיות התמוגה בקשבי הקורי־אה, כמעט בלי יכולת לדעת מתי זה שירה, מתי זה דיבור ומתי זה שקט — אבל הכל היה הוא עצמו.

עזרא זוסמן

קן הציפרים

בימי ילדותנו נותרה לזכרון ירושת חרדה מעורבת בתענוג עריץ בהתגלות קן ציפרים נחבא: רחמים ורוע־לב למראה גוזלים חסרי־מגן, ושאיפה לשלטון, נכון יותר, שאיפה סתומה להרס. הנה הוא בידינו קן זה, בנוי בכל־כך חרבת עמל וחרדה, חפשי מכל בעע־חנאה, הוא לפנינו, גלוי למזימות לבנו, מחכה לרחמים, ואולי גם נכון לכול. כמה קנים חרסה או קשה להרוס חילדות, כמה אבני־קלע שלחת אל צמרת עץ, כמה דמעות שפכת או בלעה בגרונות על קרבנותיה המוטלים ללא רוח־חיים באפם. בצוק העתים ציפור קטנה ירקרקת־זנב, אורחת ברוכה תמיד בבית־כלאנו, הופכת חפוך וערבב בשלכת־חימים, משתיקה בציוצה צעקות שומרינו־נוגשינו, גוזרת ב־מספרי־כנפיה את קפאון האוויר הדחוס.

ציפור קטנה מבקרת אצל נענים־נאבקים, ולה כל מה שחסר להם, וקודם־כול חופש וכשרון הרינה ומתן הריחוף האווירי. לו האכלנו אותה מפירורי שולחן עצבותנו, לו השקינו אותה מרורי אסוננו, ודאי היתה נופלת מורעלת, כאותה אשר תרגנה בילדותנו באבן. אולם הציפרים מחוסנות בפני כל מגפותינו בנסיוב אלוהי.

חן פורחות בתוך חדר־אבלנו בלי להיפגע בכתליו, ומוצאות את מותן במלחמות הכנפיים והמקורים, או בשובע חיים קצרי־המועד. אך לא על הציפור הקטנה הפשוטה באתי לספר, אלא על קן־ציפרים אחד, אשר מבט לא וחיר של אדם גילה במחבואי העץ. אם קטנה, אדריכל תמים מדי, בנתה את הקן בקומת איש, ורק עתה הבינה את הסכנה שבשגיאתה. היא פרחה חיש מהר, בהפקירה את קנה ליצרי לבי, אותו רעד עתיק של רחמים והרס עברוני, אולם רק לרגע.

שלושת הגוזלים האומללים, עירומים מנוצה, מסונוורי־עיניים, כמורי כלבלבים ביום היוולדם, אמרו רחמים. אילו יכלו, היו ודאי מצמיחים לגופם כנפיים כדי לעוף בעקבות האם המבוהלת. (האווירון חרוש, אשר עבר באותם הרגעים על ראשינו, לא עף להפש את הבורחת).

מראת הקן על גוזליו, הפתוח לכל פורענות הטבע והאדם, מילא את הלב כאב ישן־חדש. הוא לא ביקש משל והשוואה אל קנים בנויים בגובה אדם בימים של הריסת קנים המזכירים ימי ילדות רעת־לב.

אולם לו ידעה הציפור־האם קרוא באותיות מרובעות של הכתב הישראלי, בטוחני שלא היתה פורחת בעוזבה את גוזליה בחולשתם. ואולי למענה — אשר לעולם לא תקרא — מסופר כאן הסיפור הילדותי, המתחמק — אולי לשווא — מנוסר וממשל.

1947

★

(מתוך הספר „קשת ניסן", שירים בהוצאת „מוסד ביאליק")

רבקה גורים

* * *

הָאִישׁ. עָיֵף מְאֹד,
נִרְדַּם פִּתְאֹם בְּכַף יָדָהּ.
רָאֲתָה שֶׁמִּכְנָסָיו אֲרֻכִּים אֶל הַיָּם
וְחֻלְצָתוֹ רְטֻבָּה מְחוֹלוֹת.
עָיֵף מְאֹד. כָּךְ לְפֶתַע,
נִרְדַּם לוֹ הָאִישׁ בְּכַף יָדָהּ.
לְאַט טִלְטְלָה אוֹתוֹ הֵנָּה וָשׁוֹב,
כְּיוֹשֶׁבֶת בְּכִסְאָהּ.

פני היו מונחים על הר גבוה

פָּנַי הָיוּ מֻנָּחִים עַל הַר גָּבוֹהַּ
וְגוּפִי נִסָּה לְטַפֵּס לְשָׁם.
רֹאשִׁי מֻנָּח הָיָה עַל הָהָר מִתְלַהְלֵהַּ וַעֲצוּם עֵינַיִם
וּתְכֵלֶת רַכָּה הָיְתָה עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת סְבִיבוֹ.
גִּזְעֵי עֵצִים יְבֵשִׁים חִבְּקוּ אֶת הָהָר
וְשָׁלִישׁ עִזִּים עָמְדוּ שָׁם עַל שְׁבִיל מַרְטִיטוֹת.
רֹאשִׁי עָצַם אֶת עֵינָיו וְעָצַם
וְגוּפִי נִסָּה לְטַפֵּס אֵלָיו.

* * *

מִטְרִיָּה שְׁחוֹרָה וּגְדוֹלָה
וְאַבָּא שֶׁלִּי קְטַנַּת עָקֵב
וְאַבָּא שֶׁלִּי מִתַּחַת
מְעַבֶּרֶת בִּי. בְּבֵיתִי וּבְבַת־בֵּיתִי
אוּלַי יָבוֹא אִישׁ חָזָק וְיִשְׁמֹר עָלַיִךְ.

למדרי מקצוע ב־3 חדשים
בנקום מגוריך - בכל הארץ
נקבנות
בשיטת IBM
מקצוע שאין בו אבטלה והשתכרי טוב יותר. לאחר שנכשירך תוך 3 חודשים, נמנה אותך לנשום עבודה מתאים ללא תלות בגיל והשכלה
לימוד בוקר • צהרים • ערב לפי בחירה
קורס כתבניות חי"ם למעוניינות
• תעודת הסמכה •
פרטים והרשמה במשרדי: „המכון להכשרה מקצועית"
בשעות 9 - 1 לפנה"צ 4 - 8 אחה"צ

האם אתה אוהב לצייר?

ללא תלות בגיל והשכלה
האם אתה מתעניין בגראפיקה? האם אתה מוכן ללמוד את אמנות הגראפיקה בביתך בעזרת המכון האמריקאי? בשעות הפנאי שלך... בנחת
המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

בית הספר לטכנאי בזק
שליד משרד התקשורת
ללימוד מקצועות הטלפון, הטלגרף והאלקטרוניקה

נפתחה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ו
התרבות לבית הספר: אוטובוס מספר 10, 17.
ההרשמה תתקיים במזכירות בית הספר לבזק, בגבעת מרדכי, ירושלים.

הנהלת חשבונות
נפתחים קורסים חדשים ומזורזים
שרותל

תכנות מחשבים
נפתחים קורסי ערב
בתל־אביב • בחיפה • ירושלים ובאר־שבע

בית הספר לפקידות
פותח קורסים חדשים (בוקר/ערב)
★ פקידות ומזכירות
★ הנהלת חשבונות
★ כתיבה במכונה
★ ניקוב י.ב.מ.
גמר ההרשמה ביום חמישי
אחריות להצלחתך
שרותל

המכון הטכני הרצליה
לימודי מקצועות טכניים בערב

המכון להשתלמות מקצועית משולבת
המרכז להכשרה טכנולוגית
לירושלים
נמשכת ההרשמה לקורסים:
★ קדם הנדסאים
★ קדם טכנאים
מתקבלים בוגרי י"א
★ קדם מדריכים
מתקבלים בוגרי י"ב + 3 שנות ותק מקצועי.

למד והשתלם בכתב
בחר לך נושא לעסוק בו בכל שעה שתרצה
הנהלת חשבונות סוג 1
המכון להשתלמות מקצועית משולבת

למד בביתך בהתכתבות
20% הנחה לחיילים בשירות פעיל
המכונים הבריטיים
THE BRITISH INSTITUTES
ללוח הכפול הד כפול ומכופל

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

דרושים

מנהל מדור שכר

לניהול מערכת השכר במחשב
במפעל דינמי המעסיק 750 עובדים.
נדרש מועמד בעל ידע ונסיון רב
בהכנת שכר במחשב נסן ידיעה טובה בחוקי עבודה ומיסוי.
למועמד המתאים מובטחת עבודה עצמאית
ותנאים טובים

חשבי משכורת

בעלי נסיון בהכנת שכר במחשב
למשרה מלאה

נא לפנות בכתב יד בפרוט הכשרה ונסיון לת. ד. 4568 חיפה
עבור מספר 131 (מיקוד 31040)

— סודיות מובטחת —

למפעלי ניר חדרה
דרושים

1. **צנרים/רתכים** — לצנרת רגילה
2. **צנרים/רתכים** — לצנור מלבם דק דופן
3. **מסגרים/מכונאים** — להרכבת ציוד
4. **מסגרים כלליים**

נא לפנות אל מנהל כח אדם ת. ד. 142 חדרה

זיקית מפעלי צביעה, הדפסה ואשפרת בדים ועדיים בע"מ

(קו 75 — אגד מתחנה המרכזית)
דרושים

1. **מהנדס מכונות לאחזקה**
2. **עובדי דפוס טכסטיל**
בכל המקצועות, לפי הפרוט כדלהלן:
* מדפיסים
* עובדים למטבח צבעים
* עובדים לשולחן דוגמאות
3. **מסגרים**

נא להתקשר 477141
(בין השעות 16.00—14.30)

למפעל בימי גדול
באיזור הדרום
דרוש

מהנדס כימאי

לתפקיד מנהל הייצור

הכישורים:
* נסיון רב בניהול צוות עובדים.
* תאום בין שרותי ייצור הנדסה וצוות פיקוח.

תנאים טובים מובטחים למועמד המתאים.
תנאי לקבלת המשרה — מגורים בבאר שבע.
נא לפנות בכתב בפרוט קורות חיים ובציון ניסיון קודם לת.ד. 1736 ת"א, עבור מס' 11.
סודיות מובטחת

עקב תכניות הפיתוח וההרחבות
של מפעל מבוסס
בדרום הארץ

דרוש

מהנדס כימאי
או
מהנדס מכונות מנוסה
לתפקיד
מנהל פרויקט

תנאים טובים מובטחים למועמד המתאים

— • —

נא לפנות בכתב בפרוט קורות חיים ובציון נסיון קודם לת.ד. 1736 תל־אביב, עבור מס' 25

פורטצ'סטר בע"מ, אשקלון
דרושים

1. חשמלאי אחזקה (רשיון מוסמך) (עוזר)
2. טכנאי ייצור מתחיל
3. מחסנאי — פקיד טכני לעבודה במחסן טכני של המפעל
4. עובד אחזקה נסיון במכונות טכסטיל

לפנות בכתב למנהל כח אדם, ת. ד. 205 אשקלון, או אישית למפעל, אזור התעשיה אשקלון.

מפעלי תובלה בע"מ
דרושים

1. **מכונאי דיזל, מסגרים** תושבי דימונה ובאר שבע
2. **נהגי סמיטריילר**
3. **נהגי משאיות** (הסבה לסמיטריילר במפעל). תושבי דימונה או אילת.

על המעוניינים לפנות למחי כח אדם במשרדנו בבאר שבע טל. 057—74961 ובסניף אילת טל. 059/2239 — 059—2607.

לעבודה בטחונית מעניינת
באזור תל אביב

דרושים צעירים

יוצאי יחידות קרביות, בתפקידי פיקוד ובוגרי קורס פיקודי
הנתונים הדרושים:
* מסיימי 11 שנות לימוד לפחות.
* פרופיל רפואי של 82 ומעלה.
* נכונות לעבוד לפחות שנה וחצי בתפקיד.
* נכונות לגור באזור תל אביב.

העבודה במשמרות בנות 12 שעות כל אחת [illegible] השכר כ־2,000 ל"י [illegible]
המעוניינים [illegible] 23.5 [illegible] 09.00 — 12.00 [illegible]

מכתשים באר־שבע

דרושים
חשמלאים
למחלקת אחזקה

הכישורים:
בוגרי בתי ספר מקצועיים במגמות חשמל, בעלי ידע מעורב במערכות פיקוד ובקרה, קריאת תכניות חשמל מורכבות, ידע במנוע חשמל, בעלי רשיון „חשמלאי מוסמך", בעלי נסיון בעבודה במפעלים חימיים.

תנאים טובים מובטחים
למועמדים המתאימים.
סודיות מובטחת.

מועמדים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ובציון נסיון קודם, למחלקת כח אדם, ת.ד. 60 באר־שבע 84100.

המכללה להשתלמות עובדי הוראה — משרד החינוך והתרבות
מעוניינת בהעסקת
מרצים וחונכים
בנושא: תולדות א"י והציונות
[illegible]

לחברה — בע"מ באזור תל־אביב
דרושים

1. **System Programmers**
לעבודה מעניינת עם מערכות הפעלה בשיתוף זמנים (Time Sharing)
2. **Application Programmers**
לעבודה בתחומים מדעיים והנדסיים.

• הכישורים:
1. B.Sc במתמטיקה, מדעי המחשב או הנדסה.
2. נסיון של שלוש שנים בעבודה עם מחשבים.

תנאים טובים למועמדים המתאימים.
סודיות — מובטחת.

• לקבלת פרטים נוספים נא לפנות אל ת. ד. 7101 תל־אביב.

דרושים עובדים
שולטים בערבית (מדוברת) ועברית על בוריה
מועמדים לאחר שירות צבאי יפנו לת.ד. 33156, תל־אביב, בציון פרטים אישיים.
רק מועמדים מתאימים ייענו.

הירהורי סופר בשבוע הספר

מאת יעקב בסר

עם הופעת שורות אלה בדפוס, פורחים בכיכרות הערים, כבכל שנה, עשרות, אולי מאות דוכנים עמוסי ספרים בכל צבעי הקשת. מגביהי־הקול מעבירים את מיטב המנגינות של מיצעדי־הפיזמונים. הזמרים, המלחינים, מחברי המלים, היום קוראים להם תמליינים, יקבלו תמלוגים. כן, גם הם. ובינתיים, מושך הטף בזרועות ההורים ומפציר בהם לקנות ספרים.

סבלים, דפסים, מו"לים, כורכים ומפיצים למיניהם יוסיפו גם הפעם סכומים בלתי־מבוטלים לחשבונותיהם, מי בארץ ומי בחו"ל.

והסופר יהלך מדוכן לדוכן, יעלעל בדפי הספרים. ריח הדפוס יצת בנחיריו וייטב בנשימתו. הוא ימשש את המלה, יגע בעיניו של איש־מקצוע באותיות השחורות, כי כמותו מכירן מן המקור הראשון? הוא ינקה את זגוגיות משקפיו ויביט בתולעים השחורות הללו כיודע סודן, כמו גלוי לו מאין הן באות ולאן הן הולכות. הוא יהלך כמלך־לשעה. ידו האחת אוחזת בעט, כמו במחווה, ואצבעות ידו השנייה ממששות בכיסו. זה חלל שחור, הור. רק בבשר הגוף ניתן לגעת.

●

דעה אישית

במדינה בה מתעשרים משום־דבר, בה משגשגת כלכלה בלתי־קיימת, בה נחשב אדם ללא יוצלח, אם אינו מרמה ואם אינו נוטל או נותן שוחד, במדינה בה אין כמעט דבר שלא הכזיב, אפילו "הבטחון", רק הסופר, במלוא הצניעות, לא הכזיב, והוא אפילו הוסיף מעט כבוד של נובל למדינה ול"עם הזה". תמיד היה הדור אחריות לאומית. ודווקא הוא, המסרגו והמקיים מסרי רוחו ועמלו כל־כך הרבה אנשים אחרים, אינו יכול לקיים בעמלו המפרך את עצמו ואת בני ביתו. על כן, כורח לו למכור את היקר מכל, את זמנו, ולעסוק בעיסוק צדדי שבצידו הלחם, ושלרוב אין לו כל קשר עם יצירתו.

הסופר יודע, כי הרי אין הוא ילד, שאילו רק רצה לפרוק מעט מן האחריות המסורתית שהעמיסו עליו, היה כמו כל אחד אחר במדינה. בונה וילה באפקה או בהרצליה־פיתוח, קונה מכונית שנייה לאשה, נוסע לחו"ל. אבל "האחריות הביאליקאית" רובצת עליו מדורי־דורות כמו אות־קין, עד עייפה. וכי מה עליו לעשות? הרי השכם־והערב משננים באוזניו שהוא "מצפון האומה", שהוא "מחייה את שפת עבר" ועוד כיוצא באלה מליצות שדופות ודהויות.

אין ברירה. הסופר בישראל חייב, למען בריאותו ושלמותו הגופנית והרוחנית, לטבול את עטו במעט ארס ולשלוח אותו הישר אל מנהיגים ושרים מנומנמים, למען יתעוררו. וכאשר המיניסטר ער והציבור קשוב, על הסופר לנסח כמה שאלות נוקבות. למשל: מדוע, כבוד ראש־הממשלה, בנאומך החגיגי לכבוד יום־העצמאות, כשפנית אל העם, מצאת, ובצדק, לנכון להזכיר את תחומי חיינו הלאומיים, את כולם, את כולם, זולת ספרות, אמנות, תרבות, תיאטרון, על אלה לא אמרת דבר. ויש גם שאלות פרוזאיות יותר, כגון: מה עם חוק הספריות הציבוריות, לפיו יחויבו הספריות הציבוריות לרכוש ספרים עבריים, ובדרך זאת יבטיחו לספר גם יותר קוראים וגם יותר תמלוגים? ומדוע אין משחררים ממס את הספר העברי, כפי שעושים זאת לספר הלועזי? ומה על חוק זכויות היוצרים?

●

אבל לא. הסופר לא יעשה כן, כי ברגע האחרון יפנו אליו באופן אישי. הוא רגיש במיוחד לפנייה כזאת, ידברו אל לבו, ולדיבורים כאלה הוא רגיש עוד יותר. יגידו לו: עכשיו? בזמן הזה? כשהמדינה... באמת, מה אתה? והוא יסמיק מבושה, וכמו "יום בספרו של אנדי טיקו ישיב: "באמת סליחה, אני מתנצל, לא ידעתי..."

אני מאוד מצטער שיהושע פרץ איננו סופר, לא שאני מעריך את מה שעשה למען פועלי נמל־אשדוד, נהפוך הוא, אני חושב שהוא חיוני מאוד שם. אבל גם בלא שיהיה סופר רשאי ציבור הסופרים לפנות אליו בבקשה: יהושע פרץ, בוא אלינו. אתה אומנם אינך סגן־אלוף (מיל.), כמו מזכיר אגודתנו הנוכחי, אבל אתה עתיר־נסיון, ועל כן נמליך אותך ותהיה מזכיר אגודת־הסופרים. תקים לנו ועדי פעולה, כמו שעשית באשדוד. ואז, כשאתה בראשנו, נשחיז את העטים, נטבול אותם במעט ארס ונצא אל הבאריקאדות כשבידינו כמה סיסמאות אנושיות מאוד, כמו: "משרות מיקצועיות לסופר!", "החזר הוצאות נייר, נייר־פחם, מכונת־כתיבה, תיקוני מכונת־כתיבה ותוספת בטלה". כן, יהושע פרץ, בטלה, אינך יודע כמה נחוצה הבטלה לסופר... כמעט כמו לפועל נמל־אשדוד. בוא אלינו, יהושע פרץ, אתה הצילנו!

חיים שטנגר

רשויות

את זריות האל
ידענו בבקרים
את תפלתו
עתים שכחנו;
ויש כאן אל פרטי
לכוד בין הצמחים

והשתיקות עומדות
עד שעת ירום האל
עד בקר יעלה
עד שעת תפלה
תזעק.

סתם ירושלים

סתם ירושלים שוכנים תזכרת בקר
בין תפלין של ראש
לבין תפלין של יד
בלי ימי ההוד
קברנו פעם
בין האמונות עלי פתאם באות.

או אל בין חומות
בלי אדות הים
ואם מזכרת שלג
שמש היורדת אל אבנן צורות.

סתם ירושלים שנגלית עלי
בדרך
אם לבוא אל בה רציתי
או אם סתם ללכת.

סתם שקיעות שכיחות כמו בטבע
באו אל חרים

צרור־תגובות אחרון למאמריו של פרופ' א. צבי בראון „אנוכיות ומצפון"

זכות הבעלות על תורות מדעיות

לאחר שהתרשמתי מן התיאור הרציני של פרופ' א. צבי בראון, שנתן כמה עיקרים מתורתה של איין ראנד, הנני חולק על טענות־הנגד שלו.

פרופ' בראון מציין שהאתיקה של הפילוסופיה האובייקטיביסטית, שפיתחה איין ראנד, עומדת בניגוד ל„התחשבות בזולת, התייחסות לזולת כאל בעל זכויות יסוד שאין להפקיען". אין זה נכון, כפי שיעיד הציטוט הבא מתוך המאמר „אינדיווידואליזם מזויף", שהופיע בעלון האובייקטיביסטי, בהוצאת איין ראנד ונתנאל ברנדן, באפריל 1962: „האינדיבידואליזם כעיקרון מוסרי מתבטא באופן בלעדי בזכות הפרט לקיום כיצור אנוש. ברור מכאן שאין אדם אחד יכול לתבוע זכות מוסרית לפגוע בזכויותיהם של אחרים. במידה שהוא מתכחש לזכויות־היסוד של אחרים, אין הוא יכול לדרוש זכויות כאלו לעצמו. איש אינו יכול לתבוע זכות מוסרית לסתירה".

בהקשר לטענה אחרת, הרי שלא כפי שכותב פרופ' בראון, התנגדותה של איין ראנד לקנט, נובעת בעיקר בגלל האפיסטמולוגיה שלו הגורסת (בשם הרציונליות!) שאין השכל האנושי אדקוואטי לתפיסת המציאות. היא, לעומת זאת, רואה בכך פתח לדוגמנות ולמיסטיקה, ומכאן התנגדותה הנחרצת לתורתו.

באשר ל„יצירת ידע", מסכים כנראה פרופ' בראון שיש צדק בשמירת זכויות־יוצרים על „חיבורים" (מדעיים), אולם מתנגד לזכות בעלות על „תורות" מדעיות. אבל החיבור איננו אלא פירסום של התורה (או תגלית בודדת לעומת תיאוריה כוללת), ולפיכך אין שום היגיון בפיצול זכות הבעלות. ולעצם העניין, שפה היא אמצעי שפיתח מוח של יחיד (או כמה יחידים) כדי לאפשר קשר חברתי בין בני־האדם. העובדה ששפה משמשת את האדם ונעזרת לקיומו היום־יומי, איננה שוללת ממנו את הזכות לבעלות על מה שמייצר מוחו. כל התגליות וכל יצירת הידע האנושי נובעות ממוח היחיד; תגליות אלו מביאות (בדרך־כלל) טובה לכל בני־האדם. אולם זכות־יוצרים וזכות בעלות יש רק למי שיצר אותן. האינטרס האישי שלו הוא, בדרך־כלל, לפרסמן. אך אין הוא חייב לעשות כך. הוא זכאי לא לפרסמן, או לפרסמן במועד הרצוי לו; כמו למשל במיקרה קופרניקוס, שפירסם את תגליתו־תורתו על מרכזיותה של השמש במערכת כוכבי־הלכת 33 שנים לאחר שגילה אותה. האינטרס האישי שלו בדחייה זו היה חזק במיוחד — להישאר בחיים.

נתניה — ד"ר דן הת

קושיות אחדות לראנד, קרוי ושות'

למקרא חזון גאולת האדם „מחופשי לנהוג... לטובתו האמיתית: חיי אושר", המובטחת מפי נביאי „האנוכיות הרציונאלית", התעורר בי, אחד שאינו מוציא את לחמו מהפילוסופיה המקצועית, הרצון לשאול מיספר שאלות, כדי להיווכח האומנם פותחנו באמת כת קליבה כמובטח על ידם (ראה: המוסף תרבות, ספרות, אמנות, 15.5.75, מאמרו של יורם סבדוני: „ראנד, קרוי והפילוסופיה האובייקטיביסטית").

אודה ולא אבוש. כי טרם הוברר לי איך ניתוקו של הצדק הסוציאלי עם „שוד אנשים וצרים שהכסף הוא שלהם ומגיע להם — וחלוקתו לטפילים בגלל טפילותם", תוך שלילתו החד־משמעית, יבטיח את הבראתם של חולים, שיקומם של נכים, הרמתם של כושלים, התמחותם של נבערים, פיתוחם של מפגרים, גידולם של צעירים ואפילו את חיי האמנים, הסופרים וההוגים, בלא להוציא מן הכלל אף את הוגי הפילוסופיה האובייקטיביסטית, המבשרים עידן חדש: ארץ חדשה ושמיים חדשים ו„הרגשת שמחה בלתי סותרת המלווה את האדם הרציונאלי כל הזמן". האם כבר נמצא אדם כזה? וכל זאת בדרך כה פשוטה של זיהוי הזולת כבעל ערך לחייך — כשאהבתך את עצמך קודמת...

בלא לטפל בבירור הערכת המחבר את הפילוסופיה של אריסטו כמחייבת כביכול קיומם של יש־ים קונקרטיים בלבד (תוך דילוג על גישתו הדואליסטית הידועה) והצגת מישנתו הביקורתית־רלאטיביסטית של קאנט כתיאולוגית דווקא — מן הראוי לשים לב לעצתו המעשית לנהג אשר ריכבו הציבורי שקע: להציע לכל נוסע תשלום עבור הדחיפה, וכך להפוך כל העניין לגבי הפרט „מחובה קולקטיבית בלתי נעימה לאינטרס פרטי", תוך התעלמות גמורה הן מסיכוני סחיטה והן ממנטאליות אינדיווידואלית וציבורית — גורם מוחשי הסותר במידה רבה את תפישתם הדוגמאטית את „האינטרס הפרטי" כחזות הכל. מה יקרה אם אחדים יתעקשו? ומה אם — כנהוג אצלנו — יעכבו את הרכב הנתקע לציבור כולו בוויכוחי־סרק עם נהגו? אם אומנם אין כל ראייה לקיומו של עולם אחיד ומאוחד — היכן הראיות המפוכות לכושר קיומו של עולם אשר יחידותיו ופרודותיו עומדות בזכות עצמן?

באחת: עם כל הכבוד ללשונם המלוטשת של הגב' ראנד וד"ר קרוי, דומני שעסקינן לא בפורצי־דרך לקראת אופקים חדשים ומבטיחים (התגלמויות של קופרניקוס וגליליי), אלא במהדורה חדשה של האתיקה ההדוניסטית — מופשטת יותר, פשטנית יותר ואנטי־סוציאלית יותר מזו של בנתאם למשל, אשר כבר לפני כמאה שנה העלה ב„תורת המוסר" שלו רעיונות דומים, על־כל־פנים תוך הדגשת חיוניותו של ה„קואופיציינט הציבורי", כלומר יכולת הפרט לקנות, תוך הענקת הנאה והקרבת אושר גם לזולת כמסד לחיי צוותא של יצור חברתי.

קרית־ביאליק — יוסף לוינגר

יצור ידע — ותלותו של האדם בחברה

אתגר מעניין ויוצא־דופן [illegible] פרופ' צבי בראון [illegible] (4.4.75) [illegible] את עוקץ ביקורתו של בראון.

טיעונו הראשון הוא לגבי אופן השימוש של הגב' ראנד במושג „אנוכיות". אולם פרופ' בראון עצמו אומר כי גב' ראנד טורחת להגדיר במפורש משמעות שונה זו. בכך, כמדומני ניטל עוקצה של הטענה. ואכן, גב' ראנד משתמשת במובנה הפשוט ביותר של המלה האנגלית Selfishness והיא מציינת זאת בהקדמה לספרה "The Virtue of Selfishness": „מובנה ומשמעותה המדוייקת של המלה אנוכיות היא: Concern with one's own interest — „עיסוק בענייניו שלו בלבד".

יש לזכור, והדבר אינו לשיבחה של הגב' ראנד, את האופי המתגרה של כתיבתה, שעליו עומדת היא במקור הנזכר למעלה, לאמור: „למי ששואל אותי (את השאלה בדבר השימוש במושג אנוכיות) אני עונה: (אני משתמשת במלה) מאותה סיבה שמעוררת את פחדך ממנה".

וכאן הגעתי לעיקר ביקורתו של פרופ' בראון: ביקורת הפסקנות שבה נוקטת איין ראנד בשלב המעבר מהשיקולים האפיסטמולוגיים לתורה האגואיסטית. פרופ' בראון מציין את טענתה העיקרית של הגב' ראנד: „בתיאוריה מוצגים הסימנים של ההשגה, של הקונצפטואליזציה, שהוא מרכזי כל־כך לרציונאליות, וכן התהליך של רכישת ידע והרחבתו... כמשהו המתרחש באדם הפרטי... ולא היא". הוא מנתח את תלותה של המחשבה בלשון, את תלותה של הלשון במגע החברתי, ולכן מגיע למסקנה שהרציונאליות אפשרית רק על בסיס של שיתוף־פעולה עם החברה.

אולם, טיעוניו של פרופ' בראון אינם סותרים את דברי הגב' ראנד. לגמרי לא. מגיתותה של הגב' ראנד מתבררת לחלוטין תלותו של האדם בחברה. גם היא מבליטה את העבדה ש„התמחות, מיסחר בתוצריך, הסתמכות על מאגר הידע [illegible] מאיר של פרופסור בראון: „...אבל דרושים אלה מוכיחים, מתארים ומזהים איזה סוג אדם ואיזה סוג של חברה הם בעלי ערך זה לזה: רק אנשים פרודוקטיביים, רציונאליים, עצמאיים, בחברה רציונאלית, פרודוקטיבית וחופשית. פרזיטים, עלוקות, מוצצים לסוגיהם, אינם בעלי ערך ליצור האנושי".

דווקא בשם אותה גישה, שבשמה מטיף פרופ' בראון ל„אלטרואיזם קטן" מגיעה איין ראנד לחוכחת גודל אי הצדק וסילוף מושג הצדק** על־ידי מעשים אלטרואיסטיים.

יצור הידע — טוענת ראנד — מתרחש באדם הפרטי רק כשהוא נמצא בחברה. איזו חברה? חברה ההולמת את דרכי קיומו של האדם כיצור מייצר, המתמודד עם הטבע באמצעות שיכלו. חברה שאינה מגבילה את זכות האדם לחיים, לחופש ולקניין, חברה שאינה פוגעת בעקרון הצדק.

דווקא בשם חשיבותו של הידע האנושי המצטבר וחשיבותה של החברה, המאפשרת קיום שיאפשר תוספת ידע, מתנגדת ראנד לתפישה של פרופ' בראון את האדם כתכלית ולא כאמצעי. „התחשבות בזולת כאל בעל זכויות־יסוד מסויימות שאין להפקיען", רוצה פרופ' בראון. זוהי גם דרישתה הבסיסית והעיקרית של הגב' ראנד. אבל, להתיר בשם עיקרון זה זכות קיומו של „זולת" שאינו ראוי לקיום זה — זהו סילוף מושג הצדק, ואליבא דראנד: עונש לכישרון, למאמץ, להישגיות וליכולת ופרס לטימטום. ובשלב רחוק הרבה יותר: פתח „לכל אדם לפי יכולתו, לכל אדם לפי צרכיו" [illegible]

ירושלים — משה מזוזובסקי

*) גב' ראנד מזהה „ערך" עם כל דבר שאתה מוכן ליטול תמורתו (ראה: סוף הנפילים).

**) ראה: The Virtue of Selfishness — The Objectivist Ethics, 1961, Signet Book עמ' 26 במהדורת 1970.

ספרו המדהים של ד"ר משה קרוי
"חיים על־פי השכל" (תנאים לאושר אובייקטיבי)
יופיע ביוני בהוצאת "מציאות"
ת.ד. 2554 ת"א.
המחיר: בס"ה 35 ל"י
(ת)

קורות ההעפלה מאיטליה

על ספרה של עדה סרני „ללא דגל"

מאת יעקב שביט

בתערוכות

יבול עלוב

על תערוכת „חברה ופוליטיקה" בבית־האמנים, תל־אביב

מאת שרה בריטברג

פנחס כהן־גן: עבודה בבית־האמנים, תל־אביב

גבינה ופושקין

שני חריגים

גרוי ופרובוקציה

עם ספר־היובל לסאלו בארון

מאת יעקב דוד אברמסקי

פרופ' סאלו בארון

תגליות חדשות לעין

תצלומים ופוטוגראמים של מרלי שגיר בגלריה דבל, עין־כרם

מאת מרים טל

ברוך שאטן, דוד חסדאי וניצה לוין בגלריה „ערמון", ירושלים העתיקה

רגעים קטנים של אמת

תצלומים של יוסי כהן בגלריה „גראפיקה 3", חיפה

מאת אלי לבנמן

משרד החקלאות
המרכז לשתוף חקלאי בינלאומי

משרד החוץ
המחלקה לשתוף בינלאומי

לפעולות הסיוע החקלאי בארצות מתפתחות

דרושים מועמדים

לתקופות שרות בחו"ל לפחות שנתיים עם אפשרות הארכה
במדינות דוברות ספרדית ואנגלית

משימה מס. 2/75 — ראש צוות חקלאי

משימה מס. 3/75 — מומחה לגדולי שדה וירקות עם התמחות בתצפיות שדה

...והדרכה בנושאים המוזכרים כולל יישום תוצאות התצפיות אצל החקלאים.
בעל השכלה אקדמאית בחקלאות עם נסיון של 6 שנים בביצוע עצמאי של נסיונות בגידולים חקלאיים וניתוחם, נסיון בחקלאות כללית וטרופית, הגנת הצומח, קרקע וכו', או בעל השכלה תיכונית חקלאית עם נסיון של 12 שנים בנושאים הנ"ל.
בעל נסיון בניהול צוות עבודה. ידיעת השפה הספרדית כדי כתיבת דוחו"ת מקצועיים, וניהול מו"מ בכתב ובע"פ עם פקידות בכירה. בעל רשיון נהיגה.

משימה מס. 4/75 — מומחה־בקר לבשר מרעה ומספוא

תאור המשימה: תכנון והדרכה בנושאי בקר לבשר, מרעה ומספוא. ארגון שרותים והדרכה לחקלאים מגדלי בקר, תכנון אשראי תשומות ושווק.
בעל השכלה אקדמאית בחקלאות עם נסיון של 8 שנים בגידול בקר לבשר, מספוא ומרעה, או בעל השכלה תיכונית חקלאית עם נסיון של 12 שנים בנ"ל. רצוי ידע בגדולי שדה ושלחין. ארגון המושב והמשק המשפחתי.
בעל נסיון בהכשרת מדריכים חקלאיים בגידול בקר לבשר מספוא ומרעה, נסיון בעזרה ראשונה וטיפולי תברואה בבקר, כושר לנהל מו"מ עם מוסדות חקלאיים.
ידיעת השפה הספרדית כדי כתיבת דוחו"ת מקצועיים, בעל רשיון נהיגה.

משימה מס. 5/75 — ראש צוות חקלאי

תאור המשימה: ארגון אגודות כפריות ואזוריות והפעלתן, במסגרת חחוקה הקיימת בארץ המסתייעת. ארגון והפעלת צוות להדרכה חקלאית לאשראי עונתי. תאום עם מוסדות ממשלה שונים של תכניות פיתוח והרחבה בתחום המשקי, הפיזי והארגוני.
בעל השכלה אקדמאית בחקלאות או כלכלה חקלאית עם נסיון של 5 שנים בארגון כפרי, תכנון ופיתוח אזורי או בעל השכלה תיכונית חקלאית עם נסיון של 10 שנים בנושאים הנ"ל. בעל נסיון בהפעלת צוות, נסיון בנושאי מימון ואשראי מודרך.
ידיעת השפה האנגלית על בוריה, בעל רשיון נהיגה.

משימה מס. 6/75 —
יועץ למשרד החקלאות בנושאי התישבות

תאור המשימה: יעוץ בהקף ארצי בנושאים התישבותיים ותכנון אזורי כולל. יעוץ בהפעלת צוות לתכנון וביצוע התישבות חקלאית, אחראי על צוות ישראלי הפועל במסגרת מפעלי התישבות קיימים.
בעל השכלה אקדמאית בחקלאות או כלכלה חקלאית בעל נסיון בתכנון אזורי כולל מן האספקט החקלאי, ארגוני ופיזי, נסיון בהפעלת תכניות התישבות, כושר ניהול מו"מ עם מוסדות שונים בנושאים התישבותיים לשם גיבוש תכניות פיתוח והרחבה.
ידיעת השפה האנגלית על בוריה, בעל רשיון נהיגה.

ה ע ר ו ת :
1. שאלונים אישיים ופרטים נוספים בקשר להשכלה נסיון וכו', ניתנים להשגה במזכירות המרכז לפי הכתובת — רחוב הרצל (ע"י פסי הרכבת) ת.ד. 556 טל. 951—(03) רחובות.
2. המיועמדים יוזמנו בפני ועדות מקצועיות וועדות המלצה, אשר מתפקידן להמליץ בפני הרשויות המוסמכות על המועמדים למשימות.
3. על המומלצים ע"י הועדות האמורות לעבור השתלמויות והכשרה מקצועית בכל הקשור לשליחות, לרבות בענפי החקלאות המתאימים ובתחומים אחרים.
הרשויות תבחרנה את המועמדים למשימות לפי החלטות ועדת ההמלצה, תוצאות ההשתלמויות וההכשרה שהמועמדים יעברו, ונתונים נוספים.
4. המועד האחרון להגשת הבקשות 6.6.75.

משרד העבודה
האגף להכשרה והשתלמות מקצועית

ההסתדרות הכללית
של
הנוער העובד והלומד
החטיבה המקצועית

למסלולי הכשרה בחינוך המקצועי

דרושים

1. מנהל מרכז למידה לנערים עובדים — בבית שאן
כישורים: בעל השכלה גבוהה בחינוך, נסיון בהוראה ובניהול.

2. מנהל מרכז למידה לנערים עובדים — בנס־ציונה
כישורים: השכלה פורמלית בחינוך, נסיון בהוראה ובניהול.

3. סגן מנהל בית־ספר לנוער ערבי — ביפו
כישורים: דובר ערבית, בעל השכלה גבוהה בחינוך, אפשרויות לקידום.

4. יועצים חינוכיים למסגרות טעונות פיקוח
למקומות הבאים: בית־שאן, הוד־השרון, לוד, יפו.

5. מורים
למקצועות: עברית, חשבון, מסגרות, מכונאות, נגרות, חשמל, טיפוח־חן, אנגלית, מלאכה, כלכלת בית, הוראת הטיפול לגני ילדים ולמעונות יום.
לאיזור: נס־ציונה, לוד, פתח־תקוה, טבריה, בית־שאן, צפת.

על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים, ובציון המשרד המבוקשת ליחידה להכשרה מקצועית, ת.ד. 303, תל־אביב.

— סודיות מובטחת —

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

מכרז מס' 75/5
אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
מודיעה על משרות פנויות: —

1. בירות שירותי המחשב
מתאם שירותי חוץ

2. במחלקת המנגנון
פקיד משכורת

3. במחלקה לעזרי הוראה והחברה
מזכירת הדירקן

למועמדים מחוץ לבאר־שבע אשר יתקבלו בדרגת י"ג בדרוג האחיד ומעלה והדרגות המקבילות בדרוגים האחרים תנתן עזרה בדיור.

פניות בכתב יד בלבד בצירוף תולדות חיים ותעודות יש לשלוח עד יום ו' 30.5.75 אל מחלקת המנגנון, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, ת.ד. 2053, באר־שבע, מיקוד 84120.

נא לציין על המעטפה מספר המשרה המבוקשת

לחברת „ס ק ר"
יועצים למערכות ניהול וייצור בע"מ

ד ר ו ש י ם
בעלי מקצוע מעולים
בענף ההדרים
לתקופה של שנה בחו"ל
בעלי יכולת בתחומים:
א. ייעוץ והדרכה.
ב. פיקוח ועריכת נסיונות.
הדרישות: השכלה אקדמאית בהדרים ונסיון בתחומים הנ"ל של לפחות שנתיים.
באים בחשבון בעלי ידע ונסיון רב, כגון. מנהלי פרדסים, ללא תואר אקדמאי, אולם בעלי נסיון של 7 שנים לפחות.
ידיעת אנגלית בסיסית הכרחית.
נא לפנות טלפונית: 453231—03 או ת.ד. 21115 תל אביב

חברת רהיטי מבט בע"מ
דרושים
3 מוכרים - מעצבי פנים
לסניפינו ב: תל־אביב — באר־שבע — אשדוד.
הצעות נא להפנות לת.ד. 7128 ת"א.

דרושה מזכירה
למנכ"ל של מוסד ציבורי
בשטח התרבות
בעלת נסיון שולטת בשפות עברית ואנגלית והדפסה בעברית.
נא לפנות בכתב יד ברור לת.ד. 11253 ת"א
— סודיות מובטחת —

חברה לעמילות מכס
מהגדולות בענף
מחפשת:
פקיד ראשי
(ע"י שלטונות המכס)
בעל נסיון של 5 שנים לפחות
מקום העבודה: חיפה
בהצעות נא לכתוב לת. ד. 866,
תל־אביב עבור מס. 177.

למוסד ממלכתי בת"א
ד ר ו ש
סגן ראש יחידת מבדק פנימי
במחלקת כספים
הדרגה המוצעת י"ג — י"ד בדרוג אחיד.
הנתונים הנדרשים: מנה"ח ברמה ד'
בעל נסיון בבקרת חשבונות
* מעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 17146 תל־אביב מיקוד 61170 (עבור כספים) ולציין פרטים אישיים וכישורים
— סודיות מובטחת —

לעבודה בשחונית בחו"ל
דרושים עובדים בכירים
עד גיל 45
העונים לדרישות הבאות:
* בעלי השכלה תיכונית מלאה לפחות.
* לאחר שרות צבאי מלא בתפקידי פיקוד.
* נסיון בפיקוד וניהול צוותות גדולים.
* עדיפות ליודעי שפות זרות.
● המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ופרטים אישיים מלאים לת.ד. 17224 מיקוד 61170 תל־אביב.
— רק פונים מתאימים ייענו —

هكذا من الأصل

מהתלה, חידוד ותוכחת־מוסר

על „ילקוט המקאמה העברית" של יהודה רצהבי

מאת משה־גיורא אלימלך

ילקוט המקאמה העברית, סיפורים בחרוזים, ליקט ופירש והקדים מבוא יהודה רצהבי, ספריית דורות, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, 193 עמ'.

קורת־רוח רבה מובטחת לקוראי ילקוט קטן זה של מיבחר פרקי־מקאמות, שמהתלה וחידוד, אימרות־כנף ותוכחת־מוסר משולבות בהם פה ושם. ככל הצפוי בסוג זה של ספרות מאז ומקדם.

אם כי בכותרת הילקוט מדובר על המקאמה העברית, הרחיב המהדיר את התחום. פסח על המיגבלה הלשונית וכלל בילקוטו פרק משל אלחרירי ופרק מתוך „כלילה ודימנה", שתורגמו מערבית. פרופ' רצהבי מנמק זאת בכך, שיצירות אלה בתרגומיהן השפיעו על היוצרים העבריים בתחומו של הסוג הספרותי הנדון. נימוק זה יפה בלי ספק לגבי אלחרירי, שמחברותיו הורקו ללשון־עבר בידי יהודה אלחריזי, איש „תחכמוני". שרק „מחברות עמנואל הרומי" קרובות לו בהיקף ובכוח. אלחרירי השפיע על המשורר העברי והתרגום בא להוכיח. בין היתר, כי לא גם ליתה של הלשון העברית. וניתן להביע בה רעיונות מורכבים כמו גם דברי משל ומליצה וחידודים והמונח־של־יום־יום.

אשר ל„כלילה ודימנה", אין ספק כי היתה לו השפעה על כמה וכמה הלכי רוח. המוצאים ביטוי בשירת ספרד, ביחוד ביחס הסקפטי ל„הבלי עולם־הזה", שהוליד מעין שירי־פרישות. אולם, אין סימן שהלבר נבע מתרגום היצירה ההודית הזאת לעברית. הפילוסופיה ה„צופית" ורג בשורותיו היתה מסימני התקופה, ואילו תרגומו של יעקב בן־אלעזר. מן המאה הי"ג, איננו כליפים ביותר. לעומת זאת, קיים תרגום הודור־נאה ל„כלילה ודימנה", מפרי עטו של המשורר אברהם אלמליח, שהאיר שעות־קריאה של רבים מבני זמננו בחור־הנעורים שלהם. דומני שהמהדיר היה מיטיב עם הקוראים, אילו הגיש להם פרק מתוך הספר האמור, מה עוד שהוליקוט כולל בין כה וכה פרק מתוך מקאמה מקורית של בן־אלעזר.

*

פרופ' רצהבי הרחיב את תחום המקאמה העברית לא רק לעבר תחום המקאמה המתורגמת, שאולי היה כדאי להביא ממנה גם משהו מ„לילות „אלף לילה ולילה" בתרגומו המופתי של יואל יוסף ריבלין המנוח. תחום הרחבה אחר הוא הזמן. המהדיר אינו מסתפק ביצירות מתוך תקופת הפריחה של המקאמה. נאמר מראשית המאה הי"ג עד סוף המאה הי"ג. בלי כנימה אלי הוא מקווה שצורה עתיקה זו עוד תהיה לה עדנה כלשהי. בהתייחסו ל„אלוף בצלות ואלוף שום" לח. נ. ביאליק כותב פרופ' רצהבי על עתיד המקאמה כצורה ספרותית: „יש להניח כי התנופה שבאה לה מידי ביאליק נושאת בכנפיה גם המשך ורציפות".

אם מניח הכותב שיש סיכוי ל„המשך" ואפילו ל„רציפות" של המקאמה, מן־הסתם הוא מניח שיהיה זה המשך תוך כדי השתנות. מה עוד שהוא עצמו מדבר שינויים, החלים במקאמה בהשפעת הזמן והמקום ונטיות המחברים. לפיכך נראה לי שפרופ' רצהבי נהג שלא כביצחנו ובניגוד לשיטתו. כשפסל את פרקי־המקאמה של יהודה בורלא בספרו „אלה מסעי יהודה הלוי". פרקים אלה באו ברומאן כדי להפריע את שוליותיו במשהו מרוח התקופה. המחבר עשה כן לא מפני שהוא „בן השבט הספרדי", כדברי בעל הילקוט. אלא מפני שהוא סופר גדול, המסוגל להתערות ברוח התקופה שהוא מתאר, גם כהיותה רחוקה מן ההווה הגלוי לעין.

אולם, עד שאני פוקד על המהדיר את חטאת אי־הצדק כלפי יהודה בורלא ואברהם אלמליח, מן הדין לציין שהילקוט אשר עשה עשיר ברוב חן. מגיש לקורא מיבחר עשיר ורב משמעות, מבלי להעמיס עליו את הגיצות שהיו כרוכות בהכנתו. ניכר שהמהדיר והבוחר הוא תלמיד־חכם אמיתי, שמעמדו האקדמי הוא פונקציה של

גדולים — לקטנים

מאת מנחם רגב

גליה רבינוביץ, אורה קוסטר: בוחו — מישחקים לאם ולפעוט, צילומים: סוזנה ברנדט, הוצאת „מסדה".

נוסי ויזבלי: „מידה זו בדרך המישחק נעשית תוך כדי התנסות ועשייה — בחומרים, בחפצים, בכלים וביחסים בין בני־אדם". המישחקים הרבים מתוארים בבהירות ובדייקנות, הם מובאים על־פי גילאים אלה:

סבן ילדים

עם ספר־היובל לסאלו בארון

(סוף מעמוד 3)

מה בראות?

ברוך שאטן: נוף

תל־אביב והסביבה

חיפה

ירושלים

באר־שבע

מחכבש הדפוס

עדויות

שירה

סיפורת

ילדים

תכנית על הספר שואה // עמוס קינן

מהנדס מחקר

חברה בדרום, מבוססת היטב בשטח התעשיה הכימית, מחפשת ראש צוות פיתוח פלנט, המועמד האידיאלי יהיה מהנדס כימאי בעל תואר M.Sc. לפחות, עם נסיון במחקר ופיתוח.

מגורים בבאר־שבע.

נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים ושמות שני ממליצים אל: ת.ד. 8, באר־שבע, עבור „מהנדס חוקר".

— סודיות מובטחת! —

האוניברסיטה הפתוחה

למוסד אקדמי מתפתח

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

נא לפנות בכתב: האוניברסיטה הפתוחה, מח' אדם, ת.ד. 39328, רמת־אביב.

עיריית אשקלון

דרושים

מצילי־ים מוסמכים

לעבודה קבועה

אהרון חייבי

ראש העיריה

לחברה בתל־אביב

דרושים

1. מנהל חשבונות עצמאי

בעל נסיון של 8 שנים לפחות

2. פקידה

הדפסה עברית, אנגלית הכרחית

מעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 335, ת"א וציינו על גבי המעטפה: עבור חברה.

למלון מוריה

ים־המלח (5 כוכבים)

דרושים

★ סגן מנהל מלון

★ מבקר מזון ומשקאות

★ מנהלי משמרות בקבלה

★ פקידי קבלה

★ סגנית מנהלת משק

★ מפקחות קומה

★ חדרניות

★ טבחים

סודיות ותנאים טובים מובטחים

— ● —

בדבר פרטים וקביעת ראיון נא להתקשר טלפון 03—292203 בין השעות 08.00—15.30

דרושים

טבח ★ עוזר טבח

טלפוניסטית

לפנות: מעלה החמישה, בית הבראה, טלפון 02—523474 או 02—535191/2

אחים רויכמן (שומרון) בע"מ

חברה קבלנית לכבישים ועבודות ציבוריות

דרושים

מפעילי ציוד מכני הנדסי

★ מפעילי מוטורגריידר

★ מפעילי שופלים

★ מפעילי D—9

★ מפעילי מוטורסקרייפר

עיריית הרצליה

דרושים לקראת

שנת הלימודים — תשל"ו

1) מנהל לבית הספר התיכון עירוני.

2) סגן ראשון למנהל בית הספר התיכון עירוני.

3) מנהל ל„מפתן".

פרדס, מוצרי הדר בע"מ

דרוש

מכונאי/מסגר אחזקה

לעבודה במשמרות

לפנות: ת.ד. 82 רחובות 76100

דרוש

חשב

רצוי בעל רשיון רואה חשבון

למפעל למתכת באשקלון

מקום העבודה במשרד הראשי בתל־אביב

למפעל מתכת באזור אשקלון,

דרושים

★ מנהלי עבודה

★ מנהלי מחלקות

בשטח מסגרות

לשם קביעת ראיון נא להתקשר (03) 259466

מפעלי רכב אשדוד (מ.ל.) בע"מ

דרושה

מזכירה עברית אנגלית

כולל הדפסה מושלמת בשתי השפות

ליום עבודה מלא

5 ימי עבודה בשבוע

נא לפנות ת.ד. 94 אשדוד, טל. 055—31141

תעשיות גולן

מתכת ואלקטרוניקה בע"מ

דרושים:־

מבקר טכני —

שנתיים נסיון בבקורת עיבוד שבבי בתקנים תעופתיים.

מבקר אלקטרוני —

שנה נסיון בבקורת ויזואלית ובבקורת הרכבות חשמליות.

יתקבלו בעלי משפחות — דיור מובטח.

לקבלת פרטים נא לפנות בכתב ל—

תעשיות גולן, ד. נ. רמת־הגולן.

תושבי ירושלים

לחברה ארצית בע"מ

דרושים

★ בעלי מקצוע

★ בתעופה

★ במתכת

★ באלקטרוניקה

★ חסרי מקצוע

להשתלמויות תוך כדי עבודה בשטח המתכת והתעופה.

למועמדים המתאימים מובטחים תנאי שכר נאותים, אפשרויות קידום, הסעה הלוך ושוב, תנאי עבודה טובים.

בפרטים נוספים נא לפנות אל ת.ד. 9560 ירושלים.

למפעלי התעשיה האוירית נמל התעופה בן־גוריון

דרושים מועמדים

לעבודות מקצועיות מגוונות בפרויקטים חדישים

בתעופה ובמתכת

هكذا من الأصل

לדפוס אופסט
אמנים מאוחדים בע"מ
דרושים
• מונטאז'רים
בעלי נסיון של 3 שנים לפחות
תנאים טובים למועמדים המתאימים
לפנות טלפונית: 915063 לניסים.

בית החולים שערי צדק
דרושה לבורנטית
בעלת נסיון למעבדה הסטו־פתלוגית
המעוניינות מתבקשות לפנות אישית למנהלת ד"ר לאה דולברג, בבית החולים, או לת.ד. 293, ירושלים

למוסד ציבורי גדול
דרושות
מפעילות מחשב קטן
(מיני קומפיוטר)
מקום העבודה — תל אביב
העבודה מתבצעת בשתי משמרות והשכר כולל תוספת עבור עבודה במשמרות.
תועדפנה מועמדות בעלות נסיון קודם בעבודה דומה.
• מועמדות מתאימות תפנינה בקשותיהן בכתב (בציון מספר טלפון) לת. ד. 706 עבור (15) עד ה־30.5.75

למשרד ראשי בתל־אביב
דרושות
* מזכירה — בעלת ידיעה טובה בעברית ואנגלית, כולל הדפסה.
* פקידה — לעבודות משרד כלליות, כולל הדפסה עברית.
לצעירות מוכשרות תנאים טובים להתקדמות
שעות העבודה: 8.00—4.30
נא לפנות בכתב בציון פרטים אישיים ונסיון קודם לת.ד. 16281 תל־אביב, „מזכירה או פקידה"

אוניברסיטת תל־אביב
דרושים/ות
לְרשכת הנשיא:
מזכירה כתבנית מעולה
דרושה ידיעת הדפסה בשפה העברית (במכונה חשמלית)
לענף כח־אדם/מחלקת המנגנון:
1. מזכירת ענף
נסיון של 3 שנים ברכוז מזכירות.
2. מזכירה כתבנית
מטפל בנושאי כח־אדם שונים כולל קבלת קהל.
לענף תשלומים/מחלקת המנגנון:
חשבי שכר
בעלי השכלה תיכונית, רצוי ידע בהנהלת חשבונות ונסיון בהכנת משכורות בשטת המיכון.
למחלקת הכספים:
מנהל/ת חשבונות
סוג 2 לפחות, ונסיון
למחלקה לכימיה
מהנדס אלקטרוניקה
בעל נסיון של 2—1 שנים או הנדסאי בעל נסיון של 4—3 שנים לעבודות פתוח בתחום האנלוגי והספרתי.
העובד יועסק עפ"י חוזה מיוחד.
לביה"ס לרפואה
עובד מחקר
בעל תאר M.Sc. באימונולוגיה, מיקרוביולוגיה או ביוכימיה. רצוי רקע טוב בביוכימיה. העובד יועסק החל מיולי 1975 במסגרת קבוצה העוסקת באימונולוגיה תאית וידרש להגיש תכנית לעבודת Ph.D. על הנושא הנ"ל.
העובד יועסק עפ"י חוזה מיוחד.
לחוג לפיסיקה ואסטרונומיה
טכנאי מכני / מסגר
בעל נסיון של שנתיים לפחות בעבודת פתוח ואחזקה של מעבדת מחקר.
לפקולטה למדעי החברה
מזכירה—כתבנית
לעבודות מזכירות כללית כולל הדפסה בעברית ובאנגלית.
הדרגה: יוד—יא בדרוג האחיד.
המעונינים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים, פרטים על נסיון בעבודה, ושמות ממליצים, לענף כח־אדם, מחלקת המנגנון, אוניברסיטת ת"א, רמת־אביב עד ליום 30.5.75 מועמדים שימצאו מתאימים יוזמנו לראיון אישי.

דרוש רפד
רצוי בעל נסיון בעבודת סקאי
לעבודה במפעל מאורגן
עם כל התנאים הסוציאליים
עמינח בע"מ, ניר צבי (ליד צריפין)
טל. 03—965650, 03—961064

נ מפעל מתכת בת"א
דרושים
* מנהלת חשבונות
(משרה מלאה)
להכנת משכורות עובדים ועבודה בהנהלת חשבונות.
* איש אחזקה בוגר בי"ס מקצועי
עם נסיון של 3 שנים.
* נער לעבודות משרד
ושליחויות.
תנאים טובים למועמדים המתאימים
להתקשר טלפונים: 32176, 33108.

מדינת ישראל
נציבות שרות המדינה
מודיעה על
מכרז קיבוצי מס' מכ/3/75
לצוערים במשרד החוץ
ירושלים
מספר המשרות — 9
תיאור התפקיד: התמחות כללית בשטחי ה־עבודה השונים במשרד החוץ בירושלים במשך שנתיים, על מנת להשתלב בתום תקופת ההתמחות בשירות החוץ.
הדרגה: 2—1 של הדירוג האקדמאי במדעי החברה והרוח.
דרישות המשרה:
א. השכלה אקדמאית (לפחות תואר ראשון) במוסד אוניברסיטאי מוכר רצוי באחד החוגים הבאים: כלכלה, היסטוריה, גיאוגרפיה, מדעי היהדות ומשפטים.
ב. התמצאות בבעיות מדיניות אקטואליות ו־בנושאים כלליים אחרים לרבות יהדות, היס־טוריה, גיאוגרפיה, חברה ומדינה, כלכלה ומשק הארץ, תרבות ואמנות, כושר ניתוח, הסברה ו־הבעה בכתב ובעל פה. ידיעה מושלמת בכתב ובעל פה של השפה העברית, שליטה, לרבות כושר דיבור שוטף באנגלית או בצרפתית או בגרמנית, או בספרדית.
ג. גיל עד 30. לאחר שרות חובה מלא בצה"ל. מצב בריאות תקין, בעל אזרחות ישראלית (כולל בת הזוג).
הערות:
א. הצוערים שיעמדו בדרישות ההכנה יושלבו בתום תקופת ההתמחות בשרות החוץ. עליהם להיות מוכנים למלא כל תפקיד בישראל או בחוץ לארץ, לרבות בארצות קשות שירות.
ב. הנהלת משרד החוץ שומרת לעצמה את ה־זכות להפסיק את התמחות הצוער בתוך תקופת ההתמחות אם יימצא בלתי מתאים לדרישות התפקיד.
ג. רשאי להגיש את מועמדותו גם מי שאיננו בעל השכלה אקדמאית מושלמת אך הוא עומד לקבל את התואר הראשון בתום שנה הלימודים תשל"ה.
...
(23.5.75)

NCR
למרכז חברתנו בתל־אביב
דרושים
צעירים/ות
אשר יוכשרו על ידינו לתפקיד תכנון והדרכת שיטות מיכון משרדי
הכישורים הדרושים:
— השכלה תיכונית לפחות
— ידיעה טובה בשפה האנגלית
— גיל עד 27 לאחר שרות צבאי
אם הנך רוצה להשתלב במקצוע בעל אתגרים ואפשרויות קידום
פנה אלינו בכתב יד תוך ציון קורות חיים לפי הכתובת: NCR — י. א. מיטווך ובניו בע"מ, ת.ד. 11027 תל־אביב 64373. נא לציין: „עבור משרה 11—3".
— סודיות מובטחת —

לחברת בנין ארצית
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
עצמאי/ת
נסיון: 1) של 5 שנים
2) של 2 שנים
עבודה רצופה
*
מועמדים דתיים מתבקשים לפנות לת. ד. 2770 תל־אביב, בציון פרטים אישיים ונסיון קודם.

דרושים
נהגים
עם רשיון
לרכב כבד
גרור־נתמך
תושבי באר־שבע בלבד
את הבקשות נא להפנות
למנהל התנועה והמסחר
רכבת ישראל — ככר פלומר
חיפה

יבנה
תעשית בניינים
בע"מ
דרושים
חשמלאים
לבנין ותעשיה
בעלי 5 שנות נסיון.
מתאימים יפנו טלפונית בימים א' — ד' לטל' 733638/9 בין השעות 4—7 אחה"צ.

דרושים
סוכנים מנוסים
למכירת „תוכנית בינלאומית ללימוד שפות" למוסדות, ועדי עובדים ומבית לבית בכל הארץ.
הסוכנים יעבדו כעצמאיים ויחוייבו להעמיד בטחונות ו/או התחייבויות.
קיימת אפשרות לקבל בלעדיות לאזור.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 33440 ת"א.

דרושים
מהנדסי בנין
צעירים
לתפקיד מנהלי מפעלים
בדרום ובמרכז
נא לפנות בכתב יד בצרוף תולדות חיים לת.ד. 21137 תל־אביב.

דרוש
מנהל
לסניפנו בתל־אביב
הכישורים הדרושים:
● ידע מקצועי של מספר שנים בניהול מבצעי וארגוני של כ־10 משאיות ו־50 נהגים.
● נסיון וידע בטחוני בהפעלת אנשי בטחון ושמירה.
● ידע בטיפול מכני בכלי רכב.
● גיל 25 — 35.
● רשיון נהיגה למשאית מעל 4 טון.
רצוי קצין משוחרר מצה"ל
נא לפנות לטל. 53787 ת"א

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
בעל/ת נסיון במפעל תעשייתי
מועמדים תושבי הסביבה מתבקשים לפנות: עמינח בע"מ, ניר־צבי (ליד צריפין)
טל. 03—965650, 03—961064

למשרד מהנדסים דרושים
הנדסאי
טכנאי בנין
בעל נסיון של שלוש שנים לפחות, לעבודות תאום ופיקוח בסביבות ת"א, תנאים טובים למתאימים. לפנות טל. 440531, 451695.
— סודיות מובטחת —

למשרד מהנדסים
דרושה מזכירה טכנית
עם ידע בשרטוט טכנות
תנאים טובים למועמדת המתאימה
טלפון 03—23...03 ,222157—03

מפעלי רכב אשדוד (מ.ל.)
בע"מ
דרוש
כלכלן
למחלקת הכספים
5 ימי עבודה בשבוע
נא לפנות ת.ד. 94 אשדוד, טל. 31141—055

ב„עם עובד"

מיכאל בר־זוהר: בן־גוריון
הספר הביוגרפי המוסמך והמקיף ביותר על חייו של דוד בן־גוריון. המחבר עמל למעלה מעשר שנים באיסוף חומר ובראיון אנשים, ובילה זמן ממושך במחיצת בן־גוריון לצורך הכתיבה.
632 עמודים. המחיר: 48 ל"י.

ספרות יפה
ג'.ד. סלינג'ר: התפסן בשדה־השיפון
ספר שקסמו שבה דור שלם של קוראים צעירים ברוחם והוקנה למחברו מקום בולט בספרות האמריקנית והעולמית בזמננו. תרגום מחודש של „אני, ניו־יורק וכל השאר". (הספריה לעם).
209 עמודים. המחיר: 30 ל"י.

אורי קיסרי: זכרונות ליום מחר
בסגנונו האישי המחונן מספר אורי קיסרי על חלוצי העתונות העברית החדישה. ספר זה הוא מעין „היסטוריה קטנה" של העתונות העברית וגלריה של אישים.
203 עמודים. המחיר: 26 ל"י.

עיון
ז'ן המבורגר: הרפואה והעתיד
לאן מוליכה ההרפתקה האנושית? האם יפרו הישגיו המופלאים של האדם את חוקי הטבע? האמנם יביא האדם במו ידיו את הקץ על תרבותו ועל עצם קיומו בשל קידומה העיוור של הטכנולוגיה? המחבר, פרופ' לרפואה בבי"ח „נקר" בפאריס ואבי השתלת הכליות, בוחן שאלות אלו על סמך חידע חחדש של הרפואה והביולוג. (אפקים).
166 עמודים. המחיר: 12 ל"י.

דינה גורן: תקשורת המונים
מי מפעיל את אמצעי התקשורת ואילו מטרות הם מופעלים, ומה הן ההתפתחויות שלהן יש לצפות בעתיד בשטח זה? בשאלות אלו ואחרות מנסה להתמודד הספר שלפניו, שנכתב בשביל הקורא הישראלי ומאפשר לו לראשונה להכיר תחום חדש ומרתק זה. (תרבות וחינוך. מן המוקד).
96 עמודים. המחיר: 8 ל"י.

לנוער
יגאל בן נתן: פרש מן המדבר
דמותו הקסומה של גיבור יהודי־בדואי והרפתקאותיו מסמרות־השיער במירדפו אחרי סוסתו שנגנבה, מתוארות ביכולת סיפורית מרשימה על רקע ימיה הראשונים של פתח־תקוה. (דן הסכן).
200 עמודים. המחיר: 22 ל"י.

קרה פדר: מר תפוחון ויוסיפון
סיפורו של יוסיפון שהתארח בביתם של מר תפוחון, טיטה וליקי, עם ציורים מאת אלונה פרנקל. (לילדים, מנוקד).
96 עמודים. המחיר: 20 ל"י.

רפאל בש: הוויות חברה
מקומה של ההתחדרות, דרכה וייעודה כבסיס לחברה הישראלית המתהווה, מבחניה הנעשיים והרעיוניים של החברה בישראל. דמותו של הנוער בישראל והדרך לחינוכו התנועתי ועיצובה של התרבות כאתגר ההתחדרותי — הן ארבע הבעיות העיקריות, השלובות זו בזו, שהמחבר מנסה להציג אותן, ואת הפתרונות הצפויים להן. (תרבות וחינוך).
248 עמודים. המחיר: 26 ל"י.

ד"ר אברהם שטאל: פתגמי עדות ישראל
הספר מכיל קרוב ל־4000 פתגמים שהיו מהלכים בדורות האחרונים בפי היהודים בארצות פזוריהם: ארצות צפון אפריקה, אסיה, מערב אירופה, מרכזה ומזרחה, יהודי הבלקן וארץ ישראל, ארצות המזרח הקרוב. מוצגים ועד תימן ובוכרה. (תרבות וחינוך).
464 עמודים. המחיר: 45 ל"י.

מהדורות חדשות
דוד בן גוריון: פגישות עם מנהיגים ערביים
269 עמודים. המחיר: 24 ל"י.
אלכסנדר סולז'ניצין: אוגוסט 1914
כריכה רכה. 518 עמודים. המחיר: 18 ל"י.

להשיג בהנחה
בדוכני שבוע הספר ובחנויות
להזמנות:
„עם עובד", רח' מזא"ה 22, תל־אביב. טל. 291526

ירחון לתרבות ולאמנות
תיאטרון
מוסיקה
מחול
ציור
פיסול
צילום
פופ
קולנוע
תקשורת
חברה

קרא ב„מושג"
מייקל אלפרדס — על מחדל התיאטרון הישראלי, ראיון בלעדי ל„מושג";
פופ מחתרתי ברוסיה — אוקטובריאנה גיבורת המהפכה;
מעשה בחייל — היצירה, הבימוי;
פופ ישראלי — שלמה גרוניך, זוהר לוי, יוסי פיאמנטה, 14 אוקטבות;
מוסיקה במימד חדש; ביקורת הביקורת;
שיפוט מהיר; הגנת הצרכן; קל כבד;
עובדות בשטח מדורי מופעים;
אינפורמציה ועוד.
הצטרף לאלפי קוראי „מושג" ומינויייו.
„מושג" הירחון שלך.
הזמן את „מושג" ישירות לביתך
אני מעוניין במנוי על „מושג"
שם ......
מען ......
רצ"ב המחאה ע"ס —.72 ל"י, דמי מנוי שנתי (10 גליונות) כמנוי אקבל גליון אחד חינם.
המערכת:
„מושג" — רח' לואי מרשל 15 תל־אביב. טל. 457536

לקראת שבוע הספר הופיע
„חסמבה" חדש!!
מס' 23
מאת
יגאל מוסינזון
חסמבה בהרפתקאות עם
הבלשית „הנודניקית" המופלאה

מחבר הספר, הסופר יגאל מוסינזון חותם על הספר כל ערב בככר מלכי ישראל — בדוכן „יסוד".

ספרית המרד • הוצאת „הדר"
14 מבצעים של האצ"ל ולח"י, עלילות חקרב כפי שמסופרים ע"י המבצעים.
תכנון מופלא ובצוע דרמטי.
1.
ובך החל המרד
מאת אריה מליץ
פוצצנו מטוסים בריטיים
מאת ישראל אלדד
2.
חטפנו קצינים בריטיים
מאת שלמה סקולסקי
17 בג'יפ
מאת אלעזר פדהצור
3.
נשק בריטי למחסני האצ"ל
מאת דרור סודיט
הכוסתנן ליפו 1938
מאת דרור סודיט
מנשרים קלו מאריות גברו
מאת ישראל אלדד
4.
לילה במחתרת
מאת אלעזר פדהצור
5.
ההתקפה על משטרת רמת־גן
מאת יעקב חורגין
ההתקפה על רכבת הכסף
מאת אריה מליץ
באמצעות תלוש זה תוכל לרכוש את חמשת הספרים במחיר הנחה של —.40 ל"י כולל דמי משלוח (במקום —.50 ל"י).
מלא את התלוש ושלח אלינו.
לכבוד „הדר", ת.ד. 2993 תל־אביב.
אני מזמין בזאת ...... עותקים של „ספרית המרד" במחיר הנחה של —.40 ל"י לסדרה של חמישה ספרים כולל דמי משלוח. רצ"ב שיק ע"ס ...... ל"י.
שם ......
כתובת ......

משרד הבטחון — ההוצאה לאור
הופיע
מדריך לעולם הערבי
ספר עזר לידע בסיסי ושימושי אודות ארצות ערב ואירועים בעולם הערבי.
244 עמודים
מחיר —.10 ל"י
להשיג בחנויות הספרים, שקם ובבית ההוצאה לאור רחוב ב', מס' 29, הקריה, תל־אביב.

הוצאת „מערכות" צבא הגנה לישראל
משרד הבטחון — ההוצאה לאור
מעלילות אבו ליש
סיפורי פולקלור
שאול ביבר
מחיר 25.50 ל"י
להשיג בחנויות הספרים בשקם ובבית ההוצאה לאור רחוב ב' מס' 29, הקריה, תל־אביב.

רות עוזיאל
פרפסיכולוגית
מגדת עתידות
בעזרת חגורה וקפה
דור המושי בארץ, ממוצא בדואי לפתרון בעיות קשות ותגורות במיוחד. אתה במצוקה ואובד עצות עם בעיות נפשיות, מחלות, חוסר בטחון עצמי, בעיות נשואים, שלום בית וכן יעוץ והדרכה בכל תחומי החיים, פנה עוד היום אל רות עוזיאל אשר הודות לעזרתה וטפולה הנאמן והמסור הצליחו מאות גברים, נשים וילדים להיכשר מבעיותיהם ולמצוא את אושרם.
לקביעת פגישה, טלפון: 297191, תל־אביב

מרכז זלמן שזר
להעמקת התודעה ההיסטורית היהודית
בשתוף
מדרשת נוער שוחר מדע ודעת ירושלים
החלה ההרשמה
למחנה קיץ
לנוער שוחר מדע
בתולדות עם ישראל
(ארכיאולוגיה, תעוד בעליפה, אירגונאות)
במחנה יעסקו התלמידים בחפירות ארכיאולוגיה. יראיינו אישים וילמדו להשתמש בארכיונים היסטוריים וכן ישתתפו בסיורים בחפירות ארכיאולוגיות ובמוזיאונים.
המחנה יתקיים במשך ששה ימים בירושלים (בפנימיה מלאה) בתאריכים י"ח—כ"ג באב, תשל"ה (17—22.8.75) ומיועד לבוגרי כיתות י' וי"א.
דמי השתתפות: —.75 ל"י בלבד. (התלמידים נזקקים לפי אישור הנהלת ביה"ס יקבלו מילגות).
פרטים והרשמה במרכז זלמן שזר, ירושלים, רחוב חובבי ציון 4, טלפון: 37171, 30841, וכן במזכירויות בתי־הספר.
המחנה מוגבל למספר מצומצם של משתתפים בלבד.

הוצאת תמוז
גיהנום של יופי
שירים
ש. תרצה
(שוהר)
שבוע הספר

HERMES הרמס
בוגריך 29.5.75 יפתח קורס
פקידות הנה"ח
בפקוח משרד העבודה
חיפה הרצל 44 ת"א בן יהודה 28

4 ימים נותרו לסיום שבוע הספר העברי

هكذا من الأصل

או
ארוח ונופש בע"מ
החודשי האביב

השמש, הים ואויר ההרים פרושים לפניך

100 הצעות מעניינות (המחירים כוללים כל המיסים), שרק חלק קטן מהן מובא כאן לדוגמא:

* חופשת „אביב בנתניה" — 5 ימי אירוח חצי פנסיון, סיור בעיר ערבי בידור. 5 כוכבים —132, ל"י לאיש ליום, 4 כוכבים —94, —85 ל"י לאיש 3 כוכבים —70, ל"י לאיש ליום, 2 כוכבים —52 ל"י לאיש
* רשת מלונות דן ☆☆☆☆☆ בתי מלון מפוארים במבצע הוולות „דן כרמל", „דן קיסריה" ו„אכדיה" — במחירים החל מ־130, ל"י לזוג ליום, לינה וארוחת בוקר.
* מלון גליל — נתניה ☆☆☆☆ בריכת שחיה, פיאנו בר, שרות מעולה מטבח צרפתי, סוף שבוע (4 ארוחות) —300, ל"י לזוג.
* מלון „לרום" — אילת ☆☆☆☆☆ מלון פאר בחוף אלמוג — בריכת שחיה, שמרטף, מועדון לילה, סאונה במחיר —126, ל"י לזוג ליום, לינה וארוחת בוקר.
* מלון „נפטון" — אילת ☆☆☆☆ בריכת שחיה, מועדון לילה, מטבח כשר, שרות מעולה. —116, ל"י לזוג ליום, לינה וארוחת בוקר.
* מלון „גלי זהר" — סדום ☆☆☆☆ על חוף ים המלח, כשר, מועדון לילה, —140, ל"י לאיש לפנסיון מלא.
* מלון „פרנק" — נהריה ☆☆☆ בעל המוניטין, שרות מצוין על שפת הים, במחיר —93, ל"י ליום.
* בית מרגוע „הגושרים" ☆☆☆ פינת חמד בגליל העליון בדרך הטיולים לחרמון ולגולן, בר, ספורט ודיג במחיר —90, ל"י לאדם, פנסיון מלא.
* „מלון גן" — ☆☆ שער ישוב — חדש, לרגלי הגולן — אוכל הונגרי, בחיק הטבע על שפת חורשת טל — —40, ל"י, לינה וארוחת בוקר.
* מלון „שלג הלבנון" ☆ מטולה — מחודש, נוף מרהיב, מרכז טיולים לגליל ולגולן —27, ל"י פנסיון מלא.
* בית פרומר — ☆☆ מרכז בריאות טבעוני צמחוני באשקלון. נופש והבראה, הרזיה בפיקוח רופא במחיר —190, ל"י ליום, פנסיון מלא לזוג.
* מוטל הארגמן — עכו — נופש בחיק הטבע — חוף רחצה, שרותים צמודים, מסעדה הונגרית —85, ל"י לאיש, פנסיון מלא.
* כפר הנופש בינלאומי באשקלון — חדרים עם שרותים צמודים, חוף ים צמוד, ספורט, מטבח צרפתי ב־—92, ל"י ליום, פנסיון מלא.

כ"כ נמשך מבצע ירח דבש בנהריה לזוגות צעירים, במחירים החל מ־70 ל"י ליום בפנסיון מלא, כולל הפתעות, טיולים, בידור וכו'.
כל תכניות „ארקיע" בתי מלון בשילוב טיסות ופרסים!

או ארוח ונופש בע"מ
סוכני אוויס השכרת מכוניות

סניפינו:

חיפה, הרצל 22, 645404	ירושלים, שמאי 8, 224624
שד' הנשיא, 126, 82277	ת.א, אלנבי 113, 612567
נתניה, הרצל 4, 22947	ר.ג. דיזנגוף (רייגוס 4) 248306
	חדרה, רוטשילד 36, 25367

סניף חדש באר־שבע, רחוב הרצל 31, טלפון 73308

שרותינו ניתנים ללא תשלום

(פוכב „נוקת ראשי")
בתוכניתו: „אף אחד לא שם"
בערב של
קטעי הומור, סטירה, פרודיות וחוקיים
בהשתתפות: אפרים קציר, יצחק רבין, מנחם בגין, אריק שרון, גולדה מאיר, אבא אבן, אלפט גלעדי, ועוד, ועוד.
כתבו: יואל רייפל ואחרים.
עם: נתן כהן („הנשמות הטהורות") ושושי טויה.

הערב, 2 הצגות: ב־10.00 ובחצות.
מוצ"ש, הצגה אחת ב־10.30

לפני ההצגות ואחריהן: סטייק האוס מעולה לרשות הקהל.
פאב הנרי ח'-8, טל' 938566 (בשעות הערב) הרצליה פיתוח.

יד יצחק בן־צבי ירושלים | החברה לחקירת א"י ועתיקותיה ירושלים

כתובות בארץ־ישראל — תגליות חדשות
חברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה ויד יצחק בן־צבי מקיימים

דיון חוקרים בנושא האוסטרקונים העבריים מערד

המרצה:	יוחנן אהרוני
יושב־ראש:	פרופ' בנימין מזר
מרכז הסידרה:	מר דוד רוזנטל

הדיון יתקיים ביום חמישי, י"ט סיון תשל"ה (29.5.75) בשעה 20.15, באולם יד יצחק בן־צבי, הכניסה מרחוב אברבנאל, ירושלים.

תערוכת אמנים עולים בירושלים

משרד לקליטת העליה, הסדנא לאומן העולה ואגודת הציירים והפסלים אמני ירושלים מודיעים על פתיחת תערוכה של 18 אמנים עולים ציירים ופסלים בבית האמנים רחוב שמואל הנגיד 12 — ירושלים.

התערוכה תהיה פתוחה לקהל עד ליום 20.5.75 בין השעות 10—13, 16—19, יום שישי 10—13, יום שבת 11—14.

נתן שחם
דבר אל הרוח
שלושה סיפורים שגיבוריהם סופרים, במרכז הקובץ „ירח־יוון" — מסע לעמק־יזרעאל ערב מאורעות תרצ"ו. ברקע — שנות השלושים המסוערות, ראשית צמיחתה של תרבות עברית מודרנית, חיים של מחסור במחנה גבוה בקריית־ספר. במאבק גם על חקיום ועל הבשורה.

רומן פריסטר
בכל לבו
(ישראל ברזילי — שרטוטים)
פרקי הספר: מסע במרכבת הזמן; תוהחים ורעמים; שליחות בצילינדר; חקיק הארוך ביותר; אורקסטרה לאשת־לציון; מנוחה ובחירות; העיקר הבריאות; החשה — עד הסוף.

שני ספרי מראה מאת מריון וולטר
ענת
*
עשה שלולית יותר גדולה
עשה תולעת קטנטנה
עיבוד עברי: פרלה נשר
עם ספרים אלה הילדים נעשים שותפים לפעילות, כאשר הם צופים בהשתנות הצורות והדגמים. הם מפתחים את יכולת התפיסה של מושגים מתמטיים פשוטים ומרחיבים את היכולת המילולית, בהגיבם להצעות שבגוף הספר.
„... אין לי ספק שילד שישחק בספרים אלה יהיה מוכן יותר ללימודיו המתמטיים בגיל יותר מבוגר, הוא ייהנה מהם יותר ואולי יבין אותם יותר טוב".
ד"ר חנה ליפסון, מכון וייצמן למדע

בשבוע הספר העברי
רכוש ספרי ספרית פועלים
בהנחה של 25%—35%
מבחר גדול בכל התחומים
דרוש קטלוג של ספריית פועלים

ייעוץ אישי להורים בכל גליון של הירחון
אורים להורים

ניתן ייעוץ על־ידי מומחים, להורים הפונים אלינו בשאלותיהם.
היו גם אתם מנויים על עיתוננו, כתב העת היחיד בישראל המיועד כולו להורים.
מומלץ על־ידי משרד החינוך והתרבות

בגליון מאי 1975 שפע רשימות מהימנות ומועילות
* האם תניקי את ילדך! — מדור לאם הצעירה.
* מי אינו שוגה בחלומות — מדור להורים שילדיהם בני שנתיים וחצי — שלוש וחצי שנים.
* קשיים בבית הספר — מדור להורים שילדיהם בני 7—10 שנים.
* התבגרות מינית — מדור להורים שילדיהם בני 11—13.
* שיחת פסיכולוג עם אם שילדיה רועשים תמיד.
* בפייטנג! — כיצד להתייחס למצוקתו של הילד — ורדה רזיאליוזלטיר.
* גרוטאות ככלי משחק — ניסוי חינוכי עזר בקיבוץ גבירע.
* פתרון למשבר החינוך — בעקבות דו"ח של ועדת בינלאומית — גילת ניסן.
* כיצד לתכנן סדר יום לילד! שיחה עם רחל לוריא — רות מגד.
* הטלוויזיה כפרק קפיצה — צביה גינור.
* שירים וסיפורים לילדים — מאת נורית זרחי ושלומית כהן.
* מחקר מעניין מגלה — תיאוריות של ילדים על לידה והריון — ורדה רזיאל.
* מיטות חקומותיים — שיחות עם יוצרים וקונים — יהודית אשד.
* ספרים חדשים והמלצות לקריאה לילדים — ירדנה חדס, צבי אפרת, שלומית כהן.
* תקליט חדש לילדים.
* יום הורים — איך להפיק את המירב משיחה עם מורים.
* איך לטפל בעקיצת דבורה — שיחה עם ד"ר ישראל גלזר מתל־השומר — אסתר פושר.
* שנים פלוס כלב — מדורה ההומוריסטי של צביה בן שלום.

חיתמו על אורים להורים כי הוא העתון שלכם

לכבוד הנהלת אורים להורים ת.ד. 303, ת"א.
נא לשלוח לי מדי חודש בחודשו במשך שנה אחת 12 גליונות של „אורים להורים".
מצ"ב צ'ק / המחאת דואר על סך —22, ל"י.
השם..............
הכתובת..............
נא לא לשלוח כסף מזומן

אוניברסיטת בר־אילן
המחלקה לפסיכולוגיה. | בית"ס לחינוך ע"ש פנחס חורגין
הצבור מוזמן
לטקס כינון הקתדרה בפסיכולוגיה של הילד המיוחד ע"ש לוננפלד — קונין
שיתקיים אי"ה ביום שלישי, י"ז בסיון תשל"ה (27.5.75) בשעה 18.00 באודיטוריום ארונסון בקריית האוניברסיטה.

בתוכנית:
פתיחה: פרופ' מנחם צבי קדרי, רקטור האוניברסיטה
ברכות: מר מיכאל חזני, שר הסעד
ד"ר שמעון זקס, מנהל היחידה לחינוך מיוחד, במשרד החינוך והתרבות
הרצאה — הפרובלמטיקה של החינוך המיוחד — פרופ' יוסף גלנץ, בעל הקתדרה.
חלוקת מלגות לסטודנטים מצטיינים בחינוך ובפסיכולוגיה.

המכון האיטלקי לתרבות
רח' מרמורק 4, תל־אביב

פיסול בן זמננו

פסלים בסדרות של בית היציקה ונטורי ארטה, בולוניה.
הפתיחה ב־28 למאי 1975

הוֹפִיע הוֹפִיע
לקראת שבוע הספר
הרב־מכר החדש
של
הרולד רובינס
„הפירט"
להשיג בכל חנויות הספרים
ובדוכן יסוד
בשבוע הספר

הרולד רובינס הפירט

ארגז ברזל דבל 1964
מנוע 250 כ"ס
בקפיצים גדולים
טלפון 067—22530, משעה 18.00.

סופשבוע
בצוותא — ירושלים
רח' המלך ג'ורג' 38
יום שישי, 23 מאי
ב־9.30 בערב
ערב „התימנים ואחרים"
רחל חלפי קוראת מתוך ספר שיריה עם צאתו לאור
בחצות: „מונולוגים לאשת צעירה"
כתב וביים: י. חברוני
מוצ"ש 24 מאי ב־9.30
ששיות הגאו הירושלמית

הורדת מיסים בשנת 2003
בינתיים תרכוש... מזכירה אוטומטית העונה לטלפון שלך 24 שעות ביממה (במחיר החל מ־1000 ל"י).
כמו כן אנו מספקים:
* מכשיר בקורת שיחות להבטחה שאיש לא ינצל את הטלפון שלך בהעדרך.
* מנגנון אזעקה אלקטרוני נגד גנבים.
* שירות לגילוי מיקרופונים סמויים.
רדיו דוקטור בע"מ, רחוב שלום עליכם 18, תל־אביב 63343 (מול בית אל־על), טל. 286444.

מגאסון אלקטרוניקה
למפעלנו באזור התעשיה בפתח־תקוה
דרושים
1. מזכירה ראשית למפעל
הכישורים הדרושים: ידיעת השפה העברית הכרחית, הדפסה במכונת כתיבה עברית, ידיעת השפה האנגלית כולל הדפסה — יתרון.
2. אחראי למחלקת התקנות
הכישורים הדרושים: מהנדס או טכנאי אלקטרוניקה בכיר, נסיון בהתקנת מערכות אלקטרוניות, רשיון נהיגה הכרחי.
לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 03-723001, 726850

למינהל הפרויקטים בחיפה
דרושים:
★ מהנדס חשמל - זרם חזק
★ הנדסאי חשמל - זרם חזק
הכישורים הדרושים: בעלי נסיון של שלוש עד חמש שנים, ידיעת השפה העברית על בוריה (מועדפים בוגרי בתי־ספר טכניים בישראל).
כישורים רצויים: יכולת נסוח, ידיעת השפה האנגלית, הכרת ציוד, הכרת תחנות טרנספורמציה.
המעוניינים יפנו בכתב למחלקת כח אדם, המשרד הראשי, ת.ד. 10 חיפה.
— סודיות מובטחת —

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים

מהנדס הקמה ראשי
מהנדס בעל 10 שנות ותק לפחות בתעשיה עם נסיון בהקמה של פרויקטים גדולים. נסיון בעבודות תכנון של פרויקטים כימיים — הינו יתרון.
ידיעת השפה האנגלית — הכרח.

מהנדסי הקמה
מהנדסים בעלי ותק של 5 שנים לפחות בתעשיה עם נסיון בהקמת של פרויקטים גדולים. נסיון בעבודות תכנון של פרויקטים כימיים — הינו יתרון.
ידיעת השפה האנגלית — הכרח.

מהנדס קידום פרויקט
העבודה כוללת עזרה בהכנת לוחות זמנים בשלוב עם תכנון כח־אדם להקמה, מעקב אחרי הזמנות ציוד, ומעקב תקציבי וכד' בצוות המנהל פרויקט הנדסי תעשייתי גדול.
ידיעת השפה האנגלית — הכרחית.

הנדסאי / טכנאי - מכרזים וחוזים
לעבודה במסגרת פרויקטים תעשייתיים כימיים, בנושא של הכנת מכרזים וחוזים ולבדיקת חשבונות קבלנים.
הכישורים הדרושים: — נסיון בשטח הנ"ל של 3 שנים לפחות.
ידיעת השפות עברית ואנגלית — הכרחית.

הנדסאי אזרחי
בעל נסיון של 2 שנים בפקוח הנדסה אזרחית, רצוי בתעשיה הכימית.

פקידה כתבנית
הכישורים הדרושים: ידיעת השפות עברית ואנגלית והדפסה בשתי השפות הנ"ל.

פקידים/ות טכניים
עבודה פקידותית בצוות המנהל פרויקט הנדסי־תעשייתי בקנה מידה גדול.
ידיעת השפה האנגלית — הכרחית.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 767 חיפה, מיקוד 05100.

למוסד ממלכתי
דרושים:
★ אחראי להדרכה והסברה
בקרב משלחות מחו"ל (תיירים ואורחים)
★ אחראי להדרכה והסברה
בקרב סטודנטים ומוסדות להשכלה גבוהה
בעלי נסיון מתבקשים לכתוב לת.ד. 13021, ירושלים.

תעשיות אלקטרוכימיות פרוטארום ת.ד. 1929 חיפה
למפעלנו במשמר חים (ליד עכו)
דרושים
טכנאי/הנדסאי כימיה או פלסטיקה
לתפקיד בקורת טיב של מוצרים פלסטיים.
הכישורים:
בוגר בי"ס להנדסאים (כימיה)
רצוי נסיון בתעשיה
לעבודה במשמרות (כולל שבתות וחגים)
מהנדס ייצור
בעל תואר ראשון בהנדסת ייצור B.S.C בעל נסיון בהפעלת שיטות שכר עידוד ופקוח עליהן
ידיעת השפה האנגלית רצויה.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב למנהל המנגנון ת.ד. 1929 חיפה ולפרט תולדות חיים ונסיון בעבודה רצוי לצרף העתקי המלצות.
— סודיות מובטחת —

לחברת יבוא גדולה
דרושות:
1. מזכירה כללית
הדפסת עברית וקריאת השפה האנגלית הכרחיים.
2. כתבנית אנגלית
נא לפנות לטלפון 821566 או 824244, תל־אביב

מיקרואלקטרוניקס בע"מ
דרוש
כרסם
טל. 03־851186־7־8

א.איל ישראל בע"מ
תעשיות אלקטרוניקה
למנהל הכללי
דרושה
מזכירה
שפות עברית אנגלית
(כולל הדפסה)
לעבודה ליום שלם.
תנאים טובים למועמדת המתאימה.
נא לפנות בכתב או טלפונית: 787131 או 782141 למח' כח אדם רח' מבצע קדש 48 בני־ברק. 51303
סודיות מובטחת

סיבים כימיים ישראליים בע"מ
חברה בת של מונסנטו ארה"ב
Monsanto ACRILAN
למשרד השיווק של חברתנו במגדל שלום, בתל־אביב
דרושה מזכירה
הכשורים הדרושים:
— ידיעת עברית ואנגלית על בוריין
— הדפסה בשתי השפות
— נסיון בנושאי אופנה רצוי
שעות העבודה תותאמנה בגמישות למועמדת מתאימה. המעוניינות מתבקשות לפנות לת.ד. 19 אשדוד.
— סודיות מובטחת —

פריכוז בע"מ
למפעלינו בהוד השרון
דרושה
מזכירה כתבנית
מעולה
דייות הלשון האנגלית
בהצעות לפנות לת.ד. 2 הוד השרון או בטלפון 052—26211

גבור
מפעלי טקסטיל בע"מ
לגבור מפעלי טקסטיל בע"מ
דרוש
טכנאי ייצור מתחיל
לאזור הצפון
לעבודה מעניינת
נא לפנות לאורנה, טלפון: 03—259241

למוסד הדרכה ארצי
דרושים בחיפה
1) עובד דינמי
בעל רכב לעבודה מעניינת
2) מזכירת ערב עצמאית
לייעוץ, קבלת קהל ופיקוח על משרד.
שעות העבודה 16.00—20.00
לקביעת ראיון נא לפנות טל' 04—667040

לחברה גדולה בתל־אביב
דרושים(ות) מנהלי(ות) חשבונות
בעלי נסיון
לעבודה במחלקת החשבונות
לקביעת ראיון נא לצלצל לטלפון 824261 לדליה ששון.

לבי"ס תיכון וחקלאי של ויצו ע"ש חנה מיזל־שוחט בנהלל
דרושים:
1. מטפלת לחברת נוער ישראלי
2. מדריך חברתי
מועמדים בעלי נסיון והכשרה יפנו למזכירות בית הספר.

סוכנות דלק רמת־נגב
מעוניינים בבחור
למשרה שלמה
שיווק במוצרי נפט
תקציבים ושיווק
גישה לחשבון והנהלת חשבונות הכרחית.
יכולת לקיים מגע נאות עם הלקוחות.
לפנות לטלפון: 057—76864, 057—71668
מקום העבודה באר־שבע והסביבה.

هكذا من الإصل

חברה מבוססת בבאר-שבע מחפשת

כימאי או מהנדס כימאי

צעיר

לתפקיד עוזר למנהל מחקר

התפקיד דורש: — אישיות עצמאית ויוזמה — תואר M.Sc. לפחות — שנתיים נסיון ורצון להצליח בעבודות התפתחות — בדיקת פרויקטים — חקירת שלביות

עבודה מגוונת ותנאים טובים למועמד המתאים.

נא לפנות בצירוף קורות חיים לת. ד. 8, באר-שבע עבור „מהנדס כימאי".

לתפקיד אחראי בחנות בתל-אביב

דרושה

צעירה מוכשרת וחרוצה

שסיימה שנה לפחות לפני שרות צבאי

למועמדת המתאימה ינתנו תנאים טובים

שעות עבודה רצופות

לפנות בציון ישיבה לת.ד. 16284 תל-אביב עבור „צעירה מוכשרת"

טכנאי אלקטרוניקה

אם אתה בוגר בי"ס מקצועי/טכנאים/הנדסאים

ובעל נסיון של 10 שנים לפחות,

מובטחת לך עבודה מעניינת,

תנאי שכר טובים ובטחון סוציאלי.

לפנות אל ת.ד. 7116 ת"א.

סודיות ותשובה מובטחות.

מורים

למקצועות:

1. מתמטיקה
2. פיסיקה
3. ביולוגיה
4. כימיה
5. היסטוריה
6. מדעי החברה
7. נגריה
8. התעמלות בנות
9. אומנות

אנגלית

וכן

מנהל משק

דרושים

לביה"ס התיכון העירוני בצפת

ת.ד. 163, טלפון 067-30144

דיור והטבות משמעותיות ניתנות

למשרד מהנדסים דרוש/ה

הנדסאי/ת

לתכנון כבישים ופיתוח

טלפון 03-493823

לקירור סנר

דרושים

טכנאי קירור

לשירותים ומתלמדים

לפנות: פרישמן 6, ת"א. טל. 03-246853

מכתשים באר-שבע

דרוש אגרונום

להדרכה ולפיתוח שוק לחומרי הדברה עם מעורבות מסחרית בחו"ל

רצוי נסיון קודם בשטח הגנת הצומח

יועדף בעל נסיון בעבודה בחו"ל

דרושה ידיעת אנגלית על בוריה ורצויה ידיעת שפות נוספות.

מקום העבודה: באר שבע.

הדרגה תקבע בהתאם לכישורי המועמד.

— סודיות מובטחת —

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ותיאור נסיון קודם למחלקת כח-אדם, ת.ד. 60, באר-שבע 84100.

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

נ.ת. בן-גוריון

דרושים לקורס:

* מכונאות מטוסים
* חשמלאות מטוסים
* מבנאות מטוסים

גברים אחרי שרות צבאי בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות. במשך הקורס יקבלו המשתתפים שכר. המסיימים ישובצו בעבודות ייצור מעניינות, בעלות אתגר מקצועי רב.

לקבלת פרטים נוספים נא לפנות בכתב אל: יחידת התעסוקה התעשיה האוירית ומל התעופה בן-גוריון. או אישית בימים א'-ה' בין השעות 0800 - 1500.

התחבורה למפעל - תחנה מרכזית ת"א רציף מ"ס 2 אוטובוס 475 מאסף לוד. תחנה מרכזית פ"ת אוטובוס מ"ס 249 מאסף רמלה.

התעשיה האוירית תעשיה בע"מ

דרושים

1. **חרטים וכרסמים** לעבודות מדויקות
2. **מבקרי איכות** עיבוד שבבי
3. **מכונאי מנוע** אבזרי מנוע

רצוי יוצאי חיל האויר או חיל חימוש

תנאים טובים מובטחים

בדבר פרטים נא לפנות בכתב לת.ד. 80 גדרה או טלפון 055-92361

הטכניון

מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרות הפנויות הבאות:

בפקולטה לפיסיקה

טכנאי מפעיל בביהן הקירור

הכשורים הדרושים: בוגר בי"ס להנדסאים או בי"ס מוכר לטכנאים, ידע במכונות כלים ומסגרות כללית.

מספר המשרה: פ.ה./120.

בפקולטה לכימיה

מכשירן

בהכשיל למכשירנות של השרות הטכני

תאור התפקיד: בניה, תיקון מכשירים, ציוד מדידה ומערכות בשטח האוטומטיקה, טכנולוגיות הואקום ומכשור מעבדתי ואנליטי.

הכשורים הדרושים: בוגר בי"ס מקצועי במגמת מכשירנות או בכימיקה עיונית רצוי לאחר השתלמות בבי"ס לטכנאי מכשור ובקרה, או נסיון מעשי של מספר שנים בעבודות מכשור כלליות.

מספר המשרה: כ.ה./133.

בפקולטה להנדסה אוירונוטית

מהנדס מעבדת הנעה ושריפה

תאור התפקיד: פיקוח על כל עבודות המחקר והניסוי המתבצעות במעבדת ההנעה והשריפה; תכנון אב של מכשור וציוד במעבדה; אחריות על הטכנאים המועסקים במעבדה.

הכשורים הדרושים: בעל תואר B.Sc. או M.Sc. בהנ. אוירונוטית, הנ. מכונות או הנ. כימית. רצוי נסיון קודם בעבודות נסוייות בנושא הנעה ושריפה.

מספר המשרה: או.ה./122.

בפקולטה להנדסת חשמל

כתבנית מדעית אנגלית

הכשורים הדרושים: ידיעת השפה האנגלית על בוריה, רצויה שפת אם. הדפסה טובה בשפה האנגלית.

הערה: המשרה הנה זמנית בהיקף חלקי.

מספר המשרה: ח.ה./141.

מרכז המחשבים

משגרת קלט/פלט

הכשורים הדרושים: השכלה תיכונית; כושר לקיים מגע עם קהל; ידיעת השפה האנגלית.

הערה: העבודה הנה במשמרות.

מספר המשרה: מר. חמ. ה/143.

מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים, נסיון קודם ומספר המשרה, עד יום 27.5.75, אל אגף כח אדם, הטכניון קרית הטכניון, חיפה, מיקוד 32000.

במרכז תל-אביב

דרושה פקידה

בעלת נסיון בעבודה עם כספים ומגע עם קהל

למעוניינות נא להתקשר טלפון 260231

בימי א'—ה' בין השעות 8.00—14.00

למר גאון

לאמקור בע"מ

דרושה

פקידה כתבנית

לעבודות הדפסה ופקידות כללית

ידיעת הדפסה באנגלית — רצויה.

שעות העבודה 07.30 — 16.00

תנאים טובים למועמדים המתאימים

על המעוניינות לפנות ל„אמקור" בע"מ המזכירות הכללית, רח' גבורי ישראל 98, תל-אביב או טלפונית למספר 31411.

(סוריות מובטחת)

ארקיע

קוי תעופה בישראל בע"מ

דרוש

מנהל חשבונות

לעבודות תמחיר באגף מטוסים

רצוי בעל הכשרה בסיסית בתמחיר

על המעוניינים לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת. ד. 834 ת"א 61000

לשרון

תעשיות מזוג אויר בע"מ

דרושה

מזכירה

למחלקת המכירות

בעלת נסיון מסחרי בעבודה

תדפסת בעברית חכרחית — אנגלית רצויה

*

לפנות למפעל בין השעות 8.00—10.00

רמת-גן, רח' גלעד 2 (פנת אבא הלל 12)

טל' 733251

הלן קרטיס בע"מ

דרושים למפעלנו בתל-אביב

1. רשם חשבונות
2. עובד מחסן לביצוע הזמנות
3. פועל למחסן

ידיעה בסיסית באותיות לועזיות הכרחית.

רצוי בעלי משפחה מעל גיל 35

הגרים באזור ת"א והסביבה.

נא לפנות לטלפון 254433 למר קמינסקי דב לשם קביעת ראיון.

מ"עצה מקומית שלומי

מכרז פומבי מס' 7/75

בהתאם לסעיף 3 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים), תשכ"ב-1962 מכריזה בזה המועצה המקומית שלומי על משרת פנויה כדלהלן:

תואר המשרה: **מנהל מח' החינוך.**

שעור המשרה: משרה מליאה

תאור התפקיד: טיפול ופיקוח מינהלי על מוסדות החינוך בעיירה

נתונים אישיים: ידע ו/או נסיון בעניני חינוך.

בקשות למכרז יש להגיש להנהלת המועצה עד ליום 11.6.75.

טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה ובכשירים המינהליים והמנפתיים של משרד הפנים.

בכבוד רב,
דוד מזן
יו"ר המועצה

מפעל גדול

מחפש למשרדו בתל אביב

מנהלת חשבונות

מנוסה — למשרה מלאה

ידיעה בסיסית בשפה האנגלית — הכרחית

נא לפנות לת.ד. 20181 תל-אביב,

עבור „מנהלת חשבונות"

מתפנח

טכנאי טלויזיה מעולה

בעל נסיון של 10 שנים בעבודה מעשית ובניהול צוות עובדים

מעונין במקום עבודה רציני בחיפה או בסביבתה.

בהצעות נא לפנות לת. ד. 4496 חיפה למספר 66839

פיטר פינץ' שלי ווינטרס לינדה היידן

הסוד הגדול

SOMETHING TO HIDE

סרטו של אלסטר רד

הם מסתירים משהו-

האם גם אתם?

שבוע 2 קולנוע גת ת"א

4.30, 7.15, 9.30

בצבעים — פורום פילם

הסינמטק הישראלי

שבת	24.5	שעה 19.30	המירוץ (מקוקו השודד) — מיכלי
		שעה 21.30	מה נשמע דוק? — בוגדנוביץ'

לפי דרישת הקהל:

ראשון	25.5	שעה 19.30	ז'ול וג'ים — טריפו
		שעה 21.30	המלאך הכחול — פון שטרנברג
שני	26.5	שעה 19.30	אנו ילדי הפלא — קורט הופמן
		שעה 21.30	מלך ליום אחד — דה ברוקה
שלישי	27.5	שעה 19.30	סטריקון — פליני
		שעה 21.30	ריתמוס החיים — הנרי קינג
רביעי	28.5	שעה 19.30	סכין במים — פולנסקי
		שעה 21.30	תמונות של סרטים סוריאליסטיים

כלב אנדלוזי, תור הזהב — בונואל

אנטרקט — קלייר

הסרטים מוקרנים בבית מפעל הפיס.

אגודת הסטודנטים אוניברסיטת ת"א

מועדון בר מינן

היום, יום ו' 23.5.75 החל משעה 21.00

ריקודים לצלילי תזמורת עונות השנה

בחצות:

אושיק לוי

פופיק ארנון

מחר, מוצ"ש 24.5.75 בשעה 20.00

ריקודי עם ועמים בהדרכת משה תלם

בשעה 22.00 דיסקוטק

* * *

באודיטוריום בר-שירה

היום, יום ו' בשעות 22.00, 24.00

יוקרן סרט מעולה

מחר, מוצ"ש ב-21.30 סרט מעולה

*

הכונו: יום הסטודנט תשל"ה — 28.5.75

DRIVE-IN CINEMA TEL-AVIV

קולנוע דרייב-אין ת"א טלפון 477177

בשעה 8.00, קומדיה צבאית

* בסטר קיטון וצמד הקומיקאים
* פרנקו
* צ'יצ'יו

„השלומיאלים בחזית"

בצבעים ומסך רחב

בשעה 10.15, סיפור אהבה מתח ופעולה

„עשבי בר"

בצבעים — במאי: ביל בריום

במוצאי-שבת, בחצות

* ג'יימס סטיוארט * הנרי פונדה

בקומדיה הסקסית

„מועדון הגברים"

בימת אנקור

ד. ליטאי א. קורן בשיתוף עם צוותא מציגים:

שירי

פדם פדם פדם

אדית פיאף

סנדרה • יונה ג'ונסון אליאן

תרגום וקטעי קישור: אבי קורן

בימוי: דני ליטאי

הנהלה מוסיקלית: שמעון שגיא

בליווי: א.לב. י.קלאוז. מ.אמיר. א.וקסלר

באולם צוותא תל-אביב יום ו' 23.5 בחצות ● יום ו' 30.5 בחצות

באולם החאן ירושלים יום שבת, 31.5 ב-9.00 בערב

בית הצנחן

רמת-גן

רחוב ריקה, כניסה דרך אבא הלל 155 (ליד שילוח)

מוצאי-שבת 24.5.1975

ריקודים והרבה בידור

בתוכנית:

החקין והבדרן **מאיר רמז**

הזמרת **ניצה תרלין**

מוסיקה לריקודים לצלילי **הכוכבים הכחולים**

למעוניינים דיסקוטק

קולנוע

לימור

ת"א, אבן גבירול 30

מציג הערב, 23.5

* אורסולה אנדרס
* אלי ואלאך

בסרט המתח

ההזדמנות האחרונה

במת בר אילן

אגודת הסטודנטים

במוצש"ק י"ד סיון תשל"ה, 24.5.75 שעה 21.30

„הכל עובר חביבי"

לחיטי שנות החמישים

ריקודים במועדון משעה 22.30

הכניסה לסטודנטים בלבד

מועדון דרייב-אין טל. 771774?

הערב בשעה 10.00

* איו מונטאן

בסרטו של קרלו פונטי

„נוה הפחד"

מועדון סינמטנר

סינמטק 1

הערב בשעות 10—12

* פייר פאולו פזוליני
* לו קאסטל

בסרט המתח והפעולה

„מחסל ומספיר"

סינמטק 2

הערב בשעות 10—12

בפעם האחרונה

„מרכבות האלים"

תל-אביב, יונה הנביא 2, טל. 579252

פרספקטיבה

ביום ששי, 23.5.1975, בכית סוקולוב, רח' קפלן 4

בשעה 10 בערב

1. אשה בחולות
2. ג'ון ומרי — דסטין הופמן, מיה פארו
3. שעת הזאבים — ברגמן — ליב אולמן

בחצות

1. הם יורים גם בסוסים
2. זרע אנדרומדה
3. קיץ של אהבה Summer of 42

מועדון קולנוע

בן יהודה

הערב ב-10.00

„זוהר בדשא"

* וורן ביטי
* נטלי ווד

הערב ב-12.00

„המרוץ הגדול"

* טוני קורטיס
* ג'ק למון
* נטלי ווד
* פיטר פאלק

מועדון קולנוע הוד

דיזנגוף 101, טל. 226226

הערב בשעה 10 בלבד

* גרי קופר
* אינגריד ברגמן

בסרט הבלתי נשכח

„למי צלצלו הפעמונים"

בקולנוע אלנבי

הלילה ב-11.00

סרטו של פזוליני

סיפורי קנטרברי

יוקרן במהדורה לליון אזרוני

בנושא:

הקרנת פרמים בימי ששי

מועדון פריז

הלילה ב-12—10

הקרנה חד פעמית

דסטין הופמן

בסרט המצויין בצבעים

„איש קטן גדול"

קולנוע „תמר"

אלנבי 111

ביום ששי 23.5.1975, בשעה 10.00 בלילה

הצגת בכורה ארצית

תשוקה ונקמה

סרט יווני, בצבעים

הערב בבתי הקולנוע

תל-אביב-יפו

9.30—7.30

אופיר: „פריצת הכלא" (שבוע 3)

אורלי: „המרוץ לצמרת של דודי קרביץ"

אלנבי: „כותרת ראשית" (שבוע 3)

אסתר: „החרדל מגרה לי את האף" (שבוע 12)

בן יהודה: „המגדל הלוהט" 6.15, 9.15

גת: „הסוד הגדול" (שבוע 2)

גורדון: „סילווה" 8, 10 (שבוע 5)

דקל: „ישו כוכב עליון" (שבוע 4)

דרייב אין:

„השלומיאלים בחזית" 8

„עשבי בר" 10.15

„מועדון הגברים" בחצות

הוד: „ארנולד"

זהר: „לעולם יחדיו"

זמיר: „תשוקתה של מריאן"

חן: „זהו בידור" (שבוע 7)

לימור: „שלושה ועוד אחת" (שבוע 3)

מוגרבי: „צ'יינה טאון" 7, 9.30 (שבוע 12)

מקסים: „השוד הגדול אצל מאדם סימי" (שבוע 5)

מרכז: „תאות העקרב"

מתמיד: „אנשי הגבול הנועזים"

נגה: „בראש מורם"

סטודיו: „וידוי של מנקה חלונות" (שבוע 10)

סינרמה: „הקאובוי והסיני"

סינמה 1: „עוד תתעשר אצלי"

סינמה 2: „שדרות סנסט" 6, 8, 10

פאר: „סטירת לחי" (שבוע 4)

פריז: „הפרט האחרון"

צליל: „נצחון נעורים" (שבוע 3)

צפון: „חכונות מחיי הנשואין" 6, 9 (שבוע 8)

ריאל: „רוח החופש" (שבוע 3)

רמת-אביב: „חט-פת פלהאם 3-2-1"

תכלת: „פליני — זכרונות"

תל-אביב: „הנוקמים"

תמר: „תשוקה ונקמה"

חיפה

9—7

אורלי: „גטסבי הגדול"

אורה: „וינסנט פרנסואה פול והאחרים"

אמפי: „השוחד"

ארמון: „האיש שאהב את קט דגסינג"

אוריון: „האחים האכזריים"

בית אבא חושי: „בורסלינו"

חן: „מיסטר מג'סטיק"

כרמל גנים: „מנגינת חיי"

מוריה: „תיק אודסה" 6.30, 9

מירון: „אמי אהובתי"

עצמון: „החרדל מגרה לי את האף"

פאר: „משחק לשניים"

רון: „עוד תתעשר אצלי"

שביט: „פסק דין"

ירושלים

9.30—7.30

אדיסון: „גבר מטהרן" 9

אוריון: „האסיר מהשדרה השנית"

אורנע: „רכבת התקוה"

אורגיל: „שלושה ועוד אחת" (שבוע 3)

ארנון: „סקס משוגע" (שבוע 2)

הבירה: „מיסטר מג'סטיק"

חן: „האמריקאי"

ירושלים: „משחקי בילוש"

מיטשל: „שאגת הדרקון"

סמדר: „קזבלנקה" (שבוע 4)

עדן: „מורות נקבות וסטודנטים זכרים"

רון: „המרוץ לצמרת של דודי קרביץ" (שבוע 4)

ר"ג-גבעתיים

9.30—7.30

אורדע: „שלושה ועוד אחת" (שבוע 3)

אורלי: „אנה פנתה האהבה" (שבוע 2)

ארמון: „קליבר"

אואזיס: „גמל תעופה 1975"

גל-אור: „סטאלג 17"

הדר: „פריצת הכלא" (שבוע 3)

לילי: „חמים וטעים" (שבוע 2)

רמה: „נערה תוצרת שוודיה"

רמת-גן: „שאגת הדרקון" (שבוע 2)

שביט: „שדיים של קרח"

אור יהודה

גולן: „אגרופנית על אופנוע" 7.30

„סטייסי" 9.30

אשקלון

אסתר: „משאלת מוות" 7.30, 9.45

חן: „רעידת אדמה ביפן"

מאור: „המגדל הלוהט" 6.45, 9.45

רחל: „החיפושית דוהרת שוב" 8, 10

באר-שבע

קרן: „5 שודדות ל-5 ברנשים" 7.15, 9.15

בת-ים

אורנים: „יחסים בצמרת"

בת ים: „גולד" (שבוע 2)

סביון: „שלושה ועוד אחת" (שבוע 3)

עצמאות: „רצח באוריינט אקספרס" (שבוע 2)

הרצליה

9.30—7.30

דוד: „גמל תעופה 1975" 7, 9.15 (שבוע 2)

דגנית: „אנג'לה"

היכל: „שלושה ועוד אחת"

תפארת: „חשמלית ושמה תשוקה"

חדרה

9.15—7

גן זהר: „תיק אודסה"

אורות: „במעגל סגור"

חוף: „האיש שלנו בוליט"

חולון

מגדל: „שלושה ועוד אחת" (שבוע 3)

רון: „יום הדין"

רינה: „פריצת הכלא" (שבוע 3)

כפר-סבא

תדר: „הסכנה היא מקצועי" 8, 10

חן: „חבורת בורסלינו בע"מ" 7.15, 9.30

לוד

תרבות: „האיש בעל אקדח הזהב" 7.30, 9.30

נס-ציונה

נוה: „ג'ר קיד" 7, 9

נתיבות

שביט: „הפרא" 8, 10

נתניה

9.15—7.15

אסתר: „ההתפרפרות"

סטודיו: „האלימות שבדמים"

שרון: „הארטיסטים בחופשה"

פרדס-חנה

דקל: „הכל למען פיט" 7.45, 9.30

פתח-תקוה

9.45—7.45

אורון: „קיץ של התבגרות" 8.30

הדר: „שלושה ועוד אחת" (שבוע 3)

היכל: „אהובתי השטחת"

שלום: „בוסתן האהבה"

ק. אונו

אוריאון: „קוראים לי אף אחד" הערב ב-9.00

„סיור ורוזלי" מוצ"ש 7, 9.15

קרית-ביאליק

סביון: „יצאנית בשורות האמסוריה" 7, 9.30

ספיר: „התותח" 7, 9.15

קרית-חיים

בית העם: „המגדל הלוהט" 6, 9.15

הילכל: „נאהבי אפריל" 7, 9.15

קרית-ים

ניצן: „גמל תעופה 1975" 7, 9.15

קרית מלאכי

9.15—7.15

בידור: „צ'רלי וחצי"

הוד: „נקמת 5 הגאנגסות"

קרית-שמונה

חרמון: „הגשר על נהר קוואי" 6, 8.30

שניר: „ירח של נייר" 6.45, 9

ראשל"צ

9—7

נעמן: „תיק אודסה"

ראשון: „דודתו מאם"

תפארת: „ג'רמי" 7, 9.15

רחובות

9.45—7.30

בית הפועלים: „סטודנטיות במלכודת"

הדר: „לפני הסערה"

חן: „חבורת בורסלינו בע"מ"

רמלה

המגדל: „דצמבר חום" 7.30, 9.30

רמת השרון

כיל: „חכם גמליאל" 7.15, 9.15

שדרות

חן: „ברנשים וקשוחים" 7.30, 9.30

מופעי תיאטרון ★ בידור ★ מוסיקה

אגוד האמרגנים והמפיקים בישראל

הנגשם החיזור

גבי עמרני איפה הכסף

יהורם גאון עם תזמורת בת 15 נגנים

לונה פרק שיר השעשועים

שחקני החאן מציגים

35 במאי

גדעון שמר שלוש אלמנות

הכל עובר חביבי

זה הכל בינתיים

שמעון ישראלי „אני יורד בגורדון"

ערב שירי המשוררת רחל

דבקה מיכאלי בשעות נוספות

אהבה ראשונה

הדביעיה חוזרת

מועדון התיאטרון

זכור להזמין כרטיסים בטלפון בקופת התיאטרון בערב ההצגה

התיאטרון הלאומי הבימה

התיאטרון הקאמרי תל אביב

התיאטרון העירוני חיפה

התיאטרון הלאומי הבימה

אדי קינג — מאת נסים אלוני

בני ערובה — מאת עמנואל רובלס

התיאטרון העירוני חיפה

מציג בתל-אביב

גן הדובדבנים

שי"ץ

הזמן הכפרי

טים הרדין

אריק אינשטיין והצ'רצ'ילים

להקת תמוז

קצה השדה

טים הרדין בהופעות יחיד

ג'מיס רוסוס

לחובבי שירי עמים ודינו

ערב עם כוכבת קזבלן, שלמוניקו ובוסתן ספרדי

אתי גרוטס

הערב, יום ו', 23.5.75, בשעה 10.00

77

מין מהנה... מין משחרר... מין מביך...

עם: ישראל גוריון

עומד לי על קצה הלשון

תושבי באר-שבע

30.5.75 בשבוע הבא, קולנוע „חן" ב"ש

חברה קבלנית לבנין

476938

אבישלום דרור: מחפש

רביעיית מיתרי הזהב

רשת נח מציגים:

תל-אביב סינמה 1 — „עוד תתעשר אצלי"

תל-אביב סינמה 2 — „שדרות סנסט" SUNSET BOULEVARD

תל-אביב „הוד" — „ארנולד"

תל-אביב „אורלי" — „המרוץ לצמרת" של דודי קרביץ

חיפה „רון" — „עוד תתעשר אצלי"

ירושלים „עדן" — „מורות נקבות סטודנטים זכרים"

ירושלים „רון" — „המרוץ לצמרת" של דודי קרביץ

בערים אחרות

באר-שבע „חן" — „ערדית אדמה ביפן"

אשקלון „חן" — „ערדית אדמה ביפן"

הרצליה „דוגית" — „אנג'לה"

סרטי גלובוס את האחים אלה

קזבלן תכנית חדשה

MARA GLASOW

DUO UARIUCAS

JEAN OLANDE and BLACK

KATISHA

NELSON and EVEYLNE

BENARDO

בשבת ב-5.30 תת-טנה

טיולי הגליל

ב-310 ל"י, 3 ימי נופש

לאילת ושארם א-שייך

שבת בנגנות

בירושלים

6 ימים בלבד

קאזם — להבה הצעירה

נסים סרוסי

ג'קי אלקיים

להקת הגמלים

האגודה למען החייל בישראל

איקס מיקס דריקס

ערב שעשועים נושאי פרסים עם שמואל שי וזאב ענר

29.5.75

כל ההכנסות קודש לרווחת חיילינו

האגודה למען החייל

בואו לשחק „בינגו"

המשחק החברתי המרתק

כל ההכנסות מדמי ההשתתפות קודש לפעולות למען חיילינו

חיפה מועדון התיאטרון

בניהול אלי גבאי

מועדון כפר המכביה „פאב קלאב"

הצליל הגבוה

לחבורה דח"ים וסטודנטים

סטודיו תשמש